

quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-
rum fides.

§ 4. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v octobris MDCXCVI, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 5 octobris 1696, pontif. anno VI.

CXXXVIII.

Dismembrantur plures provinciae regni Sinarum a dioecesibus Pekinensi et Nankinensi, eaeque committuntur vicariis apostolicis¹.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium

E sublimi Sedis Apostolicae specula, in qua catholicae Ecclesiae per universum orbem diffusae regimini, meritis licet et viribus longe impares, divina dignatione praesidemus, mentis nostrae oculos per quascumque agri dominici

¹ Ab Alexandro VIII instituti fuere episcopatus Pekinensis et Nankinensis constit. edit. MDCXC, die 10 aprilis, pont. I; in huius Pontificis constit. edit. MDCXCV, die 16 maii, pontif. III, extat dismembratio a dioecesi Nemausensi; et in Benedicti XIII constit. edit. MDCCXXV, die 23 maii, pontif. I, ecclesia Eugubina subiicitur Urbinatensi. De auctoritate vicariorum in Anglia vide constitutionem precedentem; et de illa vicariorum in Oriente, vide sequentem.

partes iugiter circumferentes, ad ea, quae ecclesiarum quarumlibet praesertim cathedralium in remotissimis ab eadem Sede regionibus erectarum statum concernunt, pastoralis vigilantiae nostrae studia libenter convertimus²; atque, ut ibidem christiana religio feliciter in dies, adspirante superni favoris auxilio, stabiliatur et crescat, concessae nobis a Domino potestatis partes propensa charitate interponimus, sicut, omnibus mature consideratis, ad omnipotentis Dei gloriam ac animarum salutem arbitramur in Domino expedire.

§ 1. Alias siquidem felici recordationis Alexander Papa VIII praedecessor noster³, certis tunc expressis causis adductus, ac praesertim provide considerans in amplissimo regno Sinarum, in quo catholicam fidem latius in dies propagari acceperat, unam dumtaxat catholicam ecclesiam, nempe Machaonensem, quae de iure patronatus carissimi in Christo filii nostri Petri Portugalliae et Algarbiorum regis illustris ex fundatione vel dotatione seu privilegio apostolico, cui non inveniatur eatenus in aliquo derogatum, esse dignoscebatur, reperiri; adeoque illius⁴ episcopum singularum omnium⁵ vultus⁶ inspicere, aliasve boni pastoris partes implere minime posse: supplicationibus eiusdem Petri regis nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, oppida de Pekim et de Nankim respective nuncupata, in eodem regno existentia, ab ordinaria iurisdictione tunc et pro tempore existentis episcopi Machaonensis auctoritate apostolica perpetuo segregavit, divisit, separavit et dismembravit, illaque in civitates, quae

Referuntur
erectiones duorum
episcopatus
Pekinensis et Nankinensis.

¹ Edit. Main. legit *convertimur* (R. T.).

² Cf. supra pag. 53 et 57 (R. T.).

³ Forsan *ovium* pro *omnium* legendum; in loc. parall. legitur *singularum* simpliciter (R. T.).

⁴ Male ed. Main. legit *cultus* pro *vultus* (R. T.).

de Pekim et Nankim respective denominarentur, et in eis ecclesias, beatissimae Virgini Mariae utrobique dicatas, in cathedrales ecclesias sub invocatione eiusdem beatissimae Virginis, pro duobus episcopis, uno scilicet Pekinensi, altero vero Nankinensi respective nuncupandis, qui illis praessent, ac ecclesias ipsas ad formam cathedralium ecclesiarum redigi facerent, sub certis modo et forma tunc expressis, similiter perpetuo erexit et instituit; ac eisdem sic erectis et institutis ecclesiis oppida supradicta, in civitates, sicut praemittitur, erecta, pro civitatibus; alia vero oppida, castra, villas, territoria et districtus dioecesis Machaonensis, iuxta divisionem per dictum Petrum regem vel per Machaonensem ac Pekinensem et Nankinensem episcopos de ipsius Petri regis commissione inter se faciendam, pro dioecesibus itidem perpetuo concessit et assignavit. Porro mensis episcopalibus dictarum ecclesiarum de Pekim et Nankim pro cuiuslibet earum dote redditus annuos quingentorum cruciatorum monetae Portugalliae, quadringentos ducatos auri de camera constituentium, per eundem Petrum regem assignandos, ex tunc prout postquam assignati fuissent, similiter perpetuo applicavit et appropriavit; ac insuper eidem Petro et pro tempore existentibus Portugalliae et Algarbiorum regibus iuspatronatus seu praesentandi sibi et Romano Pontifici pro tempore esistenti ad ecclesias de Pekim et Nankim praedictas, tam ea prima vice, quam quoties illas deinceps etiam apud Sedem praefatam vacare contigisset, intra annum, ob locorum distantiam, tam inde quam a die cuiuscumque vacationis huiusmodi respective computandum, personas secundum sacrorum canonum et Concilii Tridentini decretorum dispositionem idoneas iisdem ecclesiis per

ipsum Alexandrum praedecessorem et pro tempore existentem Romanum Pontificem ad praesentationem huiusmodi praeficiendas pariter perpetuo reservavit et concessit; et alias, prout in binis eiusdem Alexandri praedecessoris litteris desuper sub plumbo, IV idus aprilis anni Incarnationis dominicae MDCXC expeditis, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis haberi volumus, plenius continetur. Subinde vero (postquam dictus Alexander praedecessor ecclesiis de Pekim et de Nankim supradictis de personis sibi et tunc existentibus S. R. E. cardinalibus ob suorum exigentiam meritorum acceptis, et quas memoratus Petrus rex ei ad hoc per suas litteras praesentaverat, de eorumdem cardinalium consilio auctoritate apostolica providerat, illasque ecclesiis in episcopos praefecerat et pastores, curam, regimen et administrationem ipsarum ecclesiarum de Pekim et de Nankim eis in spiritualibus et temporalibus plenarie committendo), facta, sicut accepimus, per ipsum Petrum regem, vigore facultatis sibi ab eodem Alexandro praedecessore ut praefertur attributae, divisione supradicta, de Pekim, Xantung et Leoatung, necnon Xansi, Nonan, Xensi et Juchuen, cum insulis et terris adiacentibus, Pekinensi; de Nankim vero, Chikiang, Fokien, Kiangsi, Huguang, Queichen et Junaum provinciae dicti regni Sinarum, cum insulis itidem adiacentibus, Nankinensi respective episcopis praedictis, pro cuiuslibet eorum dioecesi, praemisso, seu forsitan alio veriori, quem iisdem praesentibus pro expresso haberi similiter volumus, modo praefinita, assignatae remanserunt.

§ 2. Cum autem, sicut non sine maxima animi nostri consolatione pariter accepimus, strenua et laudabili evan-

Eorumque
dioecesis
describuntur.

Dismembratio
et commissio,
ut in rubrica.

gelicorum ministrorum ab eadem Sede missorum operâ (Deo pios illorum conatus ac labores iuvante) uberiores quotidie in illis partibus animarum fructus in horrea dominica afferantur, novique Ecclesiae Catholicae palmites in dies crescant, ac proinde memorati Pekinensis et Nankinensis episcopi pastoralis muneris exequendo in tot tantisque ac tam amplis sibi creditis regionibus prorsus impares reputarentur¹, optandumque sit pro magnitudine messis operariorum copiam suppetere, qui non modo eos, qui, relictis erroribus, christianam veritatem agnoverunt, sanâ, fidelique doctrinâ instituere, ac tamquam teneras in vineâ Domini plantas alere ac fovere, sed et alios, qui adhuc in tenebris ambulant, ad verum omnipotentis Dei cultum convertere studeant: hinc est quod nos, misericordiarum Patri et Deo totius consolationis gratias agere non desinentes, qui inter gravissimas et multiplices curas, quas in hisce perturbatissimis christianae reipublicae temporibus pro commissis nobis divinitus apostolicae servitutis officio assidue sustinemus, uberius saltem in longinquo-ribus orbis terrarum partibus orthodoxae religionis incrementis nos consolari dignatur; et, quia tam iis qui longe, quam illis qui prope sunt, debitores sumus, maximum salutis animarum negotium, quas tanto marium terrarumque spatio disiunctas paternae charitatis vinculum nobis coniungit, sollicitis studiis iuvare ac promovere, necnon christianae religionis et catholicae fidei in partibus praedictis solidiori stabilimento latiorique propagationi, quantum nobis ex alto conceditur, prospicere cupientes, habitâ super praemissis cum particulari Congregatione venerabilium fratrum no-

¹ Aptius lege reputentur (n. r.).

strorum S. R. E. cardinalium negotiis Propagandae Fidei praepositorum, qui iura omnia desuper etiam pro parte supradicti Petri regis deducta diu ac diligenter discusserunt, deliberatione maturâ, de illorum consilio et assensu, ac etiam motu proprio, ac certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, supradictas omnes provincias regni Sinarum memoratis Pekinensi et Nankinensi episcopis pro eorum dioecesibus, sicut praemittitur, assignatas (exceptis dumtaxat de Pekim ac Xantung et Levantung, quas Pekinensi, necnon de Nankim et Nonan, quas Nankinensi episcopis supradictis pro cuiuslibet eorum respective dioecesi reservamus, et, quatenus opus sit, eis et eorum cuilibet harum serie assignamus) a praedictis Pekinensi et Nankinensi respective dioecesibus, tenore praesentium, perpetuo separamus et dismembramus, illasque, ac earum clerum et populum, ab omni et quacumque venerabilium fratrum modernorum et pro tempore existentium Pekinensis et Nankinensis episcoporum iurisdictione, superioritate, potestate, correctione, visitatione, regimine, curâ et gubernio, itidem perpetuo eximimus et plenarie liberamus. Ceterum ipsas provincias sic separatas et liberatas, donec spiritualibus illarum indulgentiis per erectionem novorum episcopatum ab hac Sanctâ Sede provideatur, curae et administrationi vicariorum apostolicorum a nobis et Sede praefatâ pro tempore deputandorum (qui omnes et singulas facultates quae vicariis apostolicis in eisdem partibus Sinarum antehac a dictâ Sede deputatis per diversas recolendae memoriae Alexandri VII, Clementis IX, Clementis X et Innocentii XI Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum litteras, seu aliâs ab ipsâ Sede

concessae et attributae fuerunt, in suis quisque sibi assignandis provinciis exercere possint et debeant) committendas esse, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus harum serie decernimus et ordinamus. Districte propterea inhibentes tam supradictis de Pekinensi et Nankinensi episcopis, quam aliis omnibus et singulis venerabilibus fratribus primatibus, archiepiscopis et episcopis, et aliis Indiarum ceterarumque partium orientalium Ordinariis, seu eorum officialibus vel vicariis in spiritualibus generalibus, aliisve ministris quibuscumque, ne, sub quovis praetextu, colore, causâ vel occasione, aut vigore cuiuscumque privilegii vel indulti a Sede praedicta emanati, ullum in posterum iurisdictionis actum in earumdem sic separatarum ac dismembratarum, necnon exemptarum et liberatarum provinciarum districtibus exercere audeant quovis modo vel praesumant.

CL. insulae.

§ 3. Ac decernentes, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod praefati et alii quicumque in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, cuiusvis status, gradus, ordinis, praeeminentiae et dignitatis existant, seu aliâs specificâ et individuâ mentione et expressione digni, illis non consenserint, seu ad ea vocati, citati et auditi, causaeque, propter quas praesentes emanarint sufficienter adductae, verificatae et iustificatae non fuerint, aut ex aliâ qualibet etiam quantumvis iuridicâ et privilegiata causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel interesse habentium consensûs, aliove quolibet etiam quantumvis magno

et substantiali ac incogitato et inexcogitabili individuumque expressionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concessio vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare ullo modo posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. praedictae cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae praedictae nuncios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac de iure quaesito non tollendo, ceterisque nostris et Cancellariae Apostolicae regulis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon praefatarum de Pekim et de Nankim, ac aliarum quarumcumque ecclesiarum, etiam metropolitanarum et primatialium, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirma-

Contrarium derogatio.

tionem apostolicam, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ecclesiis, illarumque praesulibus, capitulis, personis, aliisque quibilibet, etiam speciali nota dignis et de necessitate iuris vel facti omnino exprimendis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, etiam consistorialiter, seu ad quascumque personarum etiam regiam aut archiepiscopali et primatiali aliave qualibet ecclesiastica vel mundana dignitate et potestate fulgentium instantiam, aut earum contemplatione, seu alias quomodolibet, in genere vel in specie, in contrarium praemissorum concessis, ac pluries et quantiscumque vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fiata transumptio.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo

personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si foret exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv octobris mdcxcvi, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 15 octobris 1696, pontif. anno vi.

CXXXIX.

Praecipitur archiepiscopo Goanensi et episcopis Machaonensi et Malacensi, ut executioni mandent constitutionem Clementis X circa iurisdictionem vicariorum apostolicorum in Oriente.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut ad nostri pervenit apostolatus auditum (licet felicis recordationis Clemens Papa X praedecessor noster per quasdam suas in simili forma Brevis litteras, quarum initium est *Christianae religionis, catholicaeque fidei propagationis opus, etc.*, die vii iunii mdclxxiv, de particularis Congregationis tunc existentium S. R. E. cardinalium negotiis Propagandae Fidei praepositorum super rebus Sinarum deputatae consilio emanatas, auctoritate apostolicam declaraverit, episcopos Indiae, aliarumque partium Orientis, eorumque ministros et officiales, non posse nec debere exercere actus iurisdictionales super vicarios apostolicos ad regna seu provincias Orientis pro religionis et fidei huiusmodi propagatione

1 Laudata constitutio ed. fuit mdclxxiv, die 7 iunii. De iurisdictione vicariorum in regno Sinarum vide const. praecedentem; et de illa vicariorum in regno Tunkini vide sequentem.

A Clemente X declaratum fuit dictos vicarios habere iurisdictionem in suis provinciis, et contradictores incurrere censuras poenas.

ab hac sancta Sede Apostolica missos, quippe eiusdem Sanctae Sedis delegatos, eorumque operarios in provinciis sibi assignatis; sed iisdem vicariis apostolicis dictae Sedis delegatis in praedictis provinciis iurisdictionem privative quoad omnes competere, donec aliter fuisset a Congregatione eorumdem cardinalium declaratum; ac contravenientes eo ipso in poenas excommunicationis et indignationis Romani Pontificis incurrere censi decreverit¹, et alias, prout in eisdem litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberius continetur) nihilominus novissime venerabiles fratres moderni seu tunc existentes archiepiscopus Goanensis necnon Machaonensis et Malacensis episcopi, sive potius illorum ministri et officiales, causati forsitan, licet erronee, a memorata Congregatione cardinalium aliter fuisse declaratum, ac proinde praefatas litteras non esse amplius executioni demandandas, sive aliis sub praetextibus, venerabilium pariter fratrum episcoporum vicariorum apostolicorum in regnis Siami, Cocincinae, de Sciampa, Cambogia, aliisque adiacentibus ab eadem Sede deputatorum iurisdictionem seu illius exercitium impedire praesumpserint, non sine gravi fidelium scandalo, ac infidelium ad fidei catholicae veritatem conversionis, cui eadem Sancta Sedes dictos episcopos vicarios apostolicos destinavit, detrimento:

Praeceptum praefatum sub certa poenis.

§ 2. Hinc est quod nos, supradictas Clementis praedecessoris litteras strictae et inconcusae observari, necnon fidelium operariorum in vinea Domini strenue ac utiliter laborantium quieti, fideique catholicae praedictae propaga-

tionem, quantum nobis ex alto conceditur, prospicere cupientes, de nonnullorum ex venerabilibus fratribus nostris eiusdem S. R. E. cardinalibus Congregationis Propagandae Fidei negotiis praepositae super rebus Sinarum a nobis specialiter deputatorum consilio, eosdem modernos et pro tempore existentes archiepiscopum Goanensem necnon Machaonensem et Malacensem episcopos harum serie paterne monemus, eisque auctoritate apostolicam in virtute sanctae obedientiae praecipimus et mandamus, ut dictas Clementis praedecessoris litteras et in eis contenta quaecumque, sub poenis in litteris huiusmodi expressis, exacte et inviolabiliter observent, ac observari curent et faciant; districte propterea inhibentes eis, et per ipsos omnibus illorum ministris et officialibus quocumque nomine nuncupatis, ne in posterum, sub quovis quaesito colore, praetextu, causa vel occasione, exercitium iurisdictionis eorumdem episcoporum vicariorum apostolicorum eorumque operariorum in regnis Siami, Cocincinae, de Sciampa, Cambogia, aliisque adiacentibus supradictis, impedire audeant quovis modo seu praesumant, donec aliter a praedicta Congregatione cardinalium fuerit ordinatum.

§ 3. Ac decernentes, ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, aliosque quoslibet quacumque praeminentia et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam,

Clausula.

¹ Edit. Main. legit decrevit (R. T.).

quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. § 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXII octobris MDCXCVI, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 22 octobris 1696, pontif. anno VI.

CXL.

Declaratur pro vicariis apostolicis regnum Tunkini separatum esse et independens a dioecesi Machaonensi¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Declaratio ut in rubricâ. § 1. Ex commissae nobis divinitus apostolicae servitutis munere venerabilium fratrum episcoporum vicariorum apostolicorum in regno Tunkino ab hac Sanctâ Sede deutorum eorumque operariorum quieti, quantum nobis ex alto conceditur, consulere, contentionesque omnes, quae inter ipsos et venerabilem

¹ De iurisdictione vicariorum in Oriente vide constitutionem praecedentem, et constit. edit. MDCXCVII, die 6 februarii, pontif. VI.

fratrem modernum seu pro tempore existentem episcopum Machaonensem eiusque ministros et officiales quoscumque oriri, necnon maximum catholicae fidei christianaeque religionis propagationi impedimentum adferre possent, e medio tollere cupientes, de nonnullorum ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus Congregationis negotiis Propagandae Fidei praepositae super rebus Sinarum a nobis specialiter deputatorum consilio, regnum Tunkini praefatum a dioecesi Machaonensi penitus et omnino separatum ac independens esse et fore, ac proinde episcopum Machaonensem supradictum eiusque ministros et officiales quoslibet quocumque nomine nuncupatos non posse nec debere, sub quovis quaesito colore, praetextu, causâ vel occasione, ullos in eo iurisdictionales actus exercere, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus et declaramus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

§ 2. Decernentes pariter, ipsas praesentes litteras, firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac vicariis apostolicis praefatis in omnibus et per omnia plenissime suffragari, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et alios quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Claustrulae.

Derogatio contrariorum.

§ 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 4. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIII octobris MDCXCVI, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 23 octobris 1696, pontif. anno VI.

CXLI.

Prohibetur, ne quis imprimat vel vendat, sine facultate ministri generalis, breviarium Ordinis Minorum S. Francisci de Observantiâ¹.

¹ Const. ed. MDCXCVIII, die 10 novembris, pontif. VIII, agitur de usu librorum divini officii Romae impressorum.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut dilectus filius Bonaventura Poërius minister generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum nobis nuper exponi fecit, ipse¹ breviarium romanum *seraphicum* nuncupatum ad usum personarum utriusque sexus eius obedientiae seu directioni subiectarum, a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositâ approbatum, in almâ Urbem nostrâ, eâ qua decet sedulitate et castigatione, typis imprimi novissime fecerit, ac proinde illud propediem, benediciente Domino, quam emendatissimum in lucem proditurum sit; dictus vero Bonaventura minister generalis vereatur, ne opus longo labore magnâque industriâ dispositum atque perfectum novarum editionum occasione optato fine frustretur, mendosaeque aut illegitimae varietates, sive typographorum negligentia, sive revisorum incuria, sive aliâ ex causâ, in posterum obrepant: nobis propterea humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, ipsum Bonaventuram ministrum generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, universis utriusque sexus christifidelibus, praesertim vero typographis,

¹ Edit. Min. legit *ipsi* (R. T.).

Causae prohibitionis.

Prohibitio praedicta sub excommunicatione aliisque poenis.

graphis, librorum impressoribus et bibliopolis ubilibet existentibus, sub excommunicationis latae sententiae, in nostra vero temporali ditione commorantibus, etiam sub quingentorum ducatorum auri de Camera, ac amissionis typorum et librorum omnium Camerae nostrae Apostolicae irremissibiliter applicandorum¹ poenis per contrascentes eo ipso absque aliâ declaratione incurrendis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, interdiciamus et prohibemus ne brevium praefatum, ad usum omnium et singularum utriusque sexus personarum praedictae obedientiae seu directioni subiectarum ubique locorum degentium, sicut praemittitur, approbatum, posthac in perpetuum, absque speciali eiusdem Bonaventurae et pro tempore existentis dicti Ordinis ministri generalis aut ab eo causam habentium licentiâ in scriptis qualibet vice obtinendâ, et in ipso breviario integre unâ cum eisdem praesentibus imprimendâ, typis imprimere aut ab aliis in posterum vendere seu venale habere vel proponere quoquomodo audeant seu praesumant. Et nihilominus personae illae ex supradictis, quibus in vim decreti seu decretorum memoratae Congregationis cardinalium alio breviario uti minime fas est, breviariis sine praedictâ licentiâ impressis aut evulgatis uti nequeant, sub poenis contentis in Ordinis praedicti constitutionibus, aliisque per dictum Bonaventuram et pro tempore existentem ministrum generalem super hoc infligendis. Mandantes propterea venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis et episcopis, ac quibuscumque locorum Ordinariis, necnon in Statu nostro Ecclesiastico dilectis filiis nostris et Apostolicae Sedis de

¹ Edit. Main. legit *applicatum* pro *applicandorum* (R. T.).

latere legatis seu eorum vicelegatis, aut praesidentibus, gubernatoribus, praetoribus, aliisque iustitiae ministris provinciarum, civitatum, terrarum et locorum Status praedicti, quatenus eidem Bonaventurae et pro tempore existenti ministro generali seu ab eo causam habentibus praedictis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, quodcumque ab ipso Bonaventura et pro tempore existenti Ordinis huiusmodi ministro generali requisiti fuerint, poenas praedictas contra quoscumque inobedientes irremissibiliter exequantur.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem ut praesentium transumptis, seu exemplis, etiam in eodem breviario impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem fides ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI novembris MDCXCVI, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 21 novembris 1696, pontif. anno VI.

CXLII.

Declaratur in constitutione Innocentii XI circa privilegia et indulgentias Ordinis Minorum S. Francisci de Obser-

vantiâ comprehendi eorundem loca Viae Crucis seu Calvarii¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Constitutio
Innocentii XI,
qua confirma-
tae fuere litte-
rae Clementis
II. VIII, Pauli V,
Urbani VIII et
successorum
circa privilegia
et indulgentias.

§ 1. Aliâs a felicitis recordationis Innocentii Papa XI praedecessore nostro, ad preces dilecti filii Francisci Diaz a S. Bonaventura tunc commissarii generalis Curiae pro familiâ ultramontanâ Ordinis fratrum Minorum S. Francisci de Observantiâ nuncupatorum, super confirmatione quarundam litterarum apostolicarum eidem Ordini eiusque ecclesiis, confraternitatibus, domibus, locis, ac omnibus et singulis utriusque sexus personis obedientiae seu directioni ministri generalis Ordinis huiusmodi subiectis circa privilegiorum, indulgentiarum et gratiarum concessionem et communicationem respective concessarum, emanarunt litterae in simili formâ Brevis tenoris qui sequitur, videlicet:

« *Innocentius Papa XI, ad futuram rei memoriam.* Exponi nobis, etc.²

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die V septembris MDCLXXVI, pontificatus nostri anno X.

I. G. card. SLUSIUS ».

Ab hoc Pontifice approbatum fuit decretum Congregationis Cardinalium, quâ declaratum fuit in praedictis litteris comprehendi loca in Oriente.

§ 2. Postmodum vero pro parte eiusdem Francisci nobis exposito, quod a nonnullis praetendebatur in praefatâ communicatione privilegiorum, indulgentiarum et gratiarum, memoratis personis praedictae obedientiae seu directioni subiectis, sicut praemittitur, concessâ, mi-

¹ Const. Innoc. XI infra citatur; ab hoc Pontifice concessa fuit indulgentia plenaria perpetua ecclesiae S. M. Angelorum civitatis Assisionis in const. ed. MDCXCV, die 18 augusti, pont. V; et a Clemente XI alia indulgentia conceditur ecclesiis provinciae romanae constit. ed. MDCC, die 14 septembris, pontif. I; ab Innoc. vero XIII const. ed. MDCCXXIII, die 2 iulii, pont. III, confirmantur quaedam gratiae provinciae Poloniae.

² Reliqua habes tom. XIX, pag. 709 (R. T.).

nime comprehendi loca et ecclesias Terraesanae, aliarumque partium Orientis existentium extra Ierusalem, ideoque pro eius parte nobis supplicato ut loca et ecclesias¹ huiusmodi ab eadem communicatione minime excludi declararem²: nos supplicem libellum nobis super praemissis porrectum ad Congregationem venerabilium pariter fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum remisimus pro voto. Ipsa vero cardinalium Congregatio per suum decretum die XVI iulii MDCXCV emanatum, praeinsertis Innocentii praedecessoris litteris perpensis, censuit, si ita nobis placuisset, praedicta loca et ecclesias Terraesanae, aliarumque partium² Orientis extra Ierusalem, esse comprehensa seu comprehensas in dictis privilegiis, indultis et indulgentiis, servatis tamen in omnibus et per omnia formâ et tenore earundem litterarum. Factaque nobis subinde per tunc existentem secretarium memoratae Congregationis de praemissis relatione, nos ipsius Congregationis sententiam approbavimus, prout in dicto decreto plenius dicitur contineri.

§ 3. Cum autem, sicut dictus Franciscus nobis denuo nuper exponi fecit, post decretum supradictum adhuc nonnulli dubitent an pia loca Viae Crucis seu Calvarii nuncupata, a personis supradictis adinstar stationum Montis Calvarii vigore diversorum privilegiorum eis ab hac Sanctâ Sede, ut assèritur, concessorum erecta, in communicatione praefatâ comprehendantur: nobis propterea idem Franciscus humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

¹ Edit. Main. legit *ecclesiae* (R. T.).

¹ Edit. Main. legit *declaramus* (R. T.).

² Vocem *partium* nos addimus (R. T.).

Potitur similis declaratio pro locis Viae Crucis seu Calvarii.

§ 4. Nos igitur, ipsum Franciscum amplioris favore gratiae prosequi volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus incligati, de secundodictorum cardinalium consilio, et attentâ relatione quam dilectus modernus commissarius generalis Curiae dicti Ordinis eisdem cardinalibus super praemissis fecit, etiam praefata loca pia Viae Crucis seu Calvarii in supradictis Innocentii praedecessoris litteris comprehendere, ac proinde frui et gaudere posse indulgentiis et privilegiis in litteris huiusmodi concessis et expressis, earum tamen tenore servato, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus et declaramus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate secundodictae Congregationis cardinalium. Decernentes pariter, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo

personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v decembris MDCXCVI, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 5 decembris 1696, pontif. anno VI.

CXLIII.

Revocantur privilegia a superioribus religiosis concessa in Indiis occidentalibus contra Ordinum vel Sanctae Sedis constitutiones¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Ad pastorale fastigium meritis licet imparibus divinâ dispositione evecti, in eam praecipue curam sollicitis studiis iucumbimus, ut christifideles Altissimi obsequiis sub suavi religionis iugo mancipati iuxta laudabilia eorum instituta prospere dirigantur, illisque firmiter insistentes, laetioribus in dies, benediciente Domino, proficiant incrementis. Illa proinde, quae regulari ipsorum observantiae noxia esse noscuntur, opportuna provisionis nostrae ministerio cavellere satagimus, sicut pia orthodoxorum regum multiplicibus in hanc Sanctam Sedem meritis fulgentium votis postulant, et nos, omnibus maturae considerationis trutinâ perpensis, ad omnipotentis Dei gloriam et religionis felicitatem.

¹ In Clementis X const. ed. MDCLXX, die 11 iunii, pontif. I, declarata fuere nonnulla privilegia regularium, et a Clemente XI const. ed. MDCCXIX, die 7 septembris, pontif. XIX, revocantur privilegia concessa a nuncio in quibusdam regnis.

cam progressum salubriter expedire in Domino arbitramur.

§ 1. Cum itaque, sicut pro parte carissimi in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum regis catholici nobis nuper expositum fuit, in quorundam Ordinum regularium provinciis, quae in Indiis occidentalibus et insulis eis adiacentibus eidem Carolo regi subiectis consistunt, is late invaluerit abusus ut plurimi provinciarum huiusmodi religiosi magisterii aliorumve graduum praerogativis sive etiam variis exemptionibus ac gratis sibi a suis superioribus contra et praeter regularia Ordinum praedictorum instituta collatis seu concessis fruuntur, non sine gravissimo religiosae humilitatis, quam iidem Ordines profitentur, detrimento: nobis propterea eiusdem Caroli regis nomine humiliter supplicatum fuit ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, qui regularem disciplinam ubique, adeoque etiam in remotioribus ab eadem Sede partibus vigere, et omnem illius relaxationis viam pracludere summopere cupimus, de opportuno remedio providere, ac piis ipsius Caroli regis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnes et quascumque magisterii aliorumve graduum huiusmodi praerogativas, necnon cuiusvis generis exemptiones ac gratias quomodocumque nuncupatas, quibusvis provinciarum praedictarum religiosis cuiuscumque dignitatis, qualitatis et conditionis, ac cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti existant, quocumque titulo, praetextu, causâ et occasione contra et praeter ordinem congregationum et institutorum quorumlibet, apostolicasve constitutiones hactenus quoquo

modo collatas seu concessas, sine ullo tamen eorum praepudio qui illas sibi a Sede Apostolicâ conferri seu concedi obtinuerunt, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, revocamus, cassamus et abolemus, viribusque et effectum penitus et omnino vacuumus, ac in futurum dispositiones constitutionum huiusmodi inviolabiliter observari praecipimus.

§ 3. Decernentes, ipsas praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod praedicti, aliive quilibet in praemissis forsitan interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati vel auditi, nec causae, propter quas praesentes emanarint, sufficienter adductae, verificate et iustificatae fuerint, seu ex aliâ quacumque etiam quantumvis legitimâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, sen intentionis nostrae, aut interesse habentium consensu, aliave quolibet etiam quantumvis magno et substantiali individuumque expressionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, seu ad terminos iuris reduci, aut adversus illas aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, seu etiam motu proprio, et ex certâ scientiâ, deque apostolicae potestatis plenitudine concessa vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se servare ullo modo posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et

pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuntios, aliosve quoslibet quacumque praeminentia et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et desiniri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariis.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostra et Cancellariae Apostolicae regula de iure quaesito non tollendo, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon provinciarum, Ordinum, congregationum et institutorum praedictorum, eorum monasteriorum, conventuum, collegiorum et domorum regularium, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, aut quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis ac insolitis clausulis et decretis, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, et alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, ac pluries confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut ali-

qua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro plena et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris, die XII ianuarii MDCXCVII, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 12 ianuarii 1697, pontif. anno VII.

CXLIV.

Praecipitur archiepiscopo Goanensi, ac episcopis Meliaporensi, Cranganorensi et Coccinensi ut observent Clementis X constitutionem circa iurisdictionem vicariorum apostolicorum in Oriente.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut accepimus, licet felicis recordationis Clemens Papa X praedecessor noster per quasdam suas in simili forma Brevis litteras, quarum initium

A Clemente X declaratum fuit dictos vicarios habere iurisdictionem, et contrarios incurrere excommunicationem.

1 Simile praeceptum factum fuit archiepiscopo Goanensi, aliisque, const. ed. MDCXCVI, die 22 octobris, pontif. VI; de iurisdictione vicariorum vide const. ed. MDCXCVI, die 23 octobris, pontif. VI; et de electione vicariorum foraneorum in America vide const. ed. MDCXCVIII, die 3 maii, pontif. VII.

est Christianae religionis catholicaeque fidei propagationis opus, etc. (die VII iunii MDCXXIV de particularis Congregationis tunc existentium S. R. E. cardinalium negotiis Propagandae Fidei praepositorum super rebus Sinarum deputatae consilio emanatas), auctoritate apostolica declaraverit, episcopos Indiarum, aliarumque partium Orientis, eorumque ministros et officiales non posse nec debere exercere actus iurisdictionales super vicarios apostolicos ad regna seu provincias Orientis pro religionis et fidei huiusmodi propagatione ab hac Sancta Sede Apostolica missos (quippe eiusdem Sanctae Sedis delegatos) eorumque operarios in provinciis sibi assignatis, sed iisdem vicariis apostolicis dictae Sedis delegatis in praedictis provinciis iurisdictionem privative quoad omnes competere, donec aliter fuisset a Congregatione eorumdem cardinalium declaratum; ac contravenientes eo ipso in poenas excommunicationis et indignationis Romani Pontificis incurrere censeretur decreverit; et alias, prout in eisdem litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberius continetur; nihilominus venerabiles fratres moderni archiepiscopus Goanensis, necnon Meliaporensis, Cranganorensis et Coccinensis episcopi, sive potius illorum ministri et officiales in regnis de Idalean., Goleandae et Magni Mogolis in Indiis Orientalibus, in quibus nuper venerabilem fratrem Petrum Paulum archiepiscopum Anciranensem vicarium apostolicum cum diversis facultatibus et indultis deputavimus, sub diversis praetextibus iurisdictionem exercere praetendant: hinc est quod nos, supradictas Clementis praedecessoris litteras stricte et inconcusse observari, necnon ipsius Petri Pauli archiepiscopi et

vicarii apostolici eiusque operariorum quieti, quantum nobis ex alto conceditur, prospicere cupientes, de nonnullorum ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus Congregationis Propagandae Fidei negotiis praepositae super rebus earumdem Indiarum Orientalium a nobis specialiter deputatorum consilio, eosdem modernos et pro tempore existentes archiepiscopum Goanensem, necnon Meliaporensis, Cranganorensis et Coccinensem episcopos, harum serie paterne monemus, eisque auctoritate apostolica in virtute sanctae obedientiae praecipimus et mandamus ut dictas Clementis praedecessoris litteras et in eis contenta quaecumque, sub poenis in litteris huiusmodi expressis, exacte et inviolabiliter observent, ac observari curent et faciant; districte propterea inhibentes eis, et per ipsos omnibus illorum ministris et officialibus quocumque nomine nuncupatis, ne, sub quovis quaesito colore, praetextu, causa vel occasione, ullos in regnis de Idalean., Goleandae et Magni Mogolis supradictis iurisdictionales actus exercere, aut inibi eiusdem Petri Pauli archiepiscopi seu pro tempore existentis in regnis huiusmodi vicarii apostolici eiusque operariorum iurisdictionis exercitium impedire audeant quovis modo seu praesumant, donec aliter a praedicta Congregatione cardinalium fuerit ordinatum.

Clausulae.

§ 2. Decernentes, ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque et non aliter in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, aliosve quoslibet quacumque praeminentia et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et

auctoritate, iudicari et desiniri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi februarii MDCXCVII, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 6 februarii 1697, pontif. anno vii.

CXLV.

Confirmantur et innovantur constitutiones Clementis X et Innocentii XI de transitu Benedictinorum Congregationis sancti Mauri in Gallia ad alios Ordines regulares¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam

Enclique constitutiones Clementis X, quae in litteris apostolicis praedictae translati sub excommunicationis poena.

§ 1. Dudum felicitis recordationis Clementi Papae X praedecessori nostro pro parte tunc existentis in Romanâ Curia procuratoris generalis Congregationis sancti Mauri monachorum Ordinis sancti Benedicti exposito, quod recolendae me-

¹ Praeposit. in nos addimus (n. r.).

² Clementis X et Innocentii XI const. infra citantur.

moriae Urbanus Papa VIII, etiam praedecessor noster, dictam Congregationem, prius a similis memoriae Gregorio Papa XV praedecessore pariter nostro in regno Galliae erectam et stabilitam, approbaverat et confirmaverat, illique diversa privilegia, gratias et indulta concesserat; et, licet ab illo tempore eadem Congregatio, divinâ opitulante gratiâ, ita profecisset, ut sibi ducenta circiter monasteria eiusdem Ordinis,¹ profitentium et Altissimo cum summâ populorum et spirituali omnium consolatione famulantium numerus reperiebatur, aggregavisset, nihilominus nonnulli dictae Congregationis monachi, quo spiritu ducti nesciebatur, praetextu tamen arctioris vitae ducendae, ad monasterium beatae Mariae de la Trappe, Cisterciensis Ordinis, Sagiensis dioecesis, minime petita vel saltem non obtentâ suorum superiorum licentiâ, se transferre satagebant, et cum effectu transferebant, ex quo quamplura scandala, monachorum instabilitas, et furtivae² extra monasteria divagationes succedebant, ac regularis observantia sanctaque obedientia confundebatur: idem Clemens praedecessor, supplicationibus dicti procuratoris generalis nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinat, de tunc pariter existentium S.R.E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, monachos praedictae Congregationis sancti Mauri expresse professos ad quemcumque alium Ordinem et monasterium seu alium regularem locum cuiusvis alterius Ordinis seu Congregationis etiam Carthusianorum et praesertim monasterium beatae Mariae de la Trappe praedictum, animo se se illi associandi seu incorporandi, sine

¹ Deesse videtur in quibus ingens, aut simile (n. r.).

² Edit. Main. legit furtive (R. T.).

expressâ tunc et pro tempore existentis superioris generalis eiusdem Congregationis sancti Mauri licentiâ, nullo modo se transferre posse; ac contrafacientes, scilicet tam recipientes quam receptos, excommunicationis latae sententiae poenam, a qua non nisi ab ipso Clemente praedecessore seu Romano Pontifice pro tempore existente praeterquam in mortis articulo constituti ullatenus absolvi possent, ipso facto absque aliâ declaratione incurrere, auctoritate apostolicâ decrevit, statuit et declaravit; et aliâs, prout in ipsius Clementis praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis die xix septembris MDCCLXXII expeditis plenius continetur. Ac subinde piae memoriae Innocentio Papa XI praedecessori pariter nostro pro parte dilecti filii Gabrielis Flambart dictae Congregationis sancti Mauri in eadem Curia tunc procuratoris generalis similiter exposito, quod, non attentâ praedictarum¹ Clementis praedecessoris litterarum dispositione, dilectus etiam filius Alexius Gendrier monachus expresse professus eiusdem Congregationis sancti Mauri, non petita minusque obtentâ a suo superiore generali (quem tamen in eodem monasterio unde egressus erat praesentem habebat) licentiâ, ad Ordinem eremitarum Camaldulensium die circiter viii martii tunc proxime praeteriti se transtulerat, et in illo tunc vivebat, in grave dictae Congregationis praeiudicium et scandalum; ac propterea pro parte dicti Gabrielis procuratoris generalis, quo similibus malis obviari posset, eidem Innocentio praedecessori humiliter supplicato, ut praedictum Alexium Gendrier nulliter ad dictum Ordinem Camaldulensem transivisse, ipsumque per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia ad monasterium,

¹ Edit. Main. legit praedictorum (R. T.).

ex quo egressus erat, reverti cogendum esse declarare; ac pro abundantiori cautela, et inhaerendo supradictis Clementis praedecessoris litteris, quod in posterum nullus monachus praedictae Congregationis sancti Mauri ad eundem Ordinem Camaldulensium vitam eremiticam agentium, necnon fratrum sancti Francisci de Paula Minimorum¹ nuncupatorum, Carthusianorum, seu quemcumque alium Ordinem aut Congregationem quamcumque, etiam speciali expressione et denominatione dignam, et praesertim ad supradictum monasterium de la Trappe, absque expressâ et in scriptis obtentâ licentiâ praedictâ, transire, aut in eisdem recipi posset, decernere, et in reliquis contenta in praedictis Clementis praedecessoris litteris adamussim observari mandare dignaretur: idem Innocentius praedecessor, ipsius Gabrielis procuratoris generalis votis hac in re favorabiliter annuere volentes, de memoratorum cardinalium consilio, attentis narratis, circa praemissa servandam esse praedictam constitutionem memorati Clementis praedecessoris etiam quoad eremitas Camaldulenses, fratres Minimos sancti Francisci de Paula, et alios quoscumque Ordines speciali notâ dignos, et praedictum Alexium Gendrier per censuras ecclesiasticas esse compellendum ad redeundum ad praedictam Congregationem sancti Mauri, eadem auctoritate decrevit et declaravit, ac statuit et ordinavit; et aliâs, prout in ipsius Innocentii praedecessoris litteris etiam in formâ Brevis die xvii augusti MDCCLXXXIII desuper emanatis, quarum et praedictarum Clementis praedecessoris litterarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis haberi volumus, uberius continetur.

¹ Edit. Main. legit Minorum (n. r.).

² Praeposit. in nos addimus (n. r.).

Causa confir-
mationis.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus pariter filius Claudius Estiermot dictae Congregationis sancti Mauri in Curia praedicta procurator generalis nobis nuper exponi fecit, dilectus filius modernus abbas memorati monasterii *de la Trappe*, nulla earumdem litterarum habitâ ratione, quosdam Congregationis huiusmodi monachos, renuentibus illius superioribus, in monasterio praedicto ad novitatum admiserit, unde gravia eidem Congregationi enasci possunt detrimenta: nobis propterea dictus Claudius procurator generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ digneremur.

Confirmatio
et innovatio
constitutionum
Clementis X et
Innocentii XI.

§ 3. Nos igitur, ipsum Claudium procuratorem generalem specialis favore gratiae prosequi volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praedictas Clementis et Innocentii praedecessorum litteras, cum omnibus et singulis in eis respective contentis et expressis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus ac innovamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus. Decernentes pariter, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quandoque spectabit, in omnibus et per omnia inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices

ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae in praedictis Clementis et Innocentii praedecessorum litteris concessa sunt non obstande, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVIII martii MDCXCVII, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 18 martii 1697, pontif. anno VI.

CXLVI.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium circa abrogationem discretorum Congregationis Doctrinae Christianae in Gallia¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliàs emanavit a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E.

¹ Constit. edit. MDCXCVI, die 16 martii, pontificatus V, praecepta fuit vita communis; et in constit. edit. MDCXCVIII, die 9 augusti, pontificatus VII, agitur de interventu discretorum in capitulis.

Contrariorum
derogatio.

Fides transumptorum.

Lis inter discretos et procuratorem generalem.

neralem, ac super ea decretum Congregationis pro primis.

cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, in causâ Avenionensi inter dilectos filios Iosephum Bellisen procuratorem generalem Congregationis Doctrinae Christianae in Gallia, ex unâ, et discretos et alios particulares presbyteros eiusdem Congregationis, ex alterâ partibus, vertente, decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « In causâ Avenionensi vertente inter patrem Iosephum Bellisen, procuratorem generalem Congregationis Doctrinae Christianae in Gallia, ex unâ, et patres discretos et alios particulares presbyteros eiusdem Congregationis, partibus ex alterâ, sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, partibus ipsis auditis, referente eminentissimo Carpineo eiusdem sacrae Congregationis praefecto, censuit et declaravit, decretum capituli generalis super abrogatione discretorum non sustineri. Romae xxv maii MDCXCVI. — G. cardinalis CARPINEUS. Loco + sigilli. A. archiepiscopus Athenarum secretarius ».

Confirmatio
relati decreti.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dictorum discretorum ac aliorum particularium presbyterorum nobis nuper expositum fuit, ipsi decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desideret¹: nos, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum

¹ Edit. Main. legit *desideret* (v. t.).

serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandoque spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinariorum et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dictae Congregationis Doctrinae Christianae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIII martii MDCXCVII, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 23 martii 1697, pontif. anno VI.

Clausula.

CXLVII.

Confirmantur indulgentiae perpetuae a Paulo V concessae Congregationi Antiqui rigoris Ordinis Praemonstratensis.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Reformatur
praedictae in-
dulgenciae.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius modernus vicarius generalis communitatis sive Congregationis *Antiqui rigoris* nuncupatae Ordinis Praemonstratensis, quod dudum felicitis recordationis Paulus Papa V praedecessor noster, volens universum Ordinem praedictum eiusque religiosos spiritualibus indulgentiarum muneribus decorare, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confusus, supplicationibus quoque tunc existentis abbatis monasterii S. Mariae ad Nemus dicti Ordinis in Lotharingia vicarii generalis eiusdem Ordinis sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, omnibus et singulis christifidelibus, qui poenitentes et confessi die festo S. Norberti sacrum missae sacrificium fecissent, vel sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpsissent, plenariam; ac religiosi¹ praedicti Ordinis, qui reformationem a capitulo generali anni MDCV statutam recepissent, ac praesertim regulae, quae incipit *Sicut pascimini ab uno cellerario, sic induamini ab uno vestiario*, prorsus obtemperassent, etiam plenariam; necnon qui reformationem, quae tunc Dei gratia in eodem monasterio S. Mariae ad Nemus florebat, in aliud monasterium invexissent, etiam plenariam; iis vero, qui reformationem huiusmodi suscepissent, in

¹ Laudata constit. edit. fuit MDCVI, die 9 octobris; in Benedicti XIII const. edit. MDCCXIX, pontif. vi extat indulgentia plenaria perpetua.

² Edit. Main. legit *religiosi* (R. T.).

articulo mortis vel magno vitae periculo constituti Iesus et Mariae nominā invocavissent corde saltem, si ore non potuissent, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concessit. Insuper eisdem christifidelibus, qui opere vel consilio reformationem dicti Ordinis promovissent, decem annos; item omnibus, qui pro Romano Pontifice vel instauratione eiusdem Ordinis psalmum *Miserere*, vel ter orationem dominicam et toties salutationem angelicam recitassent, pro qualibet vice decem dies; qui vero diebus festis Transfigurationis Domini, B. M. Virginis, S. Iohannis Baptistae, ac festo Ss. apostolorum Petri et Pauli rosarium eiusdem B. M. Virginis pie recitassent, et pro conversione peccatorum ad poenitentiam oravissent, praesertim conversione malorum religiosorum ad regularem observationem, indulgentiam tertiae partis peccatorum; necnon qui se spiritualibus exercitiis excolendos tradidissent in domo aliquā¹ dicti Ordinis, aut alibi, facultate ab aliquo praelato obtentā, viginti annos; qui vero octo dies in praedicto coenobio S. Mariae commorantes, atque ad leges et praxim disciplinae eiusdem monasterii sese conformantes, praeviā sacrā confessione, sacram communionem suscepissent, etiam viginti annos et totidem quadragenas: rursus, qui professionem suam renovassent cum proposito eam diligenter observandi, dimidia partis peccatorum suorum indulgentiam pro primā vice, deinceps vero, qui singulis annis semel, septem annos: qui dimidium horae quotidianae meditationi rerum divinarum dedissent, quadraginta dies pro unaquaque die: qui, adversā valetudine laborantes, proposuissent reliquum vitae suae in refor-

¹ Edit. Main. legit *aliquo* (R. T.).

matae vitae coenobio transigere, et, postquam convalescent, reipsā praestitissent, decem annos et totidem quadragenas: qui examinandae semel quaque die conscientiae per quartam circiter horae partem pie incubuissent, centum dies: qui matutinarum officium mediā nocte decantassent, decem dies, toties quoties fecissent: qui vero solemnibus eiusdem B. M. Virginis pervigiiliis¹ ieiunassent, centum dies, toties quoties ieiunavissent: et ulterius, qui aliquem ex religiosis Ordinis supradicti seu alterius ad capeſſendam reformationem induxissent, septem annos et totidem quadragenas; necnon qui lectioni, quae, dum mensae accumbitur, continuatur², piam operam dedissent, sive legendo sive audiendo, triginta dies: quoties vero in seminario dicti Ordinis, quod a S. Nicasio nomen habet, studiorum gratiā vel negotio pietatis commorantes, singulis hebdomadis semel sacramentum Confessionis et Eucharistiae frequentassent, toties decem annos: insuper, qui pro lineis lanea indusia gestavissent, et nonnisi vestiti nocte somnum capere decrevisent, triginta annos; denique omnibus et singulis, qui pro susceptā aut defensā reformatione dicti Ordinis iniuriam aliquam vel ignominiam tulissent, septem annos et totidem quadragenas de iniunctis eis seu aliās quomodolibet debitae poenitentiis in formā Ecclesiae consuetā relaxavit; et aliās, prout in ipsius Pauli praedecessoris litteris desuper in simili formā Brevis die XIX octobris MDCVI expeditis, quas perpetuis futuris temporibus valere voluit, plenius dicitur contineri.

Confirmatio
religiarum in-
dulgendarum,
et constitutio
eis Pauli V.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus vicarius generalis praemissa, quo firmiter subsistant,

¹ Pessime edit. Main. legit *privilegiis* pro *pervigiiliis* (R. T.).

² Edit. Main. legit *continuatim* (R. T.).

apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsius vicarii generalis votis in praemissis, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere, ac felicitibus eius Congregationis incrementis optime consultum esse cupientes, ipsumque vicarium generalem a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, necnon praefatarum Pauli praedecessoris litterarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto habentes, supplicationibus eiusdem vicarii generalis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnes et singulas indulgentias et peccatorum remissiones a memorato Paulo praedecessore sicut praemittitur in perpetuum concessas, ac desuper expeditas eius litteras praedictas, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, itidem perpetuo approbamus et confirmamus, illisque¹ inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quaecumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

¹ Edit. Main. legit *illique* (R. T.).

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx aprilis MDCXCVII, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 20 aprilis 1697, pontif. anno vi.

CXLVIII.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium, quo declaratur, in constitutione Alexandri VII, de privilegiis provinciarum Reformatum Strictioris Observantiae in Hispania et Indiis Occidentalibus, comprehendendi provinciam Arrabidae in Lusitania.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper, pro parte dilecti filii Antonii a Praesentatione ministri provincialis provinciae Arrabidae in Lusitania Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci strictioris observantiae Reformatum seu Discalceatorum nuncupatorum, Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod (cum alias tunc existentes fratres provinciarum in Hispania et Indiis consistentium dicti Ordinis felicitis recordationis Alexandro Papae VII praedecessori nostro exponi fecissent, quod dudum recolendae memoriae Gregorius XIII praedecessor pariter noster diversa privilegia fratribus Reformatis provinciarum S. Iosephi et S. Ioannis Baptistae in Hispania consistentium Strictioris Observantiae huiusmodi concesserat, quae

1 Laudata const. Alex. VII edita fuit MDCLXV, die 15 novembris; in huius Pontificis const. ed. MDCC, die 14 iunii, pont. IX, agitur de primatu super fratrum eremitarum S. Augustini.

praesertim respectu fratrum de Observantia a similis memoriae Clemente VIII et Urbano VIII Romanis Pontificibus etiam praedecessoribus nostris confirmata fuerant; provinciae vero fratrum Reformatum strictioris observantiae huiusmodi ad numerum duodenarium cum divini cultus augmento crevisse tunc reperiatur, ac propterea dicti exponentes privilegia praedicta omnibus provinciis Reformatis supradictis suffragari debere ab ipso Alexandro praedecessore declarari summopere desiderabant) idem Alexander praedecessor, illorum supplicationibus sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, privilegia, memoratis provinciis S. Iosephi et S. Ioannis Baptistae ut praefertur concessa et confirmata, reliquas omnes provincias fratrum Reformatum seu Discalceatorum strictioris observantiae huiusmodi in Hispania et Indiis consistentes comprehendere, eisque in omnibus et per omnia suffragari debere declaraverat, et alias prout in ipsius Alexandri praedecessoris litteris desuper in simili forma Brevis die v novembris MCDLXV expeditis uberius dicebatur contineri; et in eadem expositione subiuncto, quod, licet in dictis Alexandri praedecessoris litteris solum facta fuerit mentio provinciarum in Hispania et Indiis consistentium, sub nomine tamen provinciarum Hispaniae etiam provinciae Lusitaniae comprehendebantur, easque sub nomine huiusmodi comprehensas intelligi, ex binis pia memoriae Gregorii PP. XV praedecessoris pariter nostri in eadem forma Brevis emanatis litteris, in quibus dictae Arrabidae et aliae quae in Lusitania existunt provinciae dicti Ordinis inter alias Hispaniarum provincias eiusdem Ordinis recensentur, apparebat, immo id ipsum ex praedictis

1 Male ed. Main. legit ad pro id (R. T.).

Rationes pro comprehensio-
ne dictae pro-
vinciae Arrabi-
dae.

Alexandri praedecessoris litteris colligi videbatur, ea ratione, quod, nisi Arrabidae et aliae Lusitaniae provinciae praedictae sub nomine provinciarum Hispaniae et Indiarum huiusmodi, ad quarum favorem dictae litterae emanaverant, comprehenderentur, dictus duodenarius provinciarum Reformatum numerus minime subsisteret, cum tunc temporis duodecim provinciae huiusmodi in Hispania et Indiis praedictis non reperiuntur, prout ex authenticis instrumentis eidem Congregationi cardinalium exhibitis constare dicebatur; insuper fundatio dictae provinciae Arrabidae tempore S. Petri de Alcantara initium habuisse, et anno MDLXI, uno videlicet et amplius saeculo priusquam dictae Alexandri praedecessoris litterae emanarent, absoluta fuisse reperiatur, ipsaque provincia in ordine antiquitatis et collocationis provinciarum per constitutiones generales dicti Ordinis et in quadam earum compilatione relato tertia numerabatur, atque adeo dubium non erat quin eadem Arrabidae provincia una esset ex illis decem, ad quas dicta privilegia, sicut praemittitur, extensa fuerant; unde superiores generales dicti Ordinis pro tempore existentes ipsam Arrabidae et reliquas provincias huiusmodi in eorumdem privilegiorum frui-tione, uti sub illorum extensione comprehensas, inconcusse semper conservaverant; ideoque pro parte eiusdem Antonii ministri provincialis praefatae Congregationi cardinalium supplicato ut dictam provinciam Arrabidae sub praefata privilegiorum extensione comprehensam esse, ipsisque privilegiis gaudere debere declarare dignaretur: emanavit a praedicta cardinalium Congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « Sacra Congregatio eminentissimorum, et reverendissimorum S. R. E. cardi-

nalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, audito patre ministro generali praedicti Ordinis, et attentis narratis, censuit ac declaravit praefatam provinciam Discalceatorum Arrabidae esse comprehensam in enunciato Brevis extensivo sacrae memoriae Alexandri VII. Romae, die xiv martii MDCXCVII. — G. card. CARPINEUS. M. archiepiscopus Athenarum ».

§ 2. Cum autem, sicut dictus Antonius minister provincialis nobis nuper exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, quo firmitus subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, specialem ipsi Antonio gratiam facere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, decretum praesentium, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus: salva tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores,

Confirmatio
relati decreti.

Claudia.

iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciarum et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IV maii MDCXCVII, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 4 maii 1697, pontif. anno VI.

CXLIX.

Eduntur quaedam decreta circa modum concedendi habitum magnae crucis ad honores in hospitali sancti Ioannis Hierosolymitani¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Militantis Ecclesiae regimini divina dispositione praesidentes, dignitatum et honorum ecclesiasticorum quorumcum-

¹ In Innocentii XI constit. edit. MDCLXXXVI, die 25 iunii, pontif. X, concessa fuit magno magistro facultas circa receptionem fratrum; in Alexandri VIII constit. ed. MDCXC, die 5 augusti, pontif. I, agitur de aerario hospitalis; et in Clementis XI const. ed. MDCCXI, pontif. XI, de iure trium navium bellicarum.

que, et praesertim Ordinum militarium egregiam reipublicae christianae operam navantium, providae¹ prudentique distributioni libenter consulimus, sicut rationi consentaneum esse in Domino arbitramur.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius modernus magnus magister hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, quod (cum ab ipso magni magisterii sui primordio ad varios abusos, quos in eodem hospitali, praesertim circa nimis frequentes dignitatum magnae crucis, ut vocant, ad honores tantum collationes, irrepsisse compererat, corrigendos animum intendisset, dilectique etiam filii baiulivi, conventuales et alii consiliarii ipsius hospitalis enixe ab eo petiissent ut opportuna aliqua ratio iniretur, qua immoderatae dictas dignitates ambientium cupiditati aditus praecluderetur) ipse magnus magister die XV februarii proximi praeteriti consilium completum, *status* nuncupatum, dicti hospitalis convocari fecit, in eoque quoddam chirographum manu suâ subscriptum exhibuit et legi curavit, per quod videlicet notum fecit et declaravit, per statuta seu stabilimenta et ordinationes capitulares eiusdem hospitalis, auctoritate apostolicâ confirmatas, dictas dignitates magnae crucis certo ac praefinito personarum propter earum antianitatem, merita et rerum peritiam² iudicium et consiliarium muneribus fungi capacium numero dumtaxat deferri debere; multitudinem vero illorum, qui dignitatem seu habitum magnae crucis huiusmodi ad honores tantum ex gratiâ assecuti sunt, non multis abhinc annis supra modum excrevisse, indeque politicae dicti hospitalis administrationis rationem et rectum iustitiae ordinem

Referuntur
causae
magistri
et
decretum.

¹ Edit. Main. legit *providae* (R. T.).

² Edit. Main. legit *peritia* (R. T.).

perturbari, ac evidentia conventui ipsius hospitalis et communi illius aerario praeiudicio inferri; praeceptores siquidem seu commendatarii eiusdem hospitalis, qui dignitates magnae crucis huiusmodi suorum servitiorum, meritum, antianitatis ac sexaginta forsitan et amplius annorum aetatis intuitu consequi et obtinere sperabant, dum iuvenes tam in consiliis quam in honoribus sibi praeferri vident, id aegre ferentes, conventum praedictum deserunt, ac erga dictum hospitale male affecti, se se ad suas praeceptorias seu commendas vel in patriam recipiunt, illisque ibi morientibus, ipsorum bona ab eorum consanguineis vel famulis occupantur, atque ita dictus conventus illorum residentiae commodis et honorificentia privatur, necnon consiliorum ope destituitur, praefatum vero commune aerarium eorum spoliis fraudatur; porro eiusmodi perturbationum ac incommodorum, necnon, quae inde suboriri possunt, maiorum periculorum gravitatem ipsius magni magistri praedecessoribus adeo notam et perspectam fuisse, ut, qui illam propulsarent, diversis temporibus plura decreta ediderint, variosque ad hanc Sanctam Sedem recursus habuerint, idque ex registris cancellariae praedicti conventus constare; optima tamen consilia et conatus huiusmodi, cum minus valide promoverentur, inter contrarios magis magisque obrepentes abusos oppressa irritaque et inania remansisse; nullum proinde opportunius tot tantisque malis remedium adhiberi posse, quam nostrâ et huius Sanctae Sedis auctoritate statuendo, ut nullus impofterum ex praeceptoribus seu commendatariis aliisve quibuscumque fratribus militibus dicti hospitalis habitu magnae crucis huiusmodi ex gratiâ decorari valeat, nisi duo millia duplarum Hispania-

rum in maiores ipsius hospitalis necessitates erogandarum, seu iustum earum valorem, communi aerario praedicto, quod ob magnas expensas pro christianae religionis tuitione contra communem illius hostem factas, ac bella Europae, aliasque temporum calamitates, exhaustum reperitur, persolverit; praeterea nobis supplicandum esse, ut, in eventum quo deinceps eidem moderno et pro tempore existenti magno magistro dicti hospitalis facultatem tradendi seu tradi faciendi quibuscumque praeceptoribus seu commendatariis aliisve fratribus militibus supradictis habitum magnae crucis huiusmodi ad honores tantum a nobis et Sede praedictâ concedi quandocumque contingat, litterae apostolicae desuper expediendae non amplius ipsi soli magno magistro, sed etiam consilio memorati hospitalis coniunctim dirigantur, neque aliâs traditionis habitus huiusmodi gratiam effectum sortiri patiamur, nisi quatuor saltem ex quinque partibus suffragiorum ipsius consilii in id concurrerint. Quo chirographo perlecto, omnes, qui ad consilium supradictum convenerant, praevio suffragiorum scrutinio, omnia et singula in chirographo huiusmodi contenta approbarunt, ac executioni demandanda esse decreverunt. Quare dictus magnus magister nobis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, ipsius magni magistri votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, cumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si qui-

¹ Particulam ut nos addimus (R. T.).

Decreta duo
praedicta auctoritate apostolica edita.

bus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut nullus de cetero praeceptor seu commendatarius aliusve quilibet frater miles hospitalis praedicti habitu magnae crucis ad honores tantum et honoris causam, vigore quarumcumque facultatum a nobis et Sede praedicta deinceps ad id concedendarum, decorari valeat, nisi duo milia duplarum Hispaniarum, sive iustum earum valorem, communi aerario eiusdem hospitalis vere, realiter et cum effectu persolverit, auctoritate apostolica, tenore praesentium, statuimus et ordinamus. Ipsas vero facultates, quas super traditione habitus magnae crucis huiusmodi sive ipsi soli pro tempore existenti magno magistro, sive ei et consilio hospitalis huiusmodi coniunctim a nobis et eadem Sede in futurum concedi contigerit, non alias effectum suum sortiri debere, nisi concurrentibus et concordantibus quatuor ex quinque partibus suffragiorum eorum, qui tunc in eodem consilio praesentes aderunt et ius ferendi suffragii habebunt, eadem auctoritate, harum serie, decernimus et mandamus.

Clausula.

§ 3. Decernentes pariter, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, etiam speciali nota et expressione digni, illis non consenserint, nec ad illa vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas ipsae praesentes emanarint, sufficienter adductae, verificate et iustificate fuerint, aut ex quavis alia quantumvis iuridica et privilegiata causa, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, nullo unquam tem-

pore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, aut interesse habentium consensu, aliove quolibet quantumvis magno et substantiali defectu notari, impugnari retractari, infringi, in controversiam vocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illa quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, seu impetrato, vel etiam motu proprio, et ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine concessio, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, necnon magnum magistrum et consilium, ac quaevis tribunalia hospitalis praedicti, aliosve quoslibet quavis auctoritate et potestate fungentes et functuros, sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti hospitalis, eiusque linguarum et prioratuum quorumvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus

Contrariorum derogatio.

et formis, ac cum quibusvis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis et iusolitis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, formas, causas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter expressis, insertis, servatis et specificatis respective habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xi maii MDCXCVII, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 11 maii 1697, pontif. anno vi.

CL.

Confirmatur constitutio Alexandri VII contra religiosos Capuccinos transientes ad aliam religionem¹.

¹ Praedicta constitutio edita fuit MDCLXIV, die 17 decembris; et in huius Pontificis constit. edit.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Ex iniuncto nobis divinitus apostolicae servitutis munere, ea, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris ad conservandam religiosorum Ordinum eximiae pietatis et arctioris disciplinae meritis conspicuorum estimationem provide emanasse noscuntur, ut firmiora sint et servantur exactius, apostolici muniminis nostri patrocinio, cum id a nobis petitur, libenter corroboramus, illisque, ne temerario cuiusquam ausu violentur, novas sanctiones adiungimus, sicut in Domino expedire arbitramur.

§ 1. Alias siquidem pro parte tunc existentis procuratoris generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum felicitis recordationis Alexandro Papae VII praedecessori nostro exposito, quod nonnulli e dicto Ordine ad alias religiones transibant, assumptoque in illis habitu regulari, ad quas¹ provincias, in quibus habitum praedicti Ordinis fratrum Capuccinorum publice gestaverant ac cogniti et commorati fuerant, illico habitum² se conferebant, et ad legendas seu deferendas³ proprias imperfectiones, eiusdem Ordinis fratrum Capuccinorum famam multis imposturis lacerare non verebantur, cum gravi saecularium scandalo bonique nominis dicti Ordinis detrimento: idem Alexander praedecessor, supplicationibus eiusdem procuratoris generalis nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, ne de⁴ cetero quisquam, qui e memorato Ordine fra-

Exordium.

Epilogus constitutionis Alexandri VII, qua interdictum fuit dictis religiosis commorari in eadem provincia.

MDCXCVIII, die 10 octobris, pontif. VIII, agitur de eorum transitu ad alias religiones.

¹ Videtur legendum ipsas (R. T.).

² Potius habitandum vel habitatum leg. (R. T.).

³ Forsan defendendas (R. T.).

⁴ Praeposit. de nos addimus (R. T.).

trum Capuccinorum post emissam in illo professionem regularem ad aliam quamcumque religionem quomodolibet transivisset, in eâ provinciâ, in qua professionem huiusmodi emisisset ac habitum eorundem fratrum Capuccinorum publice gestavisset, habitare seu commorari auderet quovis modo vel praesumeret, auctoritate apostolicâ prohibuit et interdixit; et aliâs, prout in ipsius Alexandri praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis die xvi decembris mdcxlv expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberius continetur.

Causa confirmationis.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius modernus viceprocurator generalis dicti Ordinis nobis nuper exponi fecit, praefati Alexandri praedecessoris litterae (quia nullius poenae inflictione seu comminatione vallatae reperiuntur, iique, qui interdum e dicto Ordine ad aliam religionem transeundi licentiam ab hac Sanctâ Sede sibi concedi obtinent, illis per litteras apostolicas, quae super licentiâ huiusmodi expediri solent, uti posteriores, vigore clausularum derogationum in eis appositarum, derogatum esse praetendunt) minus accurate servantur, non sine notabili honoris dicti Ordinis praeiudicio: nobis propterea dictus viceprocurator generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignemur.

Confirmatio constitutionis Alexandri VII. et poena in contravenientes.

§ 3. Nos igitur, ipsius viceprocuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis censuris et poenis, a iure vel ab ho-

mine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, supradictas Alexandri praedecessoris litteras, cum omnibus et singulis in eis contentis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque¹ inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; necnon omnes et singulos, tam religiosos, qui litteris huiusmodi controvenerint, quam superiores, qui illos in aliquâ provinciâ contra earumdem litterarum dispositionem collocaverint seu retinuerint, eo ipso privationis vocis activae et passivae poenam absque aliâ declaratione esse² declaramus.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter observari, neque ipsis praesentibus per quascumque clausulas generales, nisi factâ illarum speciali et individuâ mentione, ullo modo derogatum censi, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum camerae apostolicae auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apo-

¹ Edit. Main. legit illique (R. T.).² Potius incursos esse vel incurrisse (R. T.).

Clausulae.

Contrarium derogatio.

stolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae dictus Alexander praedecessor in suis litteris praedictis voluit non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptum.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xii iunii mdcxcvii, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 12 iunii 1697, pontif. anno vi.

CLI.

Erigitur oppidum Blesense in civitatem, eiusque ecclesia S. Solemnis in cathedrali.

Innocentius episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

In sacrâ beati Petri Sede¹, meritis licet imparibus, ita Patre luminum disponente, collocati, ad agrum gregemque dominicum nostrae commissum curae sollicitâ mentis acie circumspectantes, in iis, quae² ad³ eiusdem agri, multiplicatis

¹ In const. ed. mdcxciv, die 16 maii, pont. III, extat erectio ecclesiae Alesiensis, Nemausensis dioecesis, in episcopatum; et in Benedicti XIII constit. edit. mdcxcviii, die 15 novembris, pontif. v, erectio episcopatus Fabriani.

² Bullam istam plurimis mendis expurgamus, conferentes editionem eius in *Gallia Christiana*, tom. VIII (instrum., col. 451); sed nomina propria personarum et locorum, etsi errata, plerumque intacta relinquimus (R. T.).

³ Male ed. M. leg. *is*que pro *iis*, quae (R. T.).⁴ Praeposit. ad nos addimus (R. T.).

illius cultoribus, exactiorem culturam gregisque maiorem fecunditatem profutura esse dignoscimus, opem ac operam nostram libentissime impartimur, praesertim dum sublimium et excelso- rum regum vota id exposcunt, consideratisque locorum, personarum et temporum qualitatibus id expedire animadvertimus.

§ 1. Hinc est quod nos, pro pastoralis nostro officio et omnium ecclesiarum sollicitudine provide considerantes, diocesim Carnotensem tam in longitudine quam in latitudine amplissimam, regionemque Blesensem, populorum et incolarum copiâ valde refertam¹, a civitate Carnotensi esse adeo remotam, ut unicus pastor tantam animarum multitudinem² eâ qua par est diligentia regere minime possit (praecipue cum earum maior pars confoveri, firmari et consolidari necesse habeat in verâ et orthodoxâ fide catholicâ, ad quam, divinâ favente gratiâ, atque³ applicatione et curâ carissimi in Christo filii nostri Ludovici Francorum regis, qui, suorum subditorum salutis semper intentus, solum Dei cultum eiusque orthodoxam legis observantiam, sanctae matris Ecclesiae exaltationem, haeresum extirpationem, haeticorumque conversionem prae oculis habet, non ita pridem feliciter conversa est), aequissimum⁴ esse remedium duximus⁵ regiones Blesensem et Vindacensem, ac partem seu certam portionem regionis Dunensis duabus regionibus praedictis contiguam, a dioecesi Carnotensi separare et dismembrare, oppidumque Blesense (situm in provinciâ Aurelianensi ad ri-

Causae dictae erectionis, et laudis oppidi Blesensis.

¹ Male edit. Main. legit *refectam* (R. T.).² Ed. Main. legit *tanta . . . multitudine* (R. T.).³ Aptius *Gallia Christiana* legit et *piâ* pro *atque* (R. T.).⁴ In *Gallia Christiana* est *aptissimum* (R. T.).⁵ Edit. Main. legit *duxit* (R. T.).

pam fluvii Ligeris, muris¹ undique cinctum, quod olim fuit comitum Blesensium sedes, et deinde regum Franciae, ac modo satis conspicuum, bis mille circiter domus et supra decem millia² incolarum continens, urbis praefecto, et regio castro, multiciplique curia³ seu iurisdictione praetoris, quem⁴ *ballivatum* vocant, decoratum, constans quoque⁵ viro- rum et totidem sanctimonialium conventibus, duabus collegiatis ecclesiis, in quarum altera, S. Salvatori dicata, quinque dignitates, duodecim canonicatus cum praebenda⁶, et triginta duae cappellaniae cum competentibus⁷ redditibus, et in eodem oppido eiusque suburbiis adsunt sex parochiales ecclesiae, inter quas insignior est illa S. Solemni sacra, sumptibus⁸ et expensis dicti Ludovici regis noviter reaedificata, pulchrae et satis elegantis structurae, tredecim cappellis cum aliis tribus nondum terminatis, campanili⁹ cum tribus campanis, coemeterio, fonte baptisimali, ac choro cum quadraginta duabus sedibus, et navi populorum capace ornata et decorata, sacrâque ac profanâ suppellectili ad divina peragenda, non tamen pontificalia exercenda, utcumque instructa) in cathedralem¹⁰, ibique sedem episcopalem erigere et collocare, praeficiendo ei novum episcopum, qui, tum verbo tum exemplo boni operis, incolas

illorum finium magis¹ magisque in verâ fide confirmaret.

§ 2. His igitur aliisque de causis animi nostrum moventibus, re prius in Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium rebus consistorialibus praeposita², sub die XIX iulii et VII septembris anni Domini MDCXCVI, XXIV ianuarii et XXIV maii currentis anni, mature discussâ, piis eiusdem Ludovici regis desideriis annuere volentes, ex certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium consilio et assensu, dictum oppidum Blesense, necnon districtus et territoria integra archidiaconatum Blesensis et Vindecinensis, ac certam partem seu portionem archidiaconatus Dunensis per venerabilem fratrem nostrum episcopum et dilectos filios capitulum et canonicos Carnotenses designatam et delineatam³, cum omnibus suis confinibus et terminis, quae in latitudine et longitudine per sexaginta miliaria italica se extendunt, et intra quae centum et nonaginta duae parochiae, octoginta millia fidelium complectentes, numerantur, ab ordinariâ iurisdictione dicti episcopi Carnotensis, de eius ac illius capituli cathedralis expresso consensu, apostolicâ⁴ auctoritate separamus, dismembramus, segregamus et dividimus, illudque ac eius clerum a moderni⁵ et pro tempore existentis episcopi Carnotensis superioritate, iurisdictione, potestate, subiectione, visitatione et correctione, ac quibusvis aliis iuribus episcopalibus, prorsus et omnino

Separatio regionis Blesensis, Vindecinensis, et Dunensis ex parte, a dioecesi Carnotensi.

1 Vocem *magis* nos addimus (R. T.).

2 In *Gallia Christiana* legitur *praepositorum* (R. T.).

3 Edit. Main. legit *designata et delineata*; non bene, ut puto (R. T.).

4 Pessime edit. Main. pro *apostolica* legit *a qua* (R. T.).

5 Edit. Main. legit *moderno* (R. T.).

1 Pessime ed. M. leg. *maris* pro *muris* (R. T.).

2 Edit. Main. legit *millium* (R. T.).

3 Edit. Main. legit *curâ* pro *curiâ* (R. T.).

4 In *Gallia Christiana* est *quam* (R. T.).

5 Videtur legendum *quinque*; in *Gallia Christiana* est quoque *quinque* (R. T.).

6 Aptius in *Gall. Christ.* est *praebendis* (R. T.).

7 Edit. Main. legit *proventibus* pro *competentibus* (R. T.).

8 Edit. Main. legit *sumptis* (R. T.).

9 Edit. Main. legit *campanile* (R. T.).

10 Videtur legendum *in civitatem*, et *in eadem* *ecclesiam S. Solemni dicatam in cathedralem*. Confer loca parall., sup. pag. 54 a, 54 b; 58 a, 58 b; 624 b, 625 b et pag. seq.

eximimus et liberamus, ac oppidum praedictum civitatis, illiusque incolas civium nomine ac titulo et honore decoramus, illudque in civitatem Blesensem nuncupandam erigimus, et parochialem ecclesiam S. Solemnis, in dicto oppido civitate nuncupato¹ existentem, in cathedralem ecclesiam, sub invocatione S. Ludovici, pro uno episcopo Blesensi nuncupando, qui illi praesit, ac ipsam parochialem ecclesiam ad formam cathedralis ecclesiae redigi faciat, necnon ecclesiasticam iurisdictionem, auctoritatem et potestatem, omniaque alia et singula quae ordinis, iurisdictionis, et cuiusvis alterius muneris episcopalis sunt, et ad illa ac synodi dioecesanae convocationem et celebrationem spectant et pertinent, exercere, necnon quae alii episcopi in suis ecclesiis, civitatibus et dioecesibus de iure, usu, consuetudine, aut aliâs quomodolibet facere, et quibus uti solent et possunt, pariformiter, aequè principaliter, absque ullâ prorsus differentiâ, in suis ecclesiis, civitate et dioecesi Blesensi etiam facere, gerere et exercere, ac uti, frui, potiri et gaudere libere et licite possit et debeat, ac pro tempore archiepiscopo Parisiensi iure² metropolitico, prout ante separationem et dismembrationem suberat, subiaceat, cum mensâ, sede, aliisque insignibus episcopalibus, necnon praecminentibus, honoribus, privilegiis, immunitatibus et gratiis spiritualibus et temporalibus, personalibus, realibus et mixtis, quibus ceterae cathedrales similiter et pariformiter utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, de similibus consilio et potestatis plenitudine erigimus et institui-

1 Edit. Main. legit *nuncupatam* (R. T.).

2 *Gallia Christiana* legit *archiepiscopi Parisiensis iuri* (R. T.).

mus. Ac eidem sic erectae et institutae ecclesiae Blesensi ipsum oppidum, sic in civitatem erectum, pro civitate, necnon districtus et territoria duorum priorum archidiaconatum, ac partem seu portionem ultimodicti archidiaconatus huiusmodi, ut supra a dioecesi Carnotensi separata, pro dioecesi, necnon ecclesiasticas¹ pro clero, et personas saeculares pro populo, de consilio, potestate et auctoritate paribus, etiam² perpetuo concedimus et attribuimus et assignamus, civitatemque, clerum et populum huiusmodi episcopo Blesensi quoad episcopalem, et archiepiscopo Parisiensi pro tempore existenti quoad metropolitica ordinariam iurisdictionem et superioritatem, de similibus consilio et potestatis³ plenitudine, subiicimus.

§ 3. Et insuper, cum venerabilis frater noster Iacobus Antonius Phaliquaux, episcopus Lodonensis, Burgimedii vulgo dicti *Bourg-moyen*, sancti Augustini canonicorum regularium, et dilectus filius Iacobus Franciscus Minot de Meville, clericus seu presbyter, S. Launomari respective monasteriorum, sancti Benedicti respective Ordinum, oppidi Blesensis et Carnotensis dioecesis huiusmodi, abbates seu perpetui commendatarii (ad quae monasteria, dum pro tempore vacant, ius nominandi, vigore concordatorum dudum inter Sedem Apostolicam et clarae memoriae Franciscum I olim eorundem Francorum regem initorum, ad dictum Ludovicum regem spectat et pertinet), et dilectus etiam filius David Nicolaus de Portier, presbyter Vabrensis dioecesis, in theologicâ facultate Parisiensi licentiatas, primus episcopus Blesensis designatus, perpetuus commendatarius unius S. Ioannis Blesensis,

1 Edit. Main. legit *ecclesias* (R. T.).

2 Edit. Main. legit *et jam* (R. T.).

3 Vocem *potestatis* nos addimus (R. T.).

Dos et mens dicti episcopi, tos ex aliquibus abbatibus et prioribus

a Pontislevii, dicti Ordinis sancti Benedicti, et alterius, prioratum simplicium curâ et conventu carentium, S. Felicis de Campiniaco, a dicto S. Launomari monasteriis respectivè dependentium, commendae huiusmodi (in quam Iacobus Antonius episcopus, et Iacobus Franciscus, necnon David Nicolaus, qui¹ monasteria et prioratus huiusmodi ad eorum vitam ex concessione apostolicâ respectivè obtinent et obtinere² consueverunt) in manibus nostris ad praemissorum et infrascriptorum effectum cesserint; nosque cessiones³ huiusmodi duximus⁴ admittendas: propterea titulos collativos monasteriorum Burgimedii et S. Launomari, ac praedictorum et infrascriptorum prioratum, ac in eisdem monasteriis nomina et denominationes abbatum, iusque⁵ ad illa nominandi, de eiusdem Ludovici regis consensu, apostolicâ auctoritate praedictâ, etiam perpetuo supprimimus et extinguimus, ac mensas abbatiales monasteriorum Burgimedii ac S. Launomari praedictorum (quorum fructus, primodicti videlicet ad trecentos quinquaginta, secundopraedicti vero monasteriorum huiusmodi ad mille quingentos viginti florenos auri in libris Camerae Apostolicae taxati reperiuntur, et ex quibus, primodicto videlicet quatuor millia, et secundodicto monasteriorum praedictorum⁶ decem millia, ac ex duorum praedictorum et trium infrascriptorum prioratum⁷ sex millia librarum turonensium annuatim percipi poterunt), firmis, intactis ac illaesis rema-

¹ Vox qui delenda videtur (R. T.).
² In Gallia Christiana leg. obtineri (R. T.).
³ Male edit. Main. legit cessationes (R. T.).
⁴ Aptius Gallia Christ. leg. duxerimus (R. T.).
⁵ Pessime ed. M. leg. usque pro iusque (R. T.).
⁶ Ligerem monasteriis praedictis (R. T.).
⁷ Videretur legendum ex duobus praedictis et tribus infrascriptis prioratibus (R. T.).

nentibus monasteriorum praedictorum mensis conventualibus a dictis mensis abbatialibus separatis et disiunctis, pariter supprimimus et extinguimus; ac dictarum mensarum abbatialium, necnon dictorum duorum prioratum, ut praefertur vacantium, et (cum primum illos per cessum et¹ in manibus nostris aut alterius Romani Pontificis successoris nostri, seu decessum, vel quamvis aliam dimissionem vel amissionem aut privationem, seu alias² quovis modo, commendis, in quas illi ex particulari concessione ad vitam obtineri consueverunt, cessantibus³) trium sequentium⁴, unius videlicet de Monstiers Laumen, et alterius de Illou, necnon reliqui⁵ prioratum, etiam curâ et conventu carentium, S. Martini de Montocau, dicti Ordinis sancti Benedicti, Carnotensis, Senonensis, seu alterius respectivè dioecesis, ab eodem monasterio S. Launomari respectivè dependentium, fructus, redditus et proventus, cuiusvis quantitatis, qualitatis, naturae et speciei existant, praevis duorum priorum monasteriorum et prioratum huiusmodi titulorum collativorum perpetuâ⁶ suppressione et extinctione, pro dote et mensâ episcopali ecclesiae Blesensi, simili auctoritate perpetuo unimus, annectimus, applicamus et appropriamus.

§ 4. Ac ad dictam ecclesiam S. Solemnis, futuram, ut praefertur, cathedralam, saecularem et collegiatam ecclesiam S. Salvatoris huiusmodi, cum omnibus et singulis dignitatibus, canonicatibus cum praebendis, cappellaniis,

¹ In Gallia Christiana legitur etiam (R. T.).
² Edit. Main. legit aliis pro aliis (R. T.).
³ Videtur deesse vacare contigerit (R. T.).
⁴ Voces trium sequentium nos addimus (R. T.).
⁵ Male edit. Main. legit aliqui pro reliqui (R. T.).
⁶ Pessime ed. Main. legit per quam pro perpetuâ (R. T.).

anniversariorum foundationibus, aliisque honoribus et oneribus, ac quibusvis aliis iuribus et praerogativis ad eam spectantibus et pertinentibus, transferimus, ac unum presbyterum, ad praesens¹ dictae collegiatae inservientem, ac alium pro tempore deputandum, qui eandem ecclesiam S. Salvatoris regat² et gubernet, ac onera dictae ecclesiae³, si quae illi in posterum incumbunt, supportet et adimpleat, inter cappellanos dictae ecclesiae Blesensis locum habere, ac omnibus redditibus et emolumentis, quibus alii cappellani eiusdem ecclesiae gaudent et gaudebunt, et⁴ gaudere volumus et mandamus; capitularem vero mensam et capitulum, necnon quinque dignitates seu personatus in dictâ collegiatâ ecclesiâ S. Salvatoris existentes, nempe decanatum (dignitatem principalem, qui animarum, canonicorum, dignitatum, cappellanos et ministroorum dictae ecclesiae Blesensis, iuxta laudabiles consuetudines aliarum ecclesiarum cathedralium dicti regni, curam exercebit), praeceptoriam, subdecanatum, praeposituram et thesaurariam, necnon duodecim canonicatus cum totidem praebendis, et triginta duas cappellanas, necnon anniversaria, aliaque iura et onera (reservato tamen decano et capitulo dictae collegiatae ecclesiae iure, quod eis competit ut prius, conferendi beneficia in dictâ collegiatâ ecclesiâ et extra eam fundata⁵ etiam erga cappellanos amovibiles, et eidem capitulo

¹ Perperam ed. Main. legit ad quem pro ad praesens (R. T.).
² Pro regat edit. Main. habet reget (R. T.).
³ Male edit. Main. addit Blesensis; in Gallia Christ. desunt etiam voces dictae ecclesiae (R. T.).
⁴ Aptius Gallia Christiana legit etiam (R. T.).
⁵ Pessime edit. Main. legit et iuxta foundationem erga cappellanos amovibiles, pro et extra eam fundata etiam erga cappellanos amovibiles (R. T.).

tamquam rectori primario deputandi canonicum, qui certis anni diebus in dictâ S. Salvatoris ecclesiâ missas et horarum solemnias peragat et exequatur, necnon administrandi sacramenta pro tempore existenti regi Franciae et sanguinis principibus primariisque regni administris, in eventum in quem illos seu eorum aliquem in dictâ civitate Blesensi commorari contingat) ad sic erectam cathedralem Blesensem, de similibus consilio et auctoritate, etiam perpetuo transferimus; et sic ipsa ecclesia Blesensis prioratum S. Solemnis in eiusdem ecclesiae dignitatem sextam et ultimam futuram¹, quem² modernus et pro tempore obtinens dictum prioratum in reliquum clerum et populum dictae parochiae curam animarum ut prius exercebit, cum hoc³ quod licet dictus prioratus sit et esse debeat sexta et ultima dignitas in dictâ ecclesiâ, tamen modernus prior S. Solemnis praedicti, dignitatis titulo ut praefertur decoratus, quoad vixerit et dictum suum⁴ prioratum obtinuerit⁵, secundum locum inter dignitates, idest immediate post decanum locum sibi vindicabit; et tam dignitates, quam⁶ canonicatus et praebendas huiusmodi, tam in collegiatâ ex nunc erectos, quam in cathedrali ecclesiis pariter⁷ erigendos, obtinentes, capitulum cum mensâ capitulari, sigillo et arcâ communibus, aliisque insignibus capitularibus constituent, et apud dictam ecclesiam Blesensem residere, stallumque in choro, ac

¹ Deest verbum habebit vel numerabit (R. T.).
² Lectio defectiva. Ita etiam legit Gallia Christiana (R. T.).
³ In Gallia Christiana additur discrimine (R. T.).
⁴ Vox suum omittitur in Gallia Christiana (R. T.).
⁵ Edit. Main. legit obtinebit (R. T.).
⁶ Edit. Main. legit qui pro quam (R. T.).
⁷ Aptius Gallia Christ. legit praefatis (R. T.).

vocem in capitulo ipsius, necnon in actibus et functionibus ecclesiasticis intra et extra illam ubilibet iuxta eorum respective antianitatem receptionis dumtaxat, absque ullâ aliâ cuiusvis gradus seu qualitatis distinctione, et in ipsâ ecclesiâ singulis diebus horas canonicas tam diurnas quam nocturnas, et missas, servatâ ecclesiasticâ disciplinâ, uniformiter celebrare et decantare, illisque interesse, ac aliâs dictae ecclesiae Blesensi in divinis¹, ceteraque onera iniuncta et pro tempore iniungenda subire et exercere ac adimplere respective debeant et teneantur, ac tam in choro, quam capitulo, processionibus, et aliis actibus et functionibus, habitus de iure gestari² solitos etiam deferre et gestare libere et licite possint et valeant. Praeterea nos omnimodam iurisdictionem, superioritatem et auctoritatem in capitulum, canonicos, ministros et officiales dictae ecclesiae, a iurisdictione et superioritate episcopi Carnotensis exemptos et liberatos, pro tempore existenti episcopo³ eiusdem ecclesiae Blesensis concedimus et attribuimus, eidemque ius, auctoritatem et potestatem quaecumque et qualiacumque, cum curâ et sine curâ, beneficia ecclesiastica quomodolibet nuncupata et qualificata, in cathedrali et aliis ecclesiis civitatis Blesensis necnon in totâ suâ dioecesi Blesensi consistentia, et extra illam ea quae⁴ a dictis monasteriis S. Launomari et Burgimedi ac prioratibus huiusmodi unitis dependere dignoscuntur, occurrentibus quovis modo illorum vacationibus, personis idoneis, dummodo tamen beneficia huiusmodi sub concordatis praedictis non compre-

hendantur, pleno iure conferendi et de illis etiam providendi concedimus et impartimur.

§ 5. Et quia ex distractione et dismembratione dictae ecclesiae Blesensis a dioecesi Carnotensi aliqua damna episcopo et capitulo et archidiaconis ecclesiae Carnotensis inferuntur; nos, ad enixas dicti Ludovici regis preces, mensam abbatialem monasterii Gaudivallensis, vulgo de Soyenuat, Praemonstratensis Ordinis, Carnotensis dioecesis, illius commendâ¹, in quam² ex concessione apostolicâ ad vitam obtineri consuevit, per obitum Gregorii³ d'Aubussent de la Fouillade, illius ultimi abbatis commendatarii extra Romanam Curiam defuncti, cessante, vacantis, et ad quod, dum pro tempore vacat, idem Ludovicus rex, vigore concordatorum praedictorum, personam idoneam nominare potest et debet, salvâ et illaesâ illius mensâ capitulari remanente, expresso⁴ dicti Ludovici regis ad id accedente consensu, etiam supprimimus et extinguimus, ac⁵ omnes et singulos dictae mensae abbatialis Gaudivallensis fructus, redditus et proventus eidem ecclesiae Carnotensi seu illius mensae episcopali unimus, applicamus et appropriamus; ita tamen ut ex fructibus huiusmodi trecentae librae turonenses unicuique ex tribus archidiaconis ecclesiae Carnotensis praedictae praesentibus et futuris pro indemnitate suorum iurium annuatim persolvantur (et, casu quo modernus archidiaconus Dunensis ex nunc distractioni et dismembrationi partis seu portionis sui archidiaconatus consentire et tali compensationi acquiescere renuerit seu noluerit, nos iura et iurisdictionem

Assignatio eiusdem abbatiae ecclesiae Carnotensi ob fabulam divisionem.

ipsius in illâ parte seu portione sui archidiaconatus ut praefertur distractâ et dismembratâ, quamdiu vixerit et¹ archidiaconatum obtinuerit, reservamus); quodque deinceps perpetuis futuris temporibus, quando umque et quotiescumque eandem ecclesiam Carnotensem per obitum illius episcopi aut cessionem in manibus Romani Pontificis pro tempore existentis, etiam ex causâ permutationis vel coadiutoriae aut aliâs quovis modo pastoris solatio destitui contigerit, omnes et singuli dictae mensae abbatialis Gaudivallensis fructus, redditus et proventus qui² cuiuslibet primi anni post singularum³ vacationem, ad cappellanum, dignitates et canonicos dictae ecclesiae Carnotensis (distractâ prius ex eis summâ praedictis tribus archidiaconis assignatâ, et supportatis quibusvis aliis debitis oneribus) spectent et pertineant.

Domus episcopi et seminarium

§ 6. Et quia in dictâ civitate Blesensi domus pro episcopi habitatione constructa non extat; nos supradicto futuro episcopo facultatem et licentiam domus⁴ in dictâ civitate Blesensi aut alibi existentes, et ad mensas abbatiales dictorum monasteriorum S. Launomari et de Burgomedio spectantes, vendendi, alienandi aut hypothecandi, et ex illis retractum pretium in emptionem sitûs, et constructionem et aedificationem domûs episcopalis huiusmodi construendi⁵, erogandi, etiam concedimus et impartimur. Statuimus quoque, ut, donec seminarium ad praescriptum Concilii Tridentini institutum fuerit, clerici⁶ sacris initiandi,

seu etiam initiali, in seminario Carnotensi educari et instrui poterunt¹.

§ 7. Insuper etiam episcopo, dignitatibus, capitulo et canonicis praedictis, ut², pro dictae³ ecclesiae Blesensis, ac illius mensae capitularis, sacristiae et fabricae, earumque rerum et bonorum tam spiritualium quam temporalium prospero et felici statu, regimine et gubernio, directione, ac onerum illi incumbentium supportatione, missarum, horarum canonicarum, divinorum tam diurnorum quam nocturnorum officiorum, processionum⁴, funeralium, anniversariorum et aliorum praefatorum celebratione, ac de dignitatibus, canonicatibus et praebendis, aliisque beneficiis et ministeriis ecclesiasticis pro tempore providendorum receptione, admissione, residentiâ personali, distributionum etiam quotidianarum et emolumentorum quorumcumque divisione, repartitione et administratione, poenarum per absentes et divinis, suis loco et tempore, non assistentes, seu onera et ministeria eis incumben-
tia subire negligentes, incurrendarum impositione⁵, singulorum praesentias et absentias notandi⁶, caeremoniis et ritibus in cathedrali ecclesiâ, choro, capitulo, processionibus et aliis actibus servatis⁷ servandis, et ministris dictae ecclesiae Blesensi necessariis deputandis et amovendis⁸, salariis et stipendiis eorum cui-
libet assignandis, et quibusvis rebus in

Concessio facultatum episcopo et capitulo.

¹ Deest verbum *deservire* (R. T.).

² Male ed. M. leg. *praestari* pro *gestari* (R. T.).

³ Coniunct. *et* heic importune adiectam delimus (R. T.).

⁴ Ed. Main legit *eaque* pro *ea quae* R. T.).

¹ Edit. Main. legit *commendam* (R. T.).

² Edit. Main. legit *qua* (R. T.).

³ In *Gallia Christiana* est *Georgii* (R. T.).

⁴ Ed. Main. legit *ex quo* pro *expresso* (R. T.).

⁵ Coniunct. *ac* nos addimus (R. T.).

¹ In *Gallia Christiana* additur *dictum* (R. T.).

² Vox *qui* delenda videtur, vel lege *praefati*, ut habet *Gallia Christiana* (R. T.).

³ Aptius *Gallia Christ. leg. singulam* (R. T.).

⁴ Pessime edit. Main. legit *damus* pro *domus* (R. T.).

⁵ Potius *convertendi et* (R. T.).

⁶ Edit. Main. legit *clericis* (R. T.).

¹ Aptius lege *possint* (R. T.).

² Vel particula *ut* delenda, vel ex seq. contextu legendum *ut habeant* (R. T.).

³ Pessime edit. Main. legit *Dote* pro *dictae* (R. T.).

⁴ Edit. Main. legit *processionem* (R. T.).

⁵ Edit. Main. legit *impositioni* (R. T.).

⁶ Potius lege *notando*, vel *praesentis et absentis notandis* (R. T.).

⁷ Vox *servatis* delenda videtur (R. T.).

⁸ Forsan heic deest comma, *servitiis et ministeriis per eos observandis et agendis*, ut supra pag. 629 a (R. T.).

praemissis et circa ea quomodolibet necessariis et opportunis, quaecumque statuta, ordinationes, capitula et decreta, licita tamen et honesta et sacris canonibus praesertim vero Concilii Tridentini decretis et constitutionibus apostolicis non contraria, condendi et edendi, ac condita et edita pro tempore et rerum varietate et qualitate mutandi, limitandi, corrigendi, declarandi, interpretandi et in meliorem formam redigendi, seu alia de novo etiam ex integro condendi et edendi, et per eos, ad quos pro tempore spectabit, sub poenis in contravenientes statuendis, observari faciendi, plenam, liberam et omnimodam facultatem etiam concedimus et impartimur. Necnon episcopo, ut praefertur, ac dignitates in praedicta ecclesia Blesensi obtinentibus, ac capitulo et canonicis eiusdem ecclesiae, aliisque capituli et ecclesiae huiusmodi personis et ministris pro tempore existentibus, ut omnibus et singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, praerogativis, concessionibus, facultatibus, indultis, favoribus et gratiis, quibus alii praefati¹ et aliarum ecclesiarum dignitates obtinentes capitula et canonici, aliaeque civitates et dioeceses, ac eorum cleri, incolae et habitatores, eorumque res et bona fruantur, potiuntur et gaudent, seu uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, et quoad habitus delationem, uti, potiri et gaudere libere et licite possint et valeant, concedimus et indulgemus.

§ 8. Ac eidem Ludovico eiusque successoribus Franciae regibus (attentā suppressione et extinctione praedictarum mensarum abbatialium, et earum² fru-

¹ Male edit. Main. legit qui pro praefati vel praedicti (R. T.).

² Edit. Main. legit eorum (R. T.).

ctuum, pro dote seu dotis parte episcopatus Blesensis, unione mensis episcopatus Blesensi et Carnotensi praedictis, de consensu dicti Ludovici regis ut supra factis¹) ius nominandi ad dictam ecclesiam Blesensem, quandocumque et quotiescumque illa pastoris solatio destituta fuerit, iuxta formam et dispositionem concordatorum praedictorum, etiam perpetuo reservamus, concedimus et assignamus.

§ 9. Praesentes quoque nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel quovis alio defectu, etiam ex eo quod causae, propter quas praemissa emanarunt, coram nobis vel alibi verificatae et approbatae, ac quicumque, in praemissis interesse habentes seu habere praetendentes, ad id vocati, citati et auditi non fuerint, et praemissis non consenserint, aut alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam vocari, ad terminos iuris reduci,² remedium impetrari, vel sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus aut aliis contrariis dispositionibus, etiam per constitutiones apostolicas aut cancellariae apostolicae regulas quandocumque etiam in crastinum assumptionis successorum nostrorum ad summi apostolatus apicem vel alias quandocumque editas vel sub quibusvis tenoribus et formis emanatas et in posterum edendas et emanandas, nullatenus comprehendi, sed semper ab illis exceptas, et, quoties emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum etiam sub quacumque posteriori datā per pro tempore existentes episcopum, dignitates, capitulum et canonicos hu-

¹ Vel lege factā, vel in principio parenthesis attentis pro attentā (R. T.).

² Deesse videtur aut adversus illas (R. T.).

Clausulae.

iusmodi eligendā restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo concessas; semperque¹ validas esse et fore, suasque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, necnon episcopo, dignitatibus, capitulo et canonicis huiusmodi pro tempore existentibus perpetuo suffragari, sicque et non alias per quoscumque iudices ordinarios et delegatos quavis auctoritate fungentes, sublata eis qualibet aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, et, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

Derogatio contrarium.

§ 9. Non obstantibus nostris et Cancellariae apostolicae regulis de gratiis et indulgentiis ad instar non concedendis, ac de exprimendo vero annuo valore, necnon de iure quaesito non tollendo, ac de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, ac Lateranensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a iure permissis fieri prohibentis, ac quibusvis apostolicis, necnon in synodalibus, provincialibus et generalibus conciliis editis vel edendis, constitutionibus; quibus omnibus, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio et expressio ad hoc servanda foret, illis in suo robore permanens, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse, iuxta decretum Congregationis rebus consistorialibus praepositae, harum serie derogamus, contrariis quibuscumque.

Sandio poe-

§ 10. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae separationis, dismembrationis, segregationis, divisio-

¹ Edit. Main. legit semper pro semperque, ut est in Gallia Christiana (R. T.).

nis, exemptionis, liberationis, decorationis, erectionis, institutionis, concessionis, attributionis, assignationis, subventionis, suppressionis, extinctionis, unionis, annexionis, applicationis, appropriationis, translationis, voluntatis, mandati, impartitionis, suppressionis, extinctionis, reservationis, indulti, decreti et derogationis infringere, aut ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCXCVII, VII kalendas iulii, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 25 iunii 1697, pontif. anno VI.

CLII.

Confirmatur decretum Congregationis Rituum de cultu immemorabili servae Dei Mariae de Capite¹.

Innocentius Papa XII
ad futuram rei memoriam.

Apostolicae servitutis officium, quod inscrutabilis divinae sapientiae atque clementiae altitudo humilitati atque infirmitati nostrae credere dignata est, salubriter exequi, adspirante superni favoris auxilio, iugiter satagentes, beatorum Christi ancillarum in caelis cum eo regnantium, in quibus nimirum utpote vasculis imbecillioribus opus dexterarum excelsi mirabilius ac illustrius apparuit, cultum et venerationem in terris libenter promovemus, sicut pia sublinium

Exemplum

¹ In constit. edit. MDCXCVI, die 30 iunii; pontif. V, extat confirmatio cultus beatæ Mariae de Socos, et in Clementis XI constit. edit. MDCCLX, die 16 martii, pontif. X, cultus beatæ Luciae de Narnia.

personarum non minus virtutis quam regii culminis splendore conspicuarum vota postulant, et nos ad omnipotentis Dei gloriam, Ecclesiaeque sanctae decus atque aedificationem expedire in Domino arbitramur.

Dicto decreto confirmata fuit sententia a iudicibus delegatis prolata circa dictum cultum et casum exceptum.

§ 1. Cum itaque nuper, nempe die III currentis mensis augusti, in causâ Toletana beatificationis et canonizationis servae Dei Mariae de Capite, vulgo *della Cavezza* nuncupatae, uxoris, dum vixit, sancti Isidori agricolae, ad enixas preces carissimi in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum regis catholici, ac carissimae in Christo filiae nostrae Mariannae, earumdem Hispaniarum reginae catholicae, eius uxoris, accedentibus etiam in id supplicationibus venerabilium fratrum archiepiscoporum et episcoporum necnon dilectorum filiorum senatuum seu magistratuum plurimarum civitatum regnorum Hispaniarum, praesertim vero senatus seu magistratus oppidi Madriti Toletanae dioecesis, et ad iteratas ac supplices instantias dilectissimi filii Alphonsi de Torralba, eiusdem Caroli regis in Romanâ Curia agentis seu negotiorum gestoris, ac causae beatificationis seu canonizationis huiusmodi postulantis, repositus in Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum per dilectum filium nostrum Ioannem Franciscum eiusdem S. R. E. cardinalem Albanum nuncupatum dubio, quod prius, nempe die xiii iulii proxime praeteriti, per ipsum Ioannem Franciscum cardinalem, dilata tamen tunc eius resolutione, propositum fuerat, an scilicet sententiae iudicium ab eadem cardinalium Congregatione delegatorum prolata¹, super cultu ab immemorabili tempore ipsi servae Dei Mariae exhibito et casu ex-

cepto a decretis felicitis recordationis Urbani Papae VIII praedecessoris nostri, essent confirmandae in casu et ad effectum de quo agebatur, relatisque contentis in processibus² desuper fabricatis, eisque serio et diligenter discussis et examinatis, dicta Congregatio cardinalium, audito etiam prius in scriptis et in voce venerabili fratre Prospero archiepiscopo Myrensi promotore fidei, de huiusmodi cultu immemorabili constare, praedictasque sententias confirmandas esse censuit³:

§ 2. Hinc est quod nos, piis ac devotis eorumdem Caroli regis et Mariannae reginae precibus, nobis super hoc humiliter porrectis, favorabiliter assensum, quantum cum Domino possumus, praebere cupientes, decretum a memorata cardinalium Congregatione editum, ut praefertur, quod scilicet de cultu immemorabili dictae servae Dei Mariae de Capite et casu excepto a decretis praedicti Urbani praedecessoris constet, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: salva tamen semper in praemissis auctoritate praedictae Congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus consti-

Confirmatio praedicti decreti.

Clausulae

¹ Edit. Main. legit *Christi* (R. T.).

² Edit. Main. legit *prolata* (R. T.).

¹ Male edit. Main. legit *precibus* (R. T.).

² Aptius lege *censuerit* (R. T.).

tutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio- rum fides.

§ 4. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xi augusti MDCXCVII, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 11 augusti 1697, pontif. anno VII.

CLIII.

Prohibetur ne amplius laici Congregationis Ministrantium Infirmis gaudeant voce activâ vel passivâ¹.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium

Sollicitudo pastoralis officii, quo Ecclesiae catholicae regimini divinâ dispositione praesidemus, nos admonet, ut, paternam congregationum virorum religiosorum, uberes bonorum operum fructus adspirante superni favoris auxilio proferre iugiter satagentium, curam gerentes, illarum quieti felicique regimini, quantum nobis ex alto conceditur, consulere studeamus.

Enilegus laudato constituto Innocentio XI, quâ statutum fuit, ne amplius laici eligerentur in consultores.

§ 1. Aliâs siquidem felicitis recordationis Innocentio Papa XI praedecessori nostro pro parte tunc existentis praefecti generalis Congregationis clericorum regularium Ministrantium Infirmis

¹ De eorumdem laicorum electione in consultores vide Innocentii XI constit. edit. MDCLXXXIV, die 31 augusti, pontif. VIII, quâ huiusmodi electio abrogata fuit.

Bull. Rom. — Vol. XX.

101

exposito, quod, licet per quamdam constitutionem recolendae memoriae Gregorii XIV, etiam praedecessoris nostri, super confirmatione instituti dictae Congregationis emanatam, ordinatum fuisset, ut eadem Congregatio per unum praefectum generalem et quatuor consultores idoneos, qui perpetui essent, hoc est ad sui vitam in suis officiis respective durarent, regi deberet, nec ulla de fratribus laicis ipsius Congregationis ad officia consultorum huiusmodi eligendis seu assumendis in eadem constitutione mentio facta fuisset; nihilominus per constitutiones Congregationis praedictae subinde conditas, et a piae memoriae Clemente Papa VIII praedecessore pariter nostro confirmatas, abrogatâ officiorum perpetuitate, specialiter ordinatum fuerat ut ex quatuor consultoribus praedictis duo sacerdotes et duo fratres laici eligerentur; cum enim praecipuum dictae Congregationis institutum sit ministerium spirituale curationis animarum, quod ad sacerdotes, secundarium vero ministerium misericordiae corporalis infirmis impendendae, quod ad fratres laicos respective spectat, existimatum fuerat, conveniens esse, ut, quandoquidem Congregatio praedicta tunc temporis nosocomiorum servitio, per sacerdotes quidem quoad procuracionem salutis animarum, per fratres laicos vero quoad curam¹ corporalem infirmorum, operam dabat, dicti fratres laici, qui onus misericordiae corporalis cum assistentiâ et continuâ habitatione in nosocomiis huiusmodi sustinebant, in partem regiminis assumerentur; verum, quia tunc praevidebatur fieri posse, ut Sedes Apostolica ministerium inserviendi cum continuâ habitatione in dictis nosocomiis tolleretur, aut illud per patronos et

¹ Male, ut puto, edit. Main. habet *veram pro curam* (R. T.).

administratores eorumdem prohiberetur, ideo ordinatum atque stabilitum¹ fuerat ut in his casibus continuaretur institutum inserviendi infirmis cum assistentiâ diurnâ et nocturnâ in domibus privatorum ac carceribus, et ubicumque opus fuisset: et in eâdem expositione subiuncto, quod constitutiones quidem praedictae eatenus servatae² fuerant, servitium vero et residentia in nosocomiis huiusmodi omnino cessaverat, nec, praeter Ianuense, ullum nosocomium ad curam religiosorum dictae Congregationis remanserat, ac proinde fratres laici, quibus onus misericordiae corporalis incumbat³, nullum praestabant servitium, nisi associationem sacerdotum, quibus secundum institutum supradictum praecipua cura assistendi moribundis, eorumque animarum salutem procurandi incumbit, iidemque fratres laici ad gubernium praefatae Congregationis erant omnino inutiles, quippe qui rudes et litterarum imperiti aliena suffragia et auctoritatem caeco obsequio ut plurimum sequebantur: idem Innocentius praedecessor, supplicationibus memorati praefecti generalis nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, ut de cetero nullus frater laicus dictae Congregationis in consultorem ipsius Congregationis eligeretur seu assumeretur, sed quatuor consultores Congregationis huiusmodi omnes ex presbyteris expresse professis eiusdem Congregationis eligi seu assumi deberent, auctoritate apostolicâ statuit et ordinavit: et aliâs, prout in eiusdem Innocentii praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis die xxxi augusti MDCLXXXIV expeditis, quarum⁴ tenorem praesentibus pro

plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Cum autem (sicut accepimus)^{Prohibitio, ut in rubrica.} iisdem rationibus attentis, propter quas, sicut praemittitur, interdictum fuit ne fratres laici dictae Congregationis in consultores ipsius Congregationis eligerentur seu assumerentur, similiter interdicti expediat ne ipsi in eâdem Congregatione sub quovis praetextu voce activâ et passivâ gaudere valeant: hinc est quod nos, memoratae Congregationis tranquillitati rectoque gubernio per amplius prospicere cupientes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ne de cetero quisquam frater laicus Congregationis supradictae voce activâ et passivâ in ipsâ Congregatione ullatenus gaudere possit seu debeat, tenore praesentium perpetuo interdiciamus et prohibemus.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter observari, nec de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, aut interesse habentium consensûs, aliove quolibet etiam quantumvis magno et substantiali defectu notari, impugnari, infringi, retractari, aut in controversiam vocari, seu ad terminos iuris vel constitutionum praedictarum reduci ullo modo unquam posse; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quacumque praeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudi-

Clausulae.

¹ Edit. Main. legit *stabilium* (R. T.).

² Edit. Main. legit *servata* (R. T.).

³ Forsan *incumbit* vel *incumbebat* (R. T.).

⁴ Edit. Main. legit *quam* pro *quarum* (R. T.).

candi et interpretandi facultate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae Congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, et aliâs quomodolibet, in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptum.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx augusti MDCXCVII, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 20 augusti 1697, pontif. an. VII.

CLIV.

Confirmantur statuta pro tribus seminariis in dioecesi Angelopolitana¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit venerabilis frater Emmanuel episcopus Angelopolitanus, quod aliâs, nempe anno MDCXLIV, bonae memoriae Ioannes de Palafox et Mendoza, dum vixit, episcopus Angelopolitanus, eius antecessor, tria seminaria iuvenum bonis litteris imbuedorum, unum videlicet sub S. Petri principis apostolorum, alterum sub S. Ioannis, ac reliquum sub S. Pauli apostoli respective invocationibus, a quorum uno ad aliud, iuxta scientiarum in illis tradendarum ordinem, transitus fieret, congruâ eis reddituum assignatione factâ, comparatâque bibliothecâ decenter munitâ ac publicae commoditati expositâ, ad formam sacrorum canonum, et praesertim decretorum Concilii Tridentini, obtentoque desuper clarae memoriae Philippi IV, dum vixit, Hispaniarum regis catholici consensu, reservato tamen ei ipsorum seminariorum iurepatronatu, erexit, instituit et fundavit, eorum erectionem huiusmodi a felicis recordationis Innocentio Papa X praedecessore nostro, per eius litteras desuper in simili formâ Brevis die xxii maii MDCXLVIII

Orta et progressus diciorum seminariorum a Ioanne de Palafox erectorum et ab Emmanuele absolutorum episcopo Angelopolitano.

¹ In const. ed. MDCXCVI, die 7 iunii, pontif. V, extat confirmatio statutorum pro collegio Hungarico et Germanico de Urbe; et in Benedicti XIII constit. edit. MDCCLXXV, die 30 maii, pontif. I, confirmatio statutorum pro seminario Caesensitense.

expeditas, confirmari et approbari obtinuit, prout in publico super praemissis confecto instrumento fusius apparere ac in dictis Innocentii praedecessoris litteris uberius respective dicitur contineri. Postmodum vero dictus Emmanuel episcopus praedictum seminarium S. Pauli, quia illud nondum perfectum reperiebatur, nec ei de necessariis pro sufficienti iuvenum in eo educandorum habitatione ac ceteris ad victum et decorem pertinentibus provisum erat, perfici curavit, eique congrue providit, necnon, pro ordinariis seu extraordinariis illius expensis supportandis, mille et quingentas patacas auri communis monetae illarum partium ipsius rectori ex communibus redditibus praedictorum seminariorum Ss. Petri et Ioannis ab eorum administratore et thesaurario annis singulis persolvendas, cum cautelis et circumstantiis in similibus apponi solitis, applicavit, ac insuper declaravit et decrevit quod totus dicti seminarii S. Pauli situs cum eius terrenis et confinibus, prout ex planta, instrumentis et titulis situs huiusmodi proprietatem demonstrantibus constare dicitur, ad ipsum seminarium S. Pauli legitimo et proprietario titulo spectaret, ac proinde in eo, tamquam in proprio eiusdem seminarii fundo, aedificari posset quidquid de cetero pro maiori illius commodo et utilitate construere expediret. Ceterum pro felici prosperoque dicti seminarii S. Pauli, et collegialium in eo pro tempore commorantium, necnon praedictorum seminariorum Ss. Petri et Ioannis regimine et gubernio, tam idem Emmanuel episcopus quam dictus Ioannes similiter episcopus eius antecessor nonnulla statuta et ordinationes respective fecerunt seu ediderunt, quae ex publico die xxix

1 Edit. Main legit *opponi* (R. T.).

aprilis mdcxc et aliis itidem publicis desuper confectis instrumentis, in quibus uberius contineri dicuntur desumpta, et in capitula distributa, sunt tenoris qui sequitur, videlicet:

i. Quod collegialium numerus in dicto seminario S. Pauli pro tempore commorantium non excedat octavum.

De numero collegialium sancti Pauli.

ii. Quod bibliothecarii munus personae habili et idoneae, per Ordinarium Angelopolitanum pro tempore existentem eligendae, tum pro obsequio personarum ad bibliothecam accedentium, cum pro illius conservatione, librorum notitia, et assistentia, demandetur, quae teneatur diebus ferialibus indispensabiliter bibliothecae assistere.

De bibliothecario.

iii. Quod collegiales S. Pauli teneantur collegialibus Ss. Petri et Ioannis theologiae scholasticae et moralis conclusiones praesignare quae ab eisdem sustinendae erunt, et deficiente collegiali theologo in collegio S. Ioannis artium conclusionibus praesidente, quae conclusiones ter in hebdomada sustinendae erunt, ac toties quoties opus fuerit, eis praesidere debeant; necnon dicti collegiales S. Pauli obligati sint ad legendum, cathedrasque philosophiae et theologiae regendum, ac grammaticam et rhetoricam eos edocendum semper et quodcumque ob absentiam, infirmitatem, aliudve legitimum impedimentum praedictorum seminariorum cathedratici et magistrorum qui praedictarum cathedrarum gubernio assistere nequiverint; a qua assistentia collegiales S. Pauli praedicti nullatenus excusentur; dictique collegiales S. Pauli, quotiescumque grammaticam, rhetoricam, philosophiam vel theologiam supplendo defectum et absentiam magistrorum aliis duobus collegiis legerint, et collegiales edocuerint, pro rata tempo-

De quibus collegialium sancti Pauli.

1 Edit. Main legit *regerint* (R. T.).

ris quo¹ suppleverint, expensas sive alimenta collegio restituere non teneantur, etiamsi beneficia obtinuerint, sed proportionabiliter pro mercede laboris eis condonetur restitutio.

iv. Quod si dicti collegiales ob huiusmodi assistentiam cuilibet alteri obligationi sint adstricti, imposterum liberati et exempti omnino remaneant.

De receptione et numero collegialium sancti Petri.

v. Idem episcopus orator, inhaerendo erectioni per dictum praedecessorem alias factae, statuit formam in dicta fundatione statutam, necnon constitutiones ab eodem praedecessore emanatas, tam videlicet circa receptionem collegialium seminarii S. Petri, qui usque ad triginta circiter recipiantur, quique praecipue pauperes filii patrimoniales legitimi et naturales, ac oriunde novarum Hispaniarum, et praedictae dioecesis, si existant, sin minus, aliarum vicariorum² dioecesium.

vi. Idem praedecessor alias statuit, quod nobiles et divites non excludantur, dummodo solvant centum viginti patacas monetae illarum partium quolibet anno, et in eis concurrant qualitates relatae.

vii. Quod ceteris praeferantur filii eorum qui servitia regi alias exhibuerint seu exhibeant.

De eorum status.

viii. Quod collegiales, qui ingredientur in seminarium S. Petri, sint in aetate duodecim annorum, inique remaneant usque ad decimum septimum seu decimum octavum annum, et discant grammaticam et rhetoricam.

De studiis collegialium sancti Ioannis.

ix. Quod exinde transeant ad collegium S. Ioannis, ibique maneant donec philosophiam ac sacros canones didicerint.

De studiis collegialium.

x. Quod abinde transeant ad praedi-

1 Vocem quo nos addimus (R. T.).

2 Forsan *viciniorum*; ceterum praecedens syntaxis defectiva videtur (R. T.).

ctum collegium S. Pauli, ut praxim sacramentorum et rerum quae ad perfectionem optimi ecclesiastici eorum³ necessaria discant² ad effectum ut perfecte idonei ad beneficia et officia curata ceteraque munia ecclesiastica obeunda evadant, quique assistere debeant certis temporibus servitiis ecclesiae cathedralis³ ac divinis officiis interesse.

xi. Quod si collegiales divi Pauli sacerdotali caractere initiati fuerint, et assistant moralibus conferentiis aliisque exercitiis ecclesiasticis, eis ad maiorem splendorem et augmentum a dicto collegio subministrabitur illud quod sufficiens erit etiam ad graduationem baccalaureatus in artibus, et in maiori facultate in eodem collegio remaneant tamquam hospites more collegiorum Hispaniae, obligatione tali, ut, si postea redditus ecclesiasticos et beneficia ecclesiastica obtinuerint, et commode restituere poterunt id quod illo temporis spatio dispenderunt, ab ipsis sit faciendum; et eodem modo teneantur sacerdotes praedicti ad rationem centum quinquaginta patacarum pro quolibet anno, quod non solum ex debito conscientiae, positae beneficii assecutione, verum etiam et iustitiae, qua compelli possint, restituere teneantur collegio expensas ad rationem taxatam a fundatore.

xii et ultimo. Quod ex eadem bibliotheca³ superius relatam per praedecessorem praedictum sufficienter libris aliisque necessariis referta ac munita, idem praedecessor prohibuit, ne libri huiusmodi quavis de causa vel praetextu ab ea ullatenus extrahantur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Emmanuel epi-

Confirmatio relatorum statutorum.

1 Legendum sunt pro eorum (R. T.).

2 Verbum *discant* addimus (R. T.).

3 Edit. Main legit *cathedrali* (R. T.).

scopus capitula, statuta et ordinationes huiusmodi, quo firmitus subsistant et servantur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communi summopere desideret: nos, ipsius Emmanuelis episcopi votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum consilio, et attentâ dilecti filii nostri Petri Matthaei eiusdem S. R. E. cardinalis Petruccii nuncupati, a Congregatione eorundem cardinalium ad huiusmodi negotium examinandum deputati, revisione, praeserta capitula, statuta et ordinationes, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiciamus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit

attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, seminariorum praefatorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x septembris MDCXCVII, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 10 septembris 1697, pontif. anno VII.

CLV.

Confirmantur et innovantur plurima decreta Congregationis Concilii super celebratione missarum, unâ cum illorum declaratione, approbatione et innovatione eiusdem Congregationis.

Innocentius episcopus
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Nuper a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum prodierunt decreta tenoris infrascripti, videlicet:

I. « Aliâs super celebratione missa-

1 In Innocentii XI const. ed. MDCLXXXVI, die 4 maii, pontif. XII, agitur de missis defunctorum; et in huius Pontificis const. ed. MDCXCIX, die 24 aprilis, pontif. XIII, de missis parochorum.

rum ac prohibitionem illas moderandi seu reducendi absque Sedis Apostolicae licentiâ, necnon super earundem oneribus perpetuis suscipiendis, et religiosorum numero ultra redditus et consuetas eleemosynas locorum regularium non habendo, emanarunt ab hac sacra Congregatione S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum, auctoritate per felicis recordationis Urbanum PP. VIII illi specialiter attributâ, quamplura decreta tenoris sequentis:

Causae decretorum.

« Cum saepe contingat in quibusdam ecclesiis tam magnum missarum celebrandarum numerum ex variis defunctorum relictis aut piorum eleemosynis impositum esse, ut illis pro singulis diebus praescriptis nequeant satisfieri, et tamen nova onera missarum in dies suscipiantur; indeque fiat ut depereant pia testantium voluntates, obstricta benefactoribus fides violetur, defunctorum animae suffragiis priventur, ecclesiis debitus subtrahatur cultus, ac christifideles, gravi scandalo affecti, plerumque a similibus charitatis operibus retrahantur; cumque his malis maximum inter cetera fomentum praebeat, aut quod ii, qui missas supra vires celebrandas suscipiunt, sperent illas brevi ad pauciores numerum a superioribus reductum iri, aut quod ecclesiis, sorte pecuniarum absumptâ, plerumque nuda remaneant onera missarum absque ullo emolumento, aut quod eleemosyna pro illis celebrandis sit adeo tenuis ut non facile inveniantur qui velint huic muneri subiicere, et redditus ecclesiae aut monasterii adeo exigui ut sacerdos pro necessariâ suâ sustentatione novis se oneribus obstringere compellatur: sacra Congregatio cardinalium Concilii Tridentini interpretum, animadvertens, facturam se rem Deo gratissimam, charitativae ac iustitiae maxime consenta-

neam, si pro viribus satagat hunc terrimum abusum e christianâ republicâ convellere atque eradicare, auctoritate sanctissimi domini nostri Urbani divina providentiâ Papae VIII sibi specialiter attributâ, infrascripta decreta edidit:

I. Ac primo districte prohibet atque interdicat ne episcopi in dioecesanâ synodo, aut generales in capitulis generalibus, vel aliâs quovomodo, reducant onera ulla missarum celebrandarum, aut post idem Concilium imposita, aut in limine foundationis, sed pro his omnibus reducendis aut moderandis vel commutandis ad Apostolicam Sedem recurratur, quae, re diligenter perspectâ, id statuet quod magis in Domino expedire arbitrabitur; alioquin reductiones, moderationes, commutationes huiusmodi, si quas contra huius prohibitionis formam fieri contigerit, omnino nullas atque inanes decernit.

II. Deinde, ubi pro pluribus missis etiam eiusdem qualitatis celebrandis stipendia, quantumcumque incongrua et exigua, sive ab uno sive a pluribus personis collata fuerint aut conferentur in futurum sacerdotibus, ecclesiis, capitulis, collegiis, hospitalibus, societatibus, monasteriis, conventibus, congregationibus, domibus ac locis piis quibuscumque, tam saecularibus quam regularibus, sacra Congregatio sub obtestatione divini iudicii mandat et praecipit ut absolute tot missae celebrentur, quotad rationem attributae eleemosynae praescriptae fuerint, itaut alioquin ii, ad quos pertinet, suae obligationi non satisfaciant; quinimo graviter peccent, et ad restitutionem tenentur.

III. Id vero ut deinde observetur exactius, sacra Congregatio eadem auctoritate revocat privilegia et indulta omnia quibusvis personis, ecclesiis ac locis piis tam saecularibus quam regu-

Nemo cohibeat onera missarum.

Tot celebrentur missae, quot praescribuntur pro data eleemosyna.

Privilegia omnia revocantur.

laribus cuiuscumque Ordinis, congregationis et instituti, quamcumque ob causam concessa, quibus indulgetur ut certarum missarum vel anniversariorum celebratione, aut aliquibus collectis seu orationibus, plurium missarum oneribus in futurum suscipiendis satisfiat.

Non dimittatur elemosyna accepta.

IV. Ac similiter, omne damnabile lucrum ab Ecclesiâ remove volens, prohibet sacerdoti qui missam suscepit celebrandam cum certâ elemosynâ, ne eandem missam alteri, parte eiusdem elemosynae sibi retentâ, celebrandam committat.

Pecuniae et bona mobilia relicta pro missis perpetuis vendantur.

V. Praeterea, ne in ecclesiis, in quibus onera missarum in perpetuum imposita sunt, sacerdotes in eis, ut par est, adimplendis tepidiores ac segniores reddantur quod onera huiusmodi cum nullâ aut parvâ sint utilitate coniuncta, statuit atque decernit, ut pecuniae ac bona mobilia ecclesiis, capitulis, collegiis, hospitalibus, societatibus, congregationibus, monasteriis, conventibus ac locis omnibus tam saecularibus quam regularibus atque illorum personis in futurum simpliciter acquirenda cum onere perpetuo missarum celebrandarum, ab iis ad quos pertinet, sub poenâ interdicti ab ingressu ecclesiae ipso facto incurrendâ, a die realis acquisitionis statim deponi debeant penes aedem sacram, vel personam fide et facultatibus idoneam, ad effectum illa seu illorum pretium quamprimum investiendi in bonis immobilibus fructiferis cum expressâ et individuâ mentione oneris quod illis annexum reperitur. Ac si eadem bona mobilia auctoritate apostolicâ deinceps alienari contigerit, eorundem pretium, sub eâdem poenâ, ut supra, deponi, atque in aliis bonis stabilibus itidem fructiferis cum eiusdem oneris repetitione atque annexione converti debeat. Ad haec sacra Congregatio qui-

busvis capitulis, collegiis, societatibus et congregationibus, necnon omnibus et singulis ecclesiarum ac piorum locorum tam saecularium quam regularium superioribus, vel aliis ad quos pertinet, districtè prohibet, ne in posterum onera perpetua suscipiant missarum celebrandarum, saeculares quidem sine episcopi vel eius generalis vicarii, regulares vero sine generalis vel provincialis consensu et licentiâ in scriptis et gratis concedenda; alioquin saecularis, qui huius prohibitionis transgressor extiterit, ab ingressu ecclesiae interdictus sit eo ipso: regularis vero poenam privationis omnium officiorum, quae tunc obtinebit, ac perpetuae inhabilitatis ad alia de cetero obtinenda, vocisque activae ac passivae, absque aliâ declaratione, incurrat. Eleemosynas vero manuales et quotidianas pro missis celebrandis ita demum iidem accipere possint, si oneribus antea impositis ita satisfecerint, ut nova quoque onera suscipere valeant; alioquin omnino abstineant ab huiusmodi elemosynis, etiam sponte oblatis, in futurum recipiendis, et capsulas auferant ab ecclesiis cum inscriptione illâ *Eleemosyna pro missis*, vel aliâ simili, sub iisdem poenis ipso facto incurrendis, ne fideles hac ratione frustrentur.

VI. Episcopus vero, seu eius vicarius, aut generalis vel provincialis, ubi de licentiâ pro perpetuis oneribus fuerint requisiti, in singulis casibus diligenter inquirant de singulis missarum celebrandarum obligationibus cuique ecclesiae, monasterio aut loco pio incumben-
Superiores caute concedant facultatem pro suscipiendis missis perpetuis.

Superiores caute concedant facultatem pro suscipiendis missis perpetuis.

omnino respondeant oneribus adiunctis secundum morem cuiuscumque civitatis vel provinciae, intelligantque, si in re tanti momenti desides aut negligentes fuerint, in novissimo die se huius praetermissi muneris rationem esse reddituros.

No familia regnorum cedat redditus coenobiorum, nec in posterum augentur sine licentiâ Congregationis Concilii.

VII. Postremo illustrissimi patres non sine gravi animi dolore intelligentes, mala fere omnia, quae regularem disciplinam evertunt, ac praecipue nimiam hanc facilitatem sovent in oneribus missarum supra vires suscipiendis, veluti ex infectâ radice pullulare ex maiori regularium numero quam ferant redditus et elemosynae cuiusque monasterii, inhaerentes summorum Pontificum ac sacri Concilii Tridentini decretis hac de re editis, sanctissimi domini nostri auctoritate praecipunt ac mandant omnibus et singulis generalibus, provincialibus, commissariis, ministris, praesidentibus, abbatibus, prioribus, praepositis, guardianis, vicariis et quibuscumque aliis superioribus monasteriorum, conventuum ac domorum regularium, bona mobilia possidentium vel non possidentium, cuiuscumque Ordinis, congregationis et instituti existentium intra fines Italiae et insularum adiacentium, ut singuli, ad quos pertinet, in qualibet provinciâ, adhibitis duobus aut tribus regularibus sui Ordinis vel Congregationis probatoribus et rerum usu peritoribus, bona mobilia, census, redditus et proventus omnes, consuetas item elemosynas et obventiones, tam communes monasteriorum, conventuum et domorum eiusdem provinciae, quam etiam singularibus personis religiosis assignatas seu permissas in communem usum deinceps conferendas, decem annorum immediate praecedentium habitâ ratione, diligenter

et mature recognoscant, iis omnibus detractis, quae reparationes, praestationes, grandines, sterilitates, aliave cuiuslibet generis onera consueverunt absorbere; eaque omnia scripto fideliter exarata idem superius, cuius interest, in proximo capitulo seu congregatione generali vel provinciali coram tribus iudicibus ab ipsomet capitulo seu congregatione deligendis proponat, qui, computatis huiusmodi redditibus, elemosynis et obventionibus universis, et oneribus ut supra detractis, sedulo examinent quot religiosi homines, communeratis etiam laicis aliisque necessariis servientibus in unoquoque monasterio, conventu et domo regulari, iuxta regionis et proprii instituti morem, victum et vestitum et medicinalia in communi habentes, competenter valeant sustentari; tum eorundem bonorum, reddituum, elemosynarum et onerum praecisam notam ipsimet capitulo seu congregationi exhibeant, ut in illo, diligenter omnibus discussis, cuiusque familiae monasteriis, conventus, ac domus regularis in singulâ quaque provinciâ certus earum tantum personarum numerus patrum capitularium voto praefigatur, quae redditibus, elemosynis et obventionibus, ut superius, sufficienter ali possint. Ne vero superiores, qui id praestare debent, serius aut remissius, quam par est, suo muneri satisfaciant, mandata sacra Congregatio, ut, infra annum post proximum capitulum generale vel provinciale computandum, omnia hoc de genere capitulariter gesta, in authenticam formam redacta, ad sacram ipsam Congregationem Concilii singuli mittant; numerumque familiae singulorumque conventuum, monasteriorum et domorum huiusmodi regularium, capituli seu

1 Male edit. Main. legit duorum aut illius pro duobus aut tribus (R. T.).

1 Edit. Main. legit scripta (R. T.).

2 Videtur legendum monasterii (R. T.).

congregationis generalis vel provincialis sententiâ et auctoritate praefinitum, iidem superiores, tam generales et provinciales omnes, quam locales, perpetuo servare omnino teneantur, nec possint illum quoquomodo augere, etiam praetextu augmenti reddituum, absque sacrae ipsius Congregationis licentiâ; superiores autem huiusmodi, qui praedicta omnia in praefixâ termino non praestiterint, vel numerum ut supra praescriptum quovis modo augere praesumpserint, vel¹ privationis omnium officiorum, quae tunc temporis obtinebant², vocisque activae et passivae, et ad omnia suae religionis officia et gradus inhabitatis perpetuam poenam eo ipso incurrere, atque aliis etiam gravioribus a Sede Apostolicâ infligendis poenis sacra Congregatio subiungere voluit et declaravit.

Coenobia erigenda sint capta duodecim religiosorum.

VIII. Deinceps vero monasterium, conventus, domus, congregatio vel societas religiosorum seu regularium nullibi recipiatur, nisi, praeter alia ad id requisita, in singulis huiusmodi locis duodecim saltem fratres aut monachi seu religiosi degere, et ex redditibus et consuetis eleemosynis, detractis omnibus ut supra detrahendis, competenter sustentari valeant, ad praescriptum decreti felicitis recordationis Gregorii XV hac de re editi; alioquin monasteria et loca huiusmodi posthac recipienda, in quibus duodecim religiosi, ut supra, sustentari atque inhabitare non poterunt, et actu non inhabitaverint, Ordinarii loci visitationi, correctioni atque omnimode iurisdictioni subiecta esse intelligantur.

Haec decreta sexto quoque mense in publica missa perlegantur.

» Porro, ne ullo unquam tempore haec in oblivionem seu desuetudinem abeant, superiores locales cuiusque monasterii, conventus, ac domus regularis curare atque efficere tenentur, sub poenâ

¹ Particula *vel delenda* videtur (R. T.).

² Aptius lege obtinebunt (R. T.).

privationis officii vocisque activae et passivae ipso facto incurrendâ, ut in perpetuum, sexto quoque mense, idest feriâ secundâ post dominicam Adventus, et feriâ sextâ post octavam Corporis Christi, praesentes ordinationes in publicâ mensâ perlegantur.

Clausulae.

» Omnibus tam ecclesiasticis personis cuiuscumque sint ordinis, conditionis et gradus, quam laicis, quocumque honore et potestate praeditis, praesentia decreta declarandi vel interpretandi facultate penitus interdictâ.

» Non obstantibus, quoad suprascripta omnia et singula in praesentibus decretis contenta, constitutionibus et ordinationibus apostolicis in favorem quarumcumque personarum, atque Ordinum tam¹ Mendicantium quam non Mendicantium, militiarum etiam sancti Ioannis Hierosolymitani, congregationum, societatum, ac cuiuslibet alterius instituti, etiam necessario et individuo exprimendi, ecclesiarum, monasteriorum, conventuum, collegiorum, capitulorum, hospitalium, confraternitatum et aliorum quorumcumque tam saecularium quam regularium locorum, necnon illorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam *Mari magno* seu *Bullâ aureâ* aut aliâ nuncupatis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis, etiam motu proprio, et ex certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, aut aliâ quomodolibet, etiam per viam communicationis seu extensionis concessis et iteratis vicibus

¹ Particula *tam* nos addimus (R. T.).

approbatis et innovatis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus et formis specialis et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent, praesentibus pro expressis habens, quibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, illis aliâ in suo robore permansuris, sacra Congregatio, Sanctitatis Suae auctoritate, specialiter et expresse derogat; ceterisque contrariis quibuscumque.

» Et ne praemissorum ignorantia a quoquam praetendi possit, voluit eadem sacra Congregatio ut praesentes ordinationes, in valvis basilicarum S. Ioannis Lateranensis et Principis Apostolorum de Urbe, ac in acie Campi Florae, ut moris est, affixae, omnes, ad quos pertinet, ita arcent et afficiant, ac si unicuique personaliter intimatae fuissent; utque earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae die XXI iunii, MDCXXV — COSMUS card. DETORRES. PROSPER FAGNANUS sacrae Congregationis secretarius ».

Dubia Congregationi Concilii proposita circa relata decreta.

II. » Excitatis autem super praemissorum decretorum intelligentiâ seu interpretatione infrascriptis dubiis, prodierunt a memoratâ Congregatione, simili auctoritate illi a praefato Urbano Papa VIII specialiter attributâ, responsiones seu declarationes inferius apponendae.

De reductione missarum.

I. « Super primo S. Congregationis decreto de celebratione missarum, quo

prohibetur ne episcopi in dioecesana synodo, aut generales in capitulis generalibus, vel aliâ quoquo modo, reducant onera illa missarum celebrandarum, aut post idem Concilium imposita, aut in limine foundationis, quaeritur, quid si legatum sit ita tenue, ut non sit qui velit onus illi iniunctum subire, et, si recurrendum sit ad Sedem Apostolicam pro moderatione oneris, totum aut fere totum insumendum sit pro expensis ad id necessariis? et quid, si permittatur episcopo in foundatione ut possit huiusmodi onera moderari?

II. An¹ super secundo eiusdem Congregationis decreto, quo cavetur ut celebrentur tot missae, quot ad rationem tributae eleemosynae praescriptae fuerint, quaeritur, an verba illa *praescriptae fuerint* intelligenda sint de praescriptione factâ ab offerente vel ab Ordinario?

De praescriptione numerum missarum pro data eleemosyna.

III. An, cum Ordinarius praescripserit eleemosynam congruam, iuxta qualitatem loci, personarum ac temporum, sacerdotes accipientes stipendium minus congruo teneantur missas illis ab offerente praescriptas celebrare?

IV. An sacerdotes, qui tenentur missas celebrare ratione beneficii seu capellae, legati aut salarii, possint etiam manualementem eleemosynam pro missis votivis aut defunctorum recipere, et unico missae sacrificio utrique oneri satisfacere?

V. Posito quod testator relinquat ut celebrentur pro eius animâ centum missae, absque ullâ praescriptione eleemosynae, quaeritur, an liberum sit haeredibus eleemosynam sibi benevisam praescribere, an vero eadem eleemosyna praescribenda sit ab Ordinario?

VI. Super tertio Congregationis decreto, in quo eadem Congregatio revo-

De privilegio revocato.

¹ Particula *An* delenda videtur (R. T.).

cat privilegia, quibus indulgetur ut certarum missarum vel anniversariorum celebratione, aut aliquibus collectis seu orationibus, plurium missarum oneribus in futurum suscipiendis satisfaciatur, quaeritur an verba *in futurum suscipiendis* intelligenda sint de oneribus suscipiendis post privilegium?

De diminutione eleemosynarum.

VII. Super quarto eiusdem Congregationis decreto, quo prohibetur sacerdoti, qui suscepit missam celebrandam cum certâ eleemosynâ, ne eandem missam alteri, parte eiusdem eleemosynae sibi retentâ, celebrandam committat, quaeritur, an permittendum sit administratoribus ecclesiarum, ut retineant aliquam eleemosynarum portionem pro expensis manutentionis ecclesiae, altarium, inservientium, paramentorum, luminum, vini, hostiae et similium?

VIII. An hoc decretum habeat locum in beneficiis, quae conferuntur in titulum, idest an rector beneficii, qui potest per alium celebrare, teneatur sacerdoti celebranti dare stipendium ad rationem reddituum beneficii?

X. An sacerdotes, quibus aliquando offertur eleemosyna maior solitâ pro celebratione missae, debeant dare eandem integram eleemosynam iis quibus missas celebrandas committunt; an satis sit ut dent celebrantibus eleemosynam consuetam?

De missis maioribus et quotidianis.

XI. Super quinto eiusdem Congregationis decreto, quo inter cetera statuitur an¹ haec verba *eleemosynas vero manuales et quotidianas pro missis celebrandis ita demum iidem accipere possint, si oneribus antea impositis ita satisfecerint, ut nova quoque onera obire valeant; alioquin omnino abstineant ab huiusmodi eleemosynis, etiam sponte oblatis in futurum recipiendis, et capsulas auferant, etc.*, quaeritur, an hoc decre-

¹ Aptius forsâ legeretur *per pro an* (R. T.).

tum prohibeat absolute, quominus accipiant novas eleemosynas ii qui acceptis non satisfecerunt; et quid, si congruo tempore possint omnibus satisfacere?

XII. Quid, si offerens eleemosynas, audito impedimento, consentiat ut sacerdos missam celebret cum primum poterit?

XIII. An poena interdicti et aliae appositae in eodem decreto afficiant tam eos qui accipiunt eleemosynas contra formam ibi praescriptam, quam eos qui non auferunt capsulas ab ecclesiis, ut ibidem praecipitur?

XIV. An in hoc decreto comprehendantur illae capsulae, quae apponi solent in ecclesiis in die Commemorationis Omnium Sanctorum, et vulgo dicuntur *Casse de' morti*?

XV. An administratores ecclesiae magnae devotionis et concursus possint eleemosynas pro missis celebrandis accipere, si iisdem missis nonnisi post longum tempus satisfacere valeant, ne aliâ cultus ecclesiae et devotio ac concursus fidelium, ut aiunt, minuantur?

XVI. Quia prohibitio dicti decreti videtur aliquibus directa solis capitulis, collegiis, societatibus, congregationibus, necnon omnibus et singulis ecclesiarum et piorum locorum tam saecularium quam regularium superioribus, de quibus sit expressa mentio, non autem privatis sacerdotibus, qui tamen comprehendendi videntur sub clausulâ generali *et aliis ad quos pertinet*, supplicatur pro opportuna declaratione.

XVII. Super septimo eiusdem sacrae Congregationis decreto, quo cavetur ut in singulis monasteriis religiosorum praefigatur numerus, qui ex consuetis redditibus aut eleemosynis commode possit sustentari, quaeritur, an ubi haec praefixio facta iam fuit in vim similis

De numero religiosorum in singulis coenobiis.

decreti sanctae memoriae Pauli V, absque tamen computatione reddituum cuiusque religiosi, sit denuo facienda, necne?

XVIII. An novitii, ad habitum regularum admissi, possint admitti ad professionem in monasteriis, in quibus, habitâ ut supra praefixione numeri, commode ali non possunt?

De coenobiis erigendis.

XIX. Super ultimo, quo cavetur ut nullibi recipiantur conventus regularium, nisi, praeter alia ad id requisita, duodecim saltem fratres in eis degere et competenter sustentari valeant, itaut alioquin subsint iurisdictioni ordinariae, quaeritur an hoc decretum, quod videtur editum in ordine ad celebrationem missarum, comprehendat eas religiones, quae non consueverunt onera missarum recipere, ut sunt religiones Capuccinorum ac Societatis Iesu?

Ultimo. An idem decretum, ubi disponit, *ut nullibi recipiantur monasteria, nisi, etc.*, habeat locum in Italia dumtaxat, ad quam est restrictum decretum proxime antecedens, an vero etiam extra Italiam.

Declarationes seu responsiones ad supra dicta dubia.

« Sacra Congregatio cardinalium Concilii Tridentini interpretum, auctoritate sibi a sanctissimo domino nostro attributâ, ad singula dubia superius proposita ad hunc modum respondit, videlicet:

Ad I. Etsi legatum sit adeo tenue, nihilominus pro reductione oneris ut supra impositi, ab iis, ad quos pertinet, Sedem Apostolicam esse adeundam, quae absque ullâ impensâ id statuet quod magis in Domino e re esse iudicaverit. Verumtamen, si in ipsâ beneficii erectione expresse cautum fuerit ut liceat episcopo iniunctum onus reducere et moderari, legem hanc fundationis, quam decreta hac de re edita non sustulerunt, esse validam et observandam.

Ad II. Esse intelligenda de praescriptione factâ ab eo qui eleemosynam tribuit, non autem ab Ordinario: quod si tribuens eleemosynam numerum missarum celebrandarum non praescripserit, tunc tot missas celebrari debere, quot praescripserit Ordinarius secundum morem¹ vel provinciae.

Ad III. Teneri.

Ad IV. Sacerdotes, quibus diebus tenentur missas celebrare ratione beneficii seu cappellae, legati aut salarii, si eleemosynas pro aliis etiam missis celebrandis susceperint, non posse eadem missâ utrique obligationi satisfacere.

Ad V. Censuit, ubi nullam certam eleemosynam testator reliquit, esse ab episcopo praescribendam eleemosynam congruam quae respondeat oneribus missarum celebrandarum, secundum morem civitatis vel provinciae.

Ad VI. Ita esse intelligenda.

Ad VII. Respondit, permittendum non esse ut ecclesiae ac loca pia, seu illorum administratores, ex eleemosynis missarum celebrandarum ullam utcumque minimam portionem retineant ratione expensarum, quas subeunt in missarum celebratione, nisi cum ecclesiae et loca pia alios non habent redditus, quos in usum earundem expensarum erogare licite possint; et tunc, quam portionem retinebunt, nullatenus debere excedere valorem expensarum quae pro ipsomet tantum missae sacrificio necessario sunt subeundae; et² nihilominus eo etiam casu curandum esse, ut ex pecuniis, quae supersunt, expensis ut supra deductis, absolute tot missae celebrentur, quot praescriptae fuerint ab offerentibus eleemosynas.

Ad VIII. Non habere locum, sed satis esse ut rector beneficii, qui potest

¹ Videtur deesse *civitatis* (R. T.).

² Edit. Main. legit *ut pro et* (R. T.).

missam per alium celebrare, tribuat sacerdoti celebranti eleemosynam congruam secundum morem civitatis vel provinciae, nisi in fundatione ipsius beneficii aliud cautum fuerit.

Ad x. Debere absolute integram eleemosynam tribuere sacerdoti celebranti, nec ullam illius partem sibi retinere posse.

Ad xi. Respondit, non prohibere absolute; ac propterea, etsi oneribus iam susceptis non satisfecerint, posse tamen nova etiam onera suscipere missarum celebrandarum, dummodo infra modicum tempus possint omnibus satisfacere.

Ad xii. Quamvis onera suscepta infra modicum tempus adimpleri nequeant, si tamen eleemosynam pro aliarum missarum celebratione offerens¹ id sciat et consentiat ut illae tunc demum celebrentur cum susceptis oneribus satisfactum fuerit, decretum non prohibere, quominus eo casu eleemosyna accipiat pro iisdem missis iuxta benefactoris consensum celebrandis.

Ad xiii. Has poenas non habere locum, nisi in suscepturis onera perpetua missarum celebrandarum sine licentiâ episcopi vel eius generalis vicarii, aut generalis vel provincialis.

Ad xiv. Comprehendi.

Ad xv. Non posse nisi de consensu eorum qui eleemosynas tribuunt, ut supra in responsione ad xii.

Ad xvi. Comprehendi etiam privatos sacerdotes.

Ad xvii. Numeri praefixionem esse iterum faciendam, servatâ formâ ultimi decreti hac de re editi.

Ad xviii. Esse admittendos ad professionem, si aliâs habiles existant, ac deinde in aliquo alio monasterio eiusdem

religionis esse collocandos, ubi commode ali possint.

Ad xix. Censuit comprehendere.

Ad ultimum. Habere locum extra Italiam.

COSMUS cardinalis DE TORRES. — PROSPER FAGNANUS sacrae Congregationis secretarius ».

III. » Cum autem super praemissis diversi irrepserint abusus, illorumque occasione quamplures querelae et recursus ad Apostolicam Sedem pervenerint, cupiens eadem Congregatio cardinalium Concilii Tridentini interpretum huiusmodi detestabiles abusus e christianâ republicâ pro viribus evellere, ac opportune providere, ut, sublati fraudibus, ac emendatâ negligentia, piae disponentium seu benefactorum voluntati fides illibata servetur, defunctorum animabus integra et prompta praestentur suffragia, itidemque Deo maior gloria et ecclesiis praestantior cultus reddatur, praeviâ auctoritate per sanctissimum dominum nostrum Innocentium divinâ providentiâ Papam XII ei specialiter attributâ, infrascripta decreta, prius in particulari nonnullorum ex praefatis cardinalibus per Sanctitatem Suam deputatâ, et postea in generali huiusmodi cardinalium Congregatione mature et accurate discussa, recognita, examinata edidit.

I. In primis praeinserta decreta cum praemissis illorum declarationibus plenissime et amplissime approbat, confirmat et innovat, omniaque et singula ibidem contenta et expressa iterum omnimeliori modo decernit, statuit, ac ab omnibus et singulis etiam speciali et individuali notâ seu expressione dignis penitus observari et omnimodae executioni demandari decernit, sancit et praecipit.

II. Insuper ut in re tanti momenti consultius, ac maiori, ut par est, circumspectione procedatur, si qui for-

Causa novorum decretorum Congregationis concilii auctoritate Innocentii XII anno MDCCXVII, die XXIII novembris edita.

Confirmatio et innovatio reformationis decretorum et resolutionum.

De condonatione, reductione, compositione onerum missarum.

san fuerint vel sint, qui, suis pravis et erroneis intentionibus seu opinionibus blandiri volentes, missarum celebrationem omittunt sub malitiosâ vel irrationabili spe earundem condonationem vel reductionem a Sede Apostolicâ vel compositionem a reverendâ fabricâ S. Petri de Urbe obtinendi; Congregatio praefata tum eosdem, tum quoscumque alios, qui posthac in adeo detestabiles abusus ausi fuerint offendere, certiores fieri et monitos esse voluit, praefatas condonationes et reductiones ab eâdem Sede nonnisi ex rationabili causâ seu aequâ commiseratione, compositiones vero a dictâ fabricâ, utente suis facultatibus et privilegiis, nonnisi ex causâ pariter rationabili, et cum clausulis opportunis, et praesertim cum illâ: *Dummodo malitiose non omiserint animo habendi compositionem, aliâs gratia nullo modo suffragetur*, admitti consuevisse et solere. Quapropter, ut locus omnis in posterum hisce praetextibus pracludatur, memorata Congregatio tales intentiones, opiniones seu spes, ac eleemosynarum sive in toto sive in parte versiones in alium quam praefatarum missarum usum seu satisfactionem, et quascumque alias, directas vel indirectas, immediatas vel mediatas, contraventiones seu circumventiones, declarat prorsus irrationabiles, iniustas et illicitas, illasque omnino reprobât, clamat et interdicat.

III. Cumque huiusmodi absurda ex eo plerumque proveniant, quod onera missarum supra vires suscipiantur, caveant omnes et singuli rectores, superiores et ministri quarumcumque tum saecularium tum regularium ecclesiarum, seu earum capitula, ne onera, seu missas, tum perpetuas, tum temporales, tum etiam manuales, quarum satisfactioni impares fuerint, quoquomodo suscipiant.

Utque id ipsum, quoad fieri poterit, pateat, teneantur iidem conficere, semperque in loco magis patenti et obvio retinere tabellam onerum perpetuorum et temporalium litteris perspicuis et intelligentibus¹ descriptorum: quorum implemento si moraliter et intra praescriptum seu breve tempus satisfacere non posse, seu illa dumtaxat et non ulteriora adimplere posse crediderint, seu credere debuerint; alias missas, sive perpetuas, sive temporales, sive manuales, per se vel per interpositas personas, quoquomodo recipere seu acceptare omnino desistant seu abstineant; et ulterius tali casu in eâdem tabellâ similiter exprimant se se propterea aliis missis acceptandis et celebrandis impares esse.

IV. Iidemque² teneantur pariter in sacrario duos libros retinere, ac in eorum altero singula onera perpetua et temporalia, in altero autem missas manuales, et tam illorum quam istarum adimplementum et eleemosynas distincte et diligenter annotare et annotandas seu annotanda curare, singulisque annis de supradictis adimplementis, eleemosynis et oneribus pariter exactam rationem suis superioribus reddere, ac omnes et singulas rationes huiusmodi in praefatis respective libris, simili distinctione et diligentia, tam praefati a quibus rationes debent reddi, quam superiores quibus reddendae erunt, describere seu annotare sive describendas vel annotandas respective curare.

V. Quibus semper salvis, debeant ulterius regulares praedicti omnes et quascumque eleemosynas tum manualium tum perpetuarum et temporalium missarum reponere in capsâ particulari sub duabus clavibus, quarum una penes superiorem localem, altera vero penes

De duobus libris onerum missarum.

De capsâ eleemosynarum missarum pro regularibus.

¹ Forsan intelligibilibus (R. T.).

² Edit. Main. legit *Idemque* (R. T.).

¹ Vocem *offerens* nos addimus (R. T.).

alium a capitulo conventuali deputandum retineatur, ac de iisdem eleemosynis et celebratione missarum coram patribus discretis seu consiliariis, vel alio simili modo nuncupatis, singulis mensibus districtam rationem exigere et respective reddere.

Poenas in contravenientes circa praemissa.

VI. Quod si praedicti, ad quos iura tabellae, capsae et librorum praefatorum respective pertinet seu pertinere debet, suam operam praemissis, ut praefertur, minime navaverint, et superiores tum saecularium tum regularium ecclesiarum rationem praedictam non exegerint, seu non invigilaverint quod praefati, qui in curam tabellarum et librorum incumbunt, suo muneri, ut praefertur, satisfaciant, in singulis respective casibus saeculares poenam suspensionis incurrant, regulares vero voce activa et passiva ac gradibus et officiis, quae obtinent, ipso facto et absque alia declaratione privati sint et intelligantur, necnon ad huiusmodi gradus et officia obtinenda similiter inhabilitentur, et inhabilitati sint et intelligantur.

De expositione et lectione relationum decretorum et declarationum.

VII. Porro, ne nullo unquam tempore omnia et singula decreta praedicta in oblivionem seu desuetudinem abeant, rectores, superiores, seu capitula ecclesiarum saecularium illa retineant publice exposita in eorum sacrario; superiores vero locales cuiuscumque monasterii, conventus ac domus regularis curare et efficere teneantur, sub poena privationis officiorum quae obtinent, vocisque activae et passivae, ipso facto incurrenda, ut in perpetuum sexto quoque mense, idest feria secundam post primam dominicam Adventus, et feriā sextam post octavam Corporis Christi, omnes et singulae praemissae tum insertae seu confirmatae tum in praesens factae ordinationes, una cum dictis declarationibus, in publicam mensam perlegantur.

VIII. Meminerint igitur et satagant Ordinarii, ut a personis et in ecclesiis quoquomodo etiam in vim decretorum Concilii Tridentini sibi subiectis missae ea qua par est fide et diligentia celebrentur, et cuncta et singula decreta huiusmodi omnimodae executioni demandentur, nedum iustitiam recurrentibus seu instantibus reddentes, sed ex officio, tum in visitationibus, tum in aliis actibus et modis quos expedire et convenire toties quoties iudicaverint, inquirentes, ne aliquid committatur, pervertatur, differatur vel omittatur, quod his omnibus et singulis decretis adversetur.

De cura Ordinariorum circa executionem praemissorum.

IX. Caveant etiam respective omnes regulares tum subditi tum superiores quicumque, nedum locales, sed etiam provinciales et generales, ne missarum celebratio et omnium decretorum praemissorum executio, cum perniciem propriarum animarum, cum praeiudicio illarum quibus missae sunt applicandae, et cum magno christifidelium scandalo, quoquomodo omittantur, differantur, negligantur seu pervertantur, alioquin, ultra propriae conscientiae onerationem, poenam privationis vocis activae et passivae, ac graduum et officiorum quae obtinent, necnon inhabilitationis ad huiusmodi gradus et officia obtinenda prorsus incurrant.

De eadem cura superiorum regularium.

X. Curent propterea praefati superiores regulares in omnes et singulos contravenientes debitis poenis diligenter et prompte etiam per inquisitionem animadvertere; et insuper teneantur omnes et singuli superiores locales in provincialibus capitulis seu congregationibus exhibere attestationem seu fidem ab omnibus sacerdotibus conventus, monasterii, seu cuiuscumque domus regularis subscriptam et iuratam, quod omnibus et singulis tum perpetuis tum

De fide celebrationis missarum a superioribus in capitula exhibenda.

1 Edit. Main. legit *quoad* (R. T.).

manualibus missarum oneribus seu obligationibus, ad limites et tenorem praesentium decretorum, tempore eorum regiminis fuerit omnino et integraliter satisfactum, vel, deficiente aliqua modica satisfactione, possit etiam huiusmodi residuali implemento missarum distincte referendarum intra breve tempus moraliter satisfieri, ea adiecta et omnino adimplenda conditione, quod ante praefatae attestationis exhibitionem quicumque superiores locales praedicti vocem activam seu passivam in memoratis capitulis seu congregationibus omnino habere non valeant.

De attestatione visitatorum, quod suo muneri satisfecerint circa praemissa.

XI. Praeterea provinciales, vicarii et visitatores provinciarum seu congregationum debebunt in fine eorum regiminis superioribus generalibus in forma probante ostendere quod executioni praesentium decretorum sedulo invigilaverint, et ad eorum tenorem in omnibus et singulis conventibus seu monasteriis vel domibus regularibus provinciae seu congregationis de omnibus et singulis oneribus et obligationibus ac insimul satisfactionibus missarum exactam et diligentem rationem exegerint, ac contra delinquentes ad declarationem et executionem respective poenarum in decretis contentarum processerint, et de adimplemento, circa ea quae in praemissis ad ipsos spectant, legitime docuerint; alias ad vocem activam et passivam in capitulis generalibus nullatenus admittuntur.

De executione praemissorum quoad superiores et officiales ceterorum locorum piorum.

XII. Ceterum, quia etiam ad quamplures archiconfraternitates, confraternitates, societates, congregationes, hospitium, altaria, cappellas, oratoria et ecclesias, ac alia loca et opera pia quomodolibet nuncupata (quae cuicumque curae seu regimini aut administrationi vel directioni laicorum cuiuslibet gra-

dus, status, conditionis et praeceminentiae etiam speciali et individuali nota dignorum dumtaxat, vel quorumcumque ecclesiasticorum et laicorum huiusmodi mixtim commendata, annexa seu quomodocumque commissa vel attributa sunt) onus seu cura celebrationis missarum, sive manualium, sive ad tempus, vel in perpetuum pertinet: hinc, salvis semper iis, quae in praesentis decretis continentur, omnes et quicumque huiusmodi archiconfraternitates, societates, congregationum, hospitalium, altarium, cappellarum, oratoriorum et ecclesiarum, ac aliorum locorum et operum piorum rectores seu administratores vel directores, et alii huiusmodi officiales, necnon ii, ad quos cura tabellae et librorum in praemissis spectat, tabellarum libros et haec decreta respective, iuxta modos superius expressos, similiter retinere, necnon de oneribus ac celebrationibus et eleemosynis dictarum missarum singulis annis rationem exigere, et respective iis, ad quos pertinet, reddere, sub poenis arbitrio, et, in subsidium, excommunicationis, teneantur.

XIII. Postremo omnibus et quibuscumque tam ecclesiasticis personis, cuiuscumque Ordinis, status, gradus, regulae, congregationis, societatis, conditionis et dignitatis existant, quam laicis quocumque honore et potestate praeditis, omnia et singula praemissa decreta interpretandi, necnon ecclesiasticis praedictis poenas in huiusmodi decretis relaxandi, seu quoquomodo circa praemissa dispensandi, omnis et quaecumque facultas sit penitus interdicta.

» Non obstantibus, quoad suprascripta omnia et singula in huiusmodi decretis contenta, constitutionibus et ordinationibus apostolicis in favorem quorumcumque personarum, atque Ordinum

Interdicta facultas interpretandi et dispensandi.

Clausulae.

1 Edit. Main. legit *adimplendi* (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XX.

103

1 Edit. Main. legit *sub pro seu* (R. T.).

tam Mendicantium quam non Mendicantium, militiarum, etiam sancti Iohannis Hierosolymitani, et congregationum, societatum, ac cuiuslibet alterius instituti, etiam necessario, et in individuo exprimendi, ecclesiarum, monasteriorum, conventuum, collegiorum, capitulorum, hospitalium, confraternitatum et aliorum quorumcumque tam saecularium quam regularium locorum, necnon illorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam *Mari Magno* seu *Bullâ aureâ* aut aliâs nuncupatis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogationum derogatoriis, et insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis, etiam motu proprio, et ex certâ scientiâ, ac de apostolica potestatis plenitudine, aut aliâs quomodolibet, etiam per viam communicationis seu extensionis, concessis et iteratis vicibus approbatis et innovatis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus et formis specialis et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent, praesentibus pro expressis habens, quibus quoad ea quae praesentibus¹ adversantur, illis aliâs in suo robore permansuris, sacra Congregatio, Sanctitatis Suae auctoritate, specialiter et expresse derogat; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, die xxiii novembris MDCXCVII. — IOSEPH card. SACRIPANTES,

¹ Verba ista, *pro expressis habens, quibus quoad ea quae praesentibus, nos addimus* (R. T.).

praefectus. FERDINANDUS NUPTIUS, sacrae Congreg. secretarius.

§ 2. Quocirca, cum dilectus filius noster Ioseph tituli S. Mariae Transpontinae S. R. E. presbyter cardinalis Sacripantes, memoratae Congregationis praefectus, praefata decreta nobis retulerit, nos, considerantes eadem et singula omnia decreta, eâ qua decet maturitate digesta et examinata, ac in vim apostolicae auctoritatis, eidem Congregationi specialiter ut praefertur attributae, peracta, perutilia fore censes, illaque propterea perpetuo et inviolabiliter observari, necnon constitutionis nostrae munimine roborare volentes, motu proprio, non ad cuiusquam nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione, deque apostolicae potestatis plenitudine, inserta decreta, omniaque et singula in eis contenta, tenore praesentium, auctoritate apostolicâ, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis et irrefragabilis apostolicae firmitatis robur et efficaciam adiicimus; quinimo, motu, scientiâ, deliberatione ac potestatis plenitudine similibus, omnia et singula, in supradictis decretis contenta, de novo statuimus, decernimus et ordinamus, ac ab omnibus et quibuscumque, etiam speciali et individua notâ dignis omnino exacte et perpetuo servari volumus, sancimus et mandamus.

§ 3. Decernentes, praesentes litteras, cum omnibus et singulis inibi contentis, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore quodcumque et quomodoque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime et inviolabiliter observari; sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos,

Causa confirmationis.

Clausulae.

quavis auctoritate, praeeminentia et potestate fungentes et functuros, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae nuntios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus omnibus et singulis, quae praefata Congregatio, auctoritate per eiusdem recordationis Urbanum PP. VIII et respective per nos illi specialiter attributâ, decrevit non ob stare, quae pariter et iterum nos, tenore praesentium, non ob stare decernimus et mandamus; quibus omnibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, illis aliâs in suo robore permansuris, etiam harum serie plenissime, specialiter et expresse derogamus: ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut praesentes litterae in valvis ecclesiae Lateranensis, ac basilicae Principis Apostolorum, necnon Cancellariae Apostolicae, curiaeque generalis in Monte Citorio, ac in acie Campiflorae de Urbe, ut moris est, publicentur et affigantur, sicque publicatae et affixae, omnes et singulos, quos illae concernunt, perinde arceant et afficiant, ac si unicuique eorum personaliter intimatae fuissent; pariterque, ut earumdem praesentium transumptis impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Sanctio poenalis.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum confirmationis, approbationis, statuti, decreto-

rum, ordinationis, voluntatis, sanctionis, mandatorum et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCXCVII, x kalendas ianuarii, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 23 decembris 1697, pontif. anno VII.

CLVI.

Conceditur eremitis Excalceatis sancti Augustini Congregationis Gallicanae provinciae Franciae facultas canendi cum notis in expositione SS. Sacramenti et missis defunctorum¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii vicarius generalis, assistentes generales, et substituti definitorii Congregationis Gallicanae fratrum eremitarum Ordinis sancti Augustini Excalceatorum nuncupatorum, quod, cum iam pridem multi christifideles, ac praesertim carissimus in Christo filius noster Iacobus Magnae Britanniae rex illustris, necnon carissima itidem in Christo filia nostra Maria eius² Magnae Britanniae regina illustris, imo et quamplures ab haeresi ad fidem catholicam conversi, ab ipsis expostulent, ut in expositionibus et benedictionibus sanctissimi Eucharistiae sacramenti, quae frequenter in provin-

Causa concessionis.

¹ In Innocentii XI const. ed. MDCLXXIX, die 22 iunii, pontif. III, agitur de facultate aggregandi ad confraternitates Cincturatum; et in Clementis XI const. edit. MDCCI, die 29 ianuarii, pontif. I, conceditur facultas cantus Gregoriani in Horis canonicis.

² Videtur legendum eius coniux (R. T.).

ciâ Franciæ eiusdem Congregationis, ac præcipue in conventibus civitatis Parisiensis et suburbii S. Germani in Laya nuncupati dictæ civitatis, magno populi concursu fiunt, hymni, versus, aliæque, quæ eâ occasione cani solent, modo plano decantari valeant; in statutis vero Congregationis prædictæ totum officium sine notis cantari præcipiatur: ipsi exponentes, hymnos ac preces huiusmodi, quæ in expositionibus ac benedictionibus prædictis canuntur, quæque ad divinum officium nullatenus pertinere videntur, dicto modo plano et cum notis, prout similiter missas defunctorum, præfatis scilicet christifidelibus idipsum exposcentibus, solemniter decantare posse, ac proinde opportunam ad præmissa facultatem pro conventibus provinciae supradictæ dumtaxat sibi a nobis concedi plurimum desiderant.

Concessio prædicta.

§ 2. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium, qui relationem venerabilis fratris Marci archiepiscopi Damasceni, apud carissimum pariter in Christo filium nostrum Ludovicum Francorum regem christianissimum nostri et Apostolicæ Sedis nuncii, super præmissis transmissam, necnon dilectum filium Valerianum a S. Cecilia procurato-

rem generalem dictæ Congregationis audiverunt, consilio, eisdem exponentibus petitiū indultum pro cantu plano cum notis in hymnis et precibus prædictarum celebrationum tantum, auctoritate apostolicâ, tenore præsentium, benigne concedimus.

§ 3. Decernentes, easdem præsentis litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in præmissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Congregationis, provinciae et conventuum¹ prædictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores præsentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii martii mdcxcviii, pontificatus nostri anno vii.

Dat. die 17 martii 1698, pontif. anno vii.

¹ Particulam *tum*, heic importune interiectam, delemus (R. T.).

Clansulae.

CLVII.

Confirmatur decretum Congregationis S. Officii de vicariis foraneis, aut aliis ab Ordinariis Americae in locis a curiâ episcopali ultra duas dietas distantibus pro statu libero contrahentium eligendis¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Decretum dictæ Congregationis.

§ 1. Pro parte carissimi in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum regis catholici exponi nobis nuper fecit dilectus filius nobilis vir modernus comes de Altamira, eiusdem Caroli regis apud nos et Sedem Apostolicam orator, quod, cum ipse, dicti Caroli regis nomine, Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium in universâ republicâ christianâ contra hæreticam pravitatem generalium inquisitorum a Sede prædictâ specialiter deputatorum exposuisset, ipsi Carolo regi innotuisse scandala in partibus Americae eidem Carolo regi subiectis vigentia, eo quia, Ordinariis earumdem partium indistincte omnes suos subditos matrimonium contrahere volentes ad probandum suum statum liberum in cuiuslibet eorum curiâ episcopali compellentibus, ii, qui a curiâ huiusmodi longe aberant, post conclusum matrimonii tractatum, sive quia testes, qui ad curiam prædictam accedere vellent, non inveniebant, sive quia pecuniis pro illuc deducendis testibus huiusmodi necessariis carebant, matrimonio minime celebrato, cum scandalo et peccato in mutuâ consuetudine et commercio perseverabant; ac proinde dictus comes memorati Caroli regis nomine Congregationi præfatae supplicasset, quatenus, ad eiusmodi inconvenientia

¹ De auctoritate vicariorum apostolicorum in Oriente vide constit. edit. mdcxcvii, die 6 februarii, pontif. viii.

tollenda, Ordinariis prædictis præciperet, ut, quoad loca a curiâ episcopali ultra duas dietas distantia, parochialium ecclesiarum rectoribus, sive aliis personis sibi benevisis, facultatem recipiendi probationes super statu libero matrimonia contrahere volentium concederent, itaut, probationibus huiusmodi sic factis, ad matrimonii celebrationem deveniri valeret: emanavit ab eâdem Congregatione cardinalium decretum tenoris qui sequitur, videlicet: «Feriâ quartâ, die ix aprilis mdcxcviii, in congregatione generali sanctæ Romanæ et universalis Inquisitionis habitâ in conventu S. Mariæ super Minervam, coram eminentissimis et reverendissimis dominis S. R. E. cardinalibus in totâ republicâ christianâ contra hæreticam pravitatem generalibus inquisitoribus a sanctâ Sede Apostolicâ specialiter deputatis, lecto retroscripto memoriali, eminentissimi et reverendissimi domini cardinales generales inquisitores prædicti annuerunt prædictæ instantiæ, et mandarunt quod per dominos episcopos deputentur, ad hunc effectum, vel vicarii foranei, vel alii eis benevisi. IOSEPH BARTHOLOMÆUS sanctæ Romanæ et universalis Inquisitionis notarius ».

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, firmiora sint et servantur exactius illa quæ apostolici muniminis præsidio roborantur, nobis propterea prædicti Caroli regis nomine supplicatum fuit ut in præmissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, piis eiusdem Caroli regis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, decretum præinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore præsentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apo-

Confirmatio
relati decreti.

stolicae firmitatis robur adiicimus: salva tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit, in futurum plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 4. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III maii¹ MDCXCVIII, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 3 maii 1698, pontif. anno VII.

CLVIII.

Confirmatur constitutio Iulii II pro unitate servanda in Ordine Carthusiensis

¹ Edit. Main. in textu habet *martii*, sed ad marg. legit *mai* (R. T.).

siensi, cum adiectione poenae excommunicationis in contravenientes¹.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Ad pastoralis dignitatis fastigium, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, per ineffabilis divinae bonitatis divitias evecti, ea, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, stabilendae inter religiosos viros a saeculi turbis segregatos et Altissimi obsequiis sub laudabili strictioris observantiae instituto addictos tranquillitatis studio, provide atque sapienter constituta et ordinata esse noscuntur, ut firma semper atque illibata serventur, apostolici praesidii nostri patrocínio, cum id a nobis petitur, libenter corroboramus, illisque, ne temerario cuiusquam ausu violentur, novas sanctiones adiungimus, sicut conspiciamus in Domino rationi esse consentaneum.

Exordium.

§ 1. Aliàs siquidem pro parte tunc existentium prioris maioris domus Carthusiae Gratianopolitanae dioecesis et definitorum capituli generalis Ordinis Carthusiensis felicitis recordationis Iulio Papa II praedecessori nostro exposito, quod, licet omnes domus dicti Ordinis citra et ultra montes ac ubilibet existentes, illarumque religiosi, sub una obedientia videlicet prioris et definitorum praedictorum existerent, et quos una religio ac professionis vinculum alligaverat, nulla aemulatio, nulla praesidendi ambitio, aut quaevis alia causa ab invicem separare debuisset, sed charitatis vinculum in unitate pacis eos conservare; nihilominus, humani generis

Epilogus dictae constitutionis, qua interdictum omnia divisio in Ordine, sub poenis privationis et inhabilitationis.

¹ Priori Carthusiensi factum fuit praeceptum non egrediendi, constit. MDCXII, die 4 novembris, pontif. II; et in Clementis XI constit. ed. MDCCXII, die II maii, pontif. XII, interdictus fuit esus carni.

inimico procurante et instigante, contingere poterat quod aliqui religiosi Ordinis praedicti aliis obedientiis subiacerent, et ab eorum vero superiore et capite discedere, unde non solum illorum, sed etiam aliorum religiosorum eiusdem Ordinis animarum periculum evenisset, ipsaque religio in dies scissuram passa fuisset, ac successu temporis, quae, inter ceteras, asperioris seu strictioris observantiae existeret, paulatim ad laxiorem vivendi modum declinasset: idem Iulius praedecessor, supplicationibus eorundem prioris et definitorum nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinat, quod omnes et singulae personae dicti Ordinis tunc et pro tempore existentes, cuiuscumque status et conditionis vel praeeminentiae essent vel fuissent, quae, per se, vel per alium, seu alios, directe vel indirecte, publice vel occulte, procurassent aliquam divisionem in Ordine praedicto, seu exemptionem aliquam domorum ipsius Ordinis ac illius religiosorum a communi obedientia prioris et capituli generalis praedictorum, eo ipso omnibus obedientiis et officiis in eodem Ordine perpetuo privatae, et ad similia obedientias et officia perpetuo inhabiles existerent, ac omnibus et singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, gratiis et indultis dicto Ordini et illius personis in genere vel in specie quomodolibet concessis et concedendis, sine spe rehabilitationis ad illa, perpetuo carerent¹, litteraeque apostolicae desuper impetrandae, gratiam seu iustitiam concernentes, nullius essent penitus roboris vel momenti, auctoritate apostolica perpetuo statuit et ordinavit, et aliàs, prout in ipsius Iulii praedecessoris litteris desuper, sub plumbo, anno Incarnationis dominicae MDVIII, XVI kalendas iulii, pon-

¹ Edit. Main. legit *careret* (R. T.).

tificatus sui anno V expeditis uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Ioannes Maria de Rochefort, procurator generalis dicti Ordinis, nobis nuper exponi fecit, ipse, quo Ordo praedictus, in ea, quae de praesenti gaudet et hactenus, benedicente Domino, gavisus fuit, unitate et integritate in perpetuum conservetur, ac quodcumque in eo scissurarum periculum in posterum avertatur, supradictas Iulii praedecessoris litteras per nos confirmari et innovari, eosque praeterea, qui illis contraverint, graviorum poenarum metu coerceri plurimum desideret: nos, religiosae personarum Ordinis supradicti, quem in visceribus gerimus charitatis, quieti et tranquillitati peramplius consulere, ac ipsius Ioannis Mariae procuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, necnon memoratarum Iulii praedecessoris litterarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto habentes, supplicationibus eiusdem Ioannis Mariae procuratoris generalis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praedictas Iulii praedecessoris litteras cum omnibus et singulis in eis contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus ac innovamus, illisque inviolabilis et irrefragabilis firmitatis vim, robur et efficaciam adiun-

Confirmatio constitutionis Iulii et adiectio poenae excommunicationis.

¹ Edit. Main. legit *quae* (R. T.).

gimus; ac omnibus et singulis supradicti Ordinis religiosi, tam subditis quam superioribus, quocumque gradu, dignitate, officio vel praeseminentia praeditis, nunc et pro tempore existentibus, ne litteris praedictis, directe vel indirecte, sub quovis quaesito colore, praetextu vel ingenio, contravenire audeant quomodolibet seu praesumant, sub poena excommunicationis per contrafacientes ipso facto absque alia declaratione incurrenda, a qua absolutionem nemo praeter nos seu Romanum Pontificem pro tempore existentem, nisi in mortis articulo constitutis, concedere valeat, harum serie districte prohibemus et interdiciamus.

Clausula.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter et inconcusse observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis quae in praedictis Iulii praedecessoris litteris concessa sunt non obstande, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii iulii mdcxcviii, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 23 iulii 1698, pontif. anno viii.

CLIX.

Confirmatur et denuo erigitur Congregatio super disciplinam regulari cum concessione facultatum et abolitione Congregationis super statu regularium¹.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Debitum pastoralis officii quo Ecclesiae catholicae per universum orbem diffusae regimini divina dispositione praesidemus, nos urget atque impellit, ut, paternam christifidelium, qui e fluctibus saeculi in portum vitae religiosae confugerunt, curam gerentes, ad ea, per quae regularis illorum observantia atque disciplina opportunis rationibus sartatecta custodiri, et, sicubi collapsa est, adiuvante Domino, reparari valeat, favorabiliter intendamus, concessaeque nobis a Domino potestatis partes studiosam charitatem desuper interponamus, sicut ad omnipotentis Dei gloriam, religionis incrementum, ac spiritualem populi christiani aedificationem salubriter expedire in Domino arbitramur.

Exordium.

§ 1. Cum itaque nos alias sanctum et salutare Ecclesiaeque Dei maxime fructuosum regularis² disciplinae instaurandae opus aggressi, Congregationem nonnullorum venerabilium fratrum nostro-

Causae dictae confirmationis et novae erectionis.

¹ Erecta fuit Congregatio super disciplinam regularem ab hoc Pontifice. Congregatio vero super statu regularium ab Innocentio X. Indicta fuit visitatio apostolica in Urbe ab hoc Pontifice constit. ed. mdcxciii, die 14 ianuarii, pontif. ii; et iterum a Clemente XI constit. ed. mdccci, die 14 ianuarii, pontif. i.

² Edit. Main. legit *regulari* (R. T.).

rum S. R. E. cardinalium ac dilectorum filiorum Romanae Curiae praelatorum super eadem disciplinam regularem specialiter deputaverimus; ipsaque Congregatio sic deputata plura hactenus et quidem valde utilia atque opportuna hac in re decreta ediderit; verum, sicut non sine gravi animi nostri molestia accepimus, tametsi decretorum huiusmodi observantia in plerisque religiosorum virorum monasteriis seu conventibus prospere et feliciter introducta fuerit, atque exinde inibi ulterior in dies electi sanctorum operum frumenti messis benedicente Domino exurgat, non eosdem tamen alibi caeleste idem semen afferat fructus; neque enim cessavit, nec adhuc cessat humani generis hostis in agro Domini superseminare zizania, quae patrifamilias sementem suffocant: hinc est quod nos, prophetici illius moniti memores: *Clama, ne cesses, quasi tuba exalta vocem tuam*, ut constans enixaque voluntas nostra inceptum opus huiusmodi peculiari studio summamque animi contentione prosequendi magis ac magis omnibus innotescat, omnisque transgressoribus vano falsoque silentii nostri praetextu sese excusandi occasio penitus praecidatur, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, praedictam Congregationem cardinalium et praelatorum super disciplinam regularem a nobis ut praefertur deputatorum, ac in futurum tam a nobis quam a successoribus nostris Romanis Pontificibus deputandorum, tenore praesentium perpetuo approbamus et confirmamus, illique inviolabilis et irrefragabilis apostolici muniminis vim, robur et praesidium adiungimus; et nihilominus eandem Congregationem cardinalium et praelatorum super disciplinam regularem denuo, quatenus opus sit,

etiam perpetuo erigimus et instituimus. Ipsius autem Congregationis a nobis sic confirmatae seu de novo erectae facultates sint et esse debeant, intra fines Italiae et insularum adjacentium, designandi ac deputandi pro novitiis et professoriis conventibus¹, monasteria, collegia ac domos quorumcumque monachorum et regularium virorum cuiusvis Ordinis, congregationis, societatis et instituti, tam Mendicantium quam non Mendicantium, etiam necessario exprimendorum², necnon novitiatus et professoria huiusmodi mutandi, transferendi, suspendendi et supprimendi, prout utilitas et necessitas postulaverit ac exegerit; dandi licentias superioribus regularibus, ad quos pertinet, recipiendi in novitiis sic deputatis novitios ad habitum et professionem; decreta tum felicitis recordationis Clementis Papae VIII praedecessoris nostri super reformatione³ regularium, ac praesertim ea quae institutionem et educationem novitiorum concernunt, tum ab ipsa Congregatione super disciplinam regularem die xviii iulii mdcxcv iussu nostro edita exequendi; quascumque inde emergentes controversias decidendi, potissimum vero exactae vitae communis observantiam promovendi; atque, ad hunc effectum dumtaxat, novas quorumcumque conventuum, monasteriorum, collegiorum et domorum huiusmodi fundationes diligenter examinandi, ne ulla scilicet in posterum religiosorum virorum loca fundari, erigi, aut quovis modo institui contingat, nisi in quibus eadem vita communis, iuxta ultimodictorum decretorum praescriptum, perpetuo et exacte servari valeat; omnia demum et singula faciendi, ordinandi, decernendi,

¹ Forsan *conventus* (R. T.).

² Edit. Main. legit *exprimendi* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *reformationem* (R. T.).

statuendi et exequendi, quae ad eandem disciplinam regularem efficaciter stabiliendam sive restituendam quomodolibet pertinere possunt, et in praemis- sis omnibus etiam poenis, et censuris ecclesiasticis procedendi. Ceterum (quia, sicuti nonnullorum Romanorum Pontificum praedecessorum etiam nostrorum vestigiis inhaerentes, regularibus Italiae insularumque adiacentium, utpote nobis propioribus, ac veluti ante oculos huius Sanctae Sedis constitutis, quosque proinde ceteris religiosae vitae exemplo praelucere maxime decet, praecipuam quamdam apostolici muneris nostri sollicitudinem impendendam esse duximus, ita reliquos omnes religiosos viros toto orbe diffusos nostraeque speciall curae subiectos minime negligendos putamus, tam enim iis, qui longe, quam illis, qui prope sunt, debitores nos esse cognoscimus) earumdem tenore praesentium praecipimus et mandamus et¹ praecipuum ac peculiare dictae Congregationis munus et cura sit nobis ac pro tempore existenti Romano Pontifici ea iugiter suggerere et proponere, quae pro eorumdem regularium ubicumque existentium, cuiuscumque Ordinis, congregationis, societatis aut instituti sint, fovendâ seu reparandâ disciplinâ, felicitibusque illorum in viâ mandatorum Domini progressibus et laudabilibus studiis iuvandis necessaria et opportuna fore in Domino iudicaverit.

Abolito Congregationis super statu regularium, eiusque facultates, quibusdam exceptis, conceduntur Congregationi episcoporum et regularium.

§ 2. Quoniam vero de praesenti etiam alia Congregatio nonnullorum venerabilium itidem fratrum nostrorum eiusdem S.R.E. cardinalium ac dilectorum pariter filiorum Curiae praedictae praelatorum super statu regularium nuncupata dudum a recolendae memoriae Innocentio X instituta ac Clemente IX Romanis Pontificibus praedecessoribus pariter nostris

¹ Aptius lege ut pro et (A. T.).

respective confirmata reperitur, eique plures ex praedictis facultatibus, dictae Congregationi super disciplinâ regulari per nos sicut praemittitur concessis, attributae fuerunt, ne, aucto eiusmodi Congregationum numero, rectum agendi ordinem confundi, atque inde regulares viros nimis distrahi, adeoque ipsos ex iis, quae pro salubri prosperaque illorum directione provide ac sapienter instituta fuerunt, perniciem potius et incommodum, quod absit, experiri contingat, dictam Congregationem super statu regularium, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, harum serie similiter perpetuo extinguimus, supprimimus et abolemus; omnes vero, et singulas facultates ipsi Congregationi super statu regularium quomodocumque et quandocumque concessas, iis dumtaxat exceptis quas memoratae Congregationi super disciplinâ regulari, sicut praemittitur, impertiti fuimus, in Congregationem venerabilium etiam fratrum nostrorum dictae S.R.E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositam perpetuo itidem transferimus et transportamus.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, cuiusvis status, gradus, ordinis, praeeminentiae et dignitatis existant, etiam cardinalatus honore fulgentes, et aliâs specificâ et individuâ mentione digni, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas praesentes emanarint, sufficienter adductae, verificatae et iustificatae non fuerint, aut ex aliâ quacumque etiam quantumvis iuridicâ, piâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso,

Clausulae.

etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensûs, aliove quolibet etiam quaptumvis magno ac formali et substantiali individuumque expressionem requirente defectu, notari, impugnari, infringi, modificari, retractari, in controversiam revocari, seu ad terminos iuris reduci, aut adversus illas apositionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, seu impetrato, aut etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus concessio vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime et perpetuo suffragari, et ab eis respective inviolabiliter et inconcusse observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. praedictae cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus,

constitutionibus et ordinationibus, nec non quorumvis Ordinum, congregationum, societatum et institutorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus, societatibus et institutis, illorumque superioribus et personis, ac aliis quibusvis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, vel aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem ubique fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IV

Fides transumptorum.

augusti MDCXCVIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 4 augusti 1698, pontif. anno VII.

CLX.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium de inter-ventu generalis, provincialium et rectorum cum discretis in capitulis provincialibus Congregationis Doctrinae Christianae in Gallia¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Relatio dicti
decreti.

§ 1. Nuper, pro parte dilecti filii Iosephi Bellisen, procuratoris generalis Congregationis Doctrinae Christianae in Gallia, Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod (licet aliàs in quadam causâ Parisiensi, concordatis² dubiis: 1° an capitulum provinciale Parisiense esset validum; 2° an determinatio vocalium facta in constitutionibus pro capitulo provinciali esset approbanda, ipsi Congregationi cardinalium respondere placuisset: Ad 1um sustineri; ad 2um negative, excepto generali actuali) nihilominus illa verba *excepto generali actuali*, nisi clare referrentur ad eos qui debebant interesse capitulo provinciali, et ad eos qui ab eodem capitulo debebant excludi, secum ferebant aliquam dubietatem, an scilicet determinatio vocalium facta in constitutionibus pro capitulo provinciali huiusmodi eligenda³

¹ In const. ed. MDCXCVII, die 23 martii, pontif. VI, agitur de abrogatione discretorum; et in Clementis XI const. ed. MDCCVIII, die 25 iunii, pontificatus VIII, de voce definitoris adiuncti.

² Forsan *propositis* (R. T.).

³ Forsan *eligendo* (R. T.).

esset approbanda tantum in personâ generalis actualis, non vero in aliis vocalibus qui erant in eadem determinatione constitutionum, nempe in provinciali, rectoribus et discretis, cum tamen mens eiusdem Congregationis cardinalium fuisset tamen¹ excludere ab hac determinatione commissarium, exgenerales omnes et exprovincialem immediatum; ideoque pro parte dicti Iosephi procuratoris generalis eidem Congregationi cardinalium supplicato, ut, ad effectum condendi legem claram, ac dandi, quietem supraedictae Congregationi Doctrinae Christianae, explicitè determinare dignaretur, quod in posterum in capitulo provinciali interessent tantum, et quidem per se, generalis actualis, provincialis, ac rectores omnes cum suo quisque discreto a capitulo conventuali, ubi sex vocales resedissent, eligendo, quandoquidem hi omnes, exclusis commissario, exgeneralibus et exprovincialibus, remanebant in determinatione factâ in constitutionibus, et id erat quod ab omnibus petebatur ad pacem conciliandam, et ut lex remaneret clara et inconcussa, ita tamen ut in reliquis constitutiones praedictae Congregationis Doctrinae Christianae minime approbatae intelligerentur²: emanavit a praedictâ Congregatione cardinalium decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, censuit ac declaravit, quod in capitulis provincialibus interesse poterunt generalis actualis, provincialis et rectores omnes cum suo quisque discreto, a capitulo conventuali, ubi sex vocales residebunt, eli-

¹ Videtur legendum *tantum* (R. T.).

² Videtur legendum *minime approbata intelligeretur* (R. T.).

gendo. Romae VI septembris MDCXCVII. — G. cardinalis CARPINEUS. *Loco + sigilli.* — A. archiepiscopus Athenarum secretarius ».

Confirmatio
relati decreti.

§ 2. Cum autem, sicut praedictus Iosephus prior generalis nobis subinde exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsius procuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae Congregationis Doctrinae Christianae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IX augusti MDCXCVIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 9 augusti 1698, pontif. an. VIII.

CLXI.

Aboletur venalitas officii camerariatus S. R. E., cum dismembratione quamplurimum eius reddituum, Camerae Apostolicae et aromatariae pro pauperibus Urbis adscriptorum¹.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Ad Romani Pontificis, quem constituit Dominus super familiam suam, ministerium pertinet, ut, post multas et graves pastoralis officii curas, ad temporalium

Exordium.

¹ Inter plures concessionem factas camerario praesertim est illa Gregorii XV constit. edit. MDCXXI, die 6 maii, pontif. I; in huius Pontificis const. edit. MDCXC, die 15 martii, pontif. I, restituti fuere fructus vicecancellario; in const. ed. MDCXXXII, die 23 octobris, pontif. II, abolita fuit venalitas auditoris, thesaurarii, duodecim clericorum et praesidentis Camerae; et in const. edit. MDCXCIX, die 30 februarii, pontif. IX, agitur de datis et promissis pro iustitiâ vel gratiâ.

quoque sanctae Romanae Ecclesiae bonorum custodiam vigilet, et Camerae Apostolicae, per quam quotidianis pro conservatione Ecclesiasticae Ditionis oneribus et communibus etiam christianae reipublicae necessitatibus subvenitur, profectui et commodis, tamquam fidelis dispensator et prudens, habita etiam de pauperibus, quorum Ecclesiae res patrimonium sunt, provida ratione prospiciat; sicque resecatis, absque dignitatis imminutione, quae in Romanae Curiae maioribus etiam officiis superflua videri possunt, fiat unius abundantia multorum inopiae supplementum.

Camera huius
constituitur.

§ 1. Cum itaque vetus ac praeclarum nostri S. R. E. camerariatus officium, quod per obitum bonae memoriae Palutii, dum vixit, episcopi Portuensis S. R. E. cardinalis de Alteriis nuncupati, vacavit, et vacat in praesens, Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum concessione multiplici, ac praesertim felicitis recordationis Gregorii XV, anno Incarnationis dominicae MDCXXI, pridie nonas maii, pontificatus sui anno I de super expeditis litteris, ultra quamplura privilegia et facultates atque praerogativas, pinguibus redditibus et emolumentis hactenus abundare consueverit, quae quidem ex eo maxime decursu temporis excrevisse noscuntur, quod olim camerariatus huiusmodi inter Romanae Curiae officia venialia recensebatur, cuius propterea ingenti pretio congruebat reddituum affluentiam respondere: nos, qui, ne in posterum causarum curiae Camerae nostrae Apostolicae auditoratus ac thesaurarius generalium necnon clericatum et praesidentatus officia recepto pretio concederentur, alias edita constitutione nostra sancivimus, eoque magis a praedicto camerariatus officio, quod personis amplissima cardinalatus dignitate fulgentibus tribui solet, omnem

venalitatis ac pretii mentionem arceri consultius arbitramur, eidem Camerae nostrae, quae iam a longo tempore liberalibus ac gratioribus eorumdem Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum condonationibus intervenientibus pretii commodum non recepit, et multis aliis oneribus praegravatur, indemnitati consulere congruum duximus, simulque, Sapientis illud *Honora Dominum de tua substantia* monitum adimplendo, in aliquod pium opus, huic almae Urbi nostrae maxime necessarium, praefatorum portionem fructuum erogare.

§ 2. Quapropter, habito super his nonnullorum dilectorum filiorum Romanae Curiae praelatorum, probitate, doctrina, rerumque usu praestantium, consilio, atque etiam motu proprio et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura constitutione, praedicti camerariatus officii venalitatem omnem penitus et omnino supprimimus, extinguimus et abolemus, illudque deinceps absque ulla prorsus pretii interventione, virtutis ac meritum dumtaxat intuitu, conferri decernimus et mandamus.

§ 3. Omnes autem praefati camerariatus officii fructus, redditus, proveniunt, regalia, salaria, iocalia, responsiones, obventiones, aliaque cuiusvis generis emolumenta, tam ordinaria quam extraordinaria, quocumque nomine nuncupata et undecumque provenientia, ad camerarium pro tempore existentem, tam Sede Apostolica plena quam vacante, quomodolibet pertinentia, et ab eo percipi solita, ab eodem camerariatus officio, salva dumtaxat infrascripta reservatione, harum serie penitus et omnino dismembramus ac separamus, et pro dismembratis ac separatis haberi volumus et mandamus.

Abolitio venalitatis dicti officii motu proprio facta.

Dismembratio emolumentorum.

Confirmatur
camerario privilegia omnia
et emolumenta
ex sigillo.

§ 4. Porro, ut memorati officii amplitudo ea qua decet auctoritate et honorificentia conservetur, simulque expensarum ipsi incumbendum necessitati de alicuius subventionis auxilio provideatur; privilegia, facultates, praerogativas, praeminentias, antelationes, exemptiones, immunitates, iurisdictiones, gratias et indulta omnia, quae camerae praedicto pro tempore existenti, tam ex praefatorum Pontificum praedecessorum nostrorum concessione, quam ex legitima et approbata consuetudine, aut aliis quomodolibet, competebant, et quibus Palutius episcopus cardinalis et camerarius praefatus usus, potitus et gavisus fuit, seu uti, potiri et gaudere debuit (excepta tamen facultate conferendi seu providendi officia in praefatis Gregorii praedecessoris litteris enumerata, super quibus omnibus et singulis, eaque in futurum conferendi forma, specialiter providere intendimus, salvisque aliis infra dicendis) eidem camerae pro tempore existenti in omnibus et per omnia, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, earumdem tenore praesentium, praeservamus, confirmamus et innovamus, eique omnia et quaecumque emolumenta ex sigillo eiusdem officii provenientia et hactenus percipi solita, cum suis honoribus et oneribus plenarie reservamus, et, quatenus opus sit, denuo concedimus et attribuiamus.

Ex aliis emolumentis nonnulla pro dote dictae aroniarum assignantur.

§ 5. Quoniam vero, quemadmodum, ab ipso suscepti a nobis apostolatus initio, pauperum, qui domini nostri Iesu Christi personam sustinent, necessitatibus sublevandis, invalidorum hospitium apostolicum erigendo, et, iuxta Prophetiae consilium, egenos vagosque in domum nostram inducendo, necnon puerorum ac puellarum institutioni simul et indigentiae prospiciendo, pastoralis nostrae

sollicitudinis ministerium impendimus, ita ceteras gravesque dictae Urbis necessitates, urgente nos iugiter pastoralis officii debito, oblivisci non possumus: propterea, miseriam inopum et gemitum pauperum, praesertim infirmitate corporis laborantium, qui ad nosocomia, quibus eadem Urbs, benedicente Domino, abundat, transportari commode nequeunt, quantum cum Domino possumus, sublevare volentes (attento quod Palutius episcopus et cardinalis et camerarius praedictus, qui etiam archiconfraternitatis Ss. XII Apostolorum de Urbe protector existerat, inter cetera pietatis et christianae charitatis officia publicam aromatariam seu medicamentorum officinam pro pauperibus, a similis memoriae Francisco, dum vixit, episcopo Ostiensi, eiusdem S. R. E. cardinali Barberino nuncupato, dictae archiconfraternitatis eidem protectore, proprio aere primum erectam instructamque, ac per plures annos usque ab obitum de necessariis provisam, suis pariter sumptibus providebat et sustentabat), ut tam pii operis firmitati perpetuae dotis constitutione consultum sit, ex praefatis emolumentis atque proventibus, ut praefertur, a camerariatus officio dismembratis, omnia et singula, quae tam ex massa collegii notariorum Camerae nostrae apostolicae, quam ex collectoriiis in regno Hispaniae, Lusitaniae et Neapolis ac universa Italia, vigesima nuncupata, quaeque ad rationem duorum pro centenario super spoliis, fructibus et emolumentis omnibus dictarum et aliarum collectoriarum ubicumque institutarum et instituendarum, ac etiam occasione decimarum impositarum et imponendarum quarumcumque, sive subsidiorum earum loco suppositorum et supponendorum, camerae praefato pro

1 Edit. Main. legit eorum (n. r.).

tempore obveniebant, et ab eo percipi consueverant (in eo tamen statu quo de praesenti sunt atque erunt in futuro, itaut, ob quamcumque eorum diminutionem quantumvis maximam atque etiam totalem et integram deficientiam¹, ad aliquod supplementum Camera praedicta nullo unquam tempore teneatur) eidem aromatariae seu officinae, sub praefatae archiconfraternitatis eiusque prioris ac deputatorum pro tempore existentium administratione, earumdem tenore praesentium perpetuo donamus, concedimus et assignamus.

^{Reliqua vero emolumenta restituntur Camerae cum quadam dismembratione a tribunali viarum.} § 6. Reliquos autem omnes camerariatus officii praefati fructus, redditus ac proventus, ut supra dismembratos, Camerae supradictae, debitis tamen iisdem annexis, atque antea camerario praedicto ratione fructuum, reddituum et proventuum huiusmodi incumbentibus oneribus per eam congrue supportatis, motu, scientia, deliberatione ac potestatis plenitudine similibus, harum serie perpetuo itidem restituimus, reunimus, applicamus et incorporamus. Ac signanter omnia et singula emolumenta seu praestationes praedicto camerario pro tempore existenti ex rebus vcnalibus seu stationum pro venditoribus locatione, aut aliis, in foro agonali, solitis detractis oneribus, quomodolibet competentia, et ab eo percipi hactenus consueta, quae aliis per nos dudum edita constitutione tribunali et magistratui viarum sub cura pro tempore existentis illarum praesidis restituta, unita et incorporata fuerant (cum experientia compertum sit, ex gratiis et concessionibus in eadem constitutione contentis, et successive diligentiori praefati tribunalis regimine, satis eiusdem necessitatibus esse consultum), praevia eorumdem emolumentorum ab eodem tribunali ac magistratu, et, qua-

¹ Edit. Main. legit deficientem (n. r.).

tenus opus sit, nova etiam a praefato camerariatus officio dismembratione, nec non antedictae constitutionis nostrae, hac in parte dumtaxat, derogatione (ceteris omnibus in eadem constitutione dispositis, ac praeserim iurisdictione tribunalis eiusdem, necnon facultate locandi, de consensu tamen commissarii generalis memoratae Camerae pro tempore existentis, in suo robore permansuris), eidem Camerae nostrae perpetuo pariter unimus, annectimus et incorporamus.

Clausulae.

§ 7. Decernentes, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod praefati praeses et magistri viarum, seu alii eiusdem tribunalis ac magistratus officiales, et alii quicumque in praemissis quomodolibet interesse habentes seu habere praetendentes, eisdem praemissis non consenserint, aut vocati seu auditi non fuerint, tametsi suorum indultorum seu privilegiorum vigore consentire, vocari seu audiri semel vel pluries quoquomodo debuissent, aut ex alia quacumque quantumvis iuridica, privilegiata causa, de ullo subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel interesse habentium consensu, alioque quocumque etiam quantumvis magno, formali et substantiali defectu notari, impugnari, redargui, retractari, in ius vel controversiam revocari, ad terminos iuris reduci, seu adversus illa aperi- tionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, nullatenus posse, sed semper et perpetuo valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et optinere debere, et ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore quandocumque et quomodocumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque

¹ Edit. Main. legit ea pro eis (n. r.).

et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate, praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S.R.E. camerarium, et alios cardinales etiam de latere legatos, dictaeque Camerae praesidentes clericos et alios officiales et ministros quoscumque, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, praedictis Gregorii praedecessoris et nostris super confirmatione et concessione facultatum magistratus viarum litteris, et, quatenus opus sit, de iure quaesito non tollendo, aliisque nostris et Cancellariae Apostolicae regulis, necnon felicitis recordationis Symmachi, Pauli II, Pauli IV, necnon aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae et Camerae praefatae non alienandis, et male alienatis recuperandis, aliisque non obligandis, ac recolendae memoriae Pii Papae IV similiter praedecessoris de gratiis quaecumque Camerae Apostolicae interesse concernentibus in dicta Camera intra certum tempus praesentandis ac registrandis, itaut praesentes litteras ibidem praesentari aut registrari nunquam necesse sit, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae Camerae, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, regulis et consuetudinibus ac decretis, etiam cameraribus et concistorialibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eiusdem¹ camerario, Camerae, tribunalis,

¹ Forsan eisdem pro eiusdem legend. (n. r.).

magistratui et officialibus praefatis, sub quibuscumque tenoribus et formis, cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, etiam motu et potestatis plenitudine similibus, aut aliis quomodolibet per nos et Romanos Pontifices praedecessores nostros in contrarium eorumdem praemissorum concessis, ac etiam pluries confirmatis et innovatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, exprimerentur et insererentur, iisdem praesentibus pro plene ac sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, harum serie, specialiter et expresse, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, derogamus et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 8. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostram¹ suppressionis, dismembrationis, praeservationis, confirmationis, reservationis, concessionis, applicationis, incorporationis, intentionis, decreti, mandati et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-

¹ Forsan nostrarum vel nostrorum (n. r.).

Sanctio poenalis.

iolem, anno Incarnationis dominicae MDCXCVIII, IV idus augusti, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 10 augusti 1698, pontif. anno VIII.

CLXII.

Reformantur constitutiones Clementis VIII et Pauli V super regimine S. Domus et civitatis Lauretanae¹.

Innocentius Papa XII,
Servus Servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium a
causa huius
constitutionis
petitum.

Sacrosancta redemptionis humanae mysteria, quibus et christianae religionis primordium, et universae per orbem Ecclesiae dignitas, et ipsa Romani Pontificis Christi vicarii apostolica celsitudo consurgit, quemadmodum ad intimum doloris sensum ex sanctorum locorum, in quibus ea Dominus noster operari dignatus est, sub infidelium tyrannide gentium consideratione nos provocant (iamdum enim est quod venerunt gentes in haereditatem Domini, polluerunt templum sanctum eius, et posuerunt civitatem sanctam Ierusalem in opprobrium et direptionem); ita ad sacra eiusdem redemptionis nostrae monumenta, quae, divina largiente gratia, sub christianorum potestate, ac potissimum sub temporali S. R. E. ditione reperiuntur, eo studiosius custodienda atque impensius veneranda pontificiam nostram sollicitudinem excitant et impellunt. Sane, cum sacrum illud cubiculum, seu S. Domum *Lauretanam* nuncupatam, ubi primum gloriosissima Dei genitrix ac sem-

¹ Clementis VII et Pauli V constitutiones infra citantur. In Benedicti XIII const. ed. MDCXXI, die 13 septembris, pontif. I, conceditur custodi S. Sepulchri facultas conferendi sacramentum confirmationis, et constit. ed. MDCXXVI, die 19 octobris, pontif. III, agitur de locumtenente generali Ravennatensi.

per virgo Maria, quasi aurora consurgens, praeclarâ nativitate suâ gaudium annuntiavit universo mundo, ac ubi Unigenitum Dei Filium S. Spiritus obumbratione concepit, insigni miraculo ac angelorum ministerio ad Picaeni nostri provinciam transportatum, universus christianus orbis, veluti primum tabernaculum Dei cum hominibus, iam a pluribus saeculis veneretur in terris, et omnipotens de caelis Deus assiduâ miraculorum frequentia illustrare non cesset: nos, erga tam sacrosanctam Domum mentis nostrae aciem simul et cordis affectum¹ convertentes, in eam libentissime curam incumbimus, ut, remotis iis quae dissidia et offensiones parere quoquo modo possent, felici prosperoque praefatae S. Domus, et Lauretanae nostrae, quae velut in atriis eiusdem domus Domini posita est, civitatis regimini, Romanorum etiam Pontificum praedecessorum nostrorum aliâs desuper editis constitutionibus, ubi opus fuerit, reformatis et immutatis, apostolicâ providentiâ consulamus.

§ 1. Aliâs siquidem plures Romani Pontifices praedecessores nostri, ob extremum religionis zelum atque in Deiparam Virginem devotionis affectum, quamplurimis eandem S. Domum privilegiis, indultis, gratiis et praerogativis condecorarunt, et signanter felicis recordationis Clemens² Papa VII praedecessor noster inter cetera castrum Lauretanum eiusque habitatores, cum omnibus iuribus et pertinentiis suis, curae, gubernio, administrationi et regimini, cum mero et mixto imperio et gladii potestate, commissario seu protectori dictae S. Domus submisit et demandavit; ac novissime recolendae memoriae Paulus Papa V, etiam praedecessor noster, volens

A Clemente VIII castrum Lauretanum subiectum fuit protectori S. Domus; cui Paulus V tribuit iurisdictionem quasi episcopalem.

¹ Edit. Main. legit *effectum* (R. T.).

² Edit. Main. legit *Clementis* (R. T.).

diversis litibus et contentionibus, quae inter episcopum Lauretanum et protectorum praefatae Domus exortae fuerant et oriri possent, in posterum obviare, utque eadem S. Domus Lauretana, eiusque officiales et ministri quicumque, necnon bona, res et iura ad eam pertinentia melius et facilius gubernarentur, eidem S. Domui, seu sancto cubiculo Lauretano, solum seu pavementum, tam eiusdem sancti cubiculi seu sanctae capellae, quam circumcirca usque ad columnas et scalas inclusive contentum, in territorium proprium distinctumque et separatum nullius¹ dioecesis, in quo de cetero solus eiusdem S. Domus protector pro tempore existens, eiusque gubernator, privative quoad episcopum Lauretanum, etiamsi S. R. E. cardinalis existeret, iurisdictionem omnimodam et quasi episcopalem habere et exercere possit, perpetuo constituit et assignavit; ipsamque domum seu capellam magnam et parvam nuncupatam, ac pavementum et territorium praedictum, eiusque gubernatorem, officiales, ministros, et quoscumque alios tam laicos quam clericos et regulares eidem S. Domui, seu capellae, eiusque bonis quomodolibet inservientes, necnon eorundem officialium, ministrorum, aliorumque inservientium familias, servitores et famulos, et quoscumque cuiusvis generis, conditionis et praeeminentiae peregrinos ad eandem sanctam capellam seu ecclesiam Lauretanam confluentes, necnon eiusdem S. Domus palatia, aedificia, possessiones et praedia quaecumque, et reliqua bona, tam stabilia quam mobilia et semoventia, ubicumque existentia, supellectilia etiam pretiosa, pecunias, eleemosynas, donationes, et quaecumque relictâ, ab omni et quacumque episcopi Lauretani superioritate et iu-

¹ Edit. Main. legit *nullus pro nullius* (R. T.).

risdictione, dominio ac potestate perpetuo, plenissime, penitus et omnino exemit et liberavit, ac sub beati Petri et Sedis Apostolicae protectione speciali suscepit; omnimodamque iurisdictionem ecclesiasticam et spiritualem et quasi episcopalem in praefatam S. Domum, eiusque territorium, ministros, officiales, aliosque inservientes, ac peregrinos, resque, bona ac iura praedicta, eidem pro tempore protectori subiecit et adiudicavit, variis eidem protectori, tam circa vicarii curati deputationem, quam circa dimissorialium litterarum concessionem, aliaque quamplurima, privilegiis et facultatibus attributis, prout in praefatorum Clementis in formâ Brevis sub die XIII ianuarii MDCXXIV, pontificatus sui anno I, et Pauli, praedecessorum, sub plumbo, anno Incarnationis dominicae MDCXX, pridie idus Iulii, pontificatus sui anno XVI, respective expeditis litteris, uberius continetur.

§ 2. Nos vero, provide considerantes ex huiusmodi formâ regiminis non eam, quae sperabatur, utilitatem provenisse, quin potius experientia, et quamplurimum ad apostolatum nostrum perlatis querelis atque recursibus, certiores effecti, imminutâ nimis episcopi potestate, disciplinam ecclesiasticam paulatim dissolvi, necnon cleri populi que mores, auctâ exemptorum multitudine, relaxari, non sine frequentibus praelatorum ac subditorum perturbationibus, itâut, quod aliâs in praefatae sanctae capellae decus et commodum ab iisdem Clemente et Paulo praedecessoribus salubriter constitutum fuerat, iam temporum varietate, ac fortasse hominum malitiâ, in eiusdem noscatur vergere detrimentum, habitâ super his cum nonnullis venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus et dilectis filiis Romanae Curiae praelatis deliberatione maturâ, praefatas praede-

Causae huius constitutionis.

cessorum litteras, earum tenores etiam veriores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, motu proprio, et ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura constitutione ad formam et terminos infra exprimendos moderamur, reducimus, restringimus et immutamus.

Confirmantur
privilegia S. Do-
mum a Paulo V
concessa.

§ 3. Ac primo quidem, cupientes praefatae sanctae capellae seu domui, ubi Verbum caro factum est, praeeminentiam omnem, decus et honorificentiam conservari, nec ullā ex parte imminui, quin potius uberioribus gratiis et privilegiis amplificari, diligimus enim decorem domus Dei, et quam maximam possumus gloriam nomini eius asferre satagimus in aula sancta eius, eidem S. Domui territorium proprium ac separatum, atque ab omni Ordinarii iurisdictione exemptum, et quasi episcopale, in praefatis Pauli Papae V praedecessoris nostri litteris assignatum, tenore praesentium confirmamus et approbamus, idemque territorium unā cum omnibus praefatae S. Domus ministris et officialibus, aliisque personis ei quomodolibet intervenientibus, vel ad eam ex qualibet mundi parte devotionis gratia confluentibus, eiusque quibuscumque ubilibet existentibus, ad formam praefatarum Pauli praedecessoris litterarum, ab omni et quacumque Ordinarii iurisdictione iterum ac plenissime et penitus exemptas (praefato protectoris, quod, per obitum bonae memoriae Palatii, dum vixit, episcopi Portuensis S. R. E. cardinalis de Alteriis nuncupati, de praesenti vacat, officio, dignitate, titulo, ac denominatione perpetuo suppressis ac prorsus de medio sublatis), sub beati Petri nostrae et Sedis Apostolicae

1 Videtur deesse bonis (R. T.).

speciali et immediata protectione suscipimus.

§ 4. Omnem vero et quancumque iurisdictionem, tam ecclesiasticam et spirituales ac quasi episcopalem, quae in eadem S. Domum, eiusque territorium, officiales, ministros, peregrinos, ac bona praedicta, quam saecularem sive laicalem in communitatem, homines et civitatem nostram Lauretanam, eiusque comitatum atque districtum, ut supra, protectori pro tempore S. Domus eiusdem, sive ex praefatis Clementis ac Pauli, sive aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutionibus, indultis, privilegiis, aut aliis quomodolibet, competeat, quandoquidem ei Romani Pontifices per se ipsos, apostolicae servitutis curis et omnium ecclesiarum sollicitudine praegravati, vacare non possunt, exerceri in posterum statuimus et mandamus per Congregationem nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium necnon dilectorum filiorum Romanae Curiae praelatorum, *Lauretanam* nuncupandam, quam ad hunc effectum tenore praesentium erigimus, instituimus et specialiter deputamus. Eidemque Congregationi, ut, semel et pluries et quoties sibi videbitur et placebit, quaecumque statuta et ordinationes pro felici praedictae S. Domus eiusque bonorum ac personarum eidem inservientium regimine, sacris tamen canonibus et Concilii Tridentini decretis non adversantia, et signanter quoad numerum ministrorum et officialium eiusdem S. Domus privilegiis et exemptionibus gaudentium, quem per eandem Congregationem omnino reformari et ad solos necessarios restringi volumus, ab omnibus, ad quos pertinet, inviolabiliter observanda, condere, edere et publicare, illaque mutare, alterare, cor-

Conceditur
omnis iurisdic-
tio in S. Do-
mum et civita-
tem Congrega-
tioni Laureta-
nae nunc erec-
tae.

rigere et emendare, prout in Domino salubriter expedire cognoverit, concedimus et indulgemus. Quo vere praefatarum S. Domus et civitatis regimen melius, distinctius, omnique, quantum fieri potest, litium et contentionum remoto periculo, administretur, omniaque honeste et secundum ordinem fiant, volumus et mandamus ut Congregatio praefata, in spiritualibus quidem, quae scilicet ad ecclesiae cultum, chori servitium, divinorum celebrationem, animarum curam, sacramentorum administrationem, morum correctionem, aliaque huiusmodi pertinent, episcopi Lauretani pro tempore existentis, tamquam Sedis Apostolicae delegati, in iis vero quae quorumcumque bonorum eiusdem sanctae capellae temporalem administrationem, necnon dictae civitatis Lauretanae eiusque comitatus atque districtus, tam in causis civilibus quam criminalibus seu mixtis, gubernium saeculare concernunt, Romanae Curiae praelati, in gubernatorem a nobis et pro tempore existente Romano Pontifice deputandi, opera et ministerio uti debeat. Ac propterea tam domorum aedificiorumque omnium fabricam et manutentionem, quam suppellectilium cuiuscumque generis, paramentorum, gemmarum, aliorumque iocalium, quae sub thesauri nomine nuncupantur, necnon eleemosynarum et largitionum quarumlibet custodiam, atque etiam montis pietatis, nosocomii, hospitii et triclinii pro pauperibus peregrinis superintendentiam, gubernatoris praefati curae committenda¹ esse, ministros vero supradictis locis rebusque inservientes, si clerici fuerint, in concurrentibus dumtaxat eorum ministerium, gubernatori praefato, in reliquis autem, episcopo Lauretano tamquam Sedis Apostolicae delegato, organistam demum can-

1 Vel committendam vel committendas (R. T.).

toresque quoscumque eiusdem S. Domus, quoad correctionem morum ecclesiaeque servitium, episcopo, in ceteris gubernatori subesse debere decernimus et declaramus.

§ 5. Quoniam vero nonnullae ecclesiae seu beneficia etiam curata, praefatae S. Domui seu capellae unita, annexa vel ab ea dependentia, non in Lauretana solum, sed in quampluribus etiam aliis dioecibus reperiuntur, ut earundem ecclesiarum beneficiorumque bono regimini rectaeque administrationi consultum sit, easdem ecclesias, earumque rectores, aliosque ministros quoscumque, episcoporum, aliorumque ordinariarum, in quorum respective dioecibus sita sunt, tamquam Sedis Apostolicae delegatorum, iurisdictioni, visitationi et correctioni, sub Congregationis tamen ut supra a nobis erectae¹ regimine et omnimoda dependentia, subesse volumus et mandamus; idemque prorsus quoad omnes et singulos colonos sive officiales eiusdem S. Domus extra dioecesim Lauretanam ubilibet existentes, ad debitum tamen numerum ut supra reducendos, servari statuimus. Beneficia autem praedicta et alia quaecumque, cum cura et sine cura, saecularia et quorumvis Ordinum regularia, qualitercumque qualificata, et ubicumque existentia, quae ad collationem, provisionem, praesentationem, electionem et quamvis aliam dispositionem praefatae S. Domus pro tempore protectoris quomodolibet pertinebant, ordinationi, dispositioni et provisioni nostrae et Sedis Apostolicae perpetuo reservamus.

§ 6. Si quid vero circa praesentis nostrae constitutionis observantiam, interpretationem, sive declarationem, ullo unquam tempore contraheretur aut dubitari contingerit, id omne praefatae Con-

1 Edit. Main. legit rectae (R. T.).

Ecclesiae
S. Domus in
aliis dioecibus
unitae anhil-
luntur Ordina-
riorum iurisdic-
tioni cum de-
pendentia a
Congregatione.

Ius declarandi
hanc constituti-
onem Congrega-
tioni tribuitur.

gregationis, a nobis ut supra institutae, iudicio, cui propterea omnem desuper facultatem necessariam et opportunam concedimus et impartimur, declarandum, decidendum definiendumque esse, necnon, quacumque appellatione, recursu, nullitatis dictione remotis, ab omnibus servandum omnino, districte praecipimus et mandamus.

Clausulae.

§ 7. Decernentes, praesentes litteras, etiam ex eo quod episcopus, capitulum et clerus aut communitas et homines praefatae civitatis nostrae Lauretanae, ac alii quicumque in praemissis quomodolibet interesse habentes seu habere praetendentes, eisdem non consenserint, aut vocati seu auditi non fuerint, aliaque quavis de causâ, quantumvis legitimâ et iuridicâ, de ullo subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel alio quocumque defectu notari, impugnari, vel in controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci nullatenus posse, sed semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere, et ab eis, ad quos spectat et in futurum spectabit, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane, si secus super omnibus et singulis praemissis, vel circa ea, a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 8. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, praemissis Clementis et Pauli praedecessorum huiusmodi et aliis quibuscumque constitutionibus et ordinationibus apostolicis,

etiam in synodalibus et provincialibus et universalibus conciliis editis, innovatis et confirmatis, nostraque de iure quaesito non tollendo, aliisque Cancellariae Apostolicae regulis, ac dictarum S. Domus et ecclesiae et civitatis Lauretanae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis S. Domui praefatae illiusque protectori pro tempore existenti concessis, et quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, necnon etiam ceteris omnibus et singulis quae in praeinsertis litteris ipsi praedecessores voluerunt minime obstare; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis et individua et expressa ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, ad effectum praesentium, illis aliâs in suo robore permansuris, harum serie derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae moderationis, confirmationis, exemptionis, suspensionis, erectionis, concessionis, declarationis, reservationis, decreti et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipoten-

Sanctio poenalis.

tentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCXCVIII, IV idus augusti, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 10 augusti 1698, pontif. anno VIII.

CLXIII.

Confirmatur concordia circa divisionem coenobiorum et alternativam officiorum inter fratres provinciae Narbonae et Burgundiae Ordinis eremitarum S. Augustini.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Redemptoris et domini nostri Iesu Christi, qui veritas est et Deus pacis, vices, licet immeriti, gerentes in terris, ea, quae inter christifideles quoscumque, ac praesertim divinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatos, quos potissimum in fraternae charitatis quiete vota sua Altissimo reddere decet, amabilis concordiae studio provide prudenterque conventa esse noscuntur, ut firma semper atque illibata persistent, apostolici muniminis nostri praesidio, cum a nobis petitur, libenter constabilimus.

Causae dictae concordiae.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres provinciae Narbonae et Burgundiae Ordinis eremitarum sancti Augustini, quod, cum dicta provincia sub nomine religiosorum Narbonensium et Burgundorum in contraria studia scinderetur, ipsi exponentes, quo controversiis inter eos inde exortis, quae a quatuor circiter annis provinciae prae-

dictae quietem perturbabant, finis imponeretur, paxque et tranquillitas eidem provinciae restitueretur, ac restituta stabiliretur, curâ et operâ venerabilis fratris moderni archiepiscopi Lugdunensis ad conventionem seu concordiam (reservato tamen desuper nostro et Apostolicae Sedis beneplacito) inter se deveniunt, per quam videlicet in primis quinam provinciae huiusmodi conventus intra Narbonae et quinam intra Burgundiae limites contineantur, ac deinde circa alternativam inter fratres Narbonenses et Burgundos praefatos quoad officia ipsius provinciae perpetuo servandam, sub diversis capitulis et conditionibus conventum fuit, prout continentur in scripturâ desuper emanatâ tenoris qui sequitur, videlicet:

« Infrascripti religiosi provinciae Narbonae et Burgundiae Ordinis sancti Augustini, patres scilicet Vincentius Ladet, sacrae facultatis Parisiensis doctor theologus et eiusdem provinciae provincialis, Andreas Bepel, pariter doctor Parisiensis et conventus Lugdunensis prior, Iacobus Massabuon, baccalaureus in theologia et dictae provinciae definitor, ex unâ parte procuracionem habentes a superioribus partis Narbonae, et patres Hyacinthus Ducaissiere, doctor theologus et primus definitor, Emmanuel Lebon, doctor Parisiensis et pariter definitor, Nicolaus de Montal, doctor theologus et primus visitator, ex aliâ pariter parte procuracionem habentes a superioribus partis Burgundiae, per admodum reverendum patrem Carolum de Bricard commissarium generalem congregati, iuxta ordinem ipsi datum ab illustrissimo archiepiscopo Lugdunensi, super futuri capituli celebratione, die xxiii mensis augusti anni MDCXCVII, coram domino archiepiscopo in suo palatio archiepiscopali, de sequentibus ar-

Concordia facta anno MDCXCVII.

1 In Innocentii XI const. ed. MDCLXXVII, die 26 ianuarii, pontif. II, agitur de alternativâ in provinciâ Quitensi; et in Clementis XI const. ed. MDCCIV, die 19 aprilis, pontif. IV, de alternativâ in provinciâ Portugalliae.

ticulis convenerunt. Primo, quod intra limites partis Narbonensis contineantur et includantur conventus Monsperulanus, Biterensis, Narbonensis, Monstaniacensis, Nemausensis, Perpiniacensis, Voltensis, S. Ginnesii, Morologiensis, S. Romani a Terno, cum titulis priorum Podisseratensis et Tononensis; et quod intra limites partis Burgundiae contineantur et includantur conventus Lugdunensis, Cremiacensis, Seciliensis, S. Petri Albiniacensis, Turrigiensis, S. Amoris, Molvelliensis, Morestellensis, Bellipariensis, Gannatensis, Eneziacensis, Monsrevellensis, Pignerolensis cum titulo prioris conventus Genevensis. Hoc ita disposito, ad stabiliendam pacem et concordiam in supradicta illorum provincia, et finem tandem imponendum iurgiis a quatuor circiter annis ibi durantibus, utrique partium de alternativâ in perpetuum servandâ in ipsorum electionibus convenerunt eo modo, quo sequitur: 1°, quod provincialis alternis vicibus eligatur in capitulo uniuscuiusque dictarum partium, et casu quo officium suum, vel morte praeventus vel aliquo alio impedimento, absolvere non possit, reverendissimus pater generalis deputabit rectorem provincialem eiusdem partis usque ad futurum capitulum provinciale: 2°, quod pars illa, quae provincialem non habebit, vicarium provincialem habebit suae nationis in eâ commorantem, qui a capitulo eligetur: 3°, quod provincialis in proximo capitulo eligetur ex parte Burgundiae: 4°, quod vicarius provincialis inquirat de culpis in conventibus partis suae commissis, quibus provisionaliter providebit, et post factas et observatas iuris formalitates vel processus, transmittet ad provincialem, qui unâ cum patribus sui definitorii iudicabit secundum formam constitutionum, habitâ ra-

tione criminum, vel expectabit visitationem provincialis; dictus vero vicarius provincialis ius non habebit visitandi suae nationis conventus, nisi expressam habeat commissionem a patre provinciali; ut autem dictus ille vicarius provincialis possit esse de corpore definitorii, absque eo quod augeatur numerus novem patrum definitorii, eligetur ad hoc officium unus de duobus definitoribus illius partis, ad quem pertinebit habere vicarium provincialem: 5°, quod definitorium erit semipartitum, duo scilicet definitores cum uno visitatore ex parte Burgundiae: 6°, quod praesidens capituli imposterum postulabitur a reverendissimo patre generali per provincialem pro tempore existentem, et sit alternatim: 7°, quod dictus provincialis decreta generalia pro totâ provincia condere non poterit, nisi de participatione totius definitorii et vicarii provincialis: 8°, superiores locales, sicut et alii officiales subalterni, non eligentur pro conventibus Burgundiae, nisi qui sunt ex illâ parte, sicut pro conventibus Narbonae, qui sunt pariter ex illâ parte: 9°, quod omnes religiosi remanebunt in conventibus suae nationis, nec poterunt cogi remanere in conventibus alterius nationis, nisi quando id postulaverint, vel invenerint benevolos receptores, et habuerint consensum patris provincialis: 10°, quod religiosi extranei, extra gremium provinciae nati, censebuntur esse de conventibus, quorum sunt professi, sicut et illi, qui nati in civitatibus provinciae, censebuntur esse ex illâ parte in qua nati sunt, et, in quantum opus est, illos provincia per praesens concordatum tamquam filios admittit: 11°, quod definitor, pro capitulo generali deputandus, erit eligendus ex illâ parte de qua

1 Comma praecedens videtur defectivum (R.T.).

non erit provincialis; discretus e contra erit ex parte provincialis: 12°, quod in unâque parte designabitur conventus pro novitiatu, in quo non admittentur ad habitum novitii, nisi secundum exigentiam conventuum uniuscuiusque partis: 13°, quod, qui fuit semel electus in provincialem, nunquam poterit iterum eligi, nisi fuerit virtutis et meriti omni exceptione maioris, et a tota provincia, nullo contradicente, postulatus: 14°, quod capitulum provinciale celebrabitur alternatim in praedictis duabus partibus: 15°, quod tam duo loca affiliatorum, quae modo vacant in maiori conventu Parisiensi, quam quae imposterum vacabunt, alternis vicibus replebuntur per utramque partem supradictam: 16°, conventio facta fuit sub beneplacito illustrissimi archiepiscopi pro bono pacis, et, ad eradicandam omnem dissidiorum materiam quae oriri possent ex expensis factis, lites motae cessabunt et tamquam non factae habebuntur, absque eo quod quisquam de illis expensis possit esse requisitus, eâ tamen lege, quod praesens compromissum bonâ fide executioni mandabitur, et Romae confirmabitur; alioquin unusquisque remanebit in iure suo insequendi, prout sibi videbitur expedire: 17°, quod partes supranominatae, et coram illustrissimo archiepiscopo congregatae, reciproce promiserunt et promittunt acceptare, sicut et de facto acceptant, praesentem alternativae contractum secundum omnes suos articulos, adstringentes se, illum pro rato habendum esse in proximo capitulo ab omnibus uniuscuiusque partis vocalibus, qui ad nullam electionem procedere valebunt in dicto capitulo, quin prius ratum habuerint praesens concordatum, quod nec reicere, nec recusare poterunt, nisi optione divisionis ex parte Narbonae: 18° denique,

postquam utrique Burgundi scilicet et Narbonenses supradictos alternativae articulos admiserunt, et gratis illustrissimo archiepiscopo Lugdunensi praehabitis pro suo efficaci mediatoris officio, illum enixe rogant, a reverendissimo patre generali per litteras invitatum omnibus illius provinciae procellis finem imponere, ut praesentis concordati coram illo eiusque consilio auctoritate et prudentiâ transacti dignetur procurare nedum confirmationem reverendissimi patris generalis Ordinis, verum etiam et decretum eminentissimorum sacrae Congregationis cardinalium, imo et Breve apostolicum. Actum et conclusum in palatio archiepiscopali Lugduni, die et anno quibus supra ».

§ 2. Quare exponentes praedicti nobis humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere¹ de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, conventionem seu concordiam inter eosdem exponentes initam, ut praefertur, confectamque desuper scripturam praeinsertam, cum omnibus et singulis in eâ contentis, auctoritate

1 Edit. Main. legit *provideri . . . indulgeri* (R.T.).

apostolicâ tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis et apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulas.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari

Derogatio contrariorum.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX augusti MDCXCVIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 19 augusti 1698, pontif. anno VIII.

CLXIV.

Confirmantur duo decreta ministri generalis circa hospitium in coenobio de Araceli de Urbe pro fratrum provinciarum Indiarum Occidentalium Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia.

Innocentius Papa XII.
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Nicolaus de Leon frater expresse professus provinciae Ss. XII Apostolorum in regno Peruviae Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, quod, cum aliâ ipse (qui, ut asserit, lector iubilatus ac Officii inquisitionis dicti regni qualificator, necnon causae canonizationis B. Francisci Solani, dum vixit, eiusdem Ordinis professoris, in Romanâ Curiâ procurator et secretarius generalis dicti Ordinis existit) ex eleemosynis provinciarum Indiarum Occidentalium ipsius Ordinis hospitium quoddam in conventu S. Mariae de Araceli nuncupato de Urbe, Ordinis huiusmodi, pro religiosis dictarum provinciarum privative ad alios construere intenderet, eâque de causâ venerabili fratri Bonaventurae Poërio archiepiscopo Salernitano, qui tunc ministri generalis eiusdem Ordinis munere fungebatur, supplicem libellum super praemissis porrexisset tenoris qui sequitur, videlicet:

Species facti.

« Reverendissime pater. Exponitur humiliter reverendissimae paternitati vestrae pro parte fratris Nicolai de Leon, lectoris iubilati, sacrae Inquisitionis qua-

Supplex libellus secretarii generalis pro construendo hospitio, quod primo inservire debeat

1 In Innocentii XI const. ed. MDCLXXVIII, die 25 maii, pontif. II, agitur de habitatione commissarii generali Terraesanae in civitate Neapoli; et in Clementis XI const. ed. MDCCXII, die 23 septembris, pontif. XII, de hospitio S. Petri de Alcantara de Portici fratrum Discalceatorum Hispaniae in dioecesi Neapolitana.

fratribus Indiarum Occidentalium, deinde aliis cum facultate commissarii generalis.

lificatoris, excustodis et prioris provinciae XII Apostolorum *del Perù*, in hac Romanâ Curiâ causae canonizationis B. Francisci Solani procuratoris, et actualis secretarii generalis Ordinis, devoti paternitati vestrae reverendissimae oratoris, qualiter, ruinam minante et ex hac causâ ab architecto recognita et vere ruinosa et collabente reperta cellâ quae a quinquaginta annis et ultra inservierat et usque modo inservit pro habitatione procuratoris pro tempore supradictae causae B. Francisci Solani, quod totum reverendissimae paternitati vestrae patet, ad praecavendam huiusmodi habitationis imminentem ruinam, orator, habito super hoc, nedum praefatae suae provinciae, sed et aliarum Occidentalium Indiarum, ac insuper bonae memoriae patris Iuliani Cumillas praedecessoris et reverendissimi patris Antonii de Cardona actualis Indiarum commissarii generalis, maturo consilio et assensu ac voluntate, habitationem ipsam demoliri decrevit, aliamque a fundamentis in ampliorem et commodiorem formam ex eleemosynis earumdem provinciarum ad huiusmodi effectum collectis redigere et erigere perpendit. Verum, quia provinciae praefatae eleemosynas huiusmodi nullatenus profundere intendunt, nisi etiam, ut par est, super hoc accedat consensus, confirmatio et approbatio vestrae paternitatis reverendissimae, ac insuper quod novum aedificium eiusque cellae perpetuis futuris temporibus stare et inservire debeant pro habitatione dumtaxat reverendissimi patris commissarii generalis Indiarum pro tempore et earumdem provinciarum religiosorum, si et quatenus quacumque de causâ sive quomodocumque Romam accedere et permanere contingat, ac insuper, quod

1 Coniunct. et nos addimus (R. T.).

aedificium ipsum sic erectum eiusque cellae perpetuis futuris temporibus sub cura et dispositione reverendissimi patris commissarii generalis Indiarum pro tempore existentis manere debeant, et in eo (casu quo Romae non adessent religiosi praedictarum provinciarum qui primo et principaliter in ipso domicilio habere debent privative ad alios) nullus omnino, cuiusvis gradus, dignitatis et conditionis sive cuiuscumque nationis, familiae seu provinciae sit, inibi recipi possit, nisi ad effectum huiusmodi ab eodem reverendissimo patre commissario generali Indiarum licentiam seu facultatem in scriptis exhibendam obtinuerit: hoc itaque totum humillime supplicat orator per paternitatem vestram reverendissimam confirmari, approbati et respective mandari atque inhiberi; ac insuper, pro maiori horum notitiâ, observantiâ et executione, petit idem orator a vestra paternitate reverendissimâ, quatenus dignetur permittere et mandare, ut eidem habitationi sive hospitio lapis superimponatur cum sequenti inscriptione, si ita in Domino sibi benevisum fuerit. Quod, etc.

Inscriptio: Ne habitationis inopiâ religiosi ex Indiis Occidentalibus Romam accedentes hinc inde vagari cogerentur, admodum reverendus P. F. Nicolaus de Leon, lector iubilatus, sanctissimae Inquisitionis regni Peruani qualificator, provinciae XII Apostolorum de Lima excustos et prior, necnon canonizationis B. Francisci Solani in Curiâ procurator, et secretarius generalis Ordinis, remota parvula et pene collabente cellâ, quae vix procuratori causae eiusdem B. Francisci Solani satis erat, ex eleemosynis provinciarum praedictarum, ad hunc effectum collectis, habitationem hanc et hospitium a fundamentis de assensu superiorum generalium extruxit anno Domini MDCCXVI;

Idem Bonaventura archiepiscopus tunc Decretum dicti ministri generalis, quo au-

huiusmodi decretum edidit tenoris sequentis, videlicet: « Frater Bonaventura Poërius, sacrae theologiae lector iubilatus, ac totius Ordinis nostri patris sancti Francisci minister generalis et servus, necnon auctoritate sanctissimi domini nostri Innocentii Papae XII commissarius apostolicus, etc., oratoris precibus, utpote fraternae religiosaeque charitati conformibus, ut hospitium pro religiosis provinciarum Indiarum Occidentalium dumtaxat, et in eodem loco, ubi usque modo habitavit et adhuc de praesenti habitat procurator causae canonizationis nostri B. Francisci Solani, diruta prius ac demolita antiqua cella inibi existente, hospitium, in meliorem atque ampliorem formam a novis fundamentis construendum, erigi possit, vigore praesentis nostri decreti facultatem et assensum nostrum benigne indulgemus et concedimus, atque adeo id exequi iniungimus et mandamus. Quandoquidem vero pro huiusmodi aedificio supradictae provinciae Indiarum Occidentalium indipendenter¹ ab aliis eleemosynas necessarias subministraverint; ideo primo et principaliter earum religiosis Romam quacumque de causa accedentibus hospitalitati inservire debet, quod firmiter observari praecipimus: pro tempore autem, quo earumdem provinciarum fratres Romae non reperirentur, pariter mandamus ut in eodem hospitio nullus, quavis de causa aut motivo, cuiusvis nationis, familiae vel provinciae, sive cuiuscumque gradus, dignitatis, et conditionis existat, omnino ad cohabitandum recipiatur, nisi a patre reverendissimo commissario generali Indiarum (cuius² hospitii curam et dispositionem committimus) facultatem et licentiam in scriptis exhibendam ad hunc effectum

¹ Edit. Main. legit *independente* (R. T.).

² Potius lege *cui* (R. T.).

obtinerit, sub poenis proprietariorum vocisque activae et passivae¹ ipso facto incurrendis, aliisque gravioribus ad arbitrium patris superioris generalis, tam aliter quam ut praefertur permittentibus, quam respective sustinere praetendentibus: itaut semper ex nunc et in futurum, ut aequum est, pro fratribus earumdem provinciarum, quae eleemosynas subministraverunt primo et principaliter, privative ad alios, hospitium ipsum stare et inservire debeat. Praeterea ad maiorem huius determinationis nostrae observantiam et subsistentiam, libenter concedimus, lapidem cum supra scripta, sive alia clariori, idem tamen referente, inscriptione, eidem hospitio superimponi. Permittentes oratori, si et quatenus opus fuerit ad maiorem validitatem et efficaciam, ut praedictorum omnium et singulorum a sancta Sede Apostolica bullam confirmationis procurare et obtinere valeat; quibuscumque non obstantibus, etc. Datum Romae, hac die xxv februarii MDCXCVII — Frater BONAVENTURA POËRIUS, magister generalis et commissarius apostolicus. — *Loco + sigilli.* De mandato suae paternitatis reverendissimae, frater I. MARIA DE S. CRUCE secretarius generalis Ordinis ».

Subinde vero, cum idem Nicolaus dilecto filio Matthaeo a S. Stephano, moderno ministro generali Ordinis praedicti, exposuisset, se hospitium praedictum iam construxisse, ac proinde toto decreti supradicti tenore inserto eidem supplicasset ut illud confirmare dignaretur: emanavit ab eodem Matthaeo ministro generali aliud decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « Frater Matthaeus a S. Stephano, sacrae theologiae lector iubilatus, ac totius Ordinis sancti patris nostri Francisci minister genera-

Decretum alterum ministri generalis, quo relatum confirmatum fuit post constructum hospitium.

¹ Deest *privationis* (R. T.).

lis, etc. Attentis oratoris precibus in hoc retrospecto libello ad nos directo contentis, eisdem omnino annuendum esse censemus. Hinc est quod, insistendo vestigiis reverendissimi patris Bonaventurae Poërii, nostri in officio praedecessoris, suprainsertum decretum, ab illo summa maturitate, ponderositate et prudentia factum, tenore praesentium approbamus, ratihabemus et confirmamus, praecipientes in virtute sanctae obedientiae, et sub poenis in eodem contentis, omnibus nobis subordinatis praelatis et subditis, ne illud quovis modo infringant vel infringi permittant, sed inviolabiliter observent, et taliter faciant observari. Datum Romae ex Aracaeli, die xxi septembris MDCXCVII. — Frater MATTHAEUS A S. STEPHANO minister generalis. — *Loco + sigilli.* De mandato suae reverendissimae paternitatis, frater IOANNES MARIA DE S. CRUCE secretarius generalis Ordinis ».

Confirmatio relatorum decretorum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictus Nicolaus decreta huiusmodi, quo firmiter subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsum Nicolaum specialis favore gratiae prosecui volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decreta praeinserta, cum omnibus et singulis in eis contentis et expressis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae fir-

mitatis robur adicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quatenus opus sit, Ordinis provinciarum et conventus praedictorum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii augusti MDCXCVIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 23 augusti 1698, pontif. anno VIII.

Clausulae.

Contrarium derogatio.

CLXV.

Confirmatur restitutio quatuor assistentium generalium Ordinis B. M. Virginis de Monte Carmelo¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Ab Alexandro VII instituti
fuere assistentes et ab hoc
Pontifice restituti.

§ 1. Alias, postquam quatuor assistentes generales Ordinis fratrum B. M. Virginis de Monte Carmelo, non ita pridem in vim cuiusdam decreti a felici recordationis Alexandro PP. VII praedecessore nostro editi in eodem Ordine introducti, auctoritate apostolica primum quidem ob certas tunc expressas causas ad tempus suspensi, ac subinde in perpetuum aboliti ac suppressi fuerant; nos, ex commisso nobis divinitus pastoralis sollicitudinis munere ad ea, quae felici prosperoque Ordinis praedicti regimini et gubernio magis conducibilia esse poterant, iugiter intendentes, audita hac in re sententia capituli generalis Ordinis huiusmodi novissime in hac alma Urbe celebrati, ipsos assistentes generales, iuxta formam in praedicto Alexandri praedecessoris decreto praescriptam, in perpetuum restitui, adeoque ad eorum electionem in eodem capitulo generali deveniri demandavimus, et alias prout in decreto iussu nostro desuper emanato uberius continetur.

Confirmatio
restitutionis et
electionis assistentium.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius procurator generalis dicti Ordinis nobis nuper exponi fecit, in executionem mandati nostri huiusmodi perpetua dictorum assistentium generalium restitutio eorumque canonica in capitulo generali praedicto electio secutae fuerint: hinc

¹ In Innocentii XI const. ed. MDCLXXII, die 12 Ianuarii, pontif. VI, prohibita fuit electio sociorum pro Congregatione Mantuana; et in Clementis XI constit. edit. MDCCXI, die 10 novembris, pontif. XI, reducuntur graduati pro provinciis Italiae.

est quod nos, firmiori praemissorum robori et efficaciae providere, dictumque procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, ac tam primodicti quam secundodicti decretorum tenores et alia quaecumque, etiam specificam et individuum mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, supplicationibus eiusdem procuratoris generalis nomine nobis humiliter porrectis inclinati, perpetuam praedictorum quatuor assistentium generalium restitutionem eorumque electionem in memorato capitulo generali iussu nostro factas, ut praefertur, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx augusti MDCXCVIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 30 augusti 1698, pontif. anno VIII.

CLXVI.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium pro executione alterius decreti et constitutionis Clementis X circa alternativam officiorum in provincia Cantabriae Ordinis S. Francisci de Observantia¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Alternativa
praedicta confirmata fuit a
Congregatione
anno MDCLXXI et
a Clemente X.

§ 1. Nuper, pro parte dilecti filii Ioseph de las Barzenas fratris expresse professi Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae

¹ In const. ed. MDCXCVI, die 7 Ianuarii, pontif. V, et const. edil. MDCXCVIII, die 6 octobris, pontif. VIII, agitur de alternativâ in provincia Ianuensi Reformatorem.

exposito, quod (licet in provincia Cantabriae dicti Ordinis, quae quatuor nationibus, nempe Montana, Alaba, Guipuzcoa et Bizcaya constat, introducta esset alternativa officiorum, itaut minister provincialis pro uno triennio eligeretur ex una dictarum nationum, custos ex alterâ, sicque alternatim inter easdem quatuor nationes, quarum quaelibet suum definitorem habere cum suis guardianis, lectoribus, praedicatoribus, vicariis, confessariis monialium, magistris novitiorum, omnibusque aliis solitis officiis dicti Ordinis, quae aequaliter pro qualibet dictarum nationum in eadem provincia distribuerentur, ac alias, nempe die XI septembris MDCLXXI, memorata Congregatio cardinalium alternativam huiusmodi, quae, ut asserebatur, per tempus quinquaginta annorum et ultra in dictâ provincia de superiorum generalium consensu pacifice inter praedictas quatuor nationes servari consueverat, itidem in singulis eiusdem provinciae capitulis de cetero celebrandis per suum decretum desuper emanatum religiose servari mandavisset et praecepisset, ac subinde felici recordationis Clemens Papa X praedecessor noster decretum huiusmodi per suas desuper in simili formâ Brevis expeditas litteras confirmasset) nihilominus (cum inter spectantes ad dictam nationem de Bizcaya quaedam reperirentur valles de Somorostro, Musques, Sopuerta, et aliae, encartationes de Bizcaya vulgariter nuncupatae, ab immemorabili tempore exemptionibus et immunitatibus, quas *fucros* vocant, ipsius nationis de Bizcaya gaudentes, eiusque gubernio subiectae, ac ad illius congregationes, dispositiones et ordinationes convenientes non secus ac cetera eiusdem nationis loca) aliqui (tametsi dictae valles ad praedictam nationem Montanam, sive quoad participationem

privilegiorum, sive quoad gubernium, aut alias, directe vel indirecte, nullatenus unquam spectasset¹, nec ullus religiosus ex vallibus² huiusmodi ad supradictae provinciae provincialatum pro dicta natione Montanā, a tempore quo praenarrata alternativa in eam, ut praefertur, introducta fuerat, etiam antequam dictum decretum praedictaeque Clementis praedecessoris litterae illius confirmativae emanassent, unquam assumptus fuisset) in proximo futuro eiusdem provinciae capitulo provinciali, in quo iuxta alternativam huiusmodi minister provincialis ex praefata natione Montanā eligi debebat, illum ex montanā valle de Somorostro, aut ex aliā de vallibus ad praedictam nationem de Bizcaya spectantibus, eligere intendebant; et in eadem expositione subiuncto, quod id, si fieri contingeret, non aliud foret, quam dictam alternativam invertere, sicque ius alterius nationis usurpare, ac lites in gravissimum pacis in dicta provincia vigentis praeiudicium excitare, atque hoc ipsum in contemptum praedictorum decreti et litterarum cessurum esset; ac propterea pro parte dicti Iosephi eidem Congregationi cardinalium supplicato, ut, quo inconvenientibus huiusmodi mature occurrere posset, praecipere dignaretur, sub poenā nullitatis electionis eo ipso incurrendā, ne in proximo futuro capitulo provinciali praedicto, seu aliās quandocumque, ullus religiosus ex parentibus in dictis vallibus permanens domicilium seu habitationem habentibus natus, et in illorum ecclesiis baptizatus, ad provincialatum seu aliās³ praedictae provinciae officia ad praedictam nationem Montanam iuxta decretum et litteras huiusmodi spectantia, sed solum ad

¹ Edit. Main. legit *spectasset* (R. T.).

² Edit. Main. legit *vallis* (R. T.).

³ Aptius lege *alia* (R. T.).

ea, quae sunt dictae nationis de Bizcaya, quippe ad quam valles praedictae, iuxta authentica documenta dictae Congregationi cardinalium exhibita, pertinere dignoscuntur, eligi seu assumi valeret: emanavit a praedicta Congregatione cardinalium decretum qui sequitur, videlicet: « Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, audito patre commissario generali Curiae, censuit ac decrevit, servandum Breve sanctae memoriae Clementis X, sub nullitate electionis, aliisque poenis arbitrio eiusdem sacrae Congregationis infligendis, et religiosos de vallibus descriptis non comprehendendos sub aliā natione, quam suā de Bizcaya. Romae, XI aprilis MDCXCVIII. — G. cardinalis CARPINEUS. I. D. archiepisc. Atenarum, secretarius ».

§ 2. Cum autem, sicut praedictus Iosephus nobis subinde exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret¹ nos, ipsum Iosephum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesentium, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique² inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvā tamen

¹ Edit. Main. legit *desiderent* (R. T.).

² Edit. Main. legit *illisque* (R. T.).

Confirmatio
relati decreti.

semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum
derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliās in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v septembris MDCXCVIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 5 septembris 1698, pontif. anno VIII.

CLXVII.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium in causā

Bull. Rom. — Vol. XX

107

*Lusitanā pro executione constitutionis Clementis X pro Ordinariis contra confessarios regulares ab aliis approbatos*¹.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Emanavit nuper a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, in causā Lusitanā iurisdictionis inter venerabiles fratres modernos archiepiscopum Bracharensem et episcopum Leriensem, ex unā, necnon dilectos filios regulares regni Portugalliae, ex alterā partibus, vertente, decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « In causā Lusitanā iurisdictionis vertente inter archiepiscopum Bracharensem et episcopum Leriensem, ex unā, necnon regulares eiusdem regni, partibus ex alterā, instantibus dictis archiepiscopo et episcopo declarari an episcopi possint in suā dioecesi prohibere regularibus, ad confessiones audiendas approbatis ab antecessoribus episcopis vel ab episcopis alienae dioecesis, ne amplius confessarii munus exerceant sine ipsorum novā approbatione et licentiā, non obstante Bullā Cruciatæ, et contra regulares transgressores procedere valeant ad suspensionem, censuras et alias canonicas poenas: sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, auditā relatione nuncii apostolici apud

Decretum
praedictum pro
executione con-
stitutionis Cle-
mentis X, et
vigent Bullā
Cruciatæ.

¹ Laudata Clementis X const. ed. fuit MDCCLXX; die 21 iunii, pontif. I; in huius Pontificis const. ed. MDCXCVI, die 5 octobris, pontif. VI, concessa fuit vicariis apostolicis contra regulares in Angliā iurisdicção quaedam; et in Clementis XI constit. edit. MDCCV, die 30 ianuarii, pontif. V, conceditur Ordinariis insularum Philippinarum ius quoddam in regulares.

serenissimum Lusitaniae regem residentis, referente eminentissimo Colloredo, censuit et declaravit, servandam esse omnino constitutionem septimam sanctae memoriae Clementis X, quae incipit *Superna*, etc.; non obstante Bulla Cruciatæ, quae in hac materiâ nihil novi iuris induxit, neque quoad poenitentes, neque quoad confessarios: prout praesentis decreti vigore servari mandat ac praecipit. Romae, xi aprilis MDCXCVIII. — G. cardinalis CARPINEUS. I. D. archiepiscopus Athenarum, secretarius ».

Confirmatio
relati decreti.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte archiepiscopi et episcopi praedictorum nobis subinde expositum fuit, ipsi decretum huiusmodi, quo firmitus subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desiderent: nos, ipsos archiepiscopum et episcopum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clau-ulæ.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia

plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi septembris MDCXCVIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 6 septembris 1698, pontif. anno VIII.

CLXVIII.

Avocatur causa cum extinctione litis et impositione silentii super executione alternativae in provinciâ Ianuensi fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ Reformatorum¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Sacrosancti apostolatus officium, superni dispositione consilii, nobis, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, impositum, salubriter exequi, adjuvante Domino, iugiter satagentes, exorta inter religiosos viros, quos vota sua Altissimo in sanctitate et iustitiâ paceque fraternâ reddere decet, animorum dissidia opportunis rationibus dirimere, illisque, ne rursus quandocumque excitari valeant, ansam mature praecidere studemus, sicut, prudenti deliberatione praevisâ, ad

Exordium.

¹ Ab Innocentio XI, const. ed. MDCLXXXVII, die 12 iunii, confirmata fuit dicta alternativa, et ab hoc Pontifice const. edit. MDCXCVI, die 7 ianuarii, pontif. v; ab Innocentio vero XIII const. edit. MDCCXXI, die 16 ianuarii, pontif. I, confirmatur alternativa in provinciâ S. Antonii in Lusitaniâ fratrum Discalceatorum.

omnipotentis Dei gloriam et animarum salutem arbitramur in Domino expedire.

Non semel
ante hunc Pon-
tificem confir-
mata fuit alter-
nativa.

§ 1. Aliâs siquidem nos, ad supplicationem tum existentis ministri provincialis provinciae Ianuensis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ Reformatorum nuncupatorum, quasdam felicitis recordationis Innocentii Papae XI praedecessoris nostri in simili formâ Brevis litteras pro religiosâ quiete fratrum dictae provinciae die xii iunii MDCLXXXVII emanatas, per quas quoddam decretum a venerabili fratre nostro Alderano episcopo Ostiensi S. R. E. cardinalis Cybo nuncupato, dicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protectore, editum (quo alternativam circa electionem ad provincialatum, ceteraque definitorii provinciae huiusmodi officia, inter tres partes seu districtus, quibus provincia ipsa constat, dudum in capitulo provinciali eiusdem provinciae ac per quasdam recolendae memoriae Urbani Papae VIII praedecessoris pariter nostri itidem in formâ Brevis litteras stabilitam et ordinatam, idem Alderanus episcopus cardinalis et protector servari, nec quidquam in contrarium innovari seu attentari, sub diversis poenis praeceperat et mandaverat) confirmabatur, auctoritate apostolicâ similiter confirmavimus et approbavimus, et aliâs, prout in nostris desuper in eadem formâ Brevis vii ianuarii MDCXCVI expeditis litteris uberius continetur. Subinde vero (cum pro parte eiusdem ministri provincialis nobis expositum fuisset, quod dilectus filius Ioannes Baptista Gheri, frater expresse professus dictae provinciae, qui aliâs, post expletum, ad quod assumptus fuerat, provincialatus provinciae huiusmodi officium, antequam dictae Innocentii praedecessoris litterae emanassent, moderationem praedictarum Urbani praedecessoris litterarum ab eo-

dem Innocentio praedecessore obtinere, ac memoratam alternativam in ipso limine foundationis dictae provinciae, sicut praemittitur, stabilitam et ordinatam, ac successive per quadraginta et amplius annorum spatium pacifice observatam, subvertere frustra tentaverat; ac deinde, cum aliis forsâ ei hac in re adhaerentibus, post emanatas Innocentii praedecessoris litteras supradictas, eandem provinciam, acerrimâ lite in Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositâ super praemissis excitatâ, per quatuor circiter annos continuos, non sine gravi religiosorum et saecularium scandalo, vexaverat; demum vero, cum a dictâ Congregatione cardinalium varia decreta utrique parti collitigantium favorabilia et contraria respective emanassent, nosque causam huiusmodi ad capitulum generale Ordinis praedicti, quod tunc in oppido civitate nuncupato Victoriae, Calaguritanae dioecesis, celebrabatur, seu brevi celebrandum erat, pro informatione remissemus, adeoque causa praedicta nondum penitus terminata, sed dumtaxat suspensa reperiretur, ipse Ioannes Baptista, tempore quo informatio huiusmodi capienda erat, omnes vocales cismontanae familiae dicti Ordinis suspectos iuridice allegaverat, ac proinde ab hac almâ Urbe, ubi tunc commorabatur, ad provinciam suam praefatam reverti auctoritate nostrâ iussus fuerat, etiam contra praedictas nostras litteras reclamabat, et ad dictam Urbem redire, praedictamque litem instaurare satagebat; ideoque idem minister provincialis, quo quies tandem dictae provinciae post tot perturbaciones restitueretur, causam praedictam ad nos avocari, perpetuumque desuper silentium imponi summopere desiderabat)

nos die xxi augusti mdcxcvi dictas nostras litteras omnino servari, nec quempiam ullo unquam tempore adversus illas, sive in praedicta Congregatione cardinalium, sive in quovis alio tribunali, nisi nobis consultis, audiri mandavimus, prout in rescripto a tergo supplicis libelli nobis super praemissis porrecti per dilectum filium nostrum Ioannem Franciscum S. R. E. cardinalem Albanum nuncupatum secretarium Brevium nostrorum secretorum annotato continetur.

Causa huius constitutionis et procer provinciae.

§ 2. Cum autem, sicut dilecti etiam filii fratres Liguriaie orientalis et Liguriaie occidentalis, quae duas ex supradictis partibus provinciae huiusmodi constituunt, nobis nuper exponi fecerunt, ipsi compererint dictum Ioannem Baptistam adhuc non acquiescere, sed a dilecto pariter filio moderno ministro generali dicti Ordinis postulasse, ut sibi duos religiosos Ianuenses pro dicta lite proseguenda ad Urbem praedictam mittendi facultas concedatur: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis oportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicam dignaremur.

Avocatio causae ut in rubrica.

§ 3. Nos igitur, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ac litis et causae huiusmodi statum et merita, nominaque et cognomina et qualitates iudicum et collitigantium, et alia quaecumque, etiam specificam et individuum mentionem et

expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et specificatis habentes, easdem litem et causam, in statu et terminis in quibus de praesenti reperiuntur, a praedicta cardinalium Congregatione aliisque quibuscumque tribunalibus ad nos, auctoritate apostolicam, tenore praesentium, avocamus, illasque perpetuo supprimimus et extinguimus, ac perpetuum desuper ipsi Ioanni Baptistae et aliis quibusvis silentium imponimus, osque occludimus. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus litis pendentia aliisque praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praedictorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariarum derogatio.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vii octobris mdcxcviii, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 7 octobris 1698, pontif. anno viii.

CLXIX.

Prohibetur, ne fratres Capuccini trans-eant ad aliam religionem contra formam in constitutione Urbani VIII praescriptam.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Sollicitudo pastoralis officii, quo Ecclesiae catholicae regimini per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, praesidemus; nos urget atque impellit, ut, paternam christifidelium Altissimi obsequiis sub arctioris vitae instituto laudabiliter incumbendum curam gerentes, religiosae eorum stabilitati, ut in ea vocatione, in qua vocati sunt, perseverent usque in finem, quantum nobis ex alto conceditur, prospicere satagamus.

Ab Urbano VIII sub certis poenis interdictus fuit quicumque transiret sine licentia Sanctae Sedis vel generalis.

§ 1. Dudum siquidem felicitis recordationis Urbano Papa VIII praedecessori nostro pro parte nunc existentis procuratoris generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum exposito, quod nonnulli dicti Ordinis religiosi, nullam desuper ab Apostolica Sede vel superioribus suis obtenta licentia, ad alios Ordines seu Congregationes se transferre posse praetendebant et praetendebant, non sine gravi

1 Constitutio Urbani VIII edita fuit anno mdcxxviii, die 9 augusti. Similis constitutio edita fuit a Clemente X et Innocentio XI, quae postea confirmata fuit ab hoc Pontifice pro Benedictinis Congregationis S. Mauri in Gallia. In huius Pontificis constit. edit. mdcxcvii, die 12 iunii, pont. vi, agitur de religiosis transeuntibus.

regularis disciplinae detrimento ipsiusque Ordinis inquietudine, idem Urbanus praedecessor, ut incommodis, damnis et perturbationibus, quae ex huiusmodi translationibus oriebantur, occurreret, supplicationibus dicti procuratoris generalis nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, ne de cetero perpetuis futuris temporibus ullus eiusdem Ordinis religiosus ad laxiorem absque speciali dictae Sedis, ad Carthusiensem vero, seu quemcumque alium Ordinem vel Congregationem, nisi de ministri generalis pro tempore existentis Ordinis supradicti licentia in scriptis obtinenda, quovis praetextu aut ex quavis causa, sub apostasiae et infamiae perpetuae nota, necnon excommunicationis et privationis vocis activae et passivae poenis ipso facto absque ulla declaratione incurrendis, transire quoquo modo auderet seu praesumeret, apostolicam auctoritate interdixit et prohibuit, et alias, prout in ipsius Urbani praedecessoris litteris desuper in simili forma Brevis die ix augusti mdcxxviii expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Franciscus Maria ab Aretio, modernus procurator generalis dicti Ordinis, nobis nuper exponi fecit, non minora incommoda, damna et perturbationes memorato Ordini immincant, quinimo provinciae Galliarum ipsius Ordinis ea iam experiri coeperint, ex transitu fratrum Ordinis huiusmodi ad monasterium Beatae Mariae de la Trappe nuncupatum, Ordinis Cisterciensis, Sagiensis dioecesis, ad quod quidam ex illis, quo spiritu ducti nescitur, praetextu tamen arctioris vitae ducendae, se transferre satagunt: nobis propterea dictus Franciscus Maria procurator generalis humiliter supplicari

Causae constitutionis et procer procuratoris generalis pro prohibitione transitus ad monasterium de la Trappe.

fecit, ut in praemissis de opportuno remedio providere, nempe quod fratres dicti Ordinis Capuccinorum expresse professi ad memoratum monasterium Beatae Mariae de la Trappe Ordinis Cisterciensis, animo se se ibidem associandi seu incorporandi, sine expressa solius ministri generalis eiusdem Ordinis Capuccinorum licentiâ in scriptis obtinendâ, nullo modo transire possint, etiamsi alia servanda servarentur, sub poenâ excommunicationis latae sententiae Sedi Apostolicae reservatae, tam pro receptis quam pro recipientibus, prohibere (quemadmodum ob easdem ferme rationes recolendae memoriae Clemens X et Innocentius XI Romani Pontifices praedecessores nostri id ipsum monachis Congregationis sancti Mauri Ordinis sancti Benedicti prohibuerunt) de benignitate apostolicâ dignaremur.

Prohibitio generalis et specialis pro dicto transito.

§ 3. Nos igitur, ipsum Franciscum Mariam procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a lure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, ne fratres expresse professi dicti Ordinis Capuccinorum ad quemcumque alium Ordinem et monasterium seu alium regularem locum cuiusvis alterius Ordinis seu congregationis, etiam Carthusianorum, et praesertim ad monasterium Beatae Mariae de la Trappe huiusmodi, nisi servatâ praedictarum Urbani prae-

decessoris litterarum formâ, transire ullo modo audeant seu praesumant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, prohibemus.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, quorumcumque Ordinum et Congregationum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra

Clausulae.

Contrarium derogatio.

Fides transumptorum.

illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x octobris MDCXCVIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 10 octobris 1698, pontif. anno VIII.

CLXX.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium circa electionem abbatis generalis monachorum S. Hieronymi in Hispaniâ.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

In capitulo generali MDCXCII condita fuere sequentia decreta circa electionem generalis in extra capitulum.

§ 1. Nuper, pro parte dilectorum filiorum abbatis seu superioris generalis et definitorum Ordinis monachorum S. Hieronymi in Hispaniâ, Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium exposito, quod aliâs in capitulo generali dicti Ordinis, in monasterio S. Bartholomaei de Lupianâ eiusdem Ordinis Toletanae diocesis anno MDCXCI celebrato, pro bono regimine ac pace et quiete Ordinis praedicti, in primis multum expedire visum fuerat ne quis monachus dicti monasterii, qui prius superioris generalis Ordinis praedicti officio functus fuisset, denuo ad officium huiusmodi, nisi per sexennium ad minus ab illo vacavisset, eligi valeret; 2°, quo dicti officii vacationis casibus, qui pro tempore, quod inter unum et alterum capitulum generale, iuxta praedicti Ordinis statuta, intercedere debet, quoquomodo contingere possent, prospectum foret, multa-

1 De electione priorum titularium et superiorum agitur constit. edit. MDCXCV, die 19 ianuarii, pontif. IV.

que inconvenientia evitarentur, statutum fuerat, ut, in eventum vacationis huiusmodi, pro electione novi superioris generalis, capitulum generale hoc tempore intermedio non convocaretur, sed solum sexdecim monachi ex octo designatis monasteriis dicti Ordinis, prior nempe et procurator cuiuslibet eorum, dictum novum superiorum generalem, qui vacantis generalatus officii tempus, quod usque ad proxime secuturum capitulum generale superesset, compleret, uti vocales seu electores ad id specialiter deputati eligere valerent, iusque eligendi huiusmodi, rursus eveniente aliâ simili vacatione, ad alios sexdecim monachos priores pariter et procuratores respective aliorum octo monasteriorum spectaret, itaut, quandocumque similis vacatio contingeret, ea alternatio inter priores et procuratores quadraginta octo monasteriorum, quibus Ordo praedictus constat, per statas vices servaretur; 3° demum, si contingeret, ut memorati vocales in electione dissiderent, aut electio minus canonica fieret, decretum extiterat ut electio huiusmodi ad sex scrutinia redigi deberet, hac servatâ formâ, videlicet, ut si in primo, secundo, tertio, quarto et quinto scrutiniis huiusmodi electio canonica secuta non fuisset, duo, qui plura quam ceteri suffragia sortiti essent, eligerentur, in quos dicti vocales in sexto scrutinio sua suffragia dirigere tenerentur; quod si neque in hoc sexto et ultimo scrutinio, ob paritatem suffragiorum electio canonica peracta esset, illorum duorum alter, qui prius ad habitum regularem admissus reperiretur, electus intelligi et declinari deberet; casu vero, quo in quinto scrutinio suffragia in diversas personas collata essent, pluresque paria suffragia obtinuissent, tunc quoque duo, qui prius similiter quam ceteri ad ha-

bitum regularem admissi fuissent, ex illis eligerentur, et si quis in hoc quinto scrutinio superior, alii pares suffragiis existerent, superiori suffragiis, ex iis qui pares essent, is pariter, qui prius quam ceteri ad habitum praedictum admissus fuisset, adiungeretur, ut deinde in sexto scrutinio, primo quidem casu in duos ex iis qui paria suffragia obtinuissent, sicut praemittitur, eligendos, secundo vero in superiorem suffragiis, illique, ut praefertur, adiungendum, omnium suffragia restringi et conferri deberent; porro decretum et forma huiusmodi etiam in capitulis generalibus, quae a totius Ordinis praedicti vocalibus celebrarentur, servanda essent; et alias, prout ex libris actorum capitularium plenius constare dicebatur: et in eadem expositione subiuncto, quod nulla alia meliori et magis congrua ratione paci et quieti praedicti Ordinis consuli posse videbatur: ac proinde eidem Congregationi cardinalium supplicato ut suam desuper sententiam interponere et confirmationis auctoritatem adiungere dignaretur: emanavit ab eadem Congregatione cardinalium decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentâ relatione nuncii apostolici Hispaniarum, referente eminentissimo S. Clementis, censuit quoad 1^{am} reducendum tempus ad triennium, iuxta votum eiusdem nuncii apostolici; quo vero ad 2^{am} et 3^{am} respondit affirmative. Romae xx maii MDCXCVIII. — G. cardinalis CARPINEUS. — M. archiepiscopus Athenarum secretarius ».

§ 2. Cum autem, sicut abbas, seu superior generalis et definitores praefati nobis subinde exponi fecerunt, ipsi de-

1 Male edit. Main. legit ut pro et (n. r.).

cretum huiusmodi, quo firmius subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communitri summopere desiderant: nos, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et monasteriorum praedictorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis

Contrarium derogatio.

in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xviii octobris MDCXCVIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 18 octobris 1698, pontif. anno VIII

CLXXI.

Confirmantur patentes ministri generalis Ordinis sancti Francisci de Observantia circa usum librorum divini officii pro suis religiosis utriusque sexus.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ex debito pastoralis officii, quo catholicae Ecclesiae per universum orbem diffusae regimini divina dispositione praesidemus, ea, quae a regularium Ordinum, ad omnipotentis Dei gloriam et animarum salutem sapienti pietate ab hac Sancta Sede institutorum magnisque in Ecclesiam Dei meritis fulgentium, superioribus ad servandam in divinis officiis uniformitatem prudenter constituta esse noscuntur, ut firma semper atque illibata persistant, apostolici muniminis nostri praesidio, cum id a nobis petitur, libenter constabilimus.

Patentes anno MDCXCVIII, qui-

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper 1. De huiusmodi libris agitur constit. edit. MDCXCVI, die 21 novembris, pontif. VI, et constit. edit. MDCXCVII, die 3 decembris, pontif. VII; in Clementis XI constit. edit. MDCCLIV, die 13 februarii, pontificatus IV, conceditur Discalceatis provinciae Baeticae facultas celebrandi missam de B. M. V. singulis anni sabbatis.

Bull. Rom. — Vol. XX.

108

fecit dilectus filius Franciscus Diaz a S. Bonaventura, frater expresse professus Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, quod (cum ipse, ut iniunctum sibi dudum a venerabili fratre Bonaventura Poerio archiepiscopo Salernitano, qui tunc ministrum generalem dicti Ordinis agebat, munus expleret, non modo breviarium, sed etiam alios libros officii, nempe rituale, caeremoniale, martyrologium, missale ac diurnale dicti Ordinis longo labore sedulaque cura disposuerit, ipsique libri, typis in alma Urbe nostra impressi, propediem in lucem, praevia debita approbatione, benedicente Domino, prodituri sint) dilectus etiam filius Matthaeus a S. Stephano, modernus minister generalis eiusdem Ordinis, omnibus et singulis utriusque sexus personis eius obedientiae seu directioni subiectis, quomodo circa usum eorundem librorum se gerere debeant, praecepit et mandavit per suas patentes litteras desuper emanatas tenoris qui sequitur, videlicet: « Frater Matthaeus a S. Stephano, lector iubilatus, totius Ordinis fratrum Minorum sancti patris nostri Francisci minister generalis et servus, etc. Dilectis nobis plurimum in Domino omnibus ac singulis fratribus ac monialibus, aliisque utriusque sexus personis Ordinum et Congregationum obedientiae seu directioni nostrae, ac successorum nostrorum, sub aliqua e regulis a Sancta Sede approbatis, nunc et pro tempore subiectis ac subiiciendis, salutem in Eo qui est vera salus. Delegata per sanctissimum dominum nostrum Innocentium Papam XII praedecessori nostro opportuna facultate ad hoc, ut, tamquam Sedis Apostolicae commissarius, evangelicae et apostolicae doctrinae sacrorum canonum, et generalium conciliorum

1 Male edit. Main. legit et pro ad (n. r.).

hinc praescribitur sub certis poenis forma in usu librorum divini officii auctoritate apostolica dispositum et confirmatum.

praesertim Tridentini decretis, et sanctorum Patrum traditionibus, atque regularibus nostri Ordinis institutis apostolica auctoritate confirmatis inhaerendo, abusus quoscumque tolleret, regulas, institutiones et ecclesiasticam regularemque disciplinam, ac in primis divinum cultum, ubicumque excidisset, iuxta eiusdem Ordinis regulam et constitutiones, dicta auctoritate confirmatus¹, modis congruis (prout in Brevis, cuius initium *Ex debito*, etc., die xxviii augusti mdcxciv emanato, latius continetur) restitueret ac reintegraret, ipse praedecessor noster, attente recogitans se in his, quae divinum cultum concernunt, mentem Sanctitatis Suae facile executurum, si de novo ederet in lucem tum rituale, tum caeremoniale, tum martyrologium, tum missale et diurnale, ac breviarium Romano-seraphicum, quae pro toto Ordine in posterum ubique deservirent, reverendum apostolicum patrem fratrem Franciscum Diaz a S. Bonaventura Ordinis patrem ac sacrae Congregationis Rituum consultorem, in notitia rerum praedictarum apprime versatum, consulto selegit ad praestandum Deo et Ordini nostro hoc perutile atque laudabilem obsequium; nosque, pro eodem perficiendo, omnem eidem a die assumptionis nostrae ad Ordinis ministerium duximus exhibere opem atque assistentiam opportunam. Hinc certiores effecti de solerti cura, qua prius rituale, deinde caeremoniale, postea martyrologium, successive missale, subinde diurnale, ac tandem breviarium praedicta, iuxta formam a sanctissimo domino nostro, ut praefertur, sancitam, ad praelum idem disposuit, necnon de approbationibus, quibus tam sacra Rituum Congregatio, quam idem Sanctissimus calendarium et rubricas, ad cuius et quarum

¹ Forsan confirmatus (R. T.).

praescriptum cetera cuncta ordinari debebant, et re ipsa ordinata conspiciuntur, benigne comprobarunt: nos, ad hoc ut impressio breviarii, ab eodem Sanctissimo apostolico munimine cum calendario ac rubricis praefatis roborati¹, prius incepta, quamcilius perduceretur in finem, prout iam opitulante Domino cernitur terminata, omnem ex tunc adhibuimus operam et sollicitudinem. Nunc vero attendentes, quod sub titulo rubricarum particularium breviarii praememorati, cui apostolicae approbationes praedictae iam pridem accesserunt, sequens adest dispositio, videlicet: *Pro ordinando quotidiano officio recurrendum est ad calendarium a num. 5 dispositum, et ad tabulam festorum mobilium, necnon ad suprascriptas rubricas, tam generales breviarii romani, quam particulares pro nostro, hic et in diebus singulorum officii exacte descriptas; omniumque servato praescripto, dielut servabitur regula seraphica, quae praecipit ut clerici faciant divinum officium secundum ordinem S. R. E., excepto psalterio, ex quo habere poterunt breviaria. Quoad caeremoniale vero, et alia ad recte et sancte reddendum Domino sacrificium laudis quoquomodo necessaria et opportuna, observanda sunt documenta a S. Bonaventura edita, necnon ordinationes capitulorum generalium apostolica auctoritate confirmatae, proinde rituale, constitutiones et doctrinae in firmamento trium Ordinum contentae, ibidem a sanctae memoriae Iulio II et tandem a felicitis recordationis Clemente X in Brevis Ex commissi nobis die xxviii augusti mdcclxxi, cum aliis recentioribus approbatae, et sub nonnullis poenis tunc et nunc observari mandatae. Forma itaque Deo persolvendi divinas laudes, hic praescripta, ab omnibus*

¹ Male edit. Main. legit roborari (R. T.).

fratrum Ordinibus et Congregationibus, obedientiae ministri generalis fratrum Minorum S. Francisci subiectis, necnon a monialibus Conceptionistis, Coletaneis, de Annuntiata, et aliorum institutorum, quae sub eadem obedientia debitum praestant Altissimo obsequium et famulatum, omnino tenenda est: propterea, ne fratres ac moniales nostri seraphici coetus commodo ritualis et caeremonialis, necnon martyrologii, diurnalis ac missalis praefatorum, diu careant, et ab observando praescripto praeinsertae rubricae, apostolica auctoritate ut praefertur approbatae, se quoquomodo excusent, tenore praesentium eidem consultori commisimus et in Domino commendavimus, ut praedictos libros divini officii, nondum impressos, ad praescriptum vero kalendarii, rubricarum et breviarii, ut praediximus, dispositos, sine ulla ulteriori mora Romae typis mandare curaret: vobis autem omnibus tam subditis quam superioribus stricte, ac sub poenis contentis in Brevis Cum sicut, die xxi novembris mdcxcvi, et Exponi nobis, die iii decembris mdcxcvii a sanctissimo domino nostro pro approbatione, usu et impressione breviarii iam dicti expeditis, praecipimus, iniungimus et mandamus, ut, postquam libri huiusmodi Romae praelo mandati extiterint, aequae in ipsorum usu, et aliorum serie similis¹ reiectione et abolitione, vos generalis, ac teneamini, iuxta praefatorum Brevis praescriptum, soli breviario memorato ubique et in omnibus vos ipsos conformare: sic enim et non aliter executioni mandata censebitur commissio praedecessori nostro a Sanctissimo benigne facta atque impartita. Nec ulli unquam fas sit, sine reatu culpae in re adeo gravi omnino vitandae, quidquam in saepedictis libris, Sancta Sede

¹ Voces serie similis non intelligo (R. T.).

inconsultam, addere vel minuere, aut quoquo modo, etiam in praxi, alterationibus¹ depravare. Datae in sacro nostro Aracaelitano conventu, die iv augusti mdcxcviii, et cdxc a prima nostri Ordinis approbatione apostolica. — Frater MATTHAEUS A S. STEPHANO minister generalis. De mandato suae reverendissimae paternitatis, frater SEBASTIANUS A BENEVENTO, secret. generalis Ordinis ».

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictus Franciscus praemissa, quo firmitus subsistant, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, specialem ipsi Francisco gratiam facere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ac audita super praemissis venerabilis fratris Prosperi archiepiscopi Myrensis fidei promotoris relatione, praeceptum et mandatum a memorato Matthaeo ministro generali facta, ut praefertur, expeditasque desuper eiusdem Matthaei ministri generalis patentes litteras praeinsertas, cum omnibus et singulis in eis contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes et praeinsertas patentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et

¹ Edit. Main. legit *alternationibus* (R. T.).

Confirmatio
relatorum de-
cretorum.

Clausulae.

fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos et quas spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si seorsus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariarum
derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti Ordinis, eiusque provinciarum, congregationum et constitutionum quarumcumque, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-
rum fides.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam in libris huiusmodi impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae; utque eadem praesentes litterae in principio vel fine dictorum librorum, etiam quandocumque de novo imprimendorum, typis imprimi debeant.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x novem-

bris MDXCVIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 10 novembris 1698, pontif. anno VIII.

CLXXII.

Confirmatur constitutio Clementis VIII contra occupantes vel perturbantes bona Congregationis de Alcobatia Ordinis Cisterciensis in regno Portugalliae¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Dudum a felicis recordationis Clemente Papa VIII praedecessore nostro contra occupantes seu usurpantes bona Congregationis de Alcobatia nuncupata Ordinis Cisterciensis in regno Portugalliae emanarunt litterae in simili formâ Brevis, tenoris qui sequitur, videlicet:

« *Clemens Papa VIII ad perpetuam rei memoriam.* Pastoralis nostrae sollicitudinis ratio postulat, ut in his auctoritatis nostrae partes libenter interponamus, per quae monasteriorum et personarum in eis sub suavi religionis iugo Altissimo famulantium commodo et utilitati opportune consulitur. Sane dilecti filii abbas generalis et alii abbates, abbatissae, monachi et ceterae regulares personae Congregationis de Alcobatia Ordinis Cisterciensis regnorum Portugalliae et Algarbiorum nobis nuper exponi fecerunt, quod (licet aliâs felicis recordationis Eugenius Papa IV praedecessor noster, per suum speciale privilegium Congregationi S. Iustinae Ordinis S. Benedicti concessum, quo exponentes praedicti ita utuntur, potiuntur et gaudent, ac si pro eis in favorem eorumdem a Sede Apostolica

Constitutio
Clementis VIII
de dictâ Congregatione, cum
additione po-
nae excommu-
nicationis in
contravenien-
tes.

¹ Clementis VIII const. infra refertur. In Benedicti XIII constit. edit. MDCCXXVIII, die xxv ianuarii, pontif. v, confirmantur omnia privilegia Ordini Cisterciensi.

a principio emanasset et fuisset immediate concessum, inter alia decrevit, ut nulli omnino hominum liceret praedictae Congregationis monasteria, loca, res et bona mobilia et immobilia, possessiones, domos, molendina, aquas piscationis, iura seu iurisdictiones temere perturbare, aut illa vel eorum aliquod auferre, vel ablata retinere, occupare, seu quomodolibet vexationibus fatigare; quodque, si aliqua ecclesiastica saecularive persona, cuiuscumque gradus vel conditionis existeret, etiamsi pontificali dignitate praefulgeret, contra huiusmodi privilegium et indultum venire, vel aliquod eorum violando, occupando, turbando vel diminuendo, seu indebite fatigare praesumeret, neque, factâ ei notiâ de huiusmodi indulto, infra tres dies se corrigeret, aut idoneam cautionem de satisfaciendo praestaret, excommunicationis sententiam ipso facto incurreret, a qua, nisi dictâ satisfactione praestitâ, praeterquam in articulo mortis, et tunc de satisfaciendo per se, si superviveret¹, aut per suos haeredes vel successores idoneâ praestitâ cautione, non posset absolutionis beneficium obtinere, ac aliâs, prout in dicti Eugenii praedecessoris litteris sub datum anno Incarnationis dominicae MDXXXIV, vii kalendas martii, pontificatus sui anno IV expeditis, latius continetur) nihilominus a nonnullis maxima adhuc damna inferuntur monasteriis praedictae Congregationis de Alcobatia, qui eorumdem monasteriorum muros, septa, valla, hortos, pomaria, nemora, sylvas, vineas, agros, praedia, possalia et prata diripiunt et destruunt. Quare pro parte praefatorum nobis fuit supplicatum, ut, dicti Eugenii praedecessoris litteris inhaerendo, super his oppor-

¹ Male edit. Main. legit *superveniret* pro *superviveret* (R. T.).

tune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, cupientes ut dictae Congregationis monasteria et religiosa loca eorumque personae nullum neque in spiritualibus nec in temporalibus recipiant detrimentum, huiusmodi supplicationibus inclinati, motu proprio, et ex certâ nostrâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, perpetuo statuimus, decernimus et ordinamus, ut nulli omnino personae, cuiuscumque ordinis, gradus, qualitatis et conditionis existat, quantumvis saeculari aliquâ aut ecclesiasticâ dignitate perfulgeat, liceat, directe vel indirecte, tacite vel expresse, quovis quaesito colore vel ingenio, tam per se quam per aliquam aliam tertiam personam seu personas, monasteriorum tam praesentium quam futurorum dictae Congregationis pecunias, bona, aedificia, villas, grangias, oliveta, possalia, prata, pascua, piscationes, molendina, aquas, aquarum decursus, iura, iurisdictiones, nemora, sylvas, vineas, possessiones, et alia quaecumque bona, quae in praesenti sunt et in futurum erunt, et quae omnia et singula per eorum vocabula hic haberi volumus pro sufficienter expressis, temere perturbare, destruere, imminuere, occupare, diripere, auferre, depopulare, usurpare, seu quovis alio modo indebite damnificare, aut eorumdem monasteriorum septa, hortos, pomarios et vineas, quae sunt intra muros et clausuram ipsorum monasteriorum, intrare, et ex ipsis vineis, pomariis et hortis, quae non sunt intra clausuram et muros, aliquid furari, aut in ipsorum nemoribus et sylvis arbores et ligna scindere, eaque inde portare ausus fuerit, nec, factâ notiâ de huiusmodi indulto, decreto, statuto et ordinatione nostris, infra tres dies se correxerit, et idoneam cautionem de satisfaciendo praeberit, excommunicationis

sententiam incurrat, a qua, nisi debitā et integrā satisfactione praestitā, praeterquam in mortis articulo, et tunc per eos de satisfaciendo per se, si supervixerit¹, vel per haereditas aut successores suos factā promissione, possit a quocumque, nisi a nobis, aut a Romano Pontifice pro tempore existente, absolutionis beneficium obtinere. Sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, Sedis Apostolicae nuncios, et causarum palatii apostolici auditores, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, iudicari et defini debere, ac irritum et inane, si secus sepe his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus. Quocirca dilectis filiis ecclesiarum cathedralium dictorum regnorum Portugalliae decanis illarum dioecesium, in quibus dictae Congregationis monasteria consistunt, per praesentes committimus et mandamus, quatenus easdem praesentes litteras, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum generalis et aliorum abbatum, abbatissarum, ac dictae Congregationis regularium personarum fuerint requisiti, aut aliquis eorum fuerit requisitus, per parochialium ecclesiarum abbates, rectores, vicarios publicari faciant et procurent, atque etiam ut in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant auctoritate nostrā easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque inviolabiliter observari, ac plenum effectum sortiri, necnon eosdem generalem, abbates et ceteros regulares personas praedictas et eorum singulos omnibus praemissis frui et gaudere; non permittentes, eos et eorum quemlibet desuper contra praesentes

¹ Edit. Main. legit *supervixerint* (R. T.).

sententiam tenorem sub quovis praelexu, vel subreptionis, obreptionis aut nullitatis vitio, vel defectu intentionis nostrae, per quoscumque quomodolibet indebite molestari, perturbari, inquietari vel impediri; contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictorum Ordinis et Congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem quod praesentium transumptis, etiam impressis, et manu notarii publici aut alicuius scribae monasteriorum dictae Congregationis subscriptis, et sigillo dictae Congregationis, aut alicuius ipsius monasterii aut personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem omnino fides in iudicio et extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx iunii MDXCVI, pontificatus nostri anno V.

§ 2. Cum autem, sicut dilecti filii modernus abbas generalis alique abbates, necnon dilectae in Christo filiae abbatissae et ceterae regulares personae utriusque sexus dictae Congregationis nobis nuper exponi fecerunt, adhuc non desint qui maxima damna monasteriis dictae Congregationis inferre, illorumque bona frequenter diripere et destruere minime verentur, ac propterea ipsi exponentes praeinsertas Clementis praedecessoris litteras, quo serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae praesidio communiri summo-pere desiderant: nos, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi

Confirmatio
relatae consti-
tutionis.

CLXXIII.

Imponitur perpetuum silentium super quaestione de institutione Ordinis Carmelitarum a prophetis Elia et Eliseo¹.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Redemptoris² ac domini nostri Iesu Christi, qui charitas est et Deus pacis, vices, licet immeriti, gerentes in terris, christifidelium quorumcumque, potissimum vero divinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatorum, uberisque bonorum operum fructus, adspirante superni favoris aurā, proferre iugiter satagentium, quieti et tranquillitati, sublatis iurgiis atque altercationibus, quae fraternae charitatis serenitatem obnubilare possent, quantum nobis ex alto conceditur, consulere, commissaeque nobis a Domino potestatis partes desuper interponere studemus, sicut, omnibus maturae considerationis trutinā perpensis, salubriter in Domino expedire arbitramur.

§ 1. Cum itaque, sicut non sine gravi animi nostri molestia accepimus, ex acribus super primaeva institutione Ordinis fratrum beatae Mariae Virginis de Monte Carmelo illiusque successione a sanctis prophetis Elia et Eliseo dudum enatis contentioneibus, magnum christifidelium (eiusmodi minus necessarias quaestiones, utpote de rebus ad fidei veritatem seu morum disciplinam minime pertinentibus, praesertim inter religiosos viros, quos vota sua Altissimo in sanctitate et iustitia paceque fra-

¹ Congregationem Discalceatorum componere Ordinem Carmelitarum declararunt Romani Pontifices, ut in Clementis X const. ed. MDCLXX, die 31 octobris, pontif. I: in Benedicti XIII const. ed. MDCCXXX, die 14 februarii, pontif. VI, agitur de decretis circa doctrinam S. Thomae.

² Edit. Main. legit *Redemptori* (R. T.).

volentes, eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium¹ consilio, praeinsertas Clementis praedecessoris litteras, cum omnibus et singulis in eis contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: salvā tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis praedictorum cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus omnibus et singulis illis quae in praeinsertis Clementis praedecessoris litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIV novembris MDCCXVIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 14 novembris 1698, pontif. anno VIII.

¹ Deest *praepositorum* (R. T.).

Statuit ut in
rubrica.

terna reddere decet, summopere improbandum") scandalum obvenerit, illudque ob quamplures libros ac libellos acerbiori stylo desuper hinc inde conscriptos in dies plurimum augeatur: hinc est quod nos, ex iniuncto nobis divinitus pastoralis sollicitudinis munere serio considerantes, in quantam malorum segetem eiusmodi dissidiorum zizania succrescere possint, nisi provide ex agro Domini eveillantur, ac proinde gravioribus perturbationibus, quae praemissorum occasione in dies oriri possent, omnem ansam praecidere, et opportunum iam exortis remedium adhibere cupientes, habita super iisdem praemissis cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus Concilii Tridentini interpretibus, qui rem mature discusserunt, diligenti deliberatione, de illorum consilio, ac etiam motu proprio et ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, super praefata quaestione de primaeva institutione ac successionem Ordinis supradicti a prophetis Elia et Eliseo perpetuum silentium tenore praesentium imponimus; illudque a defensoribus utriusque sententiae, necnon ab omnibus et quibuscumque aliis cuiuslibet status, gradus, conditionis, ordinis, congregationis, societatis et instituti, etiam specifica et individua mentione et expressione digni, tam in scriptis dissertationibus et libris imposterum typis edendis, quam in publicis disputationibus ac thesibus, sub excommunicationis latae sententiae poenam per contrafacientes ipso facto incurrendam, perpetuo servandum esse decernimus et ordinamus.

Prohibentur
libri et scripta
super dicta
quaestione.

§ 2. Praeterea libros, theses, seu scripta quaecumque, contra earumdem prae-

1 Ista parenthesi claudimus, quia non satis cohaeret syntaxi (A. T.).

sentium formam in posterum edenda, motu scientia, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, harum serie prohibemus sub poenis et censuris in regulis Indicis librorum prohibitorum contentis, illaque eo ipso absque alia declaratione pro expresse prohibitis haberi volumus et mandamus. Non intendimus tamen per silentii huiusmodi impositionem uni seu alteri ex dictis sibi adversantibus sententiis ullum maius pondus adiungere, sed utramque manere volumus in statu et terminis, quibus de praesenti reperitur, donec aliter nobis et Sedi Apostolicae visum fuerit determinare.

§ 3. Decernentes pariter, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime et inviolabiliter observari, sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos ac Sedis nuntios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentia et potestate fungentes et functuros, sublatam eis et eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Ordinum, congregationum, societatum et institutorum quorumcumque, aliisque quibuscumque, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, pri-

Cl. usulae.

Contrariorum
derogatio.

vilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis eorumque superioribus et personis quibuscumque, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatarum derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, in genere vel in specie, seu alias quomodolibet in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur et insererentur, nihil penitus omisso, et formam in illis traditam observatam, eisdem praesentibus pro expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si praefatis vel aliis quibuscumque communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut praesentes litterae in valvis ecclesiae Lateranensis, ac basilicae Principis Apostolorum, necnon Cancellariae apostolicae, Curiaeque generalis in Monte Citorio, ac in acie Campiflorae de Urbe, ut moris est, publicentur et affigantur, sicque publicatae et affixae omnes et singulos, quos

illae concernunt, perinde arctent et afficiant, ac si unicuique eorum personaliter intimatae fuissent; quodque earumdem praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx novembris MDCXCVIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 20 novembris 1698, pontif. anno VIII.

CLXXIV.

Statuitur ut canonici regulares Congregationis Hispaniae Ordinis Praemonstratensis tam in habitu quam in ceteris cum aliis uniformes sint.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii canonici regulares Congregationis Hispaniae Ordinis Praemonstratensis, quod (cum alias tunc existentes canonici regulares dictae Congregationis canonicis regularibus Gallis Ordinis praedicti se se opposuissent, et subinde superior generalis Ordinis huiusmodi exnacione Gallica assumptus fuisset), ut se ab illius iurisdictione eximerent, a bonae memoriae Nicolao, dum vixit, episcopo Patavino, tunc in Hispaniarum regnis Apostolicae Sedis nuntio, petierunt,

Canes mulati
habitus.

1 Idem circa habitum mandatum fuit ab Urbano VIII, const. ed. MDCXLI, die 19 augusti, pontif. XIX, et praesens const. confirmatur a Clemente XI, const. ed. MDCCII, die 9 novembris, pontif. II.

ut, quo ab aliis canonicis regularibus Ordinis praedicti distinguerentur, sibi habitus regularis formam immutare liceret, ab eoque obtinuerunt, ut, ad instar fratrum Calceatorum Ordinis beatae Mariae de Mercede redemptionis captivorum, habitum albi coloris ex stamineo textu subtiliori, sine tamen tesserâ scapulario adsutâ, ac absque mantello seu pallio super caputio, gestare valerent; quo habitu ipsi exponentes de praesenti utuntur. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes usum habitus huiusmodi imprudenter et inconsiderate ab eorum antecessoribus introductum fuisse, ipsumque habitum ab eo, qui per regulam sancti Norberti Ordinis praedicti fundatoris praescribitur, quique a canonicis regularibus provinciarum Italiae, Franciae et Alemanniae dicti Ordinis aliarumque christiani orbis partium, in quas idem Ordo propagatus reperitur, de praesenti gestatur, et antiquitus etiam a canonicis regularibus Ordinis huiusmodi in regno Castellae degentibus gestabatur, difformem esse, adeoque se per illius delationem a dictae regulae institutis deficere, et insuper a fratribus quorundam aliorum Ordinum non distingui agnoscant; ac proinde habitum regularem, qui in limine foundationis dicti Ordinis praescriptus fuit, reassumere, eoque in futurum uti, necnon officia Sanctorum eiusdem Ordinis recitare posse plurimum desiderant¹; nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignemur.

¹ Statutum praedictum.

§ 2. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensio-

¹ Edit. Main. legit *desiderant* (R. T.).

nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, ut de cetero iidem exponentes cum universo Ordine Praemonstratensi tam in habitu quam in ceteris uniformes sint et esse debeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, statuimus et ordinamus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. praedictae cardinales, etiam de latere legatos et dictae Sedis nuncios, indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictae Congregationis Hispaniae, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemis-

Clausulae.

Contrarium derogatio.

sorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptum.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi decembris MDCXCVIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 6 decembris 1698, pontif. anno VIII.

CLXXV.

Confirmatur aggregatio Congregationis sancti Patritii in Hiberniâ Congregationi canonicorum regularium Lateranensium cum eorumdem constitutionum receptione¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Causa aggregationis.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii canonici regulares Congregationis sancti Patritii in regno Hiberniae, quod aliâs, ne ipsi diutius dispersi ac sine pastore remanerent, dicta eorum Congregatio Congregationi Lateranensi ca-

¹ A Clemente X, const. ed. MDCLXXII, die 19 augusti, pontif. III, editae sunt nonnullae constitutiones pro canonicis Lateranensibus, et a Clemente, XI const. ed. MDCCI, die 19 maii, pontif. X, confirmatur Clementis X constitutio.

nonicorum regularium Ordinis sancti Augustini, de consensu illius superiorum, aggregata fuit cum facultate utendi constitutionibus eiusdem Congregationis Lateranensis, servatis tamen, durante praesenti rerum dictique regni statu, nonnullis moderationibus in decreto super aggregatione huiusmodi emanato expressis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes aggregationem praedictam, quo firmitus subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderant: nos, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis Propagandae Fidei praepositorum, qui rem mature perpenderunt, consilio, aggregationem praedictae Congregationis sancti Patritii Congregationi Lateranensi, sicut praemittitur, factam, sine praeiudicio tamen iurium Ordinariis locorum quomodolibet competentium, et cum usu constitutionum ipsius Congregationis Lateranensis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiciamus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerit, supplemus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Confirmatio dictae aggregationis sine praeiudicio Ordinarii.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Congregationum sancti Patritii et Lateranensis ac Ordinis praefatorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx ianuarii, MDCXCIX, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 30 ianuarii 1699, pontif. anno VIII.

CLXXVI.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium pro independentiâ coenobii Albarii Ordinis

Minorum sancti Francisci Conventualium¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Emanavit nuper a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, in causâ Ianuensi subiectionis conventus loci Albarii, inter dilectos filios fratres conventus Ianuensis, ex upâ, et modernum ministrum provinciae provinciae Ianuensi Ordinis Minorum S. Francisci Conventualium nuncupatorum, ex alterâ partibus, vertente, decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « In causâ Ianuensi subiectionis conventus Albarii inter patres conventus Ianuae, ex unâ, et patrem provincialem dictae provinciae Ordinis Minorum Conventualium, partibus ex alterâ, de et super infrascriptis dubiis, nempe: 1°: An conventus loci Albarii sit proprie membrum annexum ac dependens a conventu Ianuae, seu potius sit conventus formatus ac independens; 2°: An patribus Ianuae competat ius faciendi actus capitulares, et signanter petendi revisiones computorum, ac redditiones rationum, seu potius hoc spectet ad guardianum Albarii et eius familiam, vel ad ad ministrum provincialem; 3°: An guardianus Albarii sit eligendus ex corpore capituli Ianuae; 4°: An guardianus Ianuae possit ad sui libitum transmitti patres capitulares Ianuae ad dictum conventum, itaut censeantur tamquam de familiâ, an vero id spectet ad ministrum provincialem ac definitorium;

¹ In Alexandri VIII const. ed. MDCXC, die 5 aprilis, pontif. I, extant quaedam decreta capituli generalis, et in huius Pontificis constit. edit. MDCXCIX, die 16 maii, pontif. VIII, agitur de primatu inter definitores perpetuos provinciarum.

Decretum Congregationis in causâ inter fratres provinciae Ianuensis super subiectione dicti coenobii.

5°: An patres Ianuae possint etiam dici patres et filii conventus Albarii, seu potius liceat ministro provinciali decernere ut in dicto conventu patres et filii constituantur iuxta constitutiones Ordinis: Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, partibus ipsis informantibus, referente eminentissimo Petruccio, censuit ac declaravit praedictum conventum Albarii esse in statu conventus formalis et independentis; et in reliquis servari constitutiones Urbanas. Romae, xxiii ianuarii MDCXCIX. — G. cardinalis CARPINEUS. — N. Archiepiscopus Athenarum.

Confirmatio
relati decreti.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte eiusdem ministri provincialis nobis subinde expositum fuit, ipse decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desideret: nos, specialem ipsi ministro provinciali gratiam facere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere,

ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Ordinis, provinciae et conventuum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die vii februarii MDCXCIX, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 7 februarii 1699, pontif. anno VIII.

CLXXVII.

Damnatur et prohibetur liber, cui titulus Explication des maximes des Saints, etc. Parisiis MDCXCVII¹.

¹ Ab Innocentio XI damnati fuere libri et scripta de Molinos const. edit. MDCLXXVII, die 21; et a Clemente XI constit. edit. MDCCII, die 10 februarii, pontif. III, damnantur quaedam folia gallica.

Derogatio
contrariorum.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Causae huius
constitutionis.

§ 1. Cum alias ad apostolatus nostri
notitiam pervenerit, in lucem prodigiisse
librum quemdam gallico idiomate edi-
tum, cui titulus: *Explication des ma-
ximes des Saints sur la vie intérieure,
par messire François de Salignac Fé-
nelon, archevêque de Cambrai, préce-
pteur de messeigneurs ducs de Bourgo-
gne, d'Anjou et de Berry. A Paris chez
Pierre Emery, Charles Clousier MDCXCVII*;
ingens vero subinde de non sanâ libri
huiusmodi doctrinâ excitatus in Galliis
rumor adeo percrebuerit ut opportu-
nam pastoralis vigilantiae nostrae ope-
ram efflagitaverit: nos eundem librum
nonnullis ex venerabilibus fratribus no-
stris S. R. E. cardinalibus, aliisque in
sacrâ theologiâ magistris, mature, ut rei
gravitas postulare videbatur, examinan-
dum commisimus. Porro hi mandatis
nostris obsequentes, postquam in quam-
plurimis congregationibus varias pro-
positiones ex eodem libro excerptas diu-
turno accuratoque examine discussérant,
quid super earum singulis sibi videretur
tam voce quam scripto nobis expo-
suerunt.

§ 2. Auditis igitur in pluribus itidem
coram nobis desuper actis congregatio-
nibus memoratorum cardinalium et in
sacrâ theologiâ magistrorum sententiis,
dominici gregis nobis ab Aeterno Pastore
crediti periculis, quantum nobis ex alto
conceditur, occurrere cupientes, motu
proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ
deliberatione nostris, deque apostolicae
potestatis plenitudine, librum praedi-
ctum, ubicumque et quocumque alio idio-
mate seu quavis editione aut versione
hucusque impressum, aut in posterum
imprimendum; quippe ex cuius lectione
et usu fideles sensim in errores ab Ec-
clesiâ catholicâ iam damnatos induci

possent, ac insuper tamquam continente
propositiones, siue in obvio earum ver-
borum sensu, siue attentâ sententiarum
connexione, temerarias, scandalosas,
male sonantes, piarum aurium offensi-
vas, in praxi perniciosas, ac etiam er-
roneas respective, tenore praesentium
damnamus et reprobamus, ipsiusque
libri impressionem, descriptionem, le-
ctionem, retentionem et usum omnibus
et singulis christifidelibus, etiam speci-
ficâ et individua mentione et expres-
sione dignis, sub poenâ excommunica-
tionis per contrafacientes ipso facto abs-
que aliâ declaratione incurrendâ, inter-
dicimus et prohibemus; volentes et apo-
stolicâ auctoritate mandantes, ut, qui-
cumque supradictum librum penes se
habuerint, illum, statim atque praesen-
tes litterae eis innotuerint, locorum Or-
dinariis vel haereticae pravitatis inqui-
sitoribus tradere ac consignare omnino
teneantur: in contrarium facientibus
non obstantibus quibuscumque.

§ 3. Ceterum propositiones in dicto
libro contentae, quas apostolici censurâ
iudicii, sicut praemittitur, configendas
duximus, ex gallico idiomate in latinum
versae, sunt tenoris qui sequitur, vide-
licet:

Propositiones
quas damna-
tus fuit liber.

I. Datur habitualis status amoris
Dei, qui est charitas pura et sine ullâ
admixture motivi proprii interesse. Ne-
que timor poenarum neque desiderium
remunerationum habent amplius in eo
partem. Non amatur amplius Deus pro-
pter meritum, neque propter perfectio-
nem, neque propter felicitatem in eo
amando inveniendam.

II. In statu vitae contemplativae, seu
unitivae, amittitur omne motivum inte-
ressatum timoris et spei.

III. Id quod est essenziale in dire-
ctione animae, est non aliud facere quam
sequi pedetentim gratiam cum infinitâ

patientiâ, praecautione et subtilitate.
Oportet se intra hos limites continere,
ut sinatur Deus agere, et nunquam ad
pulum amorem ducere, nisi quando Deus
per unctionem interiori incipit ape-
rire cor huic verbo, quod adeo durum
est animabus adhuc sibi affixis, et
adeo potest illas scandalizare aut in per-
turbationem coniicere.

IV. In statu sanctae indifferentiae, ani-
ma non habet amplius desideria volun-
taria et deliberata propter suum inte-
resse, exceptis iis occasionibus in quibus
toti suae gratiae fideliter non cooperatur.

V. In eodem statu sanctae indifferen-
tiae, nihil nobis, omnia Deo volumus.
Nihil volumus ut simus perfecti et beati
propter interesse proprium, sed omnem
perfectionem ac beatitudinem volumus,
in quantum Deo placet efficere ut veli-
mus res istas impressione suae gratiae.

VI. In hoc sanctae indifferentiae statu
nolumus amplius salutem, ut salutem
propriam, ut liberationem aeternam, ut
mercedem nostrorum meritorum, nostro-
rum interesse omnium maximum; sed
eam volumus voluntate plenâ, ut glo-
riam et beneplacitum Dei, ut rem quam
ipse vult et quam nos vult velle pro-
pter ipsum.

VII. Derelictio non est nisi abnegatio,
seu sui ipsius renunciatio, quam Iesus
Christus a nobis in Evangelio requirit,
postquam externa omnia reliquerimus.
Ista nostri ipsorum abnegatio non est,
nisi quoad interesse proprium. Extremae
probationes, in quibus haec abnegatio
seu sui ipsius derelictio exerceri debet,
sunt tentationes, quibus Deus aemulator
vult purgare amorem, nullum ei osten-
tendo perflugium, neque ullam spem
quoad suum interesse proprium etiam
aeternum.

VIII. Omnia sacrificia, quae fieri so-
lent ab animabus quammaxime disin-
teressatis circa earum aeternam beati-
tudinem, sunt conditionalia; sed hoc sa-
crificium non potest esse absolutum in
statu ordinario. In uno extremarum pro-
bationum casu hoc sacrificium sit aliquo
modo absolutum.

IX. In extremis probationibus potest
animae invincibiliter persuasum esse
persuasione reflexâ, et quae non est in-
timus conscientiae fundus, se iuste re-
probatam esse a Deo.

X. Tunc anima divisa a semelipsâ ex-
pirat cum Christo in cruce, dicens: *Deus,
Deus meus, ut quid dereliquisti me.* In
hac involuntariâ impressione despera-
tionis, conficit sacrificium absolutum sui
interesse proprii quoad aeternitatem.

XI. In hoc statu anima amittit omnem
spem sui proprii interesse, sed nunquam
amittit in parte superiori, id est in suis
actibus directis et intimis, spem perfe-
ctam, quae est desiderium disinteressa-
tum promissorum.

XII. Director tunc potest huic animae
permittere, ut simpliciter acquiescat iac-
taturque sui proprii interesse, et iustae
condemnationi quam sibi a Deo indi-
ctam credit.

XIII. Inferior Christi pars in cruce non
communicavit superiori suas involunta-
rias perturbationes.

XIV. In extremis probationibus pro
purificatione amoris sit quaedam sepa-
ratio partis superioris animae ab in-
feriori. In istâ separatione actus partis
inferioris manant ex omnino caecâ et
involuntariâ perturbatione; nam totum
quod est voluntarium et intellectuale,
est partis superioris.

XV. Meditatio constat discursivis acti-
bus, qui a se invicem facile distinguun-
tur. Ista compositio actuum discursivo-
rum et reflexorum est propria exerci-
tatio amoris interessati.

xvi. Datur status contemplationis adeo sublimis, adeoque perfectae, ut fiat habitualis, itaut quoties anima actu orat, sua oratio sit contemplativa, non discursiva. Tunc non amplius indiget redire¹ ad meditationem eiusque actus methodicos.

xvii. Animae contemplativae privantur intuitu distincto sensibili et reflexo Iesu Christi duobus temporibus diversis: primo in fervore nascente earum contemplationis; secundo anima amittit intuitum Iesu Christi in extremis probationibus.

xviii. In statu passivo exercentur omnes virtutes distinctae, non cogitando quod sint virtutes. In quolibet momento aliud non cogitatur quam facere id quod Deus vult, et amor zelotypus simul efficit ne quis amplius sibi virtutem velit nec unquam sit adeo virtute praeditus, quam cum virtuti amplius affixus non est.

xix. Potest dici in hoc sensu, quod anima passiva et disinteressata nec ipsum amorem vult amplius, quatenus est sua perfectio et sua felicitas, sed solum quatenus est id quod Deus a nobis vult.

xx. In confitendo debent animae transformatae sua peccata detestari, et condemnare se, et desiderare remissionem suorum peccatorum, non ut propriam purificationem et liberationem, sed ut rem quam Deus vult, et vult nos velle propter suam gloriam.

xxi. Sancti mystici excluserunt a statu animarum transformatarum exercitationes virtutum.

xxii. Quamvis haec doctrina (de puro amore) esset pura et simplex perfectio evangelica in universa traditione designata, antiqui pastores non proponebant passim multitudini iustorum nisi exercitia amoris interessati eorum gratiae proportionata².

¹ Edit. Main. legit *redigere* (R. T.).

² Edit. Main. legit *proportionatae* (R. T.).

xxiii. Purus amor ipse solus constituit totam vitam interioram, et tunc evadit unicum principium et unicum motivum omnium actuum, qui deliberati et meritorii sunt ».

§ 4. Non intendit tamen Sanctitas Sua per expressam propositionum huiusmodi reprobationem alia in eodem libro contenta ullatenus approbare.

§ 5. Ut autem eadem praesentes litterae omnibus facilius innotescant, nec quisquam illarum ignorantiam valeat allegare, volumus pariter, et auctoritate praefata decernimus, ut illae ad valvas basilicae Principis Apostolorum ac Cancellariae apostolicae, necnon Curiae generalis in Monte Citatorio, et in acie Campiflorae de Urbe per aliquem ex cursoribus nostris, ut moris est, publicentur, illarumque exempla ibidem affixa relinquantur, itaut sic publicatae omnes et singulos, quos concernunt, perinde afficiant, ac si unicuique illorum personaliter notificatae et intimatae fuissent; utque ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Marem, sub annulo Piscatoris, die xii martii mdcxcix, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 12 martii 1699, pontif. anno viii.

CLXXVIII.

Confirmatur decretum Congregationis Concilii super obligatione parochorum

*applicandi sacrificium pro populo in diebus festis*¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Canes huius
decreti sunt opi-
scopus Pisto-
riensis et Pra-
tensis.

§ 1. Nuper a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum emanavit, super quodam dubio pro parte venerabilis fratris moderni episcopi Pistoriensis et Pratensis Congregationi huiusmodi proposito, decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « *Pistoriensis et Pratensis*: Cum parochi ecclesiarum Pistoriensis et Pratensis, inter varias opiniones doctorum involuti, negligant in dies celebrationem et respective applicationem sacrificii pro populo iuxta dispositionem sacrorum canonum et Concilii Tridentini, episcopus, ad consulendum nedum propriae, verum etiam doctorum parochorum conscientiae, supplicat declarari: *An parochi teneantur omnibus diebus festis applicare sacrificium pro populo, sive non.*

Decretum
Congregationis
mdccxcix, simile
alteri pro ab-
bate Nonantula-
no.

» Die xiv februarii mdcxcix, sacra Congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit, dandas esse resolutiones alias hac de re editas, et signanter in nullo Nonantulano eminentissimo abbati xxx augusti mdcxcviii tenoris ut infra:

« Cum praecepto divino iis, quibus animarum cura commissa est, mandatum sit pro ovibus suis sacrificium offerre, saepe alias sacra Congregatio Concilii censuit parochos teneri pro parochianis sacrificium applicare, et praecipue in dubio applicationis sacrificii proposito et respective resolutio

¹ In const. ed. mdcxcvii, die 23 decembris, pontif. vii, extant plura decreta super celebratione missarum; et in Benedicti XIII const. ed. mdcxcviii, die 14 iunii, pontif. v, agitur de ordinatis eiectis a Societate Iesu.

sub die x maii mdcxcii his praecisis verbis concepto: *An parochus missam celebrare teneatur et sacrificium applicare pro parochianis in diebus dominicis et festis, sive habeat congruam sive non?* Sacra, etc., iuxta alias declarationes, censuit teneri, nec posse eisdem diebus aliam eleemosynam recipere: ac proinde idem nunc respondendum esse censuerunt eminentissimi patres quoad parochos Nonantulanae dioecesis; addentes insuper quod E. V. pro suo pastoralis zelo detrectantes parochos compellere non gravetur — I. cardinalis SACRIPANTES praefectus — F. NUPTIUS secretarius ».

§ 2. Cum autem, sicut dictus episcopus nobis subinde exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, quo firmius subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desideret: nos, specialem ipsi episcopo gratiam facere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore

Confirmatio
relati decreti.

Clausulae.

quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv aprilis mdcxcix, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 24 aprilis 1699, pontif. anno viii.

CLXXIX.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium circa primum inter definitores perpetuos seu patres provinciae Ordinis Minorum S. Francisci Conventualium¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper, pro parte dilectorum filiorum definitorum perpetuorum Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum per patentes litteras ministrorum generalium dicti Ordinis institutorum, Congregationi ve-

¹ A Clemente X, const. ed. mdcclxxi die 1 decembris, pontif. ii, nonnulla determinata fuere circa dictos definitores; ab Innocentio XI constitutione ed. mdcclxxviii, die 29 novembris, pontif. xiii, circa primum collegialium, et ab hoc Pontifice const. edit. mdcc, die 14 iunii, pontif. ix, circa primum fratrum S. Didaci Discalceatorum in Indiis Occidentalibus, necnon a Clemente XI const. edit. mdccxx, die 7 iulii, pontif. xx, confirmantur quaedam decreta definitorii generalis.

nerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod dudum felicis recordationis Clemens Papa X praedecessor noster, ut statui et praecedentiae inter definitores perpetuos Ordinis praedicti, patres provinciae vocari solitos (qui in quinque species distincti esse recensebantur: nempe aliqui propter gestum in propria vel aliena provincia provincialatus officium; alii quia lecturam duodecim annorum spatio in regentiis, inter quas erant quae primae classis vocabantur, et collegiis vel universitatibus studii generalis exercuissent; alii ex eo quod verbum Dei eodem temporis spatio in pulpitis seu ecclesiis per decreta dicti Ordinis praescriptis praedicassent; alii quia, cum in sacra theologia magistri essent, per annos duodecim magistri novitiorum munere functi fuissent; et reliqui, ex decreto recolendae memoriae Alexandri Papae VII etiam praedecessoris nostri, qui pariter magisterii in sacra theologia gradu decorati per duodecim annorum decursum inquisitores haereticae pravitatis fuissent, seu partim lecturam, ut supra, et partim inquisitoris officium exercuissent), provisum foret, supplicationibus pro parte tunc existentis procuratoris generalis Ordinis praedicti nomine etiam tunc pariter existentium ministri generalis ac definitorum generalium perpetuorum et assistentium eiusdem Ordinis sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, ut de cetero omnes et singuli definitores perpetui provinciarum dicti Ordinis, modo et forma praedictis, post finitum lectorae seu praedicationis vel magisterii novitiorum aut inquisitoratus tempus per constitutiones eiusdem Ordinis seu praedictum Alexandri praedecessoris decretum respective praescri-

ptum, ab existente pro tempore ministro generali Ordinis huiusmodi per patentes eius litteras ceteroqui canonice eatenus instituti et in futurum instituendi, illico exprovincialium praeminentiis, praerogativis et praecedentiis fruerentur, polirentur et gauderent, in omnibus et per omnia, ac sine prorsus ulla differentiâ, perinde ac si provincialatus munere functi fuissent, atque inter eos et exprovinciales praedictos servaretur aequalitas, et, quoad ordinem praecedentiae, sola prioritas definitoratus et paternitatis provinciae attenderetur, auctoritate apostolica concesserat et indulserat, et alias prout in ipsius Clementis praedecessoris litteris desuper in simili forma Brevis expeditis uberius dicebatur contineri: et in eadem expositione subiuncto, quod nonnulli, qui ratione officii provincialatus titularis definitores perpetui Ordinis praedicti esse reperiiebantur, antianitatem sui definitoratus in suis provinciis nativis non a tempore absoluti, quando scilicet revera exprovinciales dicuntur et remanent, sed a die incepti provincialatus titularis officii huiusmodi, seu ipsorum institutionis in provinciales titulares computari seu desumi debere praetendebant, contra expressum sensum verborum praedictarum Clementis praedecessoris litterarum, in quibus videlicet exprovinciales denominabantur et propter gestum provincialatus officium definitores perpetui recensebantur, imo etiam contra expressam dispositionem constitutionum Urbanarum nuncupatarum dicti Ordinis, cap. viii, tit. xxii, n. 3. in fine, ubi statutum illos concernens legi dicebatur hoc verborum tenore: *expleto huiusmodi provincialatus tempore, deinceps nativarum provinciarum patres perpetuique definitores iure legitimeque remaneant*; ex prae-

Nonnulli de
finitores prae-
tendebant an-
tiantiam com-
putandam esse
a tempore ele-
ctionis.

tensionibus vero huiusmodi multae dissensiones inter fratres praedicti Ordinis non sine divini servitii et regularis observantiae detrimento resultabant: ideoque pro parte eorundem definitorum perpetuorum per patentes litteras ministrorum generalium Ordinis huiusmodi sicut praemittitur institutorum dictae Congregationi cardinalium supplicato, ut declarare vellent, an iuxta praedictas Clementis praedecessoris litteras memorati exprovinciales titulares ab incepti seu potius ab absoluti eorum provincialatus officii tempore definitores perpetui in suis provinciis nativis reputari deberent: emanavit ab eadem Congregatione cardinalium decretum tenoris qui sequitur, videlicet: «Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, audito patre procuratore generali praedicti Ordinis, et attentis narratis, censuit et declaravit, praecedentiam inter definitores perpetuos et provinciales titulares admissos ante ultimum capitulum generale desumendam esse in provinciis nativis, postquam ipsi patres provinciales compleverint triennium provincialatus titularis et titulum et denominationem exprovincialium assumpserint, et non antea; in provinciis vero titularibus a die post institutionem per litteras patentes et post emissionem professionis fidei; prout praesentis decreti vigore desumi mandat ac praecipit. Romae xxvi martii mdcxcix. — G. cardinalis CARPINEUS. — N. archiepiscopus Athenarum secretarius ».

§ 2. Cum autem, sicut definitores perpetui, per patentes litteras, ut praefertur, instituti, nobis subinde exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae pa-

Decretum an-
te re S. Con-
gregationis.

Confirmatio
relati decreti.

trocinio communiri summopere desiderant: nos, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesentium, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praedictae Congregationis cardinalium.

Clanulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicut in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Ordinis et provinciarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis,

illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi maii MDCCXCIX, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 16 maii 1699, pontif. anno VIII.

CLXXX.

Indicatur universale iubilaeum anni sancti MDCC.

Innocentius episcopus,
servus servorum Dei,

Universis christifidelibus praesentes litteras
inspecturis,
salutem et apostolicam benedictionem.

Regi saeculorum, qui sedet super Cherubim, et terrena omnia per labentium temporum vices, immortalis ipse et incommutabilis permanens, mirâ ordinatione dispensat, cantemus, dilecti filii, canticum novum, et acceptabile gratiarum et laudis sacrificium immolemus. Dum enim exeuntis iam saeculi finem instare conspiciamus, supernam merito

1 Ultimum iubilaeum anni sancti MDCLXXV indictum fuit a Clemente X, const. ed. MDCLXXIV, die 16 aprilis, pontif. IV.

Fides transumptorum.

Prooemium a commendatione huius anni sancti petim.

erga nos misericordiam confitemur, quia tot inter humanae vitae pericula non sumus consumpti, et nostrae simul mortalitatis admoniti, praeterire omnia, et nihil permanere sub sole, non divinis modo eloquiis credimus, sed ipsum decurrentium saeculorum experimentoprehendimus; aeternae scilicet providentiae per mundanas huiusmodi varietates nos erudiente consilio, ut, immortalis vitae gaudiis destinati, sobrie et iuste et pie vivamus in hoc saeculo, atque infirma haec et instabilia contemnentes, ad ea, quae sursum sunt et in aeternum permanent, animos erigamus. Hoc vero saluberrimum et christiano plane dignum nomine studium, etsi nullo unquam vitae nostrae tempore negligendum, peculiari tamen ratione ac suo quodam veluti iure nobis exigit appropinquans laetissimus ille, universaeque catholicae Ecclesiae venerabilis annus, nobis ex veteri maiorum instituto celebrandus, quo ad hanc aliam Urbem nostram et beati Petri sedem ex toto orbe concurratur, et universis fidelibus ad quaeque pietatis officia impensius excitatis, caelestes thesauri unigeniti Filii Dei et salvatoris nostri Iesu Christi sanctorumque eius meritis comparati, latissime reserantur. Antiquorum enim, ut nostis¹, habet fida traditio, per decurrentes saeculorum aetates, centenis quibusque ab eiusdem Domini nostri salutiferâ Incarnatione annis, amplissimas peccatorum indulgentias ac remissiones pie ac devote sacra Apostolorum limina visitantibus esse propositas. Et quamvis provide Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum consilio sanctissimi huius iubilaei celebrandi tempus, quod multi, aetate hominum in die descescente, attingere non valebant, quo plures pos-

1 Male ed. Main, legit nostris pro nostis (R. T.).

sent indulgentiarum eius fieri participes, intra angustiores annorum limites contractum fuerit; ipsa nihilominus centenarii celebratio et antiquitatis praestantia et¹ expressiori primaevae originis representatione in primis insignis merito existimatur; postremo videlicet cuiusvis saeculi anno (quod longissimus humanae vitae spatium reputatur) christianis omnibus partum sibi per Christum aeternae vitae per infinita saecula duraturae beneficium solemnitus recolentibus. Audite ergo haec omnes gentes, quae Christi nomine gloriamini; auribus percipite qui habitatis orbem, reges terrae et omnes populi, simul in unum dives et pauper, dum nos, eiusdem Christi vices, licet immeriti, gerentes in terris, annuntiamus vobis et evangelizamus annum Domini placibilem, annum expiationis et veniae, redemptionis et gratiae, remissionis et indulgentiae peccatorum. Audiat terra verba oris nostri, et buccinae sacerdotalis iubilaeum populo Dei personantis clangorem universus orbis laetus excipiat, dum, quod olim filiis Israël in umbrâ legis praefiguratum accepimus, hoc in Evangelii veritate iam cernimus spiritualiter adimpletum: nec enim, ut pridem iudaicum populum ad terrenarum possessionum recuperationem christianus nos annus iubilaeus invitat, sed ad aeternae assequutionem haereditatis, a qua nos praevaricatio primi parentis excluserat; non ab humana servitute manumittimur, sed in libertatem filiorum Dei vindicamur; non pecuniarum debito absolvimur, sed peccatorum; non labori colendae terrae subducimur, sed in caelestium contemplatione Domino feriamur.

§ 1. Quod igitur ratio temporis et eorumdem Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum admonet con-

1 Coniunct. et nos addimus (R. T.).

Indictio iubilaei et eius commendandi ratio.

sueltudo, illorum vestigiis inhaerentes, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium assensu, universalis et maximi in hac alma Urbe nostra iubilaei celebrationem in annum proximum mccc, a primis vespere vigiliae Nativitatis domini nostri Iesu Christi proxime futurae inchoandam, et per totum annum ipsum finiendam, auctoritate Dei omnipotentis et beatorum Petri et Pauli ac nostrae, maximo et superabundanti nostri cordis gaudio et exaltationem, ad ipsius Dei gloriam, catholicae Ecclesiae exaltationem, ac totius christiani populi sanctificationem indicimus et promulgamus. Quo quidem iubilaei anno durante, omnibus utriusque sexus christifidelibus, vere poenitentibus et confessis, qui beatorum Petri et Pauli, necnon S. Ioannis Lateranensis et S. Mariae Maioris de Urbe basilicas semel saltem in die per triginta continuos aut interpolatos dies, si Romani vel incolae Urbis, si vero peregrini aut alii externi fuerint, per quindecim saltem dies devote visitaverint, et pro sanctae Ecclesiae exaltatione, haeresum extirpatione, catholicorum principum concordia, et christiani populi salute et tranquillitate pias ad Deum preces effuderint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam, remissionem ac veniam misericorditer in Domino concedimus et impertimur. Et quoniam evenire potest, ut ex iis, qui hac de causa iter aggressi fuerint, vel ad Urbem se contulerint, aliqui in via aut etiam in ipsa Urbe morbo vel alia legitima causa detenti aut morte praeventi, praefinito dierum numero non completo, ac ne quidem fortasse inchoato, praemissa exequi et dictas basilicas visitare nequeant: nos, piaae promissaeque illorum voluntati, quantum in Domino possumus, benigne favere cupientes, eosdem vere poenitentes et con-

fessos praedictae indulgentiae et remissionis participes perinde fieri volumus, ac si dictas basilicas diebus a nobis praescriptis reipsa visitassent; ut, praefatis necessitatibus impediti, desiderii sui effectum dono Sancti Spiritus consequantur.

§ 2. Sanctificamini itaque, filii dilectissimi, et praeparate corda vestra Domino, ut annum merito sanctum a maioribus appellatum, quia sanctis operibus specialius praestitutum, devotionis religiosae consuetudine celebretis. Lavamini, mundi estote, auferte malum cogitationum vestrarum ab oculis Domini, et, renovati spiritu mentis vestrae, orationibus insistite; frequentate ieiunia, eleemosynas erogate, quibus et propitiatio Dei quaeritur, et concupiscentia carnis extinguitur, et anteactae vitae crimina redimuntur. His porro christianae vitae ornamentis instructi, virtutumque praesidiis communiti, impigra piaque animi alacritate ad hanc sanctam in terris civitatem Dei, tot sanctorum martyrum ac beatorum, praecipue apostolorum Ecclesiae principum memoria praecellentem, velut ad thronum gratiae accedite cum fiducia, ut misericordiam consequamini; si enim duorum vel trium fidelium pio consensui, omnia quae poposcerint, Dominus praestanda promittit, quid denegabitur multorum millium plebi unam observantiam pariter exequenti, et per unum spiritum in ipsa religionis arce concorditer supplicanti? Dirigat Dominus gressus vestros in semitis suis, et in pace deducat vos¹ velut oves pascuae suae ad pastorem vobis in terris divinitus constitutum humiliter confluentes, ut qui unum corpus sumus in Christo, unanimes honorificemus Deum, et in sanctae Ecclesiae, quae una est dilecta Dei nostri, communione invicem collaete-

¹ Edit. Main. legit nos pro vos (R. T.).

Excitantur
omnes ad bona
opera et ad iu-
bilaenm.

mur. Atque utinam vobiscum pari charitatis amplexu et paterni amoris in sinu daretur excipere filios olim nostros, nunc autem ab Ecclesia transfugas, qui iuxta nos erant, et de longe steterunt, recedentes a fide patrum suorum, et avertentes se ab ubere matris suae, quod sine gravi maerore recolere non valemus; deceptorum quippe tot animarum ruinas cum fletu et lacrymis miseramur, exequentes apostolicae pietatis exemplum, ut cum infirmantibus infirmemur. Et quia nos eius locum, licet immeriti, tenere conspiciamus, qui venit revocare dispersos in terram suam, oves quae perierunt, assiduis ad Deum votis, repetere et pastoralis sollicitudine quaerere non desistimus, clamantes et invitantes ut revertantur praevaricatores ad cor, omnique haeretica pravitate deposita, catholicae veritatis lumen agnoscant, et ad sanctae matris Ecclesiae redeant unitatem.

Mandatur Or-
dinariis Inco-
rum promulga-
tio iubilaei.

§ 3. Vos autem in primis, venerabiles fratres nostri patriarchae, primates, archiepiscopi et episcopi, sal terrae et lux mundi a Domino constituti, et ad dandam scientiam salutis plebi eius, in consortium nostrae sollicitudinis advocati, dominico gregi devotionem officii pastoralis impendite, vocate coetum, congregate populum, ovesque vobis creditas ad primi post Christum pastoris beati Petri sedem adducite, ut, convenientibus undequaque ad fidei petram et catholicae unitatis fundamentum christifidelibus, una Ecclesiae fides et unus Spiritus clarius pateat, atque uni visibili capiti, Christi in terris vicario, membrorum eius perpetua atque indivisa coniunctio charitatis glutino coagmentata, unde unum Christi corpus efficitur, toti mundo splendidius elucescat. Dicite in gentibus, quam magnum et in conspectu Domini pretiosum sit cum totus Christi

populus eisdem simul instat officiis, et in utroque sexu omnes gradus, omnesque ordines sanctis operibus uno cooperantur affectu; plenissima enim obtinetur peccatorum abolitio, quando una est Ecclesiae totius oratio. Annunciate populis annum acceptabilem Domino, caelestium gratiarum ubertate redundantem, quem proinde fideles cuncti pia devotione suscipiant, et bonorum operum frequentatione sanctificent. Docete omnes, sacro hoc potissimum tempore, a peccatis abstinere, intemperantiam sugere, et turpium voluptatum damna vitare, emundatosque ab omni inquinamento carnis et spiritus caelestia concupiscere, et in amorem se incorruptibilis boni atque in spem verae lucis attollere. Detumescat superbia, mansuecat iracundia, cessent odia, deficiant simulae, et in unitatem dilectionis omnia Christi membra conveniant. Qui vero substantiam huius mundi habent, vobis praedicantibus discant non in incerto divitiarum confidere, sed omni avaritiae labe deposita, ad promerendam misericordiam Dei per opera misericordiae se preparare. Aperiant viscera sua, et fratrum suorum pauperum inopiam sublevent, ac peregrinos praecipue Romam venientes subsidiis adiuvent, hospitio excipiant, omnibusque christianae charitatis officiis prosequantur. Omnes autem, ut vetus Ecclesiae consuetudo apostolico ore laudata nos admonet, orent pro regibus et principibus christianis, ut quietam et tranquillam vitam agamus, et pax et concordia perpetuo conservetur. Eos porro, qui sacram peregrinationem ad hanc almam Urbem nostram susceperint, paternis exhortationibus specialibus admonete, quae cordis devotione et modestia ac fraternae pacis observatione ubique se gerant, ut Christi bonus odor fiant in omni loco.

Non vanis intendant fabulationibus, non mundi curiosa sectentur, sed piis meditationibus mentem instruant, et ad portandas itineris molestias divinarum rerum colloquiis, hymnis¹ etiam et canticis spiritualibus sibi invicem adiumento sint, et content in viis Domini; quoniam magna est gloria Domini, cogitent, quia dum sumus in corpore, peregrinamur a Domino, quodque non habentes hic manentem civitatem, futuram inquirimus, et ad eam, quae sursum est, Ierusalem matrem nostram sanctae spei affectibus aspiramus. Avertant in itinere oculos suos ne videant vanitates, nec illicitis cupiditatibus aut saecularibus desideriis a suscepto pietatis proposito distrahi se patiantur. Sic bonas facient vias suas, et ambulantes in semitis iustitiae, digni fient, angelo Dei comite, ad hanc sanctam civitatem cum exultatione deduci, ubi introibunt in tabernacula Domini, et adorabunt in locis ubi requiescunt Sancti eius. Intrabunt portas eius in confessione, portas iustitiae, quibus facilis ad misericordiam Dei praestatur accessus, et ad caelestium benedictionum thesauros acquirendos felix aditus aperitur. In omnibus autem, venerabiles fratres, probate vos ipsos, et omnem clerum exemplum bonorum operum et formam gregis: luceat lux vestra coram hominibus, ut vestrae virtutis ac religionis velut sale ceteri condiantur, dumque in vos tamquam speculum oculos conii-
ciunt, ex actionibus vestris habeant quod imitentur. Carissimos quoque in Christo filios nostros imperatorem electum, ac reges et principes omnes catholicos, quos, in ipsa etiam ad sacra beatorum apostolorum limina pia peregrinationis laude, maiorum suorum aemulatores fieri summopere cuperemus, et magno ingravescentis senii nostri solatio, ante-

quam Dominus in pace dimitteret servum suum, in benedictionibus dulcedinis amantissime amplecteremur, hortamur interim et rogamus in Domino, ut, quo plura et magis illustria beneficia, ab Eo per quem reges regnant, acceperunt, tanto ardentius, ut par est, ad Dei gloriam procurandam pio zelo excitentur; praecipue vero venerabilium fratrum nostrorum episcoporum et superiorum antistitum pastorem sedulitatem ut¹ vigilantiam adiuvent, et a suis magistratibus et ministris adiuvari mandent, et improborum licentia coërceatur, et bonorum studia eorum regia ope et gratia foveantur; maxime autem erga peregrinos beneficentiam et liberalitatem exerceant, curentque, ut tutis incedant itineribus, et nulla hominum perditorum vexatione perturbentur, sed hospitalibus domibus et publicis hospitibus amanter excepti, et commeatu rebusque ad vitam necessariis recreati, sine ulla concussione et iniuria, institutum iter laeti peragant, et cum gaudio in patriam revertantur. His enim hostis reges potissimum et principes Deum sibi placabilem reddent, ut diu in terris felices vivant, et demum in aeterna tabernacula recipiantur ab illis ipsis pauperibus, erga quos misericordiam exercuerint, in quibus Christus pascitur et nutritur.

§ 4. Ut vero praesentes litterae ad omnium fidelium quibuscumque in locis existentium notitiam facilius perveniant, volumus earum exemplis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, ac personae in ecclesiastica dignitate constitutae sigillo munitis, eadem prorsus fidem haberi, quae haberetur ipsis praesentibus si exhibitae forent et ostensae.

§ 5. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostrae indictionis, promulga-

1 Edit. Main. legit et pro ut(R. T.).

Clausulae

Sanctio poe-
nalis.

tionis, concessionis, impartitionis, hortationis, rogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXCIX, xv kalendas iunii, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 18 maii 1699, pontif. anno VIII.

CLXXXI (al. 182).

Confirmatur constitutio Gregorii XV circa dispensationem voti ac iuramenti a clericis Congregationis Doctrinae Christianae de Urbe emissi, una cum illius declaratione, et indulto suscipiendi ordines ad titulum Congregationis¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Apostolicae sollicitudinis, quam meritis licet et viribus longe impares divina dignatione gerimus, ratio exigit, ut illis, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris ad virorum in sortem Domini vocatorum pietatisque officiis assidue incumbendum congregationes sub salubribus earum regulis atque institutis continendas sapienter disposita esse noscuntur, quo firmiora sint et serventur exactius, apostolici muniminis nostri patrocinium adiungamus, ac alias pastoralis officii nostri partes desuper interponamus, sicut in Domino expedire arbitramur.

1 Const. Gregorii XV infra citatur. Ab Alexandro VII ligati fuere tribus votis const. edit. MDCLIX, die 26 septembris; et in Clementis XI const. ed. MDCCXVI, die 29 septembris, pontif. XVI, agitur de voto perseverantiae.

Bull. Rom. — Vol. XX.

111

§ 1. Dudum siquidem felicitis recordationis Gregorio XV praedecessori nostro pro parte tunc existentium praepositi et clericorum Congregationis Doctrinae Christianae, in ecclesia S. Agathae Trans-tyberim de Urbe institutae, exposito, quod clerici eiusdem Congregationis, elapso novitiatus anno, votum cum iuramento in eadem Congregatione perpetuo manendi libera et spontanea voluntate emittebant; nonnulli vero super voto et iuramento praefatis, invita etiam Congregatione huiusmodi, dispensare, et illa commutare licitum putabant, et de facto in eiusdem Congregationis praedictae dispensabant et commutabant: idem Gregorius praedecessor, supplicationibus eorumdem praepositi et clericorum nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, inter cetera, auctoritate apostolica decrevit et ordinavit, quod de cetero cum clericis eiusdem Congregationis, super voto et iuramento praedictis, nisi per ipsum Gregorium praedecessorem aut Romanum Pontificem pro tempore existentem dispensari, aut votum et iuramentum huiusmodi commutari nullatenus possent, nec non facultatem desuper dispensandi seu eadem vota commutandi sibi et Romano Pontifici pro tempore existenti reservavit, et alias, prout in eiusdem Gregorii praedecessoris litteris desuper in simili forma Brevis die XII novembris MDCXXI expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut dilecti filii moderni praepositi et presbyteri seniores praedictae Congregationis nobis nuper exponi fecerunt, ipsi, quo dictae Congregationis statui et utilitati peramplius consultum sit, praefatas Gregorii praedecessoris litteras apostolicae confirma-

A Gregorio XV statutum fuit, ut solus Pontifex dispensaret vel commutaret votum et iuramentum praedicta.

Confirmat, declarat et indiget ut in rubrica.

Impioratur
antistitum priu-
cipum.

lionis nostrae patrocinio communiri, ac alias opportune in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri summo-
pere desiderant: nos, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet in-
nodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore cen-
sentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis in-
clinati, de venerabilium fratrum nostro-
rum S. R. E. cardinalium Concilii Tri-
dentini interpretum consilio, et attentis voto et relatione dilecti filii nostri Pe-
tri Matthaei eiusdem S.R.E. cardinalis Petruccii nuncupati, ad quem Congre-
gatio dictorum cardinalium negotium huiusmodi examinandum remiserat, de-
super factis, decretum et ordinationem ac reservationem huiusmodi, expeditas-
que desuper Gregorii praedecessoris litteras supradictas, auctoritate apostoli-
ca, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apo-
stolicae firmitatis robur et efficaciam adiungimus. Praeterea cum clericis et
presbyteris dictae Congregationis Do-
ctrinae Christianae, postquam votum et iuramentum praedictum emiserint, nisi
forte ab ipsa Congregatione iuxta illius constitutionum dispositionem dimissi fue-
rint, nec per officium Poenitentiariae Apostolicae, nec ab alia quacumque
persona, sub cuiusvis privilegii seu in-
dulti praetextu, sed solum per nos et Romanum Pontificem pro tempore exi-
stentem, praeterquam in casibus a iure permissis (nempe primo in eventum quo
vel ex parte ipsorum vel ex parte eius-

dem Congregationis Doctrinae Christianae tanta et tam notabilis mutatio con-
tingeret, ut alia res ab ea, quae per eos promissa fuit, moraliter diversa
merito censenda esset; secundo si ali-
quis ex eisdem clericis seu presbyteris post emissum dictum votum ad aliquam
religionem ab hac Sancta Sede appro-
batam transire vellet; tertio demum, quando filiusfamilias votum huiusmodi
inscio patre emisisset, nisi tamen tacitus illius consensus adesset), dispensari
posse, aliterque etiam a Sede praedicta sine expressa voti et iuramenti praedi-
ctorum mentione obtentas dispensatio-
nes nullas et subreptitias fore, aucto-
ritate et tenore praedictis, decernimus et declaramus. Porro clericis eiusdem
Congregationis Doctrinae Christianae, ut, postquam votum praedictum emiserint,
ad omnes sacros etiam presbyteratus ordines, si alias ad id idonei reperian-
tur, nec ullum canonicum eis obstat impedimentum, ad titulum ipsius Con-
gregationis, ut moris esse asseritur (dum-
modo tamen Ordinario loci constet dic-
tam Congregationem victum et vesti-
tum eorum cuilibet pro rata quadra-
ginta saltem scutorum monetae ex tot bonis stabilibus, certis et fructiferis vel
locis montium Camerae Apostolicae non vacabilem annuatim subministrare pos-
se), servatis alias servandis, promoveri, et promoti in ordinibus huiusmodi etiam
in altaris ministerio ministrare libere et licite possint et valeant, eadem au-
thoritate, harum serie, concedimus et indulgemus; firmo tamen remanente
quodam decreto alias nempe die xiii ianuarii MDCLXXIII a Congregatione tunc
existentium dictae S. R. E. cardinalium et Romanae Curiae praelatorum super
negotiis visitationis apostolicae eccle-
siarum et locorum piorum dictae Urbis auctoritate apostolica instituta deputa-

torum edito, quo mandatum fuisse di-
citur, ut in eadem Congregatione Do-
ctrinae Christianae admissi, si eos quam-
vis licite inde exire seu demitti contingeret,
ab exercitio ordinum ad illius titulum
susceptorum, quamdiu, praevia eorum
Ordinarii recognitione et approbatione,
tantum in redditibus habeant quan-
tum ad congruam ipsorum substantia-
tionem sufficiat, suspensi remaneant; ac
iuribus insuper eis agendi contra ipsam
Congregationem, quatenus, in eorum e-
iectione¹ seu dimissione, forma, ab illius
constitutionibus capite viii secundae ea-
rum partis praescripta, servata non
fuisset, et alias prout de iure, reser-
vatis. Decernentes, ipsas praesentes lit-
teras semper firmas, validas et efficaces
existere et fore, suosque plenarios et
integros effectus sortiri et obtinere, ac
illis, ad quos spectat et pro tempore
quandocumque spectabit, in omnibus et
per omnia plenissime suffragari, et ab
eis respective inviolabiliter observari,
sicque in praemissis per quoscumque
iudices ordinarios et delegatos, etiam
causarum palatii apostolici auditores,
iudicari et definiri debere, ac irritum
et inane, si secus super his a quoquam,
quavis auctoritate, scienter vel ignoran-
ter, contigerit attentari.

Conirariorum
derogatio.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac
constitutionibus et ordinationibus apo-
stolicis, necnon, quatenus opus sit, dic-
tae Congregationis Doctrinae Christianae, etiam iuramento, confirmatione
apostolica, vel quavis firmitate alia ro-
boratis, statutis et consuetudinibus,
privilegiis quoque, indultis et litteris
apostolicis in contrarium praemissorum
quomodolibet concessis, confirmatis et
innovatis; quibus omnibus et singulis,
illorum tenores praesentibus pro plene

¹ Pessime edit. Main.. legit erectione pro eie-
ctione (A. T.).

et sufficienter expressis ac de verbo
ad verbum insertis habentes, illis alias
in suo robore permansuris, ad praemis-
sorum effectum, hac vice dumtaxat, spe-
cialiter et expresse derogamus; cete-
risque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem ut earundem
praesentium litterarum transumptis, seu
exemplis, etiam impressis, manu alicuius
notarii publici subscriptis, et sigillo
personae in ecclesiastica dignitate con-
stitutae munitis, eadem prorsus fides
tam in iudicio quam extra illud ubi-
que locorum habeatur, quae ipsis prae-
sentibus haberetur si forent exhibitae vel
ostensae.

Fides tran-
sumptorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-
rem, sub annulo Piscatoris, die xxiii
iunii MDCXCIX, pontificatus nostri an-
no viii.

Dat. die 23 iunii 1699, pontif. anno viii.

CLXXXII (al. 183).

*Transfertur valetudinarium pauperum
sacerdotum de Urbe ad palatium in
civitate Leonina, cum erectione colle-
gii seu seminarii ecclesiastici pro
presbyteris et clericis.*

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Ecclesiae catholicae per universum
terrarum orbem diffusae regimini, me-
ritis licet imparibus, per ineffabilem
divinae sapientiae atque bonitatis abun-
dantiam praesidentes, ad ea, per quae
salubri christifidelium in sortem Domini
assumptorum institutioni felicique di-

Exordium.

¹ De hoc valetudinario vide Clementis X
const. ed. MDCLXXIV, die 13 iulii. In huius Pon-
tificis const. ed. MDCXCIII, die 22 maii, pont. II,
erectum fuit hospitium invalidorum; et in con-
stitut. edit. MDCC, die 20 maii, pontif. IX, eri-
gitur Congregatio hospitalis pauperum infirmo-
rum in Indiis Occidentalibus.

rectioni ubique locorum, potissimum vero in alma Urbe nostra verae religionis arce, ex qua bonorum operum exempla in omnes christiani orbis partes assidue promanant, quamque propterea prae ceteris ordinatissimam esse decet, opportunis rationibus consulitur, propensis studiis iugiter intendimus, et ut pia testantium voluntates, praesertim ad pauperum presbyterorum infirmorum subventionem et utilitatem ordinatae, commodius ac consultius impleantur, concessae nobis a Domino potestatis partes libenter interponimus, sicut ad Dei omnipotentis gloriam, piorum operum incrementum, et animarum salutem expedire in Domino arbitramur.

§ 1. Alias siquidem felicitis recordationis Clementi Papae X praedecessori nostro, pro parte tunc existentium deputatorum seu administratorum valetudinarii seu hospitalis pauperum sacerdotum saecularium de Urbe, exposito, quod, cum dudum quondam Ioannes Antonius Vestrius Romanus valetudinarium seu hospitale huiusmodi ad curandos pauperes sacerdotes infirmos in propria domo ad Cloacam S. Luciae nuncupata in regione Pontis S. Angeli dictae Urbis posita, ubi tunc reperiebatur ac de praesenti etiam reperitur, erexisset et constituisset, illudque suum ex asse haeredem instituisset, necnon curae et gubernio decani canonicorum basilicae Principis Apostolorum de eadem Urbe pro tempore existentis, ac duorum presbyterorum a Congregatione centum sacerdotum et viginti clericorum in ecclesia eiusdem S. Angeli in civitate Leonina sive burgo Urbis huiusmodi canonice ut asserebatur erecta deputandorum, et annis singulis mutandorum, commisisset, executores testamenti eiusdem Ioannis aucto-

1 Edit. Main. legit *sed* pro *seu* (R. T.).

ris, fundationem hospitalis huiusmodi a bonae memoriae Ascanio Rinaldo tunc existentis in Urbe praedicta vicarii in spiritualibus generalis vicesgerente approbari, eique sic erecto privilegia, immunitates et exemptiones, quae aliis hospitalibus de iure competunt, concedi obtinuerant, cum facultate ibidem altare seu capellam¹ ad effectum celebrandi, campanas retinendi, sepulturam aedificandi, ac omnia alia faciendi iuxta mentem et piam dispositionem dicti Ioannis testatoris, et alias, prout in praedicti Ascanii vicesgerentis decreto desuper emanato uberius dicebatur contineri: idem Clemens praedecessor, supplicationibus dictorum deputatorum seu administratorum nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, decretum praedictum, toto illius tenore inserto, auctoritate apostolica confirmavit et approbavit, et alias, prout in ipsius Clementis praedecessoris desuper in simili forma Brevis die XIII iulii MDCLXXIV expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, tametsi valetudinarium praedictum, in memorata testatoris domo ut praefertur erectum et constitutum, omnibus pauperibus sacerdotibus infirmis in eo excipi volentium semper hactenus patuerit et pateat de praesenti, nihilominus ipsius valetudinarii redditus, tam ob exiguum eorumdem sacerdotum ad illud confluentium numerum, quam ob sedulam ac fidelem curam, qua redditus huiusmodi hucusque administrati fuerint, notabiliter creverint, iique insuper quorundam piorum legatorum ac novissime haereditatis quondam Francisci Biancardi, quae valetudinario huiusmodi

1 Videtur deesse verbum *erigendi* (R. T.).

Causa translationis.

obvenit, accessione adeo amplificati fuerint, ut usibus, in quos iuxta memoratorum testatorum aliorumve piorum largitorum voluntatem convertendi essent, superabundare dignoscantur: hinc est quod nos, pastoralis officii nostri debito summopere congruentem rem facturi nobis videmur, si valetudinarium supradictum ex angusta nec satis nota domo, in qua de praesenti, sicut praemittitur, reperitur, ad ampliorem et commodiorem locum, nempe ad palatium in civitate Leonina seu burgo huiusmodi situm, quod nuper hoc consilio a dilecto filio nobili viro Philippo Columna magno regni Neapolis contestabili emendum duximus, transferamus, ipsiusque valetudinarii redditus, quos¹ expensas pro corporibus dictorum sacerdotum infirmitatibus curandis faciendas excedere compertum fuerit, inutili eorum multiplico sublato, ad spiritualem ipsorum sacerdotum aliorumque ecclesiasticorum virorum utilitatem fructuosius applicemus.

§ 3. Itaque, dictorum Ioannis Antonii et Francisci, aliorumque testatorum et piorum largitorum quorumlibet, testamentorum et aliarum etiam ultimarum voluntatum ac dispositionum quarumcumque tenores, et alia quaecumque etiam specificam et individuum mentionem seu expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, memoratum valetudinarium in praedicta domo erectum et institutum, cum omnibus et singulis privilegiis, immunitatibus et exemptionibus ei ut praefertur concessis et competentibus, a domo huiusmodi ad palatium supradictum, per nos sicut praemittitur, transferimus, ipsiusque valetudinarii redditus, quos¹ expensas pro corporibus dictorum sacerdotum infirmitatibus curandis faciendas excedere compertum fuerit, inutili eorum multiplico sublato, ad spiritualem ipsorum sacerdotum aliorumque ecclesiasticorum virorum utilitatem fructuosius applicemus.

1 Male edit. Main. legit *quod* pro *quos* (R. T.).

mittitur emptum, tenore praesentium perpetuo transferimus et transportamus.

§ 4. Ceterum in eodem palatio collegium seu seminarium ecclesiasticum, quo, procul a saecularibus negotiis, iuxta regulas iussu nostro praescribendas, presbyteri alique clerici, qui, vocationis qua vocati sunt memores, ac Dominum in haereditatem sortiti¹, id re ipsa esse, quod dicuntur, sedulo studere voluerint, benigne excipi, atque inibi, quo ceteris fidelibus tum doctrinae lumine tum bonorum operum exemplo praelucere possint, disciplinis eorum statui conformibus instrui ac exerceri debeant, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, harum serie perpetuo erigimus et instituimus; ipsique collegio sic erecto et instituto, pro illius dote, eiusque officialium ac ministrorum, ceterarumque personarum ei pro tempore inservientium sustentatione et stipendio, nec non aliis illius usibus et necessitatibus (salva tamen semper in omnibus et per omnia memorati valetudinarii, sicut praemittitur, translati manutentione) omnia et singula ipsius valetudinarii, et alia quaecumque bona, proprietates, canones, census, fructus, redditus et proventus, pecunias, res, actiones et iura, tam per nos vel successores nostros Romanos Pontifices quam per alias quaslibet personas in futurum quancumque et quomodo-cumque eidem collegio etiam per modum eleemosynae donanda, assignanda, unienda, offerenda, concedenda et relinquenda (ita ut liceat pro tempore existentibus collegii et valetudinarii huiusmodi administratoribus, nomine eiusdem collegii, per se, vel alios per eos pro eorum arbitrio deputandos et amovendos, illorum omnium et singulorum veram, realem, corporalem et actualem possessionem seu

1 Edit. Main. legit *sortiri* pro *sortiti* (R. T.).

Kreolin seminario ecclesiastici in eodem palatio.

quasi possessionem absque spoliis vel attentatorum vitio, et sine cuiuscumque iudicis decreto et ministerio, libere apprehendere et apprehensam perpetuo retinere, illaque locare, dislocare, regere, administrare, ac illorum fructus, redditus et proventus, iura, obventiones et emolumenta quaecumque percipere, exigere et levare, ac in praedicti collegii et non in alios usus et necessitates, omnibus tamen prius erga pauperes sacerdotes infirmos iuxta praedicti valetudinarii institutum christianae charitatis officiis expletis ceterisque illius oneribus plane supportatis, convertere et erogare, nostrā et pro tempore existentis Romani Pontificis, dioeceseos loci, dictae Urbis vicarii, vel cuiusvis alterius licentiā desuper minime requisitā, motu, scientiā, deliberatione et potestatis plenitudine ac tenore praedictis, itidem perpetuo, ex nunc prout ex tunc postquam donata, assignata, unita, oblata, concessa et relicta fuerint, et e contra, applicamus, assignamus, concedimus, appropriamus et incorporamus.

Institutor
Congregatio so-
per regimini
coll-gii et va-
letudinarii.

§ 5. Porro super regimine et administratione collegii supradicti Congregatio unius seu plurium ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, ac nonnullorum dilectorum filiorum Romanae Curiae praelatorum, aliorumque ecclesiasticorum virorum doctrinā, pietate, prudentiā et rerum usu praestantium, a nobis deputatorum, ac in futurum tam a nobis quam a successoribus nostris Romanis Pontificibus deputandorum, inter quos etiam volumus dilectum filium modernum et pro tempore existentem decanum canonicorum dictae basilicae, iuxta praedicti Ioannis Antonii testatoris dispositionem qualificatam, motu, scientiā, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, earumdem tenore praesentium, similiter per-

petuo praeponimus et constituimus; in ipsamque Congregationem sic praepositam et constitutam etiam praedicti valetudinarii regimen et administrationem, illis a quibusvis aliis personis penitus et omnino abdicatis, perpetuo itidem transferimus et transportamus, ac translata et transportata esse decernimus et declaramus.

§ 6. Decernentes pariter, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, cuiusvis status, gradus, ordinis, praeeminentiae et dignitatis existant, aliive quilibet, etiam speciali et individua mentione digni, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati, auditi, neque causae, propter quas praesentes emanarint, sufficienter adductae, verificate et iustificate fuerint, aut ex aliā quacumque etiam quantumvis iuridicā, piā et privilegiatā causā, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, aut interesse habentium consensu, aliove quolibet etiam quantumvis magno ac formali et substantiali individuumque expressionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, modificari, retractari, in controversiam vocari, seu ad terminos iuris reduci, aut adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, seu impetrato, aut etiam motu, scientiā et potestatis plenitudine similibus concessio vel emanato quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse; sed ipsas praesentes litteras semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et

Clausulae.

fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime et perpetuo suffragari, et ab eis respective inviolabiliter et inconcusse observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quacumque praeeminentiā et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariarum
derogatio.

§ 7. Non obstantibus memoratorum Ioannis Antonii et Francisci aliorumque testatorum et piorum largitorum etiam ulla voluntatibus¹, quas quoad praemissa sufficienter et expresse commutamus, aliisque omnibus et singulis praemissis, ac de iure quesito non tollendo, ceterisque nostris et Cancellariae Apostolicae regulis, aliisque apostolicis, et in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praedicti valetudinarii, seu hospitalis, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis ac insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, vel aliās quomodolibet in contrarium prae-

¹ Male edit. Main. legit voluntatis (R. T.).

missorum concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac insertis habentes, illis aliās in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 8. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticā dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxviii iunii MDCXCIX, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 28 iunii 1699, pontif. anno viii.

CLXXXIII (al. 184).

Confirmantur quamplurima decreta collegii cantorum capellae pontificiae¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii moderni magister et punctator collegii cantorum capellae nostrae pontificiae, quod dudum felicitis recordationis

▲ Sixto V concessa fuit dicto collegio facultas condendi decreta.

¹ Extant quaedam ordinationes pro tutiori custodia librorum in Alexandri VIII constit. ed. MDCXC, die 14 novembris, pontif. ii.

Sixtus Papa V praedecessor noster, per quasdam suas sub plumbo expeditas litteras, inter alia, dicto collegio (pro felici statu, regimine et gubernio ipsius collegii, illiusque personarum, rerum et bonorum, tam spiritualium quam temporalium, necnon super electionibus, qualitatibus, oneribus, servitiis et ministeriis magistri capellae, aliorumque officialium et ministrorum pro tempore existentium eiusdem collegii) quaecumque statuta, ordinationes et decreta, sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis non contraria, condendi, et condita, quoties pro illorum ac rerum et temporum qualitate vel aliis expediens visum fuisset, mutandi, corrigendi, reformandi, alterandi, moderandi, in toto vel in parte revocandi, ac alia de novo edendi, eaque omnia, dummodo apostolica vel saltem collegii huiusmodi protectoris pro tempore existentis auctoritate approbata fuissent, ab omnibus, ad quos tunc spectabat et pro tempore spectasset, sub poenis pecuniariis arbitrio eiusdem collegii infligendis et illi applicandis, observari faciendi, facultatem concessit et elargitus fuit, et alias, prout in praefatis Sixti praedecessoris litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso¹, uberius continetur. Quocirca dictum collegium vigore facultatis huiusmodi plura decreta, quae tamen, quia praedicta apostolica vel dicti protectoris auctoritate approbata minime fuerant, suos plenarios et integros effectus nunquam obtinuerunt, variis temporibus edidit, mutavit, correxit, ac respective reformavit. Novissime vero eiusdem collegii iussu nonnulla ex decretis supradictis magis necessaria et opportuna ex authenticis illorum libris et registris excerpta, illisque alia sexdecim decreta seu capita novarum re-

¹ Deest haberi volumus (R. T.).

gularum, punctatoris officium concernentia, de novo adiuncta fuerunt; quae in unum collecta, et a dilecto filio nostro Francisco S. R. E. cardinali Maldachino nuncupato, moderno praedicti collegii protectore, quibusdam sublati et respective additis, revisa et approbata, et tam ab ipso cardinali et protectore quam ab eiusdem collegii cantoribus, qui sese ad eorum observantiam iuramento adstrinxerunt, subscripta sunt tenoris qui sequitur, videlicet:

Scelta dei decreti degni di maggior osservanza per il regolamento del collegio dei cantori della cappella pontificia. Decreta referuntur.

Avendo noi Benedetto Ceccarelli maestro di cappella, Giuseppe Vecchi, Giovan Battista Giannelli camerlengo, Raffaele Raffaelli, Giuseppe Ceccarelli, Andrea Adami puntatore, d'ordine del collegio dei signori cantori della cappella pontificia, scelti ed uniti i decreti di esso degni di maggior osservanza, con aggiungerli alcuni nuovi regolamenti per il puntatore, in virtù della Bolla della santa memoria di Sisto V, che dà ad esso collegio facoltà di mutare, aggiungere e diminuire in tutto o in parte i medesimi decreti, e farne altri di nuovo, e dal detto collegio a noi compartita, ora che ne veniamo alla pubblicazione del presente libro si ordina a ciascheduno in nome di tutto il collegio, che a noi concede tale autorità, l'osservanza dei sopraccennati decreti sotto le pene in essi stabilite.

Die xviii ianuarii MDLXVII. Franciscus de Montalvo censor. — Eodem die fuit congregatio post prandium, et omnes de cetero decreverunt, quod punctator debeat punctare omnes non cantantes et garrulantes, et non interessantes in suo loco, et deambulantes durante officio, dum modo cantatur.

Die vii februarii MDLXIX. Ioannes Aloysius de Episcopis censor. — Item congregatis dominis cantoribus in capella Paulina, fuit resolutum denuo, ut abbas, pro tempore existens, debeat dividere inter cantores participantes, non solum partem venientem pro

I. De punctatore, vide 7, et punctandis, vide 5.

II. De abbate et emolumentis, vide infra 7.

unoquoque de regalibus, tam in missis quam de aliis, sed etiam de agio, ut vulgariter dicitur, quando dictus abbas recipit ipsa regalia in auro: et quia dominus Ioannes Antonius Merolus, cum fuisset abbas per tres annos proximos elapsos, fuit ista die et anno, ut supra, condemnatus a dictis dominis cantoribus ut solveret quidquid de ipso agio veniebat, et ita distribuit pro quolibet cantore quod veniebat.

III. De infirmariis et infirmis, vide 35.

Die vi februarii MDLXXXIII. Reverendus dominus Vincentius de Musatis, censor. — Deinde decretum fuit etiam quod duos constituere debeant in novo officio pro infirmis visitandis, qui per unum annum integrum visitent infirmos, infirmarii nuncupati, et sic semper quotannis duos eligere debeant: hilari vultu, omnes consenserunt.

IV. De quadam societate musicorum, vide 3.

Die vi iulii MDLXXXIV. Reverendus dominus Hippolytus Gambocius, censor. — Post sacrum, congregatio cantorum decrevit ut nullus nostri collegii in quadam sodalitate musicorum noviter erecta, multis dignis de causis, adscribatur.

V. Vide 4, 19.

Die vii septembris MDLXXXIV. Rev. D. Boccapadulius magister capellae. Rev. D. Hippolytus Gambocius, censor. — Cum, diebus elapsis, in nostra congregatione propositum esset, conveniens necne esset ut in nova quadam musicorum societate adscriberemur, re bene considerata et cognita, iudicavimus id non fieri, neque convenire, neque, salvis nostrae capellae decretis, licere; fuit decretum ne quis nostrum ullo modo id attentaret, aut se in illam sodalitem adscribi pateretur. Iamvero, cum ad nostras aures pervenerit nonnullos e nostro collegio, nulla nostrorum ordinum vel decretorum habitatione, in illam sodalitem adscriptos esse: nos, ut tum praesenti tum futuro malo mederemur, voluimus ut hodie, qui septimus est septembris MDLXXXIV, denuo in congregatione nostra res ipsa in medium afferretur, ut, accuratius considerata, unusquisque quae sui animi sententia foret libere proferret. Itaque, cum de more solito, peracto missae sacrificio, in divi Marci sacrarium convenissemus, cumque a reverendissimo

¹ Praeposit. in hinc abicimus (R. T.).

D. Antonio Boccapadulio nostrae sacrae capellae in praesens magistro propositum¹ esset, cumque omnes, quod sibi magis expedire videretur, dixissent, tandem communi omnium sententia statuimus, ut, quod in praeterita congregatione decretum fuerat, illud postbac inviolabiliter observaretur; quare ne in futurum quis temere et impune haec nostra decreta parvi facere audeat, decernimus et mandamus ne quis nostri collegii dictam musicorum societatem ingrediatur, et si quis secus fecerit, quinquaginta aureorum nostro arbitrio applicandorum multa puniatur volumus, et alia poena sanctissimo domino nostro et sacrae nostrae capellae magistro reservata. Verum, quoniam post nostrum primum decretum nobis relatum est Ioannem Baptistam Iacomellum, nostro collegio penitus ignorante, dictam societatem esse ingressum, ut in ea nescio quod officium exerceret, nos, ut tantam illius inobedientiam reprimeremus, et ceteris posthac, hoc proposito exemplo, cautiores in huiusmodi rebus sint, illum integrum unius mensis solutione aureorum videlicet novem punctamus, prout punctatum declaramus, volumus, et communi omnium sententia decernimus; quae quidem solutio nostro arbitrio applicabitur.

In hac congregatione hi praesentes fuerunt, videlicet: D. Petrus Bartholomocius decanus, D. Matthias Blancus, D. Benedictus Arcadius, D. Franciscus Sottus, D. Christianus Amaydem, D. Michael Peromatus, D. Vincentius Musattus, D. Sanctes Gherlinus, D. Caesar Misserius, D. Onofrius Guelfiducius, D. Ioannes Maria Naninus, D. Oratius Crescentius, D. Ioannes de Martinis, D. Caesar Belluccius, D. Vincentius Zambonus, D. Angelus Cribellus, D. Thomas Benignus.

Ego Hippolytus Gambocius punctator, ad perpetuam rei memoriam, hoc decretum scripsi de mandato.

Addi 10 luglio 1588. Il rev. sig. D. Francesco, sotto maestro di cappella. Il signor Agostino de Martini puntatore. — Dopo la messa radunati tutti li cantori nella detta congregazione, e risoluto col commune con-

Vide 1, 8.

VI. Della santa comunione, v. di 34, et de magistro, v. di 38.

senso di tutti li cantori presenti, e *nemine discrepante*, che tutti li cantori sacerdoti e laici debbano nelle feste solenni, cioè nella Natività di nostro Signore, il giorno di Pasqua, di Pentecoste, l'Assunzione della Madonna di agosto, e la solennità di Tutti Santi, si debbano preparare per ricevere nelli sopradetti giorni il santissimo sagramento, siccome è consueto, in palazzo pubblicamente; e perchè in questi giorni sono cappelle papali, e non vi è comodità nella nostra cappella, perchè si canta la messa in S. Pietro, ed altre chiese, pertanto si è risoluto e stabilito in perpetuo, che il maestro di cappella esistente debba otto giorni avanti le dette solennità ricordar detta preparazione, e deputare il giorno nel quale tutti li cantori, tanto sacerdoti come laici, si trovino preparati a ricevere il santissimo sagramento pubblicamente nella nostra cappella, e dove si reciterà per detti cantori il divino officio.

VII. Della riverenza ne' divini officii, vedi 15.

Addi 10 luglio 1588. Il rev. signor D. Francesco sotto maestro di cappella. Il signor D. Agostino de Martini puntatore. — Nella Congregazione fu proposto, che durante li divini officii in cappella, o dove si troverà il collegio de' cantori, si dovesse osservare il silenzio, e si dovesse stare con ogni riverenza ed attenzione alli divini officii e messa, e di comun consenso fu ordinato e stabilito, che detto capitolo o decreto s'osservi inviolabilmente, che l'appuntatore, dopo aver avvisato e ricordato il silenzio, se li dà autorità che possa e debba puntare quello non obbedirà e non osserverà il detto decreto.

Vedi 1, 8.

VIII. Del segretario.

Addi 2 ottobre 1588. Il rev. signor D. Francesco sotto maestro di cappella. Il sig. Agostino de Martini puntatore. — Fu ordinato in congregazione, che nessun cantore per l'avvenire debba scrivere in nome del collegio a nessuna persona per qualsivoglia negozio, se non il segretario a questo deputato da tutto il collegio, con il solito sigillo; il segretario s'intende il puntatore *pro tempore*; e chi scriverà o spenderà la parola del collegio senza l'espresso ordine, tutti di comun consenso hanno ordinato e

Vedi 1, 26.

Vedi 1, 9.

stabilito sia penato chi contravverrà per ciascheduna volta in dieci giuli, e secondo il caso si riserba il collegio l'arbitrio insieme con Monsignor illustrissimo protettore: *Omnes praesentes, ut supra dictum est.*

Addi 25 novembre 1604. Il sig. Cristiano Amaydem maestro di cappella. Il rev. signor Ippolito Gambocci puntatore. — Il inolto reverendo nostro collegio questa mattina ha risoluto et ordinato che il cantore, che mancherà nella sua orazione secondo la lista per le Quarant'ore, sarà puntato in tutto quattro giuli, cioè per ogni quarto d'ora un giulio.

Addi 2 gennaio 1600. Il sig. Oratio Benigni maestro di cappella. Il rev. frà Orazio Malvezzi puntatore. — Domenica si cantò la messa a ore 16, tutti presenti; il signor Tommaso Benigni maestro di cappella intimò congregazione per la mattina seguente per l'elezione delli nuovi ufficiali, e con consenso del collegio ordinò che chi non fosse venuto alla detta congregazione fosse puntato cinque giuli.

Addi 25 gennaio 1604. Il sig. Giovanni Maria Nanini maestro di cappella. Il rev. signor D. Stefano Ugerio puntatore. — Questa mattina, si cantò solennemente la messa in cappella, per aversi a leggere le costituzioni; dopo si ragionò di molte cose, e in particolare, che se alcuno delli signori cantori mancherà dal servizio di cappella, e poi vada in qualsivoglia pubblico luogo a cantare o suonare e fare da maestro di cappella, senza licenza del collegio, sarà puntato in uno scudo almeno, e più, secondo l'arbitrio del signor maestro e collegio; s'intende luogo pubblico la chiesa ed oratori che si fanno con invito e molteplicità di concorso; e questo l'ho scritto per commissione nella pubblica congregazione, e che abbia da servire per decreto, e questo per levare alcuni abusi che possano intervenire.

Addi 12 giugno 1606. Il signor Leonardo Crescenti maestro di cappella. Il rev. signor D. Francesco de Spinosa puntatore. — Questo di fu decretato, che, per buoni rispetti, la metà del punto si facesse al secondo in-

IX. Delle quarant'ore.

Vedi 1, 10.

X. Delle elezioni degli ufficiali, vedi 27.

Vedi 1, 11.

XI. Dell'assenza dalla cappella, vedi 32.

Vedi 1, 13.

XII. Delli punti, vedi 24.

troito della messa: e così fu determinato da tutti il seguente:

XIII. Dell'abitto, vedi 25.

Addi 29 giugno 1606. Il sig. Leonardo Crescenti maestro di cappella. Il rev. signor D. Francesco de Spinosa puntatore. — Fu determinato, che, sempre che si andasse a cappella papale alla presenza di Sua Santità, tutti portassero sottane di pavonazzo sotto pena d'un giulio.

Vedi 1, 13.

XIV. Delle licenze, vedi 16.

Addi 11 marzo 1614. Il rev. sig. D. Ruggerio Giovanelli maestro di cappella. Il reverendo sig. D. Vincenzo de Grandis puntatore. — Domenica, finita la messa, il puntatore ha detto quello si debba fare intorno alle licenze che si danno, senza che si vengano a domandare da se stessi, non parendo bene che si conceda in questo modo; però si è determinato da tutti che non si debba per l'avvenire concedere licenza a nessuno, se non verrà da se stesso a domandarla in cappella, eccetto gli ammalati.

XV. Vedi 7, 8.

Addi 17 marzo 1614. Il rev. sig. D. Ruggerio Giovanelli maestro di cappella. Il reverendo sig. D. Vincenzo de Grandis puntatore. — Inoltre, acciò, per il poco silenzio che si osserva nel coro, non ci sia causa che non si senta bene Nostro Signore ovvero il celebrante, si è dichiarato che il puntatore debba puntare rigorosamente di un giulio per ciascheduna volta chi ragionerà mentre si diranno le orazioni o qualsivoglia altra orazione dopo la quale si debba rispondere; et il tutto *nemine discrepante*.

XVI. Vedi 14, 18.

Addi 25 gennaio 1616. Il rev. sig. D. Ercole Ferruzzi maestro di cappella. Il reverendo sig. D. Carlo Vanni puntatore. — Dopo la messa furono lette le costituzioni nella libreria in S. Marco, e si fece congregazione, dove il sig. maestro di cappella e tutti li signori cantori confermarono, e di nuovo decretarono, che li cantori non possano chiedere licenza a particolare per particolare, ma a tutto il collegio insieme, cioè alla maggior parte, altrimenti la licenza sia nulla.

XVII. Del vice puntatore.

Addi 11 marzo 1618. Il rev. sig. D. Giovanni Grisardo maestro di cappella. Il reverendo sig. D. Aldobrando Trabocchi pun-

tatore. — Fu dichiarato dal collegio, che, in assenza del puntatore, il vicepuntatore avesse la medesima autorità nel puntare, e fare tutto quello che si ricerca ad un diligente ufficiale per servizio di Nostro Signore e del nostro collegio.

Addi 17 gennaio 1621. Il rev. sig. D. Girolamo Rosini maestro di cappella. Il reverendo sig. D. Martino Lamotta puntatore. — Fu fatto decreto intorno alle licenze, e fu determinato, che, domandando licenza qualche signor cantore per andar a cantar fuori per suo guadagno, o per altro, gli sia concessa (potendosi), ma con essere puntato con il punto ordinario corrente quel giorno, e domandandosi licenza per qualche negozio, o necessità, se gli dia (potendosi) senza punto; e dette licenze non si devono concedere nelle feriali restando in Roma.

Addi 14 novembre 1621. Il rev. sig. D. Girolamo Rosini maestro di cappella. Il signor D. Martino Lamotta puntatore. — Domenica fu cantata la messa a ore quindici e mezza, e poi fatta congregazione sopra il negozio se era bene entrare nella compagnia nuova da erigersi de' cantori di Roma, o no, e fu discorso, ed ognuno disse il suo parere; fu determinato di no, e per maggior sicurezza fu ballottato per voti segreti, e fu vinto il partito che non si dovesse entrare in detta compagnia per diverse cause e ragioni addotte da signori cantori compagni; e finalmente fu determinato di darne parte al sig. cardinale protettore.

Addi 13 luglio 1626. Il sig. Bartolomeo della Corte maestro di cappella. Il rev. signor D. Ludovico Petroso puntatore. — Essendosi congregati tutti nella solita cappella, sedendo per ordine, il signor maestro diede conto, come la compagnia dei signori musici di Roma nella chiesa di S. Paolo aveva mandati gli sbirri acciò levassero alcune opere di musica, che fece stampare il signor Francesco Severi, il che essendo giudicato malissimo fatto, da tutti fu risoluto che nessuno andasse a cantare in detta compagnia, sotto pena di una paga per ciascheduna volta.

Addi 13 luglio 1630. Il rev. signor Domenico Tobaldini maestro di cappella. Il signor

XVIII. Vedi 15, 21.

XIX. Vedi 4, 20.

XX. Vedi 4.

Vedi 1, 25.

XXI. Vedi 14, 30.

Biagio Stocchi puntatore. — Domenica si è fatto decreto con consenso di tutti li signori compagni, che da qui avanti, quando qualcheuno dei signori compagni vorrà licenza per andare a cantare fuori di cappella, ovvero per qualche suo negozio particolare, debba fare la sua istanza alli signori cantori, e dopo si ritiri fuori di coro ovvero della cappella; e li signori cantori presenti debbano risplere quel tanto li parerà di fare circa il dare licenza a quello che la domanda, e ciascheduno, secondo la sua anzianità, dirà il suo parere al suo luogo.

XXII. Delli giubilati, vedi 23.

Addi 25 gennaio 1631. Il signor Marcello Marecca maestro di cappella. Il rev. signor D. Pietro Antonio Tamburini puntatore. — In questa congregazione si è dichiarato dal collegio dei cantori che li signori giubilati, etiam fuori di Roma, sono partecipi di qualsivoglia straordinario, purchè sia camerale.

XXIII. Del vico maestro.

Addi 18 aprile 1631. — Ristretto delle risoluzioni della congregazione, nella quale furono raccolti i voti per sapere chi doveva provvedere per il vespero segreto di Pasqua di Risurrezione per la malattia del maestro di cappella, e fu vinto il partito che dovesse provvedere l'anziano dei serventi; ed in caso venissero li signori giubilati, e il più vecchio di essi batta l'opere dispensate dal suddetto anziano dei serventi, se gli piacerà; e questa è sua autorità ed antica usanza della cappella che il più vecchio governi e guidi in difetto del maestro di cappella.

XXIV. Vedi 22.

Addi 1 agosto 1632. Il rev. signor D. Altobrando Trabocchi maestro di cappella. Il rev. signor D. Santi Naldini puntatore. — Questa mattina si è detto dal puntatore che chi mancherà al principio del mattutino, quando è solito dirsi, o al principio della messa, quando non si dice l'offizio, sarà puntato baiocchi 7 $\frac{1}{2}$, alle Ore, baiocchi 4 per ciascheduna, alla messa il resto, che arrivi a baiocchi 15; ma quando si dice la messa sola, sarà puntato baiocchi 15 in *totum*, osservando il termine del punto, come è solito; la causa di questo punto alterato è nota allo eminentissimo protettore ed al collegio, però ognuno si guardi.

Addi 9 luglio 1634. Il rev. signor D. Martino Lamotta maestro di cappella. Il rev. signor D. Guido Baldo Boretto puntatore. — Questa mattina dopo la messa si è determinato collegialmente che per l'avvenire, in tutte le funzioni dove interverrà tutto il collegio, si debba portare la veste pavonazza, e quando si fanno gli uffiziali ancora, sotto pena di un giulio a chi non la porterà, e per questo ne ho fatto la presente memoria, la quale il sopradetto reverendo collegio vuole che abbia forza di decreto, e che s'osservi inviolabilmente, eccettuata la festa di S. Martina.

Vedi 1, 25.

Addi 20 dicembre 1634. Il rev. signor D. Martino Lamotta maestro di cappella. Il rev. signor D. Guido Baldo Boretto puntatore. — Invocato il nome dello Spirito Santo, avendo il signor maestro ed il puntatore rinunciato l'offizio e ringraziato il reverendo collegio, con quest'occasione io soggiunsi che il signor Gregorio Lazarini puntatore dell'anno 1633 iermattina mi diede il libro delle puntature, senza nominazione degli uffiziali fatti del suddetto anno. Sentendo questo, ed anco che non aveva segnato il libro delle puntature a suo tempo, proposi alli signori compagni che sarebbe bene a rimediarmi, e così fu risoluto a viva voce, e di comune consenso di tutti, che per l'avvenire il puntatore, che *pro tempore* sarà, finito il suo offizio, per tutto gennaio debba aver consegnato il suo libro in mano del puntatore suo successore, altrimenti, passato il detto tempo, non avendo consegnato il detto libro, incorra *ipso facto* in pena di scudi 3 moneta, da applicarsi ad un luogo pio ad arbitrio del reverendo collegio, e quando avvi impedimento legittimo, domandi la proroga al collegio, e perciò ne ho fatta la presente memoria, la quale il sopradetto reverendo collegio vuole che abbia forza di decreto, e che si osservi inviolabilmente.

Vedi 1, 27.

Addi 27 dicembre 1640. Il signor Bartolomeo Nicolini maestro di cappella. Il rev. signor D. Francesco Ranoglio puntatore. — Il signor maestro ha esposto che domani si doveranno fare gli uffiziali nuovi, conforme

XXVII. Vedi 10.

1 Forsan lume (R. T.).

Vedi 1, 29. al solito della cappella, a ore 16: però chi non interverrà senza causa, sarà puntato in giuli 5, come altre volte è stato decretato. Addi 2 luglio 1650. Il signor Gio. Gualtieri maestro di cappella. Il rev. signor D. Domenico Fabrizi puntatore. — Ristretto. Dopo la comunione, fu dal signor maestro invocato lo Spirito Santo, e fu discorso sopra il punto delli concistori pubblici, e detto ognuno a suo luogo il suo parere, fu ordinato che in avvenire, chi arriva principiato il *Te Deum*, sia puntato in uno scudo, e goda della regalia, e chi manca in *totum*, sia puntato similmente in uno scudo, e perda la regalia. Così postillato il libro di Adoardo d'ordine del collegio.

XXIX. Delle esequie.

Addi 14 gennaio 1663. Il rev. signor D. Gio. Battista Collozii maestro di cappella. Il rev. sig. D. Rutilio Cenci puntatore. — Domenica, dopo lette le costituzioni, fu stabilito e concluso per sempre da tutto il nostro collegio, che l'esequie per l'anima del quondam Marco Marazzoli s'abbiano a fare alli 24 di gennaio ad ore 16 nella chiesa nuova, purchè detta giornata non venga impedita dalla domenica o festa doppia, e li signori cappellani, custodi, chierici e sottochierico abbiano a partecipare, come fossero musici, e chi non si trova ed assiste al detto servizio, eziandio fosse giubilato, non abbia a partecipare cosa alcuna, e quelli che sono serventi s'abbiano a puntare due carlini per ciascheduno.

Vedi 1, 32.

XXX. Vedi 14, 52.

Addi 2 giugno 1664. Il rev. signor D. Domenico Palombo maestro di cappella. Il rev. signor D. Domenico del Pane puntatore. — Fu decretato che in avvenire non si diano più licenze di non servire nei giorni seriali e di uscire di casa per semplici purghe, riservandosi a dar licenze tali solo nelle convalescenze di precedute d'infermità; ho qui registrato detto decreto per ordine del nostro collegio.

XXXI. Della sede vacante.

Addi 1 febbraio 1670. Il rev. signor don Rutilio Cenci maestro di cappella. Il signor Antimo Liberati puntatore. — Perchè anticamente nelle sedi vacanti, per cantar la messa dello Spirito Santo, ogni mattina, durante il conclave, si solea dare alli cantori

da mangiare in tinello; poscia, per minor incomodo degli uffiziali di palazzo, e con soddisfazione de' medesimi cantori, si assegnò quotidianamente la somma di denaro che ancora si suol dare invece de' pranzi; ed in questa ritrovandosi compresi li signori giubilati d'essere ammessi, benchè assenti dal servizio, come anche a partecipare della parte spettante alli serventi, quando sono puntati, di modo che i signori giubilati, stando a riposo, hanno una porzione intiera, e di più una parte del servente puntato, il quale, faticando e servendo, non ha che una porzione, e non essendo presente al servizio viene puntato in baiocchi 7 $\frac{1}{2}$, e non partecipa della distribuzione quotidiana: il che parendo a tutti li signori compagni serventi non esser giusto, si stabilì da tutti esplorati dal puntatore, che in *futurum* i signori giubilati si godessero la loro porzione in santa pace; ma che ne' punti de' serventi non vi avessero da entrare, e che quel cantore servente, che mancherà in *totum*, sia puntato in baiocchi 20 per ciascheduna volta, acciòché quella rata che si solea mettere nella massa comune con i signori giubilati, resti assieme con il punto solito di baiocchi nella massa commune solamente dei serventi, e quel poco di più che avanza alli baiocchi 20 il servente puntato non lo perda, e prenda dal camerlengo la sua porzione intiera. Onde per l'avvenire chi mancherà in *totum*, sarà puntato in baiocchi 20, nè si darà più la nota al camerlengo di chi manca al servizio, come faceva per avanti.

Vedi 22.

Vedi 12, 36.

Addi 22 giugno 1670. Il rev. signor don Rutilio Cenci maestro di cappella. Il signor Antimo Liberati puntatore. — Domenica, invece di cantare la messa solita, si fece congregazione intimata a tutt' i servienti e giubilati due giorni avanti, nella quale fu discorso dello scandalo pubblico, e per quello il gran pericolo di grave mortificazione per la poca quantità dei cantori che si trovarono nella creazione del nuovo Pontefice e nella processione nell'uscire dal conclave per andare a S. Pietro, per cagione che dopo la

XXXII. Della prima tonsura, etc.

1 Edit. Main. *legit heic et post Messa pro massa* (R. T.).

creazione della felice memoria di Papa Clemente IX era stato¹ determinato dal nostro collegio che solamente i cantori di quella giornata fossero tenuti ed obbligati a ritrovarsi presenti alla funzione, come nel libro del signor Michele Pellini puntatore di quell'anno 1667 il 12 luglio, a carte 50. E perchè tale terminazione parve a tutti i signori compagni poco adeguata, però parve a tutto il collegio, e *nemine discrepante*, presi i voti del puntatore *ad aures* ad uno per uno, che dell'ordine e determinazione fosse reprobata ed affatto annullata, anzi che *in futurum* in simile funzione s'osservi inviolabilmente questa nuova determinazione, cioè che tutti i cantori si debbano ritrovare in cappella all'intonazione dell'antifona *Ecce sacerdos magnus*, e gli altri cantori, che non saranno di giornata, si debbono almeno ritrovare vestiti con la cotta con gli altri cantori nell'entrare alla porta di S. Pietro, altrimenti ciascheduno di essi sia puntato, come assente, in uno scudo. Coll'occasione di questa congregazione, non essendosi potuto per l'avanti leggere le costituzioni, conforme il solito di ogni anno, per l'impedimento della Sede vacante, parve bene al puntatore di leggerle, come fece in questa mattina, ed arrivando al capitolo xix delle dette, il cui titolo dice *de habitu honesto deferendo*, e comincia poi, *quia cantores dictae capellae sunt capellani Papae, etc.*; il puntatore disse, che i cantori della cappella pontificia, non solo sono capellani del Papa chiamati di nome nelle sagre costituzioni ed in tutte le altre Bolle pontificie, ma che in effetto tali sono e devono essere, mentre assistono ed intervengono a tutte le funzioni ecclesiastiche, sagre ed apostoliche del Sommo Pontefice, e come tali sogliono in cappella recitar l'ufficio divino, lezioni sagre, epistole, profezie, passii, portar la cotta, e la corona o chierica in capo, il tutto proibito dai sagri canoni a persone secolari che non abbiano gli ordini minori o almeno la prima tonsura, e di più nella formola della professione della fede, che deve fare ciaschedun cantore nella sua ammissione nella cappella

¹ Verba ista era stato nos addimus (R. T.).

pontificia, quando non sia sacerdote, non astringendosi a ciò, almeno deve dire *ego sum clericus*, ecc. Pertanto il puntatore, con ordine di monsignor illustrissimo maggiordomo di Nostro Signore avuto a bocca assieme con il signor maestro di cappella, comandò a tutti i signori compagni, che non sono sacerdoti, e non hanno gli ordini minori, almeno prendano la prima tonsura, dandosi tempo due mesi, da cominciarsi il primo di luglio prossimo e da finirsi per tutto agosto; quali due mesi scorsi, a quelli cantori, che non averanno preso la prima tonsura, e non avranno dato la fede di essa in mano del puntatore da mostrarsi a detto monsignor illustrissimo maggiordomo, e da registrarsi nel presente libro, siano ritenute le loro paghe in mano del nostro camerlengo a disposizione del medesimo monsignor maggiordomo in vigore de' comandamenti di Nostro Signore, quali passino inviolabilmente e perpetuamente *in futurum* a tutti gli altri cantori che entreranno nella cappella pontificia, incaricandosi ciascun maestro di cappella e puntatore *pro tempore* di far osservare dett'ordine.

Addì 9 settembre 1671. Il sig. Isidoro Ceruti maestro di cappella. Il sig. Giovanni Ricchi puntatore. — Essendo stata intimata in questo giorno la congregazione in palazzo dell'eminentissimo signor cardinale Ursino nostro nuovo degnissimo protettore, coll'intervento ancora di monsignor maggiordomo di Nostro Signore, tutti i signori compagni musici della cappella pontificia furono collegialmente a baciare le mani; Sua Eminenza si compiacque d'accoglierli benignamente, e di esortar tutti a voler osservare le costituzioni, quali fece leggere in sua presenza, ed inculcare a tutti il servizio della cappella e l'unione tra di noi; poi Sua Eminenza volle sentir tutti in segreto per ordine uno dopo l'altro; il che finito, disse in pubblico a tutti, che da alcuni dei signori musici gli era stato insinuato specialmente, che si era introdotto un abuso nell'elezione del maestro di cappella, contro la disposizione della Bolla di Sisto V, presupponendo che in quella si comandi che si elegga per-

XXXIII. Vedi 6, 1.

sona che almeno abbia quindici anni di servizio, e che nondimeno erano stati eletti alcuni in detta carica questi ultimi anni che non arrivavano a detto tempo di servizio; che però saria stato bene far scrivere sopra questo punto *in iure* da qualche avvocato celebre, o far constare della verità, e vedere ciò che è di giustizia in questo particolare. Fu dunque eletto a questo effetto il signor conte Caprara, avvocato concistoriale de' primari della corte, il quale scrisse dottissimamente, ed informò più volte anco coll'intervento nostro l'eminentissimo protettore ed il collegio: si convenne in fine di decretare e determinare che si eleggessero i più anziani, ma che non essendovi chi avesse il servizio di quindici anni, fosse ammesso quello ch'era il più vicino ai detti quindici anni di servizio in cappella; in virtù ed esecuzione del quale decreto fu poi successivamente eletto per maestro di cappella il signor Gio. Battista Vulpio, che non aveva che tredici anni di servizio, come si potrà vedere nella mutazione degli ufficiali.

XXXIV. Vedi 6, 51.

Addì 20 agosto 1673. Il rev. sig. D. Michele Pallini maestro di cappella. Il sig. Matteo Simonelli puntatore. — Dal collegio il giorno dell'Assunta dopo la cappella papale in S. Maria Maggiore si decretò¹ che, per la comunione generale che si fa tre volte l'anno, non si lasci di cantare la messa, ma per li signori compagni che si comunicheranno, se per maggior divozione loro vogliono fare orazione e non cantare alla detta messa, lo possano fare, e così si fece, e la maggior parte dei signori compagni non cantarono, e questo fu aggiustato, perchè c'era disparere tra li signori compagni, e molti avrebbero voluto che si fosse detta la messa bassa per poter fare le loro devozioni con maggior quiete e soddisfazione, come fu stabilito nel magistero del sig. D. Sante Casata, che, quando si fosse fatta la comunione generale, si dicesse la messa bassa, e perchè molti altri de' signori compagni volevano che la messa si cantasse, conforme sempre è stato così solito antico, fu decretato di cantar la messa.

¹ Verba haec si decretò nos addimus (R. T.).

Addì 24 gennaio 1674. Il sig. Antimo Liberati maestro di cappella. Il sig. Giuseppe Tori puntatore. — Mercoledì dopo l'esequie della buona memoria di Marco Maranzoli, fu discorso sopra del capitolo *De cantore infirmo*, essendovi diversi pareri, nondimeno fu concluso, che essendo infermità nota, debba, ritornando al servizio, dare il giuramento in mano del puntatore.

Addì 27 gennaio 1675. Il sig. Antimo Liberati maestro di cappella confermato. Il rev. sig. D. Giuseppe Vecchi puntatore. — Finito il servizio, il puntatore propose certa difficoltà nata l'anno antecedente sopra la festa di S. Martina, che pareva duro a molti signori compagni di fare l'intero punto, e conforme il solito della cappella, e di più perderà tutta la partecipazione dopo il primo salmo del vespero e dopo l'epistola alla messa; e così fu risoluto che il punto corresse al solito, ma della partecipazione se ne facessero tre parti, una si perdesse al fine del primo salmo, la seconda al fine del terzo salmo, e la terza al principio dell'innno. Alla messa la prima si perdesse al principio del graduale, la seconda al principio dell'offertorio, la terza al principio del *Sanctus*, e così non avranno occasione tornarsene indietro quando sentissero finito il primo salmo, potendolo fare ognuno con facilità, senza essere veduto da altri compagni; chi parte dopo il terzo salmo partecipi della metà del guadagno del servizio, e non più.

Addì 1 novembre 1676. Il rev. sig. D. Tommaso Titi maestro di cappella per la seconda volta. Il sig. Francesco Verdoni puntatore. — Un giulio di pena a chi non anderà con abito onesto, con decreto fatto nella congregazione avanti l'eminentissimo protettore cardinale De Massimi questo di 19 novembre 1676. — Il card. De Massimi protettore.

Addì 14 dicembre 1687. Il sig. Raffaele Panuzzi maestro di cappella. Il sig. Raffaele Raffaelli puntatore. — In congregazione per infrascriptos cantores capellae pontificiae habitū de ordine magistri capellae in Vaticano ibi congregatos sub die 11 decembris MDCLXXVII, in qua censuerunt inter alia condere decretum, prout condiderunt, sta-

XXXV. Vedi 3, 48.

XXXVI. Vedi 12, 43.

XXXVII. Vedi 13, 41.

Vedi 1, 44.

XXXVIII. De cantoribus etc. (R. T.).

uerunt, statuunt et condunt (in vim facultatum ac privilegiorum eisdemmet cantoribus dictae capellae pro tempore concessis et tributis¹ a felicis memoriae Sixto Pontifice Maximo PP. V, tenoris videlicet ad § v, « Necnon felici pro statu, regimine et gubernio dicti collegii quaecumque statuta, ordinationes et decreta sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis non contraria condendi, et condita, quoties pro illorum ac rerum et temporum qualitate vel aliis expediens videbitur, mutandi, corrigendi, reformandi, alterandi, moderandi, in toto vel in parte revocandi, et alia de novo condendi, eaque omnia, dummodo apostolica, vel saltem illius protectoris pro tempore existentis auctoritate approbata fuerint, etc., observari faciendi, concedimus et largimur ») pro conservatione servitii omnipotentis Dei ac Sanctissimi summorumque pontificum successorum, ac pro honorificentia, decore, bonoque eiusdem capellae et collegii regimine, non posse, neque deberi ullo modo unquam futuris temporibus, et prout ab eorum praedecessoribus cantoribus hucusque servatum fuit et servatur, annuentibus etiam sanctissimis dominis nostris dominis Alexandro VII, Clemente IX et Clemente X sanctae memoriae, sub² quovis praetextu aut colore admittere, recipere et in eorum numero adscribere, nec a quoquam quavis auctoritate fulgente admitti, adscribi adscribique facere seu permittere valeant aut praesumant, irritumque sit si secus fecerint, cantorem aliquem eviratum in locum, ut dicitur, per contratto naturale di detta cappella: et hoc sub poenis quoad cantores periurii, privationis officii et loci dicti collegii ipso facto incurrendis. Ideo praedicti cantores instant, non solum pro confirmatione et validitate praesentis decreti ad formam supradictam privilegiorum ibi, verum etiam pro eius observantia perpetuo valitura, scribi in ordinationibus dictae capellae committere et mandare. Nos igitur magister et cantores praedictae capellae praemissum decrevimus decretum, et acceptavimus, ac observare observarique facere, tacto pectore more sa-

¹ Potius concessorum et tributorum (R. T.).

cerdotali, et ad sancta Dei Evangelia respective iuravimus et iuramus; xiv decembris anni supradicti MDCLXXXVII.

Addi 25 gennaio 1689. Il sig. Giovanni Matteo Leopardi maestro di cappella. Il signor Carlo Antonini puntatore. — Decretò che ogni anno dagli ufficiali passati si debba dare la dovuta consegna ai successori, e mantenere in perpetuo inviolabilmente detto decreto.

Addi 19 marzo 1690. Il rev. sig. D. Gregorio De Giudici maestro di cappella. Il rev. sig. D. Andrea Mazzoni puntatore. — Domenica delle Palme. In questa mattina fu stabilito da tutti li signori compagni, *nemine discrepante*, che in avvenire nel cominciare le cantilene, comincino sempre li serventi, perchè cominciando i giubilati, e cominciando alle volte male, sono puntati i serventi; e per evitare tal pregiudizio è stato stabilito così.

Addi 24 gennaio 1693. Il sig. Raffaele Raffaelli maestro di cappella. Il rev. signore D. Benedetto Ceccarelli puntatore. — Dovendo a noi premere della dovuta osservanza delle costituzioni apostoliche della cappella pontificia, nella quale viene espressamente ordinato che i cantori della medesima cappella debbano andare in abito onesto e decente, inerendo al decreto fatto dalla bona memoria del sig. cardinal Massimi, protettore della medesima cappella, sotto li 19 novembre 1676, lo confermiamo, e di nuovo ordiniamo che debba in avvenire osservarsi sotto la pena di un giulio, da pagarsi da chi contravverrà, dichiarando che la medesima pena debba pagarsi da chiunque di detti cantori che in avvenire andrà per Roma e di giorno con ferraiuolo corto pavonazzo, come indecente ed improprio a cantori della cappella pontificia; in occasione di viaggio e di notte si concede: ordinando che questo nostro decreto sia registrato tra gli altri della medesima cappella, e sia in avvenire inviolabilmente osservato sotto la pena di sopra espressa. In fede di che abbiamo sottoscritta la presente di nostra propria mano, e firmata col nostro solito sigillo. Questo di 24 gennaio 1693.

XXXIX. Delle consegne.

XL. Delle cantilene.

XLII. Vedi 13.

Vedi 1, 43.

XLII. Vedi 13.

Addi 11 novembre 1693. Il sig. Raffaele Raffaelli maestro di cappella. Il rev. signore D. Benedetto Ceccarelli puntatore. — Mercoledì si tenne congregazione, nella quale il sig. Raffaele Raffaelli maestro di cappella propose essere necessario di rimediare all'abuso introdotto della facilità con cui si concedevano ai signori cantori le licenze d'essere assenti dal servizio, poichè talvolta succedevano degli scandali a causa della mancanza di qualche parte necessaria; onde, considerata per molto giusta detta proposizione, con pieno consenso dei signori compagni si decretò, che occorrendo ad alcuno di essi di ottenere detta licenza per qualche loro affare, sia in avvenire tenuto di domandarla in collegio, che la concederà quando conoscerà che non resti per ciò diminuito il numero delle parti in modo che non possa farsi il servizio di Dio e della cappella; ed in evento d'urgente bisogno, e che non possa chiedersi licenza in collegio, perchè in quel tempo non vi sia servizio, si dovrà domandar licenza al sig. maestro di cappella o al puntatore *pro tempore*, con che debbano sempre dette licenze ottenersi *in scriptis*, conforme il solito, dall'eminentissimo protettore, che in tal guisa resterà assicurato che il supplicante possa godere il beneficio della licenza, senza che patisca il servizio della cappella. Ed in caso che il sig. cardinale protettore abbia sottoscritta alcuna licenza prima che sia stata domandata in collegio o al maestro di cappella come sopra, dovrà, almeno dopo, essere mostrata e notificata al medesimo maestro di cappella o puntatore, acciò conoscendo che non pregiudichi il servizio, la passi ed approvi, o in caso contrario il medesimo maestro di cappella o puntatore possa informare il sig. cardinale protettore del pregiudizio che risulterebbe dalla mancanza di chi l'ha ottenuta; onde io Benedetto Ceccarelli puntatore ne ho registrato il presente decreto.

XLIII. Vedi 13, 43.

Addi 1 febbraio 1696. Il signor Carlo Antonini, maestro di cappella. Il signor Giovan Battista Felice puntatore. — Avendo conosciuto il nostro collegio della cappella

pontificia gli abusi seguiti per il passato, e che possono anche succedere in avvenire, nel modo di puntare, specialmente per causa degli errori e delle mancanze al servizio, ed essendosi anche riconosciuta la difficoltà che si rincontra in correggere detti errori, dopo qualche spazio di tempo; per rimediare dunque in futuro alli predetti abusi, valendosi il nostro collegio delle facoltà concessegli dalla sacra memoria di Papa Sisto V nella Bolla da esso emanata il primo di settembre MDLXXXVI, specialmente nel § 5, *Necnon felici*, nel quale, ecc.¹, ha istimato bene tutto il nostro collegio, *nemine discrepante*, far decreto, che si riveda ogni mese il libro del signor puntatore *pro tempore*, e da due sindaci da deputarsi ogni anno, anno per anno, nel giorno della lettura delle nostre costituzioni del medesimo collegio, con che detti sindaci da deputarsi debbano essere stati maestri di cappella, e non altrimenti, acciocchè li predetti signori maestri di cappella e sindaci rispettivamente vedano, riconoscano, e, bisognando, correggano gli errori, che forse per inavvertenza potessero esservi, e veduto e riconosciuto, e, bisognando, corretto, si approvi con la sottoscrizione delli suddetti signori maestri di cappella e sindaci, e per maggior osservanza dovrà il signor puntatore otto giorni dopo del mese decorso consegnare alli sopradetti signor maestro di cappella e sindaci li punti di quel mese, e così di mese in mese; ed in caso di inadempimento della suddetta tradizione dei punti di mese in mese, come sopra, per l'effetto suddetto, il nostro collegio gli prescrive la pena di scudi tre di volta in volta che contravverrà, da applicarsi per la celebrazione di tante messe per suffragio delli compagni defunti del suddetto nostro collegio. Terminato poi l'anno del puntatore, esso signor puntatore *pro tempore* sia tenuto consegnare il suo libro terminato ed intiero al nuovo signor puntatore dentro il mese di gennaio seguente, sottoscritto ed approvato come sopra; ed in mancanza di dette consegne s'intende incorso nella pena di scudi tre moneta, in

Vedi 1 e l'aggiunta nel fine.

Vedi 1, 52.

conformità del decreto emanato il 27 dicembre 1634, da applicarsi nel modo suddetto.

XLIV. Essendo state da noi vedute e maturamente considerate il sopradetto decreto fatto dal collegio dei signori cantori della pontificia cappella, e riconosciuto per giusto e ragionevole, e molto utile al servizio di Dio e della cappella medesima, in vigore della nostra ordinaria autorità e delle facoltà a noi concesse dai Sommi Pontefici, pienamente lo confermiamo, ed ordiniamo che sia da tutti e sempre inviolabilmente osservato sotto le pene in esso contenute, e non ostante qualsivoglia cosa in contrario, perchè così, ecc.

XLV. Vedi 12, 46. Addì 5 aprile 1696. Il signor Carlo Antonini, maestro di cappella. Il signor don Giovan Battista Felice puntatore. — Fu esposta dal puntatore la difficoltà che aveva nel riconoscere i mezzi punti per le spartizioni nelle cappelle della Candelora, Ceneri, Palme, Sabato santo, *Corpus Domini*, giubilei e concistori pubblici, perchè alcuno delli signori puntatori aveva arbitrato di prendere il mezzo punto dalli primi due giulti che si punta alle dette cappelle, altri nella seconda replica dell'introito, ed altri nel principio del graduale; onde, per prefiggere una sicura regola alli signori puntatori *pro tempore*, il collegio per rimediare in avvenire agli arbitri suddetti, valendosi delle facoltà concedutegli dalla santa memoria di Papa Sisto V nella Bolla emanata il primo di settembre 1586 specialmente nel § 5 *Necnon felici, etc.*, (nel quale dà al medesimo collegio facoltà di fare qualsivoglia statuto, ordine e decreto, purchè non sia contrario alli sacri canoni ed alli decreti del Concilio Tridentino, e di mutarli in tutto o in parte, revocarli e moderarli, correggerli, riformarli, alterarli, e di farne anche degli altri di nuovo), ha decretato, *nemine discrepante*, che in avvenire debba correre il mezzo punto per le spartizioni a chi sarà puntato nel primo punto delli due giulti in occasione delle suddette cappelle, ed ha ordinato a me Gioan Battista Felice, puntatore dell'anno presente 1696, di registrare detto decreto nel presente libro, come appare, acciò dalli

suddetti signori puntatori sia sempre ed inviolabilmente osservato. In fede di che, ecc. E con il solito rendimento di grazie fu terminata la suddetta congregazione.

Addì 11 aprile 1696. Il signor Carlo Antonini maestro di cappella. Il rev. signor D. Gioan Battista Felice puntatore. — Il signor maestro di cappella ed il puntatore rappresentarono al collegio, che nella cappella del Venerdì Santo a mattina li signori puntatori per lo passato si erano arbitrati di puntare ognuno a suo modo, e ciò per non essere stato stabilito il punto, nè per costituzione, nè per consuetudine; onde fecero istanza, che si dovesse dividere e stabilire tutto il punto per la suddetta cappella: ed il collegio, conosciuta molto necessaria la detta istanza, valendosi delle facoltà concedutegli dalla santa memoria di Papa Sisto V nella già enunciata Bolla dal primo di settembre 1586, e specialmente nel § 5 *Necnon felici, etc.*, ha stimato bene, *nemine discrepante*, statuire e decretare, che in avvenire li signori puntatori *pro tempore* debbano puntare, chi non si trova presente al principio della profezia *Haec dicit Dominus*, in baiocchi 20, e chi non sarà presente al principio del secondo tratto, in baiocchi 50, e chi mancherà *in totum*, uno scudo, e che il mezzo punto per le spartizioni debba correre a chi non sarà presente al principio del secondo tratto.

Inoltre, avendo il puntatore difficoltà in riconoscere i mezzi punti per le spartizioni nelle messe papali, perchè alcuno delli signori puntatori aveva arbitrato di prendere il mezzo punto dalli primi due giulti che si punta al principio del primo *Kyrie*, ed altri dalli cinque giulti al principio del graduale, fece similmente istanza che anche sopra di ciò si prefiggesse il modo che si doveva inalterabilmente osservare in avvenire; onde il collegio, per torre ai puntatori questo abuso degli arbitri, valendosi della facoltà della Bolla suddetta, ha decretato, *nemine discrepante*, che debba correre il mezzo punto per le spartizioni a chi sarà puntato nelli cinque giulti al principio del graduale: ed ha ordinato a me Gioan Battista Felice, punta-

XLVI. Vedi 12, 48.

XLVII.

tore di quest'anno 1696, di scrivere li suddetti decreti nel mio libro de' punti, e ne appariscano, acciò dalli signori puntatori *pro tempore* siano sempre ed inviolabilmente osservati. In fede, ecc.

XLVIII. Vedi 3, 54. Addì 29 giugno 1696. Il signor Carlo Antonini, maestro di cappella. Il rev. signor D. Gioan Battista Felice puntatore. — Prima del vespero secreto, il signor maestro di cappella ed il puntatore fecero *Domini mei*, e rappresentarono, che, in occasione d'indisposizioni dei signori compagni, il capitolo xxvi delle nostre costituzioni comanda che debbano mandare la scusa in collegio, ed alla prima uscita che fanno di casa, si debbano presentare in cappella, benchè non sia la loro giornata, e gli inosservanti ordina che siano puntati *in duplum*; e perchè alcuni signori compagni indisposti, prima di presentarsi al servizio sono usciti di casa, e sono andati a cantare in diversi luoghi, alcuni signori puntatori li hanno puntati *in duplum* per la mancanza al servizio di quel giorno, ed hanno puntato uno scudo per ciascheduna volta che hanno cantato fuori di cappella, ed altri signori puntatori si sono arbitrati di puntarli solamente in uno scudo per ciascheduna volta che hanno cantato fuori di cappella, e per la mancanza del servizio in quel giorno non hanno puntato, nè secondo il punto corrente, nè *in duplum*. Onde, per prefiggere il punto suddetto, il collegio valendosi delle facoltà concedutegli dalla santa memoria di Papa Sisto V nella Bolla già altre volte enunciata, decretò, *nemine excepto*, che quelli signori compagni che manderanno la scusa per indisposti, si debbano presentare il primo giorno di servizio, benchè non sia sua giornata, e non presentandosi, si debbano puntare per la scusa falsa, secondo la costituzione, *in duplum*, ed in vigore delle nostre consuetudini si debbano puntare in uno scudo per ciascheduna volta che canteranno in quel giorno in qualsivoglia luogo pubblico; il che si dovrà parimente osservare in ogni altra mancanza al servizio per scusa falsa; ed ha ordinato a me Gioan Battista Felice, puntatore di quest'anno 1696, di scrivere il

Vedi 12, 49.

suddetto decreto nel mio presente libro dei punti, come appare, acciò dalli signori puntatori *pro tempore* sia sempre ed inviolabilmente osservato; ed in fede, ecc.

Inoltre dal signor maestro di cappella, e dal puntatore fu rappresentato in collegio, che non essendo comparsi alcuni signori compagni al servizio, ed essendo andati a cantare fuori di cappella in quel giorno, da alcuni signori puntatori erano stati puntati per la mancanza del servizio, ed in uno scudo per ciascheduna volta che avevano cantato fuori di cappella, ed alcuni altri signori erano stati puntati solamente in uno scudo per ciascheduna volta che avevano cantato fuori di cappella, e non avevano puntato per la mancanza del servizio di quel giorno; onde per stabilire la consuetudine alli signori puntatori *pro tempore*, il collegio, valendosi delle facoltà espresse di sopra, ha decretato, *nemine discrepante*, che li signori compagni, che mancheranno al servizio ed andranno a cantare altrove, debbano essere puntati nel punto corrente di quel giorno nel quale mancheranno, ed in uno scudo per ciascheduna volta che canteranno in qualsivoglia luogo pubblico e parimente ha ordinato a me Gioan Battista Felice, puntatore di quest'anno 1696, di scrivere il suddetto decreto nel mio presente libro dei punti, come appare, acciò dalli signori puntatori *pro tempore* sia sempre ed inviolabilmente osservato: ed in fede, ecc.

Addì 2 luglio 1696. Il signor Carlo Antonini maestro di cappella. Il rev. signor D. Gioan Battista Felice, puntatore. — Terminata la messa, il signor maestro di cappella ed il puntatore fecero istanza al collegio che si dividesse e stabilisse tutto il punto per le funzioni della cappella della mattina del Giovedì santo, perchè non trovandosi stabilito detto punto, nè per costituzione, nè per consuetudine, i signori puntatori *pro tempore* si erano per lo passato regolati in farlo a loro modo ed arbitrio. Fattasi pertanto dal collegio riflessione a così giusta istanza, ed alla necessità di dividere e stabilire tutto il punto per le funzioni della suddetta cappella, con le facoltà

XLIX. Vedi 12 in fin. 3.

L. Vedi 49, 51, 52.

che al medesimo collegio competono in vigore specialmente del § 5 della già enunciata Bolla di Sisto V in data del primo settembre 1586, risolvè e decretò col consenso dato in voce da tutti i signori compagni che erano presenti, eccetto che dal signor Gagliardi, che in avvenire li signori puntatori *pro tempore* debbano puntare, chi non sarà presente al principio del primo *Kyrie*, in baiocchi 20, e chi non sarà presente al principio del graduale, baiocchi 50, e chi mancherà a tutta la messa, in uno scudo; ed inoltre chi non sarà presente alla processione, in altri baiocchi 20, e alla loggia alla benedizione, in altri baiocchi 20, e alla Lavanda, in altri baiocchi 20, e se alcuno dei signori compagni partirà senza licenza, o non assisterà alle dette funzioni, si dovrà puntare in uno scudo per ciascheduna di quelle alle quali sarà mancato senza la suddetta licenza; ed ha ordinato a me Gioan Battista Felice, puntatore di quest'anno 1696 di scrivere il suddetto decreto nel mio presente libro de' punti, come appare, acciò dalli signori puntatori *pro tempore* sia sempre ed inviolabilmente osservato. Ed in fede, ecc.

Ll. Vedi 6.

Addi 1 agosto 1696. Il sig. Carlo Antonini maestro di cappella. Il rev. sig. D. Giambattista Felice puntatore. — Questo decreto fu letto addi 3 novembre 1696 in S. Carlo. — Dovendo noi avere particolare premura che i signori cantori della cappella pontificia coltivino gli atti di ogni più esemplare pietà, e che osservino puntualmente ogni decreto da loro collegialmente fatto, ed in particolare quelli che sono diretti all'onore di Dio ed all'edificazione del prossimo, come si è il decreto fatto sotto li 10 luglio 1588, che è il più giusto e il più santo degli altri, mentre in esso s'incarica ai medesimi signori cantori di prendere pubblicamente in cappella la santissima comunione in alcuni tempi più particolari dell'anno, dalla quale osservanza è poi per giusti motivi convenuto di recedere e mutarla, e stabilirla nella forma nella quale presentemente si trova; noi inerendo al suddetto decreto, ed in vigore della nostra ordinaria autorità, confermando per quanto potesse bisognare anche la mu-

tazione di detta osservanza, e lo stato nel quale è al presente, vogliamo che per le tre infrascritte solennità, cioè il *Corpus Domini*, dell'Annunciazione della beatissima Vergine e di Tutti i Santi, ognuno dei suddetti signori cantori inviolabilmente ed in perpetuo debba pubblicamente comunicarsi in cappella, e massime i laici e secolari, ai quali corre più preciso l'obbligo di tale osservanza, giacchè non si deve presumere nè supporre che li signori cantori sacerdoti trascurino in somiglianti solennità di celebrare la santa messa; e perchè non possa giammai suffragare alcuna scusa per l'inservanza di ciò, non si dovrà concedere licenza a chicchessia di non intervenire in cappella al servizio nel giorno che sarà destinato per fare la comunione, se non in caso di gravissima ed importantissima urgenza, quale però dovrà prima riconoscersi da tutto il collegio d'essi signori cantori; dichiarandosi di più, che se alcuno di essi sarà infermo (il che Dio non voglia) o pure assente da Roma nel giorno che si prefiggerà dal maestro di cappella *pro tempore* per prendere la santissima comunione come sopra, tanto gl'infermi quanto gli assenti dovranno infallibilmente comunicarsi otto giorni dopo che si saranno presentati in cappella al servizio, dopo la loro guarigione, ritorno in città rispettivamente; e se alcuno dei presenti in Roma non si comunicherà nel giorno nel quale si saranno pubblicamente comunicati gli altri in cappella, dovrà comunicarsi onninamente nel termine di quindici giorni inclusivamente dal giorno nel quale sarà stata fatta la comunione dai loro compagni.

Vedi 14.

Vedi 3.

Addi 17 aprile 1697. Il sig. Paolo Ronca maestro di cappella. Il sig. Francesco De Rossi puntatore. — Fu tenuta congregazione nella cappella al Quirinale, e fu ammesso per soprannumerario nella parte di soprano il sig. Girolamo Bigelli per ordine di Nostro Signore, e fu ricevuto *ad osculum pacis, ut moris est*; ciò finito, dal signor maestro fu fatta istanza, se il cantore nuovamente ammesso si debba puntare nella mancanza delle cappelle papali dentro il primo del

Ll. Vedi 4, in An. 1.

mese del suo introito, e per la varietà dei pareri fu corsa la bussola, e fu risoluto, che quelli volevano fosse puntato dovessero votare con il voto nero, e gli altri, che erano di contrario parere, votassero con il voto bianco; e veduto lo scrutinio, fu vinto il partito che si dovesse puntare, e fu ordinato al puntatore che scrivesse il presente decreto.

Vedi 1.

Aggiunta di nuove regole per bene esercitare l'offizio di puntatore stabilito dalla congregazione dei sei cantori, secondo l'autorità compartitagli da tutto il collegio.

Vedi 6 hic 13, vedi 1 hic 5.

I. Che il signor maestro di cappella non possa far penare nè puntare li signori cantori senza partecipazione e consenso di tutto il collegio, nel quale, quando vi sia discrepanza, debba correre la bussola.

II. Che il puntatore non abbia autorità di puntare il signor maestro di cappella senza consenso del collegio; questo però s'intende nei punti straordinari, cioè di negligenze nelle cappelle papali, cardinalizie ed esequie, ed in tutte quelle funzioni nelle quali deve assistere all'altare, o altro; ma quando opera come tutti gli altri cantori, sia puntato come gli altri. Si dichiara ed aggiunge che la prima volta potrà il puntatore di sua autorità puntarlo in due giuli, quando faccia errore; ma la seconda volta nell'istesso servizio non possa puntarlo senza il collegio. — C. CAPECI auditore.

Vedi 12 hic 10.

III. Che il puntatore nei servizi feriali e comuni, ed altri straordinari, non possa puntare se non baiocchi cinque per volta, e quando l'errore sia grave, un giulio *ad summum*.

IV. Che nelle cappelle papali o cardinalizie, per errori od altri straordinari, non possa puntare più di due giuli, ed essendo error grave che meriti maggior punto, ne debba dar parte al collegio, acciò ci presti il consenso.

Vedi 1 hic 8.

V. Nei servizi feriali e comuni, toccando all'anziano di quella parte che principia la cantilena a prendere la voce, e prendendo o troppo alto o troppo basso, di modo che sia d'uopo per comodo di tutte le parti o

crescere o calare la voce, in quel caso sia puntato detto anziano di baiocchi cinque, e non altrimenti.

Vedi 13.

VI. Che nelle prove tanto per li concorsi quanto per la settimana santa, e per le esequie che si fanno a S. Gregorio per i nostri compagni defunti, non sia obbligo portar la veste pavonazza, ed a S. Martina si vada al solito.

Vedi 2 hic 15.

VII. Perchè il puntatore non prenda equivoco nel far partecipare de' punti, come secondo l'uso non deve partecipare chi manca dieci giorni continui in un mese o per infermità o per licenza concessagli dall'eminentissimo protettore o dall'illustrissimo maggiordomo o dal collegio, o pure per aver fatto quattro punti intieri od otto mezzi punti in tutto di mancanze; così ancora si ordina, che, chi averà tre punti di mancanze, e manchi sei giorni in un mese o per infermità o per licenza come sopra, non debba partecipare dei punti di quel mese. Inoltre perchè qualche compagno potrebbe mancare diciotto giorni continui, cioè nove in un mese e nove nell'altro, e partecipare dei punti di tutti due i mesi, con pretesto di non essere compiti dieci giorni come sopra; si ordina pertanto al puntatore che ad ognuno che mancherà dodici giorni continui, cioè sei di un mese e sei di un altro, non debba farli partecipare dei punti di quel mese nel quale principia la mancanza.

Vedi 4, hic 9, vedi 7.

VIII. Il puntatore non possa puntare chi porta parrucca indecente, ma debba avvertirlo e dargli tempo otto giorni; se poi dopo detto tempo tornerà senza aver obbedito, e sia con parrucca indecente, lo punti in un giulio, ed anche la seconda volta lo punti in un altro giulio; se poi ricaderà la terza volta, non lo possa puntare, ma lo partecipi al collegio, acciò sia punito. Per ciarlare, non possa puntare se non dopo il secondo avviso, e quando vi ricada la terza volta, lo punti di due giuli; e così faccia ogni volta che occorra puntare, sempre precedendo i due avvisi.

IX. Ancorchè vi sia il primo decreto che parla di chi non canta nell'attual servizio, si è stimato espediente rinnovare e dichia-

Vedi 4.

rare che il puntatore avvisi i trasgressori una volta, e se non obbediscono, li punti due giuli per volta, sempre precedendo il medesimo avviso.

Vedi 12.

x. Si deve osservare il decreto di rivedere i quinternetti in ogni mese al puntatore, e sindacarli secondo lo stabilito.

xi. In caso che i signori sindici eletti per rivedere i quinternetti al puntatore, secondo il decreto fatto dal collegio, emanato il 4.º febbrajo 1696, trovino che il puntatore non abbia puntato secondo il presente accordo e stabilimento, si debba dai medesimi signori sindici rappresentare tal negligenza e trascuraggine al collegio, acciò sia penato il puntatore in uno scudo per tutto il quinternetto.

Vedi 6.

xii. Si è detto di sopra che il signor maestro di cappella non debba puntarsi dal puntatore, ma si è voluto ancora provvedere che il signor maestro per questo non trascuri il suo debito; onde, succedendo qualche errore che veramente porti scandalo, il puntatore dovrà proporlo al collegio, il quale essendo superiore, se giudicherà bene di avvertirlo per la prima volta, possa farlo, essendo pena bastante l'istessa accusa; quando poi giudichi diversamente, debba ordinare che sia puntato.

xiii. Si dovrà in avvenire osservare la consuetudine che il suddetto signor maestro di cappella non possa andare egli solo a parlare a Nostro Signore, o all'eminentissimo protettore, o a monsignor maggiordomo, o agli auditori di Sua Santità, dal detto signor cardinal protettore e monsignor maggiordomo, dei negozi spettanti al collegio, senza essere accompagnato dagli altri ufficiali, o da due deputati dal collegio per tale effetto; e se urgenza non permettesse di trovar ambi li deputati o gli altri ufficiali, possa andarvi con uno dei detti signori deputati, e nel primo servizio o congregazione rappresentare il tutto al collegio. I detti deputati si debbano eleggere ogni anno nel giorno che si eleggono gli altri ufficiali; e se il signor maestro non osserverà simile ordinazione, sia penato in una mesata; e

1 Potius lege del (n. r.).

quella pena si potrà eseguire in ogni tempo, nè s'intenda mai prescritta. Nella stessa pena incorra ogni altro dei signori compagni che fosse ardito di trattar negozi del collegio con i superiori senza preciso ordine del medesimo collegio.

xiv. Di più che li signori debbano sottoscrivere a tutto il concordato; come anco il simile debba far ogni cantore nel giorno del suo introito in cappella.

Vedi 2.

xv. Nelle pretese di paghe si dovrà far istanza al collegio, il quale ordini al signor maestro di essere ai piedi di Nostro Signore accompagnato come sopra, cioè dagli ufficiali e deputati, per rappresentare a chi di giustizia si debba la paga. Si deve avvertire che solo i punti si devono dividere dal puntatore; ma le pene si devono portare a' luoghi pii de' religiosi mendicanti, e riportarne ricevuta.

Dichiarazione.

xvi. Ancorchè sia provvisto per quanto è stato possibile tanto a' servizi papali e cardinalizi, quanto a' servizi comuni e feriali ne' casi straordinari, con tutto ciò possono incontrarsi altre difficoltà, delle quali non essendone fatta menzione, non possa il puntatore per sè stesso risolvere cosa alcuna; ma debba proporle al collegio, e da quello ricevere l'ordine come debba regolarsi. Dichiarandosi insieme che non s'intende in verun modo, con queste note poste di sopra per istruzione del puntatore, di levare od aggiungere nè pure una sillaba di quanto si comanda osservare nelle nostre antiche costituzioni; perchè solo si è voluto moderare, dichiarare e stabilire le consuetudini, acciò un puntatore non gravi più di un altro, ed ognuno riceva la stessa giustizia con l'essere giudicato, penato e puntato nel modo sopraddetto. Il collegio poi ha sempre l'arbitrio di accrescere e minuire tanto i punti quanto le pene, secondo la gravità del mancamento, errore o scandalo.

FRANCISCUS cardinalis MAIDALCHINUS protector; CARLO CAPECE auditore di sua eminenza; signor maestro BENEDETTO CECCARELLI affermo come sopra, mano propria.

Subscriptiones.

Signori Giubilati. Io Giovanni Battista Collozzi, decano, affermo come sopra; Vulpio;

io Lorenzo Cocchi affermo quanto sopra, mano propria; Fede; io Giuseppe Toci affermo quanto sopra, mano propria; io Giuseppe Vecchi affermo quanto sopra, mano propria; Giovanni Battista Giannelli affermo quanto di sopra mano propria; Cappelletti; Panuzzi; io Giovanni Matteo Leopardi affermo quanto sopra, mano propria.

Signori Serventi. Giovanni Battista Felici affermo quanto di sopra, mano propria; io Raffaele Raffaelli id.; io Giuseppe Ceccarelli id.; io Carlo Antonini id.; io Andrea Mazzoni id.; io Paolo Ronca id.; io Giovanni Carlo Anatò id.; io Francesco De Rossi id.; io Andrea Adami id.; io Paolo Besci id.; io Silvio Garghetti id.; io Girolamo Perini id.; io Stefano Carli id.; io Bartolomeo Monaci id.; io Pasqualino Tiepoli id.; io Michele Fregiotti id.; Gagliardi; io Giuseppe Antonio Iacobelli id.; io Giovanni Andrea Saoli id.; io Silvestro Antonio Calderini id.; io Marco Marchitelli id.; io Antonio Girolamo Belgelli id.; io Felice Angelo Petrucci id.; io Baldassare Sartori id.; io Gabriele Puyol id.; io Francesco Spinacciati id.

Causae huius constitutionis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, exponentes praedicti decreta huiusmodi, utpote accurato et exacto dictae capellae nostrae servitio salubrique dicti collegii directioni conducibilia, quo firmitus subsistant, nec in vim facultatis ipsi collegio per dictas Sixti praedecessoris litteras, sicut praemittitur, concessae, in futurum revocari, mutari, corrigi, reformari seu alterari valeant, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri, illorumque observantiam, itaut quemadmodum unanimi totius collegii praefati consensu edita fuerunt, sic ab illis nonnisi pari consensu, et accedente ad id apostolicam seu pro tempore existentis eiusdem collegii protectoris auctoritate, recedendo modo possit, constabilir summo perire desiderant: nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra

indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 3. Nos igitur, eorumdem exponentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eorumque singulares personas a quibuscumque excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnia et singula praeinserta decreta, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmatis robor adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Confirmatio relatorum decretorum.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quancumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clauulae.

§ 5. Non obstantibus praefatis Sixti praedecessoris litteris, aliisque praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon capellae et collegii praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alià roboratis, statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et lit-

Derogatio contrarium.

teris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi iulii mdcxcix, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 16 iulii 1699, pontif. anno ix.

CLXXXIV (al. 185).

Confirmantur duo decreta capituli generalis Congregationis Caelestinorum Ordinis S. Benedicti circa habilitationem magistrorum novitiorum et quatuor lectorum ad abbatiam¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Causa dictorum decretorum anno mdcxcviii.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius modernus abbas generalis Congregationis monachorum Caelestinorum Ordinis sancti Benedicti, quod ipse, ad maiorem Dei gloriam et dictae Congregationis incrementum, illiusque monachorum, ut non minus in religionis virtutibus quam litterarum studiis magis magisque proficiant, incitamentum, tria decreta in capitulo generali dictae Congregationis anno mdcxcviii celebrato ab omnibus illius vocalibus concorditer acceptato² edi curavit: nempe primum, quod magistri novitiorum eiusdem Congregationis post sexennium in exercitio muneris magisterii novitiorum huius-

¹ Idem concessum fuit aliis lectoribus et confirmatae constitutiones ab Urbano VIII, constit. edita mdcxxvi, die 8 iulii, pontif. iii.

² Videtur legendum *acceptata* (n. r.).

modi peractum, privilegio priorum actualium et triennialium gaudeant, ad hoc ut ad gradum abbatialem de iure habiles reddantur; secundum, quod ii monachi praefatae Congregationis, qui iam memoratum munus magisterii novitiorum per integrum sexennium exercuisse reperiuntur, eodem privilegio gaudere debeant, et de facto ad dictum gradum abbatialem habiles sint; tertium denique, quod, praeter lectores monasteriorum Congregationis huiusmodi in quibusdam felicitis recordationis Urbani PP. VIII praedecessoris nostri litteris nominatorum, lectores aliorum quatuor scilicet S. Mariae de Corropoli, et de Casaluze, ac S. Bartholomaei Lucerensis, necnon S. Stephani Bononiensis monasteriorum eiusdem Congregationis, qui vel philosophiae vel theologiae scholasticae lecturam in quatuor monasteriis huiusmodi per duodecim annorum spatium exercuerint, dicto privilegio priorum actualium et triennialium similiter gaudeant, ac etiam ad praedictum gradum abbatialem de iure habiles existant.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus abbas generalis decreta huiusmodi, quo firmitus subsistant et servantur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsius abbatis generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc

Confirmatio duorum decretorum ex tribus relatis cum moderatione quoad secundum.

militer porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui votum dilecti filii nostri Leandri, eiusdem S. R. E. cardinalis Colloredi nuncupati, super praemissis considerarunt, et quoad petitam confirmationem secundi ex dictis tribus decretis minime annuendum esse censuerunt, consilio, alia duo, nempe primum pro magistris novitiorum, addito tamen quod ad memoratas praerogativas seu graduationes consequendas non sufficiat solus temporis lapsus in qualicumque exercitio magisterii novitiorum huiusmodi, nisi etiam concurrat definitorii generalis vel provincialis dictae Congregationis approbatio seu declaratio super laudabili exercitio, ac tertium decreta huiusmodi super lectoribus praedictorum quatuor monasteriorum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus

et ordinationibus apostolicis, ac dictae Congregationis monachorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxv iulii mdcxcix, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 25 iulii 1699, pontif. anno ix.

CLXXXV (al. 186).

Comunicantur gratiae spirituales Congregationis Cassinensis Benedictinis monasterii Mellicensis in Austria¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Pastoralis officii, quo catholicae Ecclesiae per universum terrarum orbem

¹ Similis communicatio facta Congregationi Bavaricae extat const. ed. mdcxci, die 11 augusti, pontif. i; et in Clementis XI const. ed. mdccxiv, die 11 octobris, pontif. xiv, pro Congregatione monachorum in Boemia.

Fides transumptorum.

Exordium.

diffusae¹ regimini divina dispositione praesidemus, sollicitudo nos admonet, ut, paternam virorum religiosorum Altissimi obsequiis sub suavi monasticae vitae iugo mancipatorum curam gerentes, prosperis eorum in viâ Domini progressibus, quantum nobis ex alto conceditur, consulere iugiter studeamus.

Communicatio
et in rubrica.

§ 2. Cum itaque, sicut dilecti filii abbas et monachi monasterii Mellicensis in Austria Inferiori, Sedi Apostolicae ut asseritur immediate subiecti, Ordinis sancti Benedicti, nobis nuper exponi fecerunt, monasterium praedictum magno religiosorum uberes in illis partibus bonorum operum fructus adspirante superni favoris auxilio proferrâ iugiter satagentium numero introductum² sit, ipsi vero exponentes, pro maiori eiusdem monasterii augmento feliciorique illius directione, omnia et singula privilegia, gratias, indulgentias, favores et indulta, tam hactenus concessa, quam in posterum concedenda, quibus Congregatio Cassinensis monachorum Ordinis praedicti, eiusque abbates et monachi, aliaeque personae quaecumque, etiam per viam communicationis vel extensionis aut aliâs quomodolibet, fruuntur et gaudent, ac frui et gaudere possunt et poterunt in futurum, sibi dictoque eorum monasterio a nobis communicari plurimum desiderant: nos, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et

¹ Edit. Main. legit *diffusa* (R. T.).

² Videtur legendum *instructum* (R. T.).

absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, praedictam communicationem, quoad gratias spirituales tantum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorundem cardinalium.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv septembris mdcxcix, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 24 septembris 1699, pontif. anno ix.

CLXXXVI (al. 187).

Mandatur, ut in provinciâ S. Ioannis Baptistae in regno Peruano Ordinis Praedicatorum serventur constitutiones capitulorum generalium circa suc-

cessionem fratrum coniunctorum in prioratibus¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Referuntur
constitutiones
et causae man-
dati.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Hieronymus Salzedo frater expresse professus provinciae S. Ioannis Baptistae in regno Peruano Ordinis Praedicatorum, quod (cum dilectus etiam filius Didacus Moratto prior provincialis dictae provinciae, in novissimo illius capitulo provinciali die xxiv iulii mdcxcvii celebrato, ad officium prioris provincialis huiusmodi electus, eiusque procurator ad hanc almam Urbem missus, varia consilia et conatus meditarentur, ut ipsius Didaci fratres secundum carnem dicti Ordinis professores ad succedendum ei in dicto officio habilitari obtinerent; ipse vero Hieronymus, ad eandem Urbem, ut illorum consilia huiusmodi praeveniret pariter missus, nobis supplicasset, ut, quo inordinationibus² quae in proximo et aliis subsecuturis electionibus priorum provincialium provinciae praedictae praesertim ex praetensâ habilitatione huiusmodi oriri poterant occurreretur, constitutiones praedicti Ordinis, per quas expresse prohiberi dicitur ne frater fratri secundum carnem in eodem provincialatus aut prioratus officio immediate succedere valeat, omnino observari debere decerneremus, nosque supplicem libellum nobis super hoc porrectum ad Congregationem infrascriptorum cardinalium remissemus) ipsa Congregatio cardinalium dilecto etiam filio magistro generali dicti Ordinis rescripsit pro

¹ De reductione magistrorum vid. const. ed. mdcxcv, die 22 septembris, pontif. v; et de translatione cadaverum pro hac provinciâ vide Clementis XI constit. ed. mdcxcvi, die 3 iunii, pontif. xvi.

² Male ed. Main. leg. *in ordinationibus* (R. T.).

omnimodâ observantiâ decretorum capitulorum generalium tam in imminente quam in aliis in futurum peragendis electionibus.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ut conservationi regularis disciplinae in dictâ provinciâ peramplius consultum sit, non tantum generaliter decretum capitulorum generalium huiusmodi, sed insuper specialiter earum constitutionum seu ordinationum, per quas disponitur ut non solum fratres secundum carnem, verum etiam alii quicumque primo et secundo consanguinitatis vel affinitatis gradu inter se coniuncti seu se attinentes, sibi invicem in prioratibus sive provincialibus sive conventualibus immediate succedere nequeant, observantiâ in provinciâ huiusmodi demandari necesse sit, attento praesertim quod priores provinciales dictae provinciae pro tempore electi, ex privilegio a Sede Apostolicâ, ut asseritur, concessio, ante obtentam confirmationem electionis de ipsorum personis factae, ipsam provinciam statim gubernare incipiant, adeoque, cum litterae pro tempore existentis magistri generalis Ordinis praedicti super confirmatione huiusmodi nonnisi post duos annos a tempore secutae electionis decursos illuc perveniant, nulum malis, quae hoc intermedio tempore ex immediatis fratrum vel aliorum consanguineorum aut affinium successione huiusmodi oriri possunt, remedium ab ipso magistro generali adhiberi possit; ac proinde dilectus pariter filius modernus procurator generalis dicti Ordinis memoratas constitutiones seu ordinationes, quas, ut his malis occurratur et regulari disciplinae prospectum sit, in dictâ provinciâ observari, sicut praemittitur, necesse est, ex diversis capitulis generalibus Ordinis praec-

Proces patris
Hieronymi Sal-
zedi.

dicti collegerit, et in relatione sua dictis cardinalibus super praemissis facta enunciaverit ac recensuerit, nempe: « in capitulo Vallisoletano anno mdcv celebrato, ordinatione xlv, mandatum reperiri ut in provinciis Indiarum dicti Ordinis duo secundum carnem fratres sibi invicem in prioratibus tam provincialibus quam conventualibus nullo pacto succedant, eorumque electiones contra ordinationes huiusmodi formam factas eo ipso irritas et nullas declarari et decerni; ac id ipsum etiam antea in capitulo Romano, ordinatione xx, pro provincia Lombardiae Ordinis praedicti statutum fuisse; quinimo in capitulo Veneto, anno mdxcii habito, ordinatione xxxi, pro provincia S. Thomae seu Apuliae Ordinis huiusmodi disponi ut primo et secundo consanguinitatis vel affinitatis gradu inter se coniuncti seu se attinentes sibi in officiis provincialibus vel prioratus¹ non succedant; idque pariter in capitulo Valentino anno mdxcvi congregato pro provincia Fainaciae eiusdem Ordinis demandari: nobis propterea dictus Hieronymus humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Confirmatio laudatarum constitutionum.

§ 3. Nos igitur, eiusdem Hieronymi votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et

¹ Forsan prioratibus (R. T.).

consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui dictum procuratorem generalem super praemissis audiverunt, consilio, enunciatis constitutiones capitulorum generalium Ordinis supradicti in memorata provincia S. Ioannis Baptistae in regno Peruano, itaut fratres illius tam in primo quam in secundo gradu coniuncti in officiis priorum tam provincialium quam conventualium immediate succedere nequeant, observari, auctoritate apostolica, tenore praesentium, mandamus; salva tamen semper in praemissis auctoritate praedictae Congregationis cardinalium.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, provinciae S. Ioannis Baptistae ac Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse dero-

Clausulae.

gamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ix octobris mdxcix, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 9 octobris 1699, pontif. anno ix.

CLXXXVII (al. 188).

Confirmatur resignatio facta Francisco Farnesio suaeque familiae successoribus Parmae et Placentiae ducibus, cum nova concessione, officii magni magistri militiae auratae Constantinianae¹.

Dilecto filio, nobili viro, Francisco Farnesio Parmae et Placentiae duci,

Innocentius Papa XII,

Dilecte fili, nobilis vir, salutem et apostolicam benedictionem.

Commentatur dux eiusque familiae.

Sincera fidei et singularis devotionis affectus, quem erga nos et Sedem Apostolicam gerere comprobatis, necnon praeclara et multiplicia illustris familiae tuae Farnesiae in eadem Sedem merita nos adducunt, ut ea tibi ac tuis futuris natis descenditibus aliisque eiusdem tuae familiae principibus libenter concedamus, per quae honorum vobis fiat accessio, et perenne aliquod paternae nostrae in te tuamque familiam praedictam voluntatis extet monumentum.

Resignatio dicti officii facta a Ioanne Andrea ultimo familiae Angelae Flaviae Comnenae eiusque confirmatio.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius nobilis vir Ioannes Andreas Angelus Flavius Comnenus, princeps Macedoniacae ac magnus magister militiae auratae Constantinianae sub titulo S. Geor-

¹ In Innocentii XI const. ed. mdclxxvi, die 26 februarii, pontif. x, declarata fuit nulla alienatio status Messerani a duce Sabaudiae facta; et in Clementis XI const. ed. mdccxx, die 26 septembris, pontif. xx, conceditur regi Portugalliae, ut suscipere valeat insignia a patriarcha Ulissiponensi.

gii et regulae S. Basilii Magni, nobis nuper significavit, ipse, qui, ut asserit, nobilis et antiquae familiae suae Angelae Flaviae Comnenae solus superstes, ac non tam liberis quam spe illos procreandi destitutus existit, quippe qui in propecta aetate constitutus iam reperitur, necnon parum firma ac bellicis aerumnis fessa valetudine utitur, summo opere cupiens in officio seu munere magni magistri seu perpetui administratoris militiae praedictae, quod longissimo tempore ab eius progenitoribus continuam ac non interruptam serie obtentum et possessum fuit, dari sibi successorem praevalidum, cuius ope ac virtute militia praefata relevetur et praeservetur a noxiis, necnon laetioribus, benedicente Domino, proficiat incrementis, ad nobilitatem tuam egregiis naturae gratiaeque divinae muneribus praefulgentem mentis suae oculos provide direxerit, iuribusque sibi hac in re quovis modo competentibus, seu quae sibi competere existimaverat, utens, tibi, ac tuis successive natis, nepotibus et descenditibus, aliisque familiae tuae Farnesiae praedictae successoribus Parmae et Placentiae ducibus pro tempore existentibus, officium seu munus huiusmodi (reservato tamen desuper nostro et dictae Sedis beneplacito) resignaverit: hinc est quod nos, sperantes in Domino, te, cui, praeter generis splendorem ac domestica maiorum exempla, catholicae religionis tuendae zelus, aliaeque eximiae, ac pio prudentique principe dignae virtutes abunde suffragantur, militiae praedictae plurimum utilitatis, adspirante superni favoris auxilio, allaturum esse, ac proinde felicibus eiusdem militiae progressibus, quae, ut asseritur, diversis privilegiis, gratiis et indultis a quamplurimis Romanis Pontificibus praedecessoribus no-

stris insignita fuit, quantum nobis ex alto conceditur, opportune consulere, teque specialis favore gratiae prosequi volentes, tuique ac dicti Ioannis Andreae principis ac magni magistri singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, necnon praedicti officii seu muneris erectionem, naturam, statum qualitates et circumstantias quascumque, etiamsi electivum et personale existat, aliave quaelibet etiam specificâ et individua mentione et expressione dignâ, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac exactissime et accuratissime specificatis habentes, supplicationibus tam tuo quam eiusdem Ioannis Andreae principis et magni magistri nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, eisque benigne annuentes, ac etiam motu proprio, et ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, resignationem dicti officii seu muneris magni magistri seu perpetui administratoris militiae auratae Constantinianae tibi ac tuis post te natis nepotibus et descendentibus aliisque familiae tuae Farnesiae supradictae successoribus Parmae et Placentiae ducibus pro tempore existentibus a memorato Ioanne Andrea principe et magno magistro factam, ut praefertur, publicumque desuper confectum instrumentum seu scripturas, cum omnibus et singulis in eis contentis, aliâs tamen licitis et honestis ac Apostolicae Sedi praedictae illiusque auctoritati minime adversantibus, tenore praesentium perpetuo confirmamus et

approbamus, illisque inviolabilis et irrefragabilis apostolicae firmitatis vim, robur et efficaciam et validitatem adiungimus et adiciamus, ac omnes et singulos iuris et facti et solemnitatum quarumcumque, tam ex iuris communis et constitutionum privilegiorum et indultorum apostolicorum, necnon militiae praedictae, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratorum, statutorum seu stabilimentorum quorumlibet praescripto, quam de stylo, usu et consuetudine, etiam immemorabili, seu aliâs quomodolibet in similibus etiam de necessitate observandorum, et alios quosvis etiam quantumvis formales et substantiales et incogitatos et inexcogitabiles defectus, si qui in praemissis principaliter vel accessorie, seu anteceder, consequenter vel concomitanter, aut aliâs quomodolibet intervenerint, seu intervenisse dici, censi, praetendi vel intelligi quomodocumque et quodcumque possent, etiamsi tales sint ut nonnisi factâ eorum specificâ et individua mentione et expressione sanari possint, plenissime et amplissime supplementum et sanamus, ac penitus et omnino tollimus, abrogamus et abolemus.

§ 2. Et nihilominus, ad maiorem et abundantiore cautelam, et quatenus

Item nova
concessio dicti
officii.

omnibus et singulis illius honoribus, iuribus, praeeminentiis et praerogativis solitis et consuetis, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, harum serie perpetuo concedimus et assignamus; necnon vobiscum super receptionis in fratres milites militiae praedictae, susceptionis habitus per eosdem gestari soliti, ac professionis per illos emitti consuetae regularium, necnon servitiorum quorumlibet a statutis seu stabilimentis huiusmodi praescriptorum, ac aliarum quarumvis per eadem statuta seu stabilimenta ac privilegia et indulta apostolica ad obtinendum officium seu munus huiusmodi, illiusque iurisdictionem, potestatem, praeeminentias et praerogativas exercendum quomodolibet requisitarum qualitatum defectibus, ceterisque impedimentis quibusvis, hac in re vobis quomodolibet obstantibus et quomodocumque obstituris, seu quae vobis ob stare quovis modo praetendi, censi vel intelligi possent, ad praemissorum effectum, quatenus opus sit, etiam ex nunc, prout ex tunc, et e contra, de specialis dono gratiae dispensamus.

Mandatum
executionis.

§ 3. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae ac districtae praecipientes omnibus et singulis memoratae militiae officialibus et ministris quocumque nomine nuncupatis, militibus, fratribus et personis, ceterisque ad quos spectat et quodcumque spectabit in futurum, ut te statim, post te vero praedictos tuos natos, nepotes et descendentes, aliosque memoratae familiae tuae successores Parmae et Placentiae duces pro tempore existentes, ad officium seu munus magni magistri seu perpetui administratoris huiusmodi eiusque liberum exercitium iuxta tenorem praesentium recipiant et admittant, vosque recognoscant, ac vobis, in omnibus quae ad

idem officium seu munus pertinent, pareant et obediant, faveantque et assistant respective.

§ 4. Ac decernentes, ipsas praesentes litteras, etiamsi in cancellariâ militiae supradictae nunquam registrentur nec admittantur, nihilominus firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac vobis plenissime suffragari in omnibus et per omnia perinde ac si ab iis, ad quos ea res spectat, unanimiter, nemineque penitus discrepante vel contradicente, admissae, et in cancellariâ praedictâ registratae fuissent, neque ipsas praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quilibet, etiam primores, seu primi cuiuscumque status, gradus, ordinis, praeeminentiae et dignitatis, seu aliâs specificâ seu individua mentione digni existant, in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas ipsae praesentes emanarint, adductae, verificateae, iustificateae fuerint, aut ex aliâ quacumque quantumvis iustâ, piâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, ullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, aut interesse habentium consensu, aliove quolibet etiam quantumvis magno et substantiali, ac incogitato et inexcogitabili, individuae expressionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, modificari, retractari, in controversiam vocari, aut ad terminos iuris seu statutorum seu stabilimentorum ac consuetudinum, usuum et privilegiorum dictae militiae reduci, aut adversus illas

Clausulae.

aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris et facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, seu impetrato, aut etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concessio vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare ullo modo posse, nec easdem praesentes litteras sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aliisve contrariis dispositionibus, etiam per nos et Romanos Pontifices successores nostros et Sedem praedictam quovis modo etiam per viam legis et constitutionis generalis seu statuti perpetui quandocumque faciendis, unquam comprehendendi, aut comprehensas censi, sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanaverint, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam de novo sub quacumque posteriori datâ per vos vestrumve quemlibet eligendâ concessas intelligi, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari et adimpleri, sique et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. praedictae cardinales, etiam de latere legatos et dictae Sedis nuntios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de iure quaesito

non tollendo, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae militiae, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eidem militiae, illiusque fratribus et personis quibuslibet, etiam primoribus seu primis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogationum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis ac decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, et consistorialiter, et aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, ac pluries et quantiscumque vicibus confirmatis, approbatis, iteratis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv octobris mdcxcix, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 24 octobris 1699, pontif. anno ix.

CLXXXVIII (al. 181).

*Confirmatur decretum provinciae S. Evangelii in Nova Hispania Ordinis Minorum de Observantiâ Recollectorum de eligendo uno definitore eiusdem provinciae*¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Decretum refertur.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres provinciae S. Evangelii nuncupatae in Nova Hispania Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ Recollectorum nuncupatorum, quod (cum in constitutionibus generalibus dicti Ordinis disponatur, ut in singulis capitulis provincialibus provinciarum familiae ultramontanae eiusdem Ordinis pro tempore celebrandis unus religiosus ex statu Recollectionis Ordinis huiusmodi assumatur et in definitorem omnino eligatur, haecque dispositio in dictâ provinciâ usu recepta reperiatur, inter fratres vero, qui de Observantiâ dicuntur, in eadem provinciâ existentes, quaedam vigeant partialitates, quas fratres de Observantiâ praedicti etiam inter ipsos exponentes introducere tentarunt) iidem exponentes, agnoscens partialitates huiusmodi eorum quieti et religiosi institutis repugnare, non solum eas omnino reiecerunt, verum etiam, quo firmitus sua iura tuerentur, curarunt ut die xiii decembris mdcxcvi, totâ provinciâ praedictâ illiusque definitorio consentientibus et subscribentibus, inter alia ederet decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « Item determinatum fuit, quod, quia semper sancta Recollectio istius

¹ De electione officialium pro provinciis Hispaniae et Romanae vide Innocentii XI constit. edit. mdcxxxv, die 16 aprilis, pontif. ix; et huius Pontificis constit. edit. mdcxcv, die 12 septembris, pontif. v; et de procuratore generali vide Clementis XI constit. edit. mdccv, die 12 martii, pontif. v.

provinciae definitorem perpetuo teneat, conformiter ad nostras leges eligatur semper unus definitor Recollectionis absque eo quod attendatur ad aliquam partialitatem; et casu, quo vel ex morte vel ex aliâ quacumque causâ definitoris Recollectionis votum vacaret, statutum generale de hoc puncto pertractans servabitur ».

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, variis artibus et coloribus decretum huiusmodi in maximum Recollectionis inter exponentes praefatos stabilitae praeiudicium eludi, ac saltem indirecte averti tentatum fuerit; ac proinde dicti exponentes illud, quo perpetuam roboris obtineat firmitatem, nec a quoquam, sub quovis praetextu, directe vel indirecte, convelli, aut prave detorqueri unquam possit, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communi summopere desiderent: nos, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui dilectum etiam filium commissarium generalem Curiae dicti Ordinis super praemissis audiverunt, consilio, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiicimus, ac omnes

Confirmatio relati decreti.

et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorundem cardinalium.

Clausulas.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quomodocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII decembris MDCXCIX, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 13 decembris 1699, pontif. anno IX.

CLXXXIX.

Confirmantur quaedam decreta diaetae generalis Carmelitarum Congregationis Mantuanae, cum additione et reformatione Congregationis super disciplinam regularium.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Alias pro parte dilectorum filiorum fratrum definitorii generalis Congregationis Mantuanae Ordinis fratrum Beatae Mariae de Monte Carmelo nobis exposito, quod in diaeta generali dictae Congregationis, in hac alma Urbe anno MDCXCXII celebrata, pro felici prosperoque eiusdem Congregationis regimine et gubernio ac ad instaurandam in ea regularem observantiam vitaeque communis rationem, edita fuerant octo decreta, in totidem capitula seu articulos distincta, tenoris qui sequitur, videlicet:

Diaetae generalis anno MDCXCXII

« Cum maxime dedecet observantiam religiosi status fundamentum et caput quandoque laesum in nostra Congregatione videre, eique sub titulo privilegiorum, quae potius abusus etiam ac regulae nostrae detrimenta comperiuntur, officere, et praecipue quae communitati et religiosae observantiae instaurandae adeo per sacram Congregationem super disciplinam regulari specialiter nobis impensae¹ potius obesse quam prodesse posse videantur: hinc est quod statuimus, mandamus infra-scripta decreta inviolabiliter observari, et observanda praescribi. I. Nemo cuiuscumque gradus a servitio chori censeatur exemptus, nisi in actuali le-

Decreta octo referuntur.

De exemptione ab exercitiis.

¹ De sociis huius Congregationis pro capitulo generali, vide Innocentii XI const. ed. MDCLXXXII, die 12 iunii, pontif. VI; in Clementis XI const. edit. MDCCXI, die 10 novembris, pontif. II, agitur de redactione studiorum et graduum pro provinciis Italiae.

² Intelligat qui potest (A. T.).

ctionis ac praedicationis exercitio constitutus; quin etiam publicis interesse functionibus, processionibus, ceterisque consuetis teneatur, nisi legitimis et a superioribus approbatis detentus fuerit impedimentis. Meminerint iuxta sanctissimi domini nostri salutare praescriptum exercitiis spiritualibus saltem semel in anno et ea qua decet animi devotione ac commercii abdicatione totam operam dare, per quam anima caelesti pabulo recreatur, primaeva ex voto promissa Deo renovatione, et religionis zelus studio perfectionis augeatur. II. Caveant priores ne in rebus gravioribus absque libero discretorum consensu, et in rebus gravissimis nonnisi maiori et saniori parte capituli conventualis annuente, procedant; ideoque mandamus, quod semel in hebdomadam fiat congregatio pro his tractandis, quae nedum regularem observantiam, sed etiam rem conventus utiliter gerendam respiciunt.

De congregationibus.

De exemptione ab obedientia.

De vita communi.

Deservientibus.

III. Nullus, cuiuscumque gradus et praeminentiae quomodocumque privilegiatae etiam vicariatus generalis habiti vel habendi existat, censeatur et sit exemptus ab obedientia, subiectione et correctione superioris localis conventus, in qua de familia designatus degit, exceptis honorificentis per nostras constitutiones iuxta exigentias illi concessis. IV. Provideatur a superiore conventus quilibet religiosus, cuiuscumque gradus etiam vicariatus generalis habiti vel habendi, cum omnimoda uniformitate et aequalitate, ita ut eodem victu et vestuario, ceterisque ad eius usum, servitium, necessitatem assignatis vel assignandis iuxta regulam et constitutiones nostras habeant gaudere, sublati ceteroquin quibuscumque singularitatibus, quae communitati detrimentum et inobservantiae specimen praebent. V. Laici deputati pro servi-

lio particulari patrum seniorum, graduatorum vel gravissimorum non sint adeo adstricti eisdem, vel pro eorundem servitio, ut etiam pro publico et ad cetera communitati praestanda ad nutum superioris localis nequeant adhiberi.

VI. Memoriae mandamus cuilibet ex nostris religiosis quantum deceat a familiaritate cum saecularibus abstinere, eisque negotia tam conventus quam fratrum, praecipue defectus, abscondere; ideoque statuimus et mandamus nulli priori licere saeculares quoscumque et cuiuscumque conditionis intra claustra, nisi per aliquot dies et non mensuatim retinere, nec inito pacto et pretio, ut vulgo dicitur *dozena*, habere, et, quanto minus fieri poterit, etiam pro negotiis alioquin non necessariis introducere: ab hoc enim quam maxime dependere dignoscitur nostrae bonae famae et religiosae libertatis conservatio. VII. Quia vero nostrae Congregationis profectui et propagationi hoc unum magis contulisse comperitur, nostras scilicet constitutiones in sua puritate relinquere, in iis praecipue quae eiusdem regimen et gubernium respiciunt, ideo declaramus et statuimus in posterum servandas esse omnino constitutiones *De definitioribus*, cap. XXXIX, n. VIII, in quo tantummodo nominatur seu statuitur locum esse vicario generali electo, una cum vicario generali functo, et quinque definitioribus a gremio electis; derogatur propterea quibuscumque privilegiis, consuetudinibus, decretis et statutis, etiam in ordine ad illos qui fuerunt vel erunt vicarii generales, et decernimus quod eligendi in definitores habeant conditiones et requisita quae pro tanto onere et negotio a constitutionibus nostris praescribuntur. Ultimo: lectores et baccalaurei non possint ad ulteriorem gradum respective promoveri, nisi actuali-

De consortio saecularium.

De privilegiis.

De lectoribus.

ter legerint et legisse docuerint vel philosophiam, vel theologiam, vel saltem moralem, modo tamen scholastico, itaut in actuali exercitio legendi semper fuerint; ac propterea, quod in unoquoque conventu etiam modicae familiae fiat lectio moralis bis saltem in hebdomada, et semel in ea proponuntur casus conscientiae cui omnes choristae interesse teneantur proprium quisque sensum aperire, et explicationem a lectore vel proponente audire, etc. »:

Aditio et reformatio decretorum a Congregatione super disciplina regularium facta.

Et in eadem expositione subiuncto, quod ipsi exponentes decreta huiusmodi, quo firmitus subsisterent et servarentur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communi summopere desiderabant: nos supplicem libellum, eorum nomine nobis super praemissis porrectum, ad Congregationem venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et dilectorum filiorum Romanae Curiae praelatorum super disciplinam regulari a nobis specialiter deputatam remisimus. Ipsa vero cardinalium et praelatorum Congregatio, re mature discussa, ac dilectis etiam filiis exvicariis generalibus praefatae Congregationis Mantuanae, patribus gravissimis nuncupatis, pluries auditis, censuit tertio ex praeinsertis decretis addenda esse sequentia, videlicet: « Iniuncta tamen superioribus localibus speciali attentione et reverentia erga patres gravissimos, contra quos in causis gravioribus procedere nequeant, nisi ex speciali commissione vicarii generalis: quarto autem similiter addenda esse haec, nempe: « Ita tamen ut debita charitate consulatur servitio patrum gravissimorum »: septimum vero ita reformatum, ut, ultra vicarium functum, admitti in posterum debeant in definitorium alii duo exvicarii immediati eius antecessores, itaut, ultra vicarium electum, alii tres exvica-

rii dumtaxat in definitorio esse debeant, eorumque aliquo deficiente, alius immediatus antecessor (quatenus adsit) substituatur: et adversus praemissa praefatos patres gravissimos non esse amplius audiendos. Quare dicti exponentes denuo humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 2. Nos igitur, ipsorum exponentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memoratorum cardinalium et praelatorum consilio, omnia et singula decreta praeinserta, ita tamen, ut tertio et quarto praenarratae additiones fieri, septimum vero reformari, sicut praemittitur, respective debeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, ac, quatenus opus sit, convalidamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; salva tamen semper in praemissis auctoritate praefatae Congregationis cardinalium et praelatorum.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabili-

Confirmatio praelatorum decretorum.

Clausulae.

ter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrarium.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Congregationis Mantuanae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Files transumptum.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx ianuarii MDCC, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 30 ianuarii 1700, pontif. anno ix.

CXC.

Confirmatur, innovatur, declaratur et extenditur constitutio Alexandri VII super datis et promissis pro iustitia

vel gratia apud Sedem Apostolicam obtinenda, cum adiectione poenarum et quorundam mandatorum¹.

Innocentius Papa XII,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Sacerdotalem et regiam Urbem nostram, innumeris divinae largitatis muneribus decoratam, quemadmodum inter omnes per universum terrarum orbem ecclesias sollicitudini nostrae divinitus demandatas peculiari affectu diligimus, sic mundam et immaculatam custodire satagimus, ac omni quo possumus studio laboramus; agnoscentes profecto quam deceat, ut, quae per beati Petri Sedem caput orbis effecta est, exempla bonorum operum in corpus omne diffundat; ibique potissimum charitatis, iustitiae, virtutumque omnium splendor effulgeat, ubi divinae fidei dispensantur oracula, et christiani viget² sacerdotii principatus.

§ 1. Quoniam vero eiusdem almae Urbis, Romanaeque Curiae decori nihil aequae videtur officere, quam si iustitiae gratiaeque negotia, quae magno numero in dies ex omnibus catholicae Ecclesiae partibus ad Sedem Apostolicam deferuntur, non ea qua decet integritate, et ab

Exordium.

Constitutio Alexandri VII reformatur.

¹ Confer constit. infra laudatas Alexandri VII, Bonifacii VII et Gregorii XIII, item Clementis VIII edit. MDXII, die 15 augusti, et Pii V edit. 4 decembris, pontif. vi. Ab Innocentio XI const. ed. MDCLXXVIII, die 1 octobris, pontif. II, edita fuit taxa pro foro ecclesiastico; ab hoc Pontifice const. ed. MDCCV, die 22 septembris, pontif. V, interdictae fuere conventiones in providendis ecclesiis et monasteriis; et const. ed. MDCCVIII, die XI augusti, pontif. VII, abolita fuit venalitas officii camerariatus S. R. E. In Benedicti vero XIII const. ed. MDCCXXVI, die 3 februarii, pontif. II, agitur de recta iustitiae administratione et litigantium praesertim pauperum utilitate.

² Edit. Main. legit vigeat (R. T.).

omni procul avaritiae suspicione exediantur; propterea felicitis recordationis Alexander Papa VII praedecessor noster, nonnullorum Romanorum Pontificum, et signanter recolendae memoriae Bonifacii VIII et Gregorii XIII pariter praedecessorum vestigiis inhaerendo, eorumque apostolicas constitutiones hac de re editas innovando et ampliando, quasdam suas in formâ Brevis desuper litteras promulgavit, tenoris qui sequitur, videlicet: *Alexander Papa VII ad perpetuam rei memoriam*. Inter gravissimas, etc.¹

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die II maii MDCLVI, pontificatus nostri anno II.

Confirmatio
et innovatio
constitutionis
relatae Alexan-
dri VII.

§ 2. Quamvis autem constitutionis praefatae tenorem ab omnibus Romanae Curiae iudicibus et ministris religiose servari publice per se pateat, nobisque maxime compertum sit; et quamplurimis optimis integrisque advocatis, procuratoribus, agentibus, expeditoribus, aliisque negotiorum gestoribus et officialibus eadem Curia, miserante Domino, abundet: nihilominus (ad evitandas fraudes quae quandoque eveniunt, eo quia fortasse aliqui, turpis lucri gratiâ, in Curia moram trahentes, non cessant Curiam ipsam apud exterarum gentes diffamare cum eorum epistolis, notulis seu listis, quas transmittunt principalibus seu corresponsalibus, in quibus petunt pecuniam pro muneribus dandis, vel affingunt munera dedisse ministris gratiae vel iustitiae, aliisque in dictâ constitutione Alexandri VII contentis), de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et dilectorum filiorum Romanae Curiae praefatorum, quibus id rei examinandum commisimus, consilio, hac nostrâ per-

¹ Reliqua omittimus quia iam leguntur in tom. XVI, pag. 156 (R. T.).

petuo valiturâ constitutione praeinsertas Alexandri praedecessoris litteras, cum omnibus et singulis censuris, poenis, aliisque in eis contentis, confirmamus, approbamus et innovamus, ac adversus quemcumque non usum seu contrarium usum, qui quoquo modo praetendi possit, restituimus et plenarie reintegramus. Easdemque litteras et in eis contenta quaecumque, etiam quoad censuras et poenas, omnes et singulos agentes, expeditores, procuratores, ceterosque curiales, negotiorum gestores, aliasque personas, tam saeculares et ecclesiasticas, quam cuiusvis Ordinis et instituti, etiam necessario exprimendi, regulares, ad Urbem missas vel in eâ existentes, et pro quibuscumque exteris et forensibus, cuiuscumque status et conditionis et quacumque dignitate etiam maximâ et maiore fulgentibus, etiamsi speciali et individuâ notâ digni sint, etiam capitulis et religionibus suis, iustitiam aut gratiam procurantes, et principalibus seu corresponsalibus scribentes, aut notulas transmittentes, sive per nuncium aut aliâs quomodolibet etiam per interpositas personas significantes aut insinuantes se pro impetrandâ iustitiâ vel gratiâ, aut post earundem impetrationem, munera tradidisse, aut ea necessaria esse, sive animo revera munus dandi, sive affingendi et simulandi id egerint, etiam sub praetextu redimendae vexationis omnino iniustae et evidenter, etiam in casibus in quibus principalis rem possideat, aut quod salarium seu honorarium ipsis datum, seu promissum aut consuetum, labori ac diligentiae in negotio adhibitae minus respondeat, quodque gratia aut iustitia publicum religionis vel Ecclesiae bonum respiciat, aut aliis quibuscumque praetextibus in eadem Alexandri constitutione damnatis atque

reiectionis, vel forsitan in futurum pro excusatione allegandis, comprehendere, et ad casus etiam, in quibus pro gratiâ vel iustitiâ apud quoscumque extra Romanam Curiam ab Apostolica Sede, vel ab ordinariis eiusdem Romanae Curiae iudicibus, aut etiam Apostolicae Sedis nuntiis, legatis, etiam de latere, et prolegatis specialiter delegatos obtinendâ munera in Curia data vel necessaria esse pro comparandis favoribus apud eosdem delegatos vel litteris commendatis, etiam antequam post obtentam gratiam sive iustitiam, etiam sub quibuscumque modo licitis praetextibus, quomodolibet dictum, scriptum, assertum et insinuatum fuerit, extendi, et locum habere, harum serie decernimus et declaramus.

Adiectio poenarum in contravenientes, cum impunitate et praepio pro revelantibus.

§ 3. Contravenientes vero (ultra excommunicationis eidem Sedi reservatae, privationis cuiuscumque beneficii et officii ecclesiastici et saecularis, temporalis sive perpetui, ac infamiae poenas in praefatâ Alexandri constitutione contentas) etiam amissionis seu extinctionis omnium et singularum pensionum ecclesiasticarum forsitan obtentarum, necnon falsi, furti et iniuriarum magistratui publico illatarum, tam iure communi quam apostolicis constitutionibus et banimentis generalibus Status nostri Ecclesiastici contentis poenis teneri, et tamquam veros fures et falsarios ac magistratui iniuriam inferentes puniri; principales vero et corresponsales cuiuscumque dignitatis et conditionis, tam saeculares quam ecclesiasticos, et cuiusvis Ordinis seu instituti regulares, etiam vigore quorumcumque privilegiorum specialiter nominandos, ubilibet existentes, et pecuniam solventes, transmittentes, aut solvi et transmitti mandantes, directe vel indirecte, ad effectum

¹ Forsan legend. *etiam ante vel post* (R. T.).

dandi munera vel eorumdem pretium pro ministris gratiae vel iustitiae tam in Curia existentibus quam extra Curiam ut supra delegatis; nullo ex superius reiectis vel aliâs forsitan sub quocumque quaesito colore in posterum allegandis praetextibus eos excusante (ultra poenas in dictâ Alexandri constitutione contentas), etiam nullitatis ipso iure gratiae, decreti, rescripti vel sententiae, imo et amissionis causae, crediti vel iuris, super quo lis agebatur, ac perpetuae inhabilitatis ad quaecumque beneficia ecclesiastica etiam de iure patronatus laicorum, et ad alias quascumque gratias a Sede praefatâ in posterum obtinendas, incurrere; imo et in singulis praedictis casibus solum conatum ad earundem poenarum incursum sufficere, etiamsi pecuniae transmissae non fuerint, sed tantum notulis, epistolis, aut aliâs quomodolibet a principalibus in partibus petita vel ab iisdem principalibus respective oblatae (omnibus, qui rem adhuc incognitam, complicesque, fautores et socios retexerint, impunitate concessâ) statuimus atque decernimus. Episcopos autem, archiepiscopos, similesque personas poenâ dumtaxat in dictâ Alexandri constitutione specificatâ teneri volumus et mandamus. Revelantibus vero seu denunciantibus, dummodo indicia saltem ad torturam vel ad transmittendam inquisitionem contra contumaces sufficientia subministraverint, ducentorum ducatorum auri de Camera praemium ex eadem Camera nostrâ solvendum constituimus et assignamus.

§ 4. Et ut in posterum facile apparere valeat quinam sint illi qui in talibus notulis et listis excedunt, vel quocumque modo contraveniunt, volumus et mandamus ut quilibet agens, expeditor negotiorum, actor, procurator,

¹ Edit. Main. legit *et pro ut* (R. T.).

Curiales et gestores tenentur transmittere notulam unam expensarum ad principales et alteram tradere notario vel officiali sub certis poenis.

seu quilibet curialis, aut quicumque alius, ut supra, ad gratiam vel iustitiam in Romanam Curiam impetrandam utcumque deputatus, etiamsi ecclesiasticus, saecularis, seu cuiusvis instituti etiam necessario exprimendi regularis, notulas seu listas omnium et singularum expensarum, quoties eas principalibus seu corresponsalibus extra Curiam transmittet, teneatur propria manu subscribere; et nihilominus post gratiae seu causae per sententiam, vel decretum vim sententiae habens, aut per rescriptum in quibuscumque tribunalibus expeditionem, vel quamcumque concordiam, renunciationem, mortem principalis, aut aliam quavis causam mediante, cessationem, exceptis dumtaxat negotiis, quae in eiusdem S. R. E. cardinalium seu aliis congregationibus extra folium, ut vocant, perfici solent, integram omnium et singularum expensarum per se vel per alios in toto negotii decursu factarum notulam, iis etiam repetitis, quae in aliis notulis forsitan ut supra transmissis continebantur, atque etiam summam certam pro honorariis sibi debitis, necnon omnes pecunias a principalibus seu corresponsalibus eo usque habitas, clare et distincte iterum propria manu subscribere, et ad dictos principales seu corresponsales transmittere, eiusque copiam integram et uniformem intitulatam *duplicatum* notae similis transmissae in partibus ad talem principalem seu corresponsalem pariter propria manu subscriptam, intra tres menses a die expeditionis seu sententiae cessationis negotii computandos, notario causae vel officiali ad hunc effectum in quibuscumque gratiae tribunalibus specialiter deputando reipsam exhibere et consignare, solutam eidem congruam mercede, ratione laboris tantum, per deputatam a nobis Congregationem taxandam, de pecuniis principalium pro

quorum indemnitate id agitur, ultra quam sub poenis infrascriptis nihil amplius accipere liceat; ipsi vero notarii et officiales eandem copiam seu duplicatam expeditionem in peculiari libro adnotare, ac praefatas copias saltem per decennium conservare secreto, itaut nemini, nisi interesse habenti vel denunciare intendenti, de expressa tamen iudicis seu alterius superioris, apud quem negotium actum fuit, licentia, ostendere, sub poenis etiam corporis afflictivis eorundem iudicum vel superiorum arbitrio infligendis, omnino debeant et teneantur. Quod si praedictae personae, ut supra specificatae, notulam seu listam a praedicta ab ipsis subscriptam diversam et difformem transmiserint ad principales vel corresponsales, vel transmiserint listam seu notulam ab ipsis non subscriptam, et in epistolam separatam, vel per nuncium, aut indirecte, quocumque modo, alias expensas vel partitas addiderint, tunc, si partitae descriptae in notula seu epistola separatam sint confictae, alteratae aut falsae, vel contineant munera data vel danda ministris iustitiae vel gratiae, sive omnibus aliis personis expressis in dicta constitutione Alexandri VII, ultra omnes alias poenas supra specificatas, plecti debere, tamquam veros fures, falsarios et iniuriam afficientes magistratum, respective poenis furti, falsi, et similibus, in iure, constitutionibus apostolicis et bannimentis generalibus Status nostri Ecclesiastici stabilitis contra veros fures, falsarios, et iniuriam afficientes magistratum, iuxta qualitatem partitae vel summae alteratae, falsae vel confictae: si autem partitae sint verae, et non de prohibitis, non tamen descriptae in duplicato in actis exhibito, ut supra, tunc tamquam contravenientes huic constitutioni plecti posse poenam arbitrariam etiam corporis afflictivam, ultra

Facultas agendi in reos curiales et gestores principalibus, notario et officiali praedictis concessa.

amissionem crediti, arbitrio iudicis, ut supra, ad quem effectum easdem notulas seu listas, aut etiam epistolas, reorum manu subscriptas, pro plenis probationibus habendas esse, vel in eorum defectum probationes illas, quae pro crimine simoniae evincendo de iure satis essent, sufficere statuimus atque decernimus.

§ 5. Itaque omnibus et quibuscumque, quos ad Romanam Curiam deinceps pro gratia vel iustitia consequenda recurrere ex qualibet mundi parte contigerit, liberum erit in posterum et expeditum, fidelem exactamque omnium pecuniarum a se in praefatis negotiis impensarum et impendendarum rationem mediantibus notulis ut supra praescriptis exigere, ac ubi in iis aliquid pro muneribus in praefata Alexandri constitutione prohibitis adnotatum repererint, certo se a suis actoribus seu procuratoribus deceptos et fraudatos agnoscere, adeoque a transmittendis pecuniis abstinere; sique se in praefatis notulis quovis modo gravatos praetenderint, apud iudicem seu ministrum causae vel gratiae, seu ad alium, quem maluerint, eiusdem Romanae Curiae iudicem ordinarium (qui etiam ex officio et inquisitione procedent), etiam mediante procuratore nostro fiscali generali, suppressis principalium nominibus, agendi facultatem concedimus, instare pro iustitia consequenda et praedictarum poenarum executione.

Clausulae.

§ 6. Decernentes, praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati et auditi, seu causae, propter quas eadem praesentes emanarunt, sufficienter adductae, verificatee aut iustificatae non fuerint, vel ex alia quantumvis legitima et privilegiata causa, colore,

praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis, vel intentionis nostrae defectu notari, impugnari, restringi, limitari, ad viam seu terminos iuris reduci, nec adversus illas quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, seu etiam motu proprio concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare ullo modo posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, ac ab omnibus et singulis praedictis, et aliis¹, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, cuiuscumque qualitatis, dignitatis, ordinis, gradus et conditionis extiterint², perpetuo et inviolabiliter observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, necnon Curiae et Urbis praefatarum iudices, officiales et ministros, et alios quoslibet quavis auctoritate et potestate fungentes et functuros, sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Quocirca universis et singulis locorum Ordinariis per quaecumque provincias et regna christiani orbis constitutis, et quibusvis nostris et Sedis Apostolicae etiam de latere legatis ap vicelegatis, praecipimus et mandamus, ut in suis quisque civitatibus, dioecibus, provinciis et locis praesentem nostram constitutionem publicari et inviolate observari curent, et adversus contravenientes, sive clericos, sive laicos, qua-

Mandatur praesentis executioni.

¹ Edit. Main. legit *alios* pro *aliis* (R. T.).

² Edit. Main. habet *extiterit* (R. T.).

cumque dignitate fulgentes, tamquam iniuriantes et infamantes Curiam ecclesiasticam Romani Pontificis, sive etiam capitulares, servatâ formâ a Concilio Tridentino praescriptâ, immo etiam cuiusvis Ordinis aut instituti etiam necessario exprimendi regulares, aut aliâs quomodolibet exemptos, et contra abbates, sive aliâs quoscumque praelatos iura quasi episcopalia habentes cum territorio separato, ii qui viciniore fuerint, tamquam nostri et Sedis Apostolicae in hac parte specialiter delegati, per viam accusationis, vel denunciationis, aut inquisitionis, et ex mero officio, prout eis videbitur, procedant, reosque culpabiles repertos condignis poenis ut supra afficiant, invocato etiam, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Derogatio
contrariis.

§ 8. Non obstantibus de iure quaesito non tollendo, ac ceteris nostris et Cancellariae regulis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, necnon earundem Urbis et Curiae, earumque¹ tribunalium, et aliis quibuscumque, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis ac litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, et aliis efficacioribus et insolitis clausulis et decretis, etiam irritantibus, in genere vel in specie, etiam motu simili et consistorialiter, et aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et innovatis, quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem im-

¹ Edit. Main. legit eorumque (R. T.).

portantes, mentio seu quaevis alia expressio facienda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, formas et occasiones, ac alia etiam speciali expressione digna, praesentibus pro plene et sufficienter expressis, insertis et servatis respective habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Ut autem praesentes litterae omnibus innotescant, et nemo illarum ignorantiam allegare valeat, volumus ut illae, seu earum exemplum, ad valvas basilicae Principis Apostolorum, ac Data-riae nostrae, Curiae generalis¹ et Cancellariae praedictae, necnon in acie Campiflorae de eadem Urbe, per aliquem ex cursoribus nostris, prout moris est, publicentur et affigantur; quae sic publicatae et affixae omnes et singulos perinde afficiant, ac si illis personaliter intimatae essent: quodque illarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

§ 10. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrae confirmationis, approbationis, innovationis, restitutionis, reintegrationis, decretorum, declarationis, statutorum, voluntatum, mandatorum, constitutionis, assignationis, praecepti et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

¹ Edit. Main. legit generali (R. T.).

Fides transumptorum.

Sanctio poenalis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCC, III kalendas februarii, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 30 ianuarii 1700, pontif. anno IX.

CXCI.

Confirmantur quaedam decreta capituli generalis Congregationis Reformatae sancti Bernardi Ordinis Cisterciensis¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Capituli generalis
MDCCXCIX anno
decreta.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii monachi vocales nuper capituli generalis Congregationis Reformatae sancti Bernardi Ordinis Cisterciensis, die XI maii anni proxime praeteriti MDCCXCIX in monasterio S. Pudentianae de Urbe dictae Congregationis celebrati, quod, cum aliâs multae additiones ad constitutiones eiusdem Congregationis, iuxta facultates et ad praescriptum quarundam felicis recordationis Clementis Papa VIII praedecessoris nostri litterarum in simili formâ Brevis anno MDXCV expeditarum, per quas dictae constitutiones confirmatae fuerant, a diversis anterioribus Congregationis praefatae capitulis generalibus factae fuerint, novissime in nupero capitulo generali supradicto, pro maiori eiusdem Congregationis bono et utilitate, edita fuerant² nonnulla decreta in novem articulos distincta, tenoris qui sequitur, videlicet:

« Decreta confecta in capitulo generali monachorum Reformatorum sancti Bernardi Ordinis Cisterciensis celebrato in monasterio S. Pudentianae de Urbe, die XI mensis maii MDCCXCIX.

¹ De facultate capituli generalis vide Clementis VIII const. ed. MDXCV; in Clementis XI const. ed. MDCCX, die 25 septembris, pontif. X, extant quaedam decreta super recitatione officiorum.

² Aptius lege fuerunt (R. T.).

I. Superior localis praecipue in parvis monasteriis possit subditos renuentes obligare sub praecepto sanctae obedientiae ad exercenda officia ab ipso imposita, quando nulla adest in contrarium rationabilis causa, servatâ tamen formâ constitutionum circa hunc praeciipiendi modum.

II. Conversi et donati sive solemniter, sive simpliciter professi, diebus dominicis et festis, quibus vacatur, convenient ad omnes Horas canonicas, etc., ut in constitutionibus, cap. XIII, num. V, pag. 96.

III. Cum unius triennii spatium nimis breve sit ad omnes theologicos tractatus habendos, indeque fiat ut ad animarum tum nostrarum ac aliorum instructionem utiliores tractatus praetermittantur, in posterum, qui sacrae theologiae scholasticae lectores deputati fuerint, per quadriennium saltem idem munus prosequantur, quo tempore teneantur studentes sibi commissos edocere omnes tractatus distributos, ut infra: anno primo, de Deo uno et trino; anno secundo, de angelis, de beatitudine et de actibus humanis; anno tertio, tractatus de vitiis et peccatis, de divinâ gratiâ, et de virtutibus theologis; anno quarto, de Incarnatione, de sacramentis in genere, de sacrosanctâ Eucharistiâ, et de Poenitentia: lectores autem theologiae moralis unico triennium integrum theologiae moralis cursum conficiant, et praeter huius quotidianam lectionem habeant etiam lectionem Sacrae Scripturae bis vel ter in hebdomadâ, horis tamen stabiliendis a superiore locali; quibus lectoribus sedulo munus suum exequentibus omnia conceduntur privilegia, quibus alii lectores fruuntur. Praecipimus² insuper lectoribus, ut animarum potius utilitati consulentes, quam ingenii ostentationi

De auctoritate superiorum.

De donatis.

De lectoribus et studentibus.

studentes, eas sententias edoceant, quae communiores et probabiliore sunt. Quod si, quacumque de causâ, qui in studii principio deputatus fuerit lector, munus suum prosecutus non fuerit; tunc lector subrogatus tractatus nondum traditos edoceat, itaut nunquam initium fiat a primo tractatu de Deo, quin omnes supradicti tractatus fuerint expleti. Studentes vero lectoribus suis omni humilitate, et charitate obsequantur: si quis vero e studentibus cum lectore suo verbis procacibus, sive in studio, sive foris, altercare, aut in eundem aliquid moliri, vel eidem detrahare ausus fuerit, is, praeter congruam satisfactionem eidem dandam, pro prima et secunda vice poenâ gravi mulctetur; si vero tertio in idem inciderit, mulctetur poenâ graviori, et a studio removeatur. Iniungimus etiam superioribus monasteriorum studiis deputatorum, ne studentibus aliquod munus mandent quod eisdem vagationis aut distractionis a studio causam praebeat; sed omnino invigilent ut totaliter studio, cui deputati sunt, incumbant. Item quantum fieri poterit conferentiis, quae per hebdomadam fiunt, assistere satagant, et saepe inopinato, dum lectio repetitur, aut argumentum fit, in studium se conferant, praecipue in disputationibus et conferentiis hebdomadariis et mensalibus, quae omnino fieri debent. Sic etiam melius negligentes corrigant et castigabunt, et diligentibus animum adicient. Studentes tandem quotidianae recreationis tempore omnes in unum conveniant circulum, et de suis lectionibus disserant, disputent et argumententur. Non autem solum superiores locales, sed etiam visitatores provinciales invigilent super his et aliis in rituali contentis legibus observandis, et transgressores omnino corrigant et castigent. Lectores vero philosophiae te-

neantur triennalis studii tempore etiam ethicam edocere.

iv. Abbas generalis ab officio absolutus, toto tempore quo a superioritate vacabit, titulo abbatis semper gaudebit, subditus nihilominus priori suo, capitulum culparum non adibit, nec publicis correctionibus subiacebit, sed si corrigendus sit, id summâ reverentiâ a superiore privatim fiet; ab officiis regularibus, quae vel per hebdomadam disponantur, vel aliis omnibus per vires imponuntur, immunis sit, et ubique locorum post superiorem localem immediate ceteros omnes etiam superiores praecedat, sigillum peculiare ad firmandas epistolas huiusmodi abbati titulari conceditur localium superiorum sigillo simile, additâ tamen in eius summitate solâ mitrâ, et cum hac inscriptione: *Sigillum abbatis titularis*. Eius porro epistolae non videantur nec aperiantur, nisi ab ipsis ad quos mittantur¹. Duo abbates hoc modo titulares in eodem monasterio non commorentur, nec eisdem nisi ab ipso abbati generali, aut de eiusdem consensu, monasteria assignentur. Si tamen ipsi ita petierint, concessum sit visitoribus provincialibus, ut aliâ transigendi potestatem esse faciant.

v. Reimprimendae sunt regulae officiorum, nostrum rituale, et forma visitationis cum correctionibus in hoc capitulo generali approbatis.

vi. Pro celebratione officiorum servetur tabella confecta circa distributionem horarum iuxta constitutiones, cum facultate tamen abbati generali et visitoribus provincialibus super eâ dispensandi in aliquibus monasteriis iuxta illorum indigentiam.

vii. Visitatores, tum generales tum provinciales, in suâ visitatione statum

¹ Aptius lege mittuntur (R. T.).

De abbate titulari.

omnium rerum tam spiritualium tam temporalium cuiuscumque monasterii perscrutentur iuxta formam descriptam. Praecipimus tamen ipsis visitoribus de monasterium residentiae abbatis generalis sine eiusdem participatione visitent, nec ipso inconsulto quaslibet promulgent ordinationes, aut cellam secretarii praefati abbatis generalis visitent.

De superiorum charitate.

viii. Superiores locales teneantur singulis mensibus concedere suis monachis prandium seu coenam in aulâ hospitum, ut aliquantisper ab asperitatibus ieiuniorum aliisque regularis vitae oneribus allevientur.

De impressione constitutionum.

ix. Abbas generalis imprimere faciat hoc triennio constitutiones revisas, et a capitulo generali approbatas, et pro expensis committitur eidem abbati generali ut unâ cum consiliariis suis taxam determinet, et si expensae nimiae non fuerint, possit etiam cum suis consiliariis taxam statuere pro rituali et regulis officialium cum formâ visitationis imprimendis.

Confirmatio relatorum de censorum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, decreta praefata vim constitutionum habere non possint, nisi illis alterius secuturi memoratae Congregationis capituli generalis confirmatio accedat, et propterea dicti exponentes decreta huiusmodi, quo, eadem confirmatione minime expectatâ, non secus ac constitutiones ipsae inviolabiliter observentur, praesertim quia illorum postremo disponitur ut constitutiones praefatae novis typis quamprimum mandari debeant, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summo-pere desiderant: nos, ipsorum exponentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspen-

¹ Edit. Main. legit tum (R. T.).

sionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, decreta praeinserta auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; ita tamen ut huiusmodi approbatio neque implicite, neque explicite, extendi valeat ad alia, quam ad ea quae per extensum superius exhibita et inserta leguntur, ac salvâ semper in praemissis auctoritate Congregationis eorundem cardinalium. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Congregationis Reformatae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel

Derogatio contrarium.

quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptum.

§ 4. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si foret exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii februarii mdcc, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 17 februarii 1700, pontif. anno ix.

CXCII.

Conceditur indulgentia plenaria per modum suffragii in die communionis generalis a patribus Iesuitis fieri solitae semel in mense christifidelibus regni Angliae.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Concessa fuit praedicta indulgentia in aliquâ mensis dominica pro omnibus locis.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius modernus provincialis provinciae Angliae Societatis Iesu, quod aliâs omnibus utriusque sexus christifidelibus vere

1 Aliae indulgentiae extant in Alexandri VIII const. edit. mdxc, die 30 martii, pontif. i; et in Benedicti XIII constit. edit. mdccxvi, die 23 septembris, pontif. iii.

poenitentibus et confessis, qui aliquam dictae Societatis, vel quamcumque aliam saecularem ecclesiam ubicumque existentem, unâ ex dominicis cuiuslibet mensis qua communio generalis sollicitudine dilectorum filiorum clericorum regularium eiusdem Societatis, et quoad ecclesias saeculares de licentiâ Ordinariorum locorum illarumque rectorum consensu, ibidem ageretur, devote visitassent, et iisdem dominicis in aliquâ ex praedictis ecclesiis sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpsissent, ibique pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effudissent, plenaria omnium peccatorum suorum indulgentia et remissio, quam animabus fidelium defunctorum, quae Deo in charitate coniunctae ab hac luce migravissent, per modum suffragii applicare possent, auctoritate apostolicâ concessa reperitur, et aliâs prout in apostolicis desuper in simili formâ Brevis expeditis litteris, quarum tenorem¹ praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac ad verbum inserto haberi volumus², uberius asserit contineri.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, plures Societatis huiusmodi presbyteri per diversas catholicorum in regno Angliae degentium domos, ad hoc ut eis³ consulatur, ministrando illis sacramenta, verbum Dei praedicando, ac in viâ salutis dirigendo, clam tamen, propter severissimas regni praedicti leges id vetantes, mitti consueverint; verum multi ex iisdem christifidelibus inter se habitatione distent, nec ad omnes presbyteri praefati iisdem diebus dominicis accedere valeant; ac

1 Edit. Main. legit *tenore* (R. T.).

2 Verba *haberi volumus* nos addimus (R. T.).

3 Edit. Main. legit *eos* (R. T.).

Extensio pro regno Angliae.

propterea idem provincialis opportune in praemissis a nobis provideri summopere desideret: nos, piis ipsius provincialis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnibus utriusque sexus christifidelibus nunc et pro tempore in dicto regno Angliae commorantibus, qui quocumque die, quo eis id commodum fuerit, curâ et operâ presbyterorum dictae Societatis in eodem regno pro tempore missionariorum, semel dumtaxat quolibet mense, in aliquâ ecclesiâ seu oratorio regni praefati, ubi missa licite celebretur, idem sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, ibique sicut praemittitur oraverint, ut supra dictam plenariam indulgentiam et remissionem, quam pariter animabus fidelium defunctorum applicare possint, lucrentur in omnibus et per omnia, perinde ac si praemissa in unâ ex dominicis praefatis iuxta dictarum litterarum praescriptum peregerint, servatâ tamen in reliquis earumdem litterarum formâ et dispositione, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Clausula.

§ 3. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrâ et¹ Cancellariae Apostolicae regulâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi martii mdcc, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 6 martii 1700, pontif. anno ix.

CXCIII.

Confirmatur decretum Congregationis Rituum circa primatum pro provinciâ

1 Coniunct. et nos addimus (R. T.).

S. Didaci fratrum Minorum de Observantiâ Discalceatorum contra fratres Augustinianos in regno Mexicano.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Emanavit nuper a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum, ad favorem dilectorum filiorum fratrum provinciae S. Didaci Novae Hispaniae in Indiis, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ Discalceatorum nuncupatorum, decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « *Mexicana. Praecedentiae.* Remissâ ab¹ auditore sanctissimi domini nostri Innocentii Papae XII ad sacram Rituum Congregationem causâ praecedentiae inter patres Discalceatos strictioris observantiae sancti Francisci provinciae S. Didaci, ex unâ, et patres Augustinianos provinciae SS. Nominis Iesu, ex alterâ partibus, in regno Mexicano ultimo loco agitâ super executione decretorum eiusdem sacrae Congregationis diversis temporibus ad favorem eorumdem patrum Discalceatorum sancti Francisci aliâs editorum, et signanter lati sub die iii iunii mdclxxvi et per litteras in formâ Brevis datas xix iunii eiusdem anni sanctae memoriae Clementis Papae X approbati et confirmati; propositoque ab eminentissimo et reverendissimo domino cardinali Petruccio in eadem sacra Rituum Congregatione infrascripto dubio, videlicet: An fratribus Discalceatis strictioris observantiae Ordinis sancti Francisci non solum in

Decretum praedictum circa primatum in actibus tam publicis quam privatis anno mdcc editum.

1 A Clemente X const. edit. mdclxxvi, die 3 iunii, confirmatum fuit simile decretum. De primatu inter Minores de Observantiâ et Conventuales vide Innocentii XI const. edit. mdclxxiv, die 14 aprilis, pontif. viii; et in Clementis XI const. edit. mdccii, die 24 novembris, pontif. ii, confirmatur praesens constitutio.

1 Edit. Main. legit *ad pro ab* (R. T.).

processionibus solitis, et sub propria cruce, sed etiam in concionibus, disputationibus, concurrentia praelatorum, aliisque actibus tam publicis quam privatis, interveniente vel non interveniente familia de Observantia, competat praecedentia supra fratres sancti Augustini: Sacra eadem Rituum Congregatio, tam in voce quam in scriptis, partibus acerrime informantibus auditis, respondit: In casu, de quo agitur, praecedentiam competere patribus Discalceatis sancti Francisci, ac amplius dubium proponi vetuit. Et ita decrevit, et servari ac exequi mandavit, die xiii martii mccc. — A. card. Cybo. — B. INGHIRAMUS secret. ».

Confirmatio
relati decreti.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus pariter filius Iosephus Montoro, praedicti Ordinis fratrum Discalceatorum professor, provinciae S. Didaci custos et procurator, nobis subinde exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, quo firmitus subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communi plurimum desideret: nos, ipsum¹ Iosephum custodem et procuratorem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate praefatae Congregationis cardinalium.

¹ Edit. Main. legit *ipsos* (n. r.).

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, amplissime suffragari, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clansulae.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrarium
derogatio.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die iv aprilis mccc, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 4 aprilis 1700, pontif. anno ix.

CXCIV.

Declaratur facultas eligendi confessarium ab Ordinario approbatum in Bulla Cruciatæ concessa, cum damnatione opinionis contrariae¹.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut non sine gravi animi nostri dolore ex nonnullorum venerabilium fratrum episcoporum regni Portugalliae et aliorum timoratae conscientiae viro- rum delatis ad nos querelis accepimus, in regno praefato revixerit ac in dies magis invalescat opinio, per quasdam felices recordationis Pauli V, Urbani VIII et Clementis X Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, necnon plura Congregationum tunc

Declaratio de
qua in rubrica

¹ Hac de re vide Clementis X constit. edit. mclxx, die 11 iunii, pontif. i; item huius Pontificis constit. edit. mdcxcviii, die 6 septembris, pontif. viii.

existentium S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum ac respective negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum decreta, dudum damnata ac reprobata, qua innixi plerique illarum partium privilegia et indulta per litteras apostolicas pro cruciata sancta emanatas, seu, ut vocant, *Bullam Cruciatæ*, ita intelligenda esse existimant, ut facultas in litteris seu Bulla huiusmodi christifidelibus attributa confitendi peccata sua cuilibet confessario per quemcumque Ordinarium ad confessiones audiendas approbato locum habeat et habere censeatur etiamsi is non fuerit Ordinarius loci in quo confessiones praefatas excipi contigerit: hinc est quod nos, ex debito pastoralis officii, quod humilitati nostrae meritis licet et viribus longe impari commisit divina dignatio, animarum periculis in re tanti momenti, qualis est sacramentalis confessio, quantum nobis ex alto conceditur, paternam charitate occurrere cupientes, necnon constitutionibus et decretis supradictis inhaerentes, de venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium, primum quidem supradictis negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, subinde vero etiam aliorum in tota republica christianam contra haereticam pravitatem generalium inquisitorum a Sede Apostolica specialiter deputatorum, qui opinionem praefatam ex integro examinarunt remque totam mature discusserunt, consilio, ac etiam motu proprio, et ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium decernimus et declaramus, Bullam Cruciatæ sanctae nihil novi iuris induxisse, nullumque privilegium continere quoad approbationem confessariorum contra formam eiusdem Concilii

Tridentini et praedictarum constitutionum apostolicarum, adeout confessarii tam saeculares quam regulares, quicumque illi sint, in vim dictae Bullae Cruciatæ a poenitentibus ad audiendas eorum sacramentales confessiones electi, nullatenus confessiones huiusmodi audire valeant sine approbatione Ordinarii et episcopi dioecesanii loci, in quo ipsi poenitentes degunt et confessarios eligunt, vel ad excipiendas confessiones requirunt, nec ad hoc suffragari approbationem semel vel pluries ab aliis Ordinariis aliorum locorum et dioecesium obtentam, etiamsi poenitentes illorum Ordinariorum, qui confessarios electos approbassent, subditi forent; confessiones autem aliter et contra earundem praesentium aliarumque apostolicarum constitutionum formam deinceps faciendas et excipiendas respective, praeterquam in casu necessitatis in mortis articulo, nullas fore, irritas et invalidas, et confessarios ipso iure suspensos esse, et etiam rigide puniendos ab ipsis Ordinariis locorum. Porro quaecumque contrariam opinionem tamquam falsam, temerariam, scandalosam et in praxi perniciosam, praetenso quovis contrario usu contrariaque consuetudine etiam antiquissima minime obstantibus, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, harum serie, damnamus et reprobamus, contrariumque usum ac contrariam consuetudinem huiusmodi penitus et omnino abrogamus et abolemus. Ac proinde omnibus et singulis christifidelibus cuiuscumque status, gradus, conditionis et dignitatis existant, etiam specifica et individua mentione et expressione dignis, ne supradictam opinionem docere, tueri, aut ad praxim deducere quovis modo audeant seu praesumant, sub poenam excommunicationis per contrafacientes ipso facto absque

aliâ declaratione incurrendâ, a qua nemo a quoquam praeterquam a nobis seu Romano Pontifice pro tempore existente nisi in mortis articulo huiusmodi constitutus absolutionis beneficium obtinere valeat, interdiximus et prohibemus.

Clausulae.

§ 2. Decernentes etiam, easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, cuiusvis status, gradus, ordinis, praeeminentiae et dignitatis existant, seu alias specificâ et individua mentione et expressione digni, illis non consenserint, seu ad ea vocati, citati, auditi, et causae, propter quas praesentes emanarint, sufficienter adductae, verificatae et iustificatae non fuerint, aut ex aliâ qualibet etiam quantumvis iuridicâ, piâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, vel interesse habentium consensûs, aliove quolibet etiam quantumvis magno et substantiali ac incogitato et inexcogitabili, individuaque expressionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas apertitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concessio vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare ullo modo posse; sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore

quandocumque spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac dictae S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae nuncios, ac memoratae Cruciatæ sanctae commissarios, aliosve quoslibet, quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis et in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quorumvis Ordinum, congregationum, societatum et institutorum, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus, societatibus et institutis, illorumque superioribus et personis, ac aliis quibusvis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, seu ad quarumcumque personarum etiam quavis ecclesiasticâ vel mundanâ dignitate fulgentium instantiam, aut earum contemplatione, seu aliâs quomodolibet, in genere vel in specie, etiam consistorialiter, concessis, ac pluries et quantiscumque vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus

Contrariorum derogatio.

et singulis, etiamsi pro illorum sufficiente derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Harum publicatio.

§ 4. Caeterum, ut eadem praesentes litterae omnibus facilius innotescant, nec quisquam illarum ignorantiam valeat allegare, volumus et apostolicâ auctoritate decernimus, ut illae ad valvas basilicae Principis Apostolorum ac Cancellariae Apostolicae necnon Curiae generalis in Monte Citorio et in acie Campiflorae de Urbe per aliquem ex cursoribus nostris, ut moris est, publicentur, illarumque exempla ibidem affixa relinquantur; itaut sic publicatae omnes et singulos, quos concernunt, perinde afficiant, ac si unicuique illorum personaliter notificatae et intimatae fuissent;

Fides transumptorum.

§ 5. Utque ipsarum praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-

rem, sub annulo Piscatoris, die XIX aprilis MDCC, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 19 aprilis 1700, pontif. anno IX.

CXCIV.

Erigitur Congregatio sancti Hippolyti hospitalis pauperum infirmorum in Indiis Occidentalibus, cum confirmatione privilegiorum et indulgentiarum¹.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Ex debito pastoralis officii, quo Ecclesiae catholicae per universum terrarum orbem diffusae regimini divinâ dispositione praesidemus, congregationes christifidelium, pietatis et christianae charitatis operibus ad pauperum infirmorum et convalescentium subventionem et utilitatem laudabili studio incumbendum, paterno charitatis affectu prosequimur, felicique illarum statui, ac ut personae, quae tam pium vitae institutum susceperunt, in eâ vocatione, in qua vocatae sunt, perseverent usque in finem, opportunis rationibus et favoribus providere studemus, sicut, omnibus mature consideratis, ad omnipotentis Dei gloriam, piorum operum incrementum, et animarum salutem expedire in Domino arbitramur.

§ 1. Dudum siquidem (postquam quondam Bernardinus Alvarez Insula, dum viveret, civitatis Mexicanæ in Indiis Oc-

Exordium.

Ortus et progressus dicti hospitalis postea in Congregationem erecti

¹ Confirmata fuit erectio dicti hospitalis cum suis statutis a Gregorio XIII et Sisto V; a Clemente VIII, const. ed. MDXCVI, die 2 aprilis, concessa fuere privilegia et indulgentia hospitali sancti Ioannis Dei; et const. ed. MDCLV, die 1 octobris, pontif. XIII, in congregationem erecta, adiecto voto obedientiae et hospitalitatis. Ab hoc Pontifice const. ed. MDXCIII, die 14 decembris, pontif. III, concessa fuit indulgentia; et const. ed. MDCC, pontif. IX, confirmantur constitutiones.

omnis statu-
tis, adierione
voti obedientiae
et hospitalitatis,
ad privilegi-
um concessio-
ne.

Occidentalibus hospitale sub invocatione S. Hippolyti martyris, in cuius festi-
tate olim dicta civitas ab idololatriis gen-
tilibus detenta ad christianorum pote-
statem devenerat, prope et extra muros
eiusdem civitatis pro pauperibus chris-
tifidelibus infirmis et convalescentibus
curandis, aliisque pietatis operibus exer-
cendis, sub certis statutis et ordina-
tionibus de Ordinarii loci licentiâ erigi
et fundari curaverat) felicitis recordatio-
nis Gregorius PP. VIII praedecessor no-
ster, supplicationibus ipsius Bernardini
nomine sibi super hoc humiliter por-
rectis inclinatus, erectionem et fundatio-
nem hospitalis ac statuta et ordinatio-
nes huiusmodi approbavit, illisque per-
petuae firmitatis robur adiecit, et alias,
prout in¹ recolendae memoriae Sixti
Papae V similiter praedecessoris nostri
litteris, cum praedictus Gregorius prae-
decessor, antequam eius litterae super
praemissis conficerentur, rebus humanis
fuisset exemptus, sub plumbo in formâ²
Rationi congruit desuper expeditis, ube-
rius continetur. Postmodum vero pia
memoriae Clemens PP. VIII, etiam prae-
decessor noster, fide dignorum relatione
accepto, hospitale praedictum, bene-
dicente Domino, adeo excrevisse ut in
praedictarum Indiarum Occidentalium
partibus alia hospitalia et similia erecta
et fundata extitissent, per quasdam suas
in simili formâ Brevis die 11 aprilis MDXCVI
emanatas litteras inter alia ordinavit
seu concessit, quod omnia et singula
hospitalia huiusmodi, tam erecta quam
in posterum erigenda, eorumque con-
fratres³ et pro tempore existentes in eis-
dem Indiis Occidentalibus, omnibus et
singulis gratiis, privilegiis, praeroga-
tivis, facultatibus, indultis, indulgentiis,

¹ Praeposit. in nos addimus (R. T.).

² Forsan leg. incipientibus pro in formâ (R. T.).

³ Deest tunc (R. T.).

tam spiritualibus quam temporalibus, et
favoribus, a similis memoriae Pio V,
ac praedictis Gregorio et Sixto praede-
cessoribus, necnon a quibusvis aliis
Romanis Pontificibus, etiam praedeces-
soribus nostris, hospitalibus Ioannis Dei
(eo nimirum in Sanctorum numerum non-
dum relato, nec Ordine fratrum eiusdem
sancti Ioannis Dei adhuc instituto) tunc
nuncupatis regnorum Hispaniarum quo-
modolibet concessis, uti, frui et gaudere
libere et licite possent et valerent in
omnibus et per omnia, perinde ac si
ipsis nominatim et aequè principaliter
concessa fuissent. Ac deinde ipsi Cle-
menti praedecessori, pro parte tunc exi-
stentium superioris fratris maioris nun-
cupati dicti hospitalis S. Hippolyti et
confratrum tam eiusdem sancti Hippo-
lyti quam aliorum sex hospitalium ab
eo dependentium, exposito, quod dicta
hospitalia sub praedictorum statutorum
et ordinationum observatione spatio plu-
rium annorum prospere et feliciter ad-
ministrata, ac tam spiritualibus quam
temporalibus incrementis aucta, et in
unam Congregationem S. Hippolyti nun-
cupatam redacta fuerant, sed successu
temporis familiaris experientia usus-
que quotidianus docuerat, plerosque
ipsorum hospitalium confratres, emissis
licet de more castitatis et paupertatis
votis, in suscepto tamen per eos vitae
hospitalitatis instituto, ex eo praesertim
quod ipsi perpetuae hospitalitatis et
obedientiae votis in aliquo obstricti non
essent, minime perseverare; idem Cle-
mens praedecessor, ad supplicationem
eorumdem fratris maioris et confratrum,
quod de cetero et in perpetuum
omnes et singuli dictorum hospitalium
confratres, tunc et pro tempore existen-
tes, duo tantum, videlicet hospitalitatis
et obedientiae vota emittere deberent,
per alias suas litteras, anno Incarnatio-

nis dominicae MDCIV, kalendis octobris,
pontificatus sui anno XIII, sub plumbo ex-
peditas, statuit, aliaque sub certis modo
et formâ disposuit, ordinavit et indulsit,
prout in his posterioribus sub plumbo,
et praedictis in formâ Brevis ipsius Cle-
mentis praedecessoris litteris etiam ube-
rius respective continetur.

Eadem Con-
gregatio in re-
ligionem erigitur.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius
Ioannes de Cabrera procurator genera-
lis praedictae Congregationis S. Hip-
polyti nobis nuper exponi fecit, con-
fratres hospitalium et Congregationis
huiusmodi, ex quo dictus Clemens prae-
decessor eos memorata duo tantum ho-
spitalitatis et obedientiae vota emittere
debere, sicut praemittitur, statuit, aliâ
duo praedicta castitatis et paupertatis
vota emittere omiserint, seque dictorum
dumtaxat hospitalitatis et obedientiae
votorum ratione ad perseverandum in
hospitalibus et Congregatione praedictis
minime teneri existiment; inde vero
varia inconvenientia dimanare digno-
scuntur; praeterea, quia iuxta poste-
riores eiusdem Clementis praedecessoris
litteras praedictas ad electionem fratris
maioris dictae Congregationis celebra-
dam viginti ex antiquioribus eiusdem
Congregationis confratribus, considerata
et computata ipsorum antiquitate a tem-
pore emissorum per eos dictorum duo-
rum votorum hospitalitatis et obedien-
tiae, convocari debent, et nonnunquam
inter ipsos antiquiores sic convocandos
aliqui modicae peritiae reperiuntur, hinc
eveniat ut aliquis minus peritus ad of-
ficiū fratris maioris huiusmodi ali-
quando eligatur: ac proinde ipse Ioannes
procurator generalis dictam Congrega-
tionem in perfectam et formalem reli-
gionem sub regulâ sancti Augustini, itaut
illius fratres obedientiae, castitatis et
paupertatis, necnon hospitalitatis vota
in actu eorum professionis regularis e-

mittere teneantur, erigi, ac, loco di-
ctorum viginti antiquiorum confratrum
alios viginti, peritiores scilicet et magis
graduatos, dicti fratris maioris electores
constitui et deputari, necnon ut tam
binas Clementis quam Sixti praedeces-
sorū litteras praedictas, ac gratias,
indulgentias, facultates, antelationes,
privilegia et indulta, per eas hospitali
et Congregationi praedictis concessa et
communicata, ad Congregationis sic eri-
gendae favorem innovari, et apostolicæ
confirmationis nostrae patrocinio com-
muniri, ac aliās in praemissis oppor-
tune a nobis provideri et ut infra indul-
geri plurimum desideret: nos, eiusdem
Ioannis procuratoris generalis votis hac
in re, quantum cum Domino possumus,
favorabiliter anquere volentes, eumque
a quibusvis excommunicationis, suspen-
sionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis
sententiis, censuris et poenis, a iure vel
ab homine, quavis occasione vel causâ
latis, si quibus quomodolibet innodatus
existit, ad effectum praesentium dum-
taxat consequendum, harum serie ab-
solventes et absolutum fore censentes,
supplicationibus eius nomine nobis super
hoc humiliter porrectis inclinati, de
nonnullorum venerabilium fratrum no-
strorum S. R. E. cardinalium super hoc
negotio a nobis specialiter deputatorum,
qui illud mature perpenderunt, et circa
memoratam fratris maioris electionem
nihil innovandum esse censuerunt, con-
silio, praefatam Congregationem sancti
Hippolyti martyris in formalem regula-
rem religionem sub regulâ sancti Au-
gustini, cum votis solemnibus castitatis,
pauperatis et obedientiae, necnon ho-
spitalitatis, auctoritate apostolicâ, tenore
praesentium, perpetuo erigimus et in-
stituimus; eamque sic a nobis erectam,
illiusque confratres, hospitalia, eccle-
sias et personas quascumque sub im-

mediata nostra et huius Sanctae Sedis protectione et subiectione suscipimus. Porro gratias, indulgentias, facultates, antelationes, privilegia et indulta praefata, dummodo sint in usu, ac licita et honesta, nec sint revocata, aut sub aliqua revocatione comprehensa, sacrisque canonibus et Concilii Tridentini decretis, aut posterioribus constitutionibus et ordinationibus apostolicis vel regularibus dictae Congregationis sic a nobis erectae institutis non adversentur, auctoritate et tenore praefatis confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suaeque plenarias et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio con-
trarium.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis et in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon Congregationis et hospitalium praedictorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores

1 Edit. Main. legit illique (R. T.).

praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx maii MDCC, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 20 maii 1700, pontif. anno IX.

CXCVI.

Deputatur cardinalis Pamphilius in protectorem et superintendentem portus Antii, cum erectione Congregationis post eius obitum et assignatione dotis.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Romanus Pontifex, omnium christifidelium pater et pastor a Domino constitutus, non solum spiritualibus dominici gregis sibi divinitus crediti utilitatibus iugi vigilantia consulere studet, sed et temporalibus, praesertim suorum et Apostolicae Sedis etiam quoad temporalia subditorum, commodis paterno studio providere satagit, ac alias desu-

Exordium.

1 Const. edit. MDCCVII, die 4 augusti, pontificatus VIII, erecta fuit Congregatio super disciplinam regulari; et in Clementis XI const. edit. MDCCI, die 14 ianuarii, pontif. I, agitur de Congregatione visitationis apostolicae in Urbe.

per disponit; sicut, omnibus maturae considerationis trutinā perpensis, reipublicae conducibile fore in Domino arbitratr.

Causae anti-
grandi portus.

§ 1. Dudum itaque nos animo revolventes, quantum ubertatis publicae, quantum populorum commerciis, quantum denique honestis negociacionibus, quibus respublica floret, industria viget, otium eliminatur, omniumque ad vitam necessariorum rerum copia comparatur, infensum ac exitiosum esset in Tyrreni maris ora a portu Caietae usque ad Centumcellas nullam pro navibus tutam stationem reperiri; probeque scientes, ac cum maximo animi nostri moerore considerantes, quam frequentia inde ac misera navigantium et mercium naufragia in dies fierent, non sine gravi almae Urbis nostrae, quod merces illae commeassent, detrimento: dignam munere nostro rem aggredi putavimus, si ad eiusmodi mala opportunis rationibus avertenda peculiarem paternae providentiae nostrae sollicitudinem converteremus. Hac proinde de causa terrae nostrae Neptuni, Albanensis dioecesis, litora, obnitente licet huic rei effloetiae nostrae senectutis imbecillitate, invisere non dubitavimus, ibique ex veteris Antii ruderibus, ubi adhuc supersunt, ingentia vestigia celeberrimi portus Neroniani, quem nisi operis sumptuosissimi historici tradidissent, satis superque eadem vestigia demonstrarent, novum portum extruendi consilium inivimus, non quidem tam latum et extensum ut exuberans aliorum tutela in temporalis nostrae ditionis periculum vergeret, sed nec tam angustum ut per ipsum navium illuc adventantium incolumitati usquequaque prospectum non esset. His praescriptis legibus, dilecto filio nostro Benedicto S. R. E. diacono cardinali Pamphilio

Quomodo
opus per cardina-
lem Pamphili-
um completum
fuerat.

1 Edit. Main. legit cum pro non (R. T.).

nuncupato, de cuius eximia fide, prudentia, integritate, sapientia, flagrantissimoque publici boni studio plurimum in Domino confidebamus, operis curam demandavimus. Porro idem Benedictus cardinalis, solerti ac plane indefessa diligentia et sedulitate, nec laboribus, nec incommodis, imo neque etiam sumptibus parcens, expectationi de se nostrae tam plane respondit, reinque totam ex animi nostri sententia adeo perfecit, ut, eius potissimum opera, brevi ac feliciter iactis in altum opportunis molibus, apertoque mari obiectis, portum Antio restituisse, propugnaculo, quā se portus aperit, constructo, securitati prospexisse, ecclesia ibidem aedificata ac presbytero in ea constituto, spiritualibus confluentium christifidelium necessitatibus consuluisse, perennibus demum ac saluberrimis aquis e longinquo derivatis, aquationum commoda navigantibus addidisse, summopere laetemur.

§ 2. Verum, cum non satis sit tantum ac tam salutare opus summo studio absolvisse, nisi eo iugiter conservando circumspectae vigilantiae nostrae partes propensa charitate adiungamus: hinc est quod nos, felici perpetuaeque portus, aquaeductus, totiusque operis huiusmodi conservationi et manutentioni, quantum nobis ex alto conceditur, providere, ac memoratum Benedictum cardinalem speciali aliqua paternae ac gratiae nostrae in eum voluntatis significatione prosequi cupientes, motu proprio, et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, eundem Benedictum cardinalem portus praedicti, quamdiu vixerit, protectorem et superintendentem (cum plenaria, libera et omnimoda potestate, facultate et auctoritate omnes et quascumque pecuniarum summas, portui, aquaeductui et operi praefatis,

Item cardina-
lem Pamphili-
um protectorem ad vi-
lam designatur.

pro illorum dote, a nobis ut infra applicandas et assignandas, in portus, aquaeductus et operis huiusmodi conservationem et manutentionem, prout secundum datam sibi a Domino prudentiam expedire iudicaverit, nostrā et pro tempore existentis Romani Pontificis S. R. E. camerarii, Camerae nostrae apostolicae thesaurarii generalis, vel cuiusvis alterius licentiā desuper minime requisitā, convertendi et erogandi, absque eo quod ipse Benedictus cardinalis sive eius haeredes et successores quilibet de pecuniis praefatis, etiam ad quamcumque summam ascendentibus, per eum seu de eius mandato praemissorum causā solvendis et impendendis, ullam unquam rationem reddere, aut expensas in eisdem praemissis per eum seu de eius mandato faciendas iustificare seu comprobare ullo modo teneatur seu respective teneantur; insuper omnia et singula, quae pro conservatione et manutentione praedictis facienda seu vitanda fuerint, discernendi, ac super praemissis etiam statuta condendi et promulgandi ac observari faciendi, illaque, toties quoties opus fuerit, moderandi, corrigendi et emendandi ac mutandi, et alia de novo edendi, et generaliter quaecumque et qualiacumque in praemissis huiusmodi et circa ea quomodolibet necessaria et opportuna faciendi, gerendi, mandandi et ordinandi, ac exequendi et executioni mandari curandi, etiamsi talia forent, quae sub generali expressione non venirent, sed specificam et individuum mentionem requirerent) tenore praesentium facimus, creamus ac constituimus et deputamus; dictumque Benedictum cardinalem, ac filius haeredes et successores quoscumque, ex nunc prout ex tunc et e contra, a ratione seu comprobatione praefatis harum serie omnino eximimus et libe-

ramus. Ipso autem Benedicto cardinali rebus humanis exempto, protectionem huiusmodi penitus cessare, nec eam cuiquam alteri concedi volentes, super portu, aquaeductu et opere supradictis, ex nunc prout ex tunc postquam dictus Benedictus cardinalis decesserit, et e contra, Congregationem portus Antii nuncupandam, in qua tunc et pro tempore existentes Camerae praedictae thesaurarius generalis et commissarius etiam generalis, necnon unus, si quis fuerit, ex nobili et antiquā eiusdem Benedicti cardinalis familiā Pamphiliā, Romanae Curiae praelatus, unus itidem ex eiusdem Camerae praesidentibus clericis, qui Romanus sit, seu saltem ex Statu nostro Ecclesiastico, ac demum duo cives etiam Romani, per nos et successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes ad ipsorum successorum nostrorum beneplacitum deputandi, esse debeant, motu, scientiā, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, harum serie, perpetuo erigimus et instituimus.

§ 3. Ceterum, ut impensae pro conservatione et manutentione praefatis in dies necessario faciendae solvi possint, eisdem portui, aquaeductui atque operi pro eorum annuā et perpetuā dote mille scuta monetae romanae singulis annis, ex proventibus dictae terrae Neptuni illique annexorum ad Cameram nostram praedictam spectantibus, quippe quos ratione constructionis portus supradicti iam notabiliter auctos fuisse compertum est, percipienda, necnon, vigore mandatorum eiusdem Benedicti cardinalis et protectoris, quoad vixerit, ac successive Congregationis a nobis, ut praefertur, institutae, a dilecto filio moderno et pro tempore existente conductore seu administratore proventuum huiusmodi persolvenda, motu, scientiā, deliberatione

1 Particulam ut nos addimus (R. T.).

Erectio Congregationis super eodem portu Antii deputatae.

Assignatio mille sculorum pro dote portus.

et potestatis plenitudine praedictis, eandem tenore praesentium, itidem perpetuo applicamus, assignamus, concedimus, appropriamus et incorporamus.

Clausulae

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea citati, vocati et auditi, neque causae, propter quas ipsae praesentes emanarint, adductae, verificate vel iustificate fuerint, aut ex aliā quacumque etiam quantumvis legitimā, iuridicā et privilegiatā causā, colore, praetextu vel capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis-nostrae, aut interesse habentium consensu, aliove quolibet etiam maximo ac formali et substantiali, incogitato et inexcogitabili individuumque mentionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari, ad terminos iuris reduci, aut in controversiam vocari, seu adversus illas apertionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientiā et potestatis plenitudine paribus concessio vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse; sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, ac ipsi Benedicto cardinali, aliisque, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari; ac ab illis inviolabiliter et inconcusse observari et adimpleri, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii

apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. camerarium et alios cardinales etiam de latere legatos, necnon dictae Camerae praesidentes clericos, thesaurarium et commissarium generales, ceterosque officiales et ministros, et alios quoslibet quacumque praeceminentiā et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus nostrā et Cancellariae Apostolicae regulā de iure quaesito non tollendo, ac felicitis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri de gratiis quaecumque interesse Camerae praedictae concernentibus in eadem Camerā intra certum tunc expressum tempus praesentandis, registrandis, itaut praesentes litteras ibidem praesentari et registrari nunquam necesse sit, aliisque apostolicis, et in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon dictae Camerae, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Camerae illiusque officialibus et ministris, ac aliis quibusvis personis et locis, sub quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, irritantibusque et aliis decretis, in contrarium praemissorum, in genere vel in specie, etiam motu, scientiā et potestatis plenitudine paribus, ac consistorialiter, et aliis quomodolibet et quantiscumque vicibus, concessis, confirmatis, iteratis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro

Contrariorum derogatio.

illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret; illorum omnium et singulorum tenores, formas, causas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis et accuratissime specificatis et servatis respective habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ac plenissime et amplissime derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die viii maii MDCC, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 8 maii 1700, pontif. anno ix.

CXC VII.

Confirmantur constitutiones Congregationis Charitatis S. Hippolyti in Indiis Occidentalibus¹.

Innocentius Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ex iniuncto nobis divinitus apostolicae servitutis munere, ad ea, per quae christianae charitatis et hospitalitatis opera ubique locorum, ac praesertim in remotissimis ab hac Sancta Sede partibus opportune promoventur, favorabiliter intendentes, christifidelium congregationes in idipsum laudabili studio incumbentes apostolico favore prosequimur; ac proinde, ea quae pro felici prosperoque illarum regimine et gubernio

¹ Haec Congregatio erecta fuit constit. edit. MDCC, die 20 maii, pontif. ix; et in Clementis XI constit. edit. MDCCI, die 20 iunii, pontif. i, agitur de privilegiis et promovendis extra tempora.

provide prudenterque constituta esse noscuntur, ut firma semper atque inviolata persistant, apostolici muniminis praesidio, cum id a nobis petitur, libenter constabilimus.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Ioannes de Cabrera, procurator generalis Congregationis Charitatis sub titulo S. Hippolyti martyris in civitate Mexicanâ aliisque partibus Indiarum Occidentalium novissime a nobis in religionem erectae, quod pro felici prosperoque dictae Congregationis regimine et gubernio factae fuerunt nonnullae constitutiones, quae revisae et examinatae, ac in unum collectae sunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

« I. Cum principalis scopus Congregationis sive Ordinis Charitatis sit attendere operibus corporalibus misericordiae versus pauperes infirmos, convalescentes, mentecaptos, aliosque egenos, non debent tunc fratres eiusdem attendere studio litterarum; nonnulli tamen cum licentiâ fratris maioris Congregationis operam navare poterunt medicinae et chirurgiae, tamquam artibus necessariis pro propriis ministeriis, dispensando hac in parte Sede Apostolicâ in sacris canonibus generaliter studium dictorum artium religiosis prohibentibus: similiter illi, qui in conformitatem praesentium constitutionum studuerint, ut ad sacerdotium promoveantur, poterunt et debent studiis incumbere, et quidem principaliter grammaticae ut linguam latinam bene intelligant, et casibus conscientiae.

II. Totum Ordinis gubernium reside-
re debet in uno superiore cum titulo fratris maioris generalis, in quatuor eiusdem consiliariis, et in superioribus localibus, cum titulo fratrum maiorum localium, qui electi esse debent in formâ sequenti.

Referantur
dictae constitu-
tiones.

De studiis.

De gubernio.

De capitulo
generali et elec-
tione fratris
maioris genera-
lis.

III. In festo, sanctorum apostolorum Petri et Pauli singulo triennio celebrabitur capitulum generale, quod semper congregari debet in domo S. Hippolyti in Mexico: huic intervenire debent et suo tempore vocari viginti antiquiores in professione ipsius Congregationis, qui tamen scribere et legere sciant; et casu quo aliquis seu aliqui istorum legitime essent impediti (quod impedimentum constare faciant fratri generali maiori et consiliariis, qui in hoc stare debeant ipsorum attestationi iuratae, approbatae et subscriptae a fratre maiori illius domus in qua morantur), debent opportune vocari et subrogari magis antiani dictae domus S. Hippolyti, qui similiter legere et scribere sciant, itaut nunquam deficiat numerus viginti vocalium. In vigiliâ sanctorum apostolorum Petri et Pauli frater maior generalis terminabit suum officium, et in capitularium praesentiâ consignabit sigillum et libros fratri maiori S. Hippolyti, qui semper capituli praesidens esse debet, non tamen in eo votare, si non sit de numero illorum viginti antianorum, et in officio praesidentis durare debet usquedum canonice electus fuerit maior generalis, qui statim secutâ illius canonicâ electione pro confirmato habeatur. In festo deinde Ss. Apostolorum audito sacro, communicatisque fratribus, congregandi erunt a praesidente in loco et tempore ad electionem destinatis, ibique per vota secreta recepta in urnâ aliquâ a tribus scrutatoribus, qui semper antianiores in professione esse debent, fiet electio fratris maioris generalis, et is legitime electus erit qui maiorem votorum partem habere compertus fuerit; cum hoc tamen, quod si electus est de numero votantium, duo ultra medietatem habere debeat vota, si vero de

numero non est, unum habere sufficiet, iuxta particularia statuta et usum ab hac Congregatione usque nunc practicum. Ad effectum, ut quis in fratrem maiorem generalem eligi possit, ad minus aetatis quadragesimum et professionis decimum annum agere debet, opusque erit quod frater maior fuerit in aliquo hospitali, aut consilarii, procuratoris generalis infirmariivae maioris officium exercitaverit.

IV. Post maioris fratris generalis electionem immediate eligantur quatuor consilarii aetatis maturae, prudentes et instituti zelantes, et eo ipso modo eligantur, quo fratrem maiorem generalem eligi debere dictum fuit, et inter hos observabitur praecedentia non secundum ordinem electionis, sed secundum professionis antianitatem. Et post hos immediate eademque formâ eligetur procurator generalis. In casu discrepantiâ inter electores, si per totum diem sancti Petri non sequatur electio fratris maioris generalis ad occasum solis illiusmet diei de facto devoluta erit archiepiscopo Mexicano, et in casu absentiae archiepiscopi aut sedis archiepiscopalis vacantis, illius vicario generali aut capitulari. Similiter per eandem rationem si in toto die electionis fratris maioris generalis, aut saltem in die sequenti, non fuisset secuta electio consiliorum et procuratoris generalis, aut alicuius eorum, incontinenti devoluta erit talis electio fratri maiori noviter electo. In die sequenti electionem maioris generalis, consiliorum et procuratoris generalis, fient provisiones aliorum ministrorum et officialium Congregationis, scilicet fratrum maiorum hospitalium, infirmariorum maiorum, magistri novitiorum, medici et chirurgi; et hae fieri debeant a solo fratre maiori generali cum suis consiliariis, qui non solum in

De electione
consiliorum
et procuratoris
generalis.

istâ, verum in omnibus aliis occasionebus, in quibus tractari debeant graviores res Congregationis, habebunt votum tam consultivum quam etiam decisivum, æquale in omnibus voto fratris maioris generalis; ita et taliter ut illud subiectum in dictis electionibus habeatur pro electo, et illa sententia praevaleat, in quo¹ et in qua seu quibus concurrat maior pars; et in casu quo aliquis istorum deficeret, et remanerent solummodo quatuor volantes, et forent divisi in partes aequales, votare debet procurator generalis. Alia deinde officia minora cuiuscumque hospitalis, ut sunt procuratoris, sacristae, dispensatoris, ianitoris, eleemosynarii, vulgo *cercatore*, provideri debebunt a fratre maiori hospitali. In casu diuturnae infirmitatis aut necessariae absentiae fratris maioris generalis, possit iste subrogare praesidentem, qui, durante dicto impedimento, Congregationem regat et gubernet, et interesse debet primus consiliarius; et in casu obitus aut depositionis illiusmet fratris maioris generalis, idemmet primus consiliarius succedere debet in gubernio illius pro toto eo tempore, quod pro triennio finiendi supererit; post quod congregetur capitulum generale pro novâ electione, et non prius: et casu quo durante dicto triennio vitam cum morte commutaret consiliarius aliquis aut procurator generalis, aut frater maior cuiusdam domus, frater maior generalis cum consiliariis provideat dicta officia de personâ idoneâ, quae quidem durare seu continuare debet solummodo usque ad tempus proximi capituli generalis, quia tunc omnes officiales renovari debebunt, aut eligendo novos, aut confirmando antiquos, cum evidens Congregationis utilitas adfuerit; frater autem maior generalis, qui triennium suum compleverit

¹ Voces in quo nos addimus (R. T.).

nullo modo reeligi possit ad idem officium, nisi post aliud triennium, et similiter procurator generalis, nisi in casu quo is electus fuisset cum omnium voto; et aliter faciendo, electio nulla et irrita sit.

v. Fundari non possit nova domus aut hospitale seu xenodochium absque Ordinarii licentiâ, in conformitatem decretorum sacri Concilii Tridentini et constitutionum apostolicarum, et sine consensu capituli generalis, et in casu urgente, qui fundationem differre non permittat usque¹ ad dictum capitulum, sine fratris maioris generalis eiusque consiliariorum consensu; non acceptetur nova domus, si non possit saltem sustentare, ultra fratrem maiorem localem, quatuor fratres et unum sacerdotem, et domus sint simplices et humiles absque curiositate; inter domos fundatas et fundandas primum semper occupet locum illa S. Hippolyti Mexicana, quae ordinaria erit residentia fratris maioris generalis illiusque consiliariorum; debet autem dictus frater maior generalis visitare saltem singulis annis per se aut alium visitatorem delegatum omnes domus Ordinis distantes a Mexico non plusquam tercentum miliaribus, et remotiores semel saltem durante eius triennio.

vi. Similiter ad dictam domum sancti Hippolyti spectabit mittere pauperes infirmos et convalescentes ad terram de Huastepet, et providere eis de mulis et omnibus necessariis ad effectum recuperandi salutem; similiter dictae domus erit mittere ad hortum Veraecrucis provisiones et necessarios ministros ad recipiendum, ut dicitur, flottam navium ab Hispaniis advenientem, ad conducendos pauperes et infirmos ad hospitalia, ibique eos sanandos cum applica-

De novis domibus et visitatione.

De oneribus domus S. Hippolyti.

¹ Edit. Main. legit *utque* pro *usque* (R. T.).

tione omnium possibilium charitativorum tractamentorum, prout laudabiliter usque nunc practicum fuit, cum opus hoc sit proprius et principalis huius instituti usque a primævâ sua fundatione.

De administratione et dispensatione bonorum.

vii. Omnia bona tum mobilia tum stabilia provenientia a legatis piis aut eleemosynis, aliâve aliâ parte, administrantur ab officialibus Congregationis destinatis ab illius superioribus, et adhibeantur seu applicentur ultra necessariam fratrum et sacerdotum necessarium sustentationem pro beneficio infirmorum, convalescentium, aliorumque pauperum attinentium ad hospitalia; et si redditus aut eleemosynae superabundarent in aliquo hospitali, applicentur in beneficium aliorum pauperum verecundorum indigentium, iuxta prudentem directionem fratris maioris generalis, eiusque consiliariorum; nec fratres habere possint, nec praetendant rem aliquam in particulari, sed omnes vivant in perfectâ vitâ communi, eo modo quo praescribitur in decretis Clementis VIII, et praecipitur in Bullâ Pauli V; legata pia cum obligatione celebrationis missarum acceptentur et adimpleantur iuxta formam praescriptam a decretis Urbani VIII *De celebrat. miss.*, et a Bullâ sanctissimi domini nostri.

De alienatione bonorum.

viii. Nec administratores bonorum hospitalium istorum, aut superiores illorum, aut ullus quilibet Congregationis superior possit ea alienare absque licentiâ saltem Ordinarii, servatâ formâ iuris et sacrorum canonum; qui Ordinarius in dictorum bonorum alienatione interponere poterit suam auctoritatem tamquam delegatus Sedis Apostolicae, stante non facili ad eandem recursu. Nullus recipiatur in Congregatione, nisi cum licentiâ fratris maioris generalis, et habeat saltem annos decem et octo completos, et non plusquam ad minus

quadraginta, nisi foret persona pietatis singularis aut magnae utilitatis; nullum habeat impedimentum canonicum, sit animo et corpore bene dispositus, ut se totum implicare possit in auxilium cuiusvis generis infirmorum. Recipiantur novitii, concurrente maiori parte votorum professorum domus novitiatus, quae esse debeat domus S. Hippolyti. Poterit tamen frater maior generalis cum unanimi assensu et arbitrio eius consiliariorum destinare aliquam aliam domum pro loco novitiatus, si ob maiorem religionis propagationem id necessarium foret. Non possint novitii removeri a domo novitiatus nisi post professionem; nullus admittatur ad professionem, nisi denuo acceptatus fuerit a duobus tertiis votorum fratrum professorum domus illius in qua novitium agit, et novitium egerit per annum integrum et non interruptum, iuxta sacrum Concilium Tridentinum. Unusquisque emittere debet professionem in manibus fratris maioris generalis, aut illius, cui ab eodem talis functio expresse commissâ fuerit, et professionis forma erit sequens: *In nomine SS. Trinitatis, Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Ego N. N. facio professionem, et promitto Deo et gloriosae Virgini et omnibus Sanctis et vestrae charitati, frater N. frater maior generalis, aliisque vestris successoribus, castitatem, paupertatem, hospitalitatem perpetuam, et obedientiam iuxta regulam sancti Augustini et constitutiones Ordinis Charitatis S. Hippolyti, usque ad mortem.*

ix. Vestes exteriores fratrum omnes sint de unâ et eadem re, ex panno coloris pardi, simplici et vili, et exiguae expensae, in formâ quae¹ gestant de praesenti; tunica tangat calcaneos, caputium sit unitum scapulario, et hoc brevius tunicâ sex digitis, pallium bre-

De habitu.

¹ Potius quâ vel quam (R. T.).

vius scapulario, pileus similis illi quem gestant fratres minores sancti Francisci, calcei grandes et simplices, cinctura seu zona ex corio larga et longa. Faciant resplendere sanctam paupertatem in fabricis, cellis, suppellectilibus, victu, et in omnibus aliis rebus; recordando quod illorum redditus sunt omnes ordinati ad beneficium pauperum.

De mensa et clausura.

x. Omnes tam superiores quam inferiores, cum sani sunt, comedant in communi refectorio, et contenti sint iisdemmet cibis, absque alicuius rei differentia. In mensa perpetuum et indispensabile sit silentium cum lectione librorum spiritualium; nunquam fratres emaneant e domo comedendi causa, multo minus dormiendi, nisi in aliquo inevitabili casu: et in hoc sit valde cautus superior. In domibus istius Ordinis perpetua sit clausura, nec unquam intrare possint feminae.

De operibus suis.

xi. Ultra mandata statuta¹ ab Ecclesia, servanda cum omni puntualitate et rigore, ieiunent fratres omnibus diebus veneris totius anni, et in Adventu etiam diebus lunae et mercurii, si ob infirmitatem aut extraordinarium laborem non fuisset quis a superiore dispensatus. Singulis diebus faciant per duas horas orationem, una de mane et alia de sero. Et unaquaeque istarum horarum implicata erit partim in oratione vocali, et partim in oratione mentali; et in illa de sero comprehendatur etiam examen conscientiae. Singulis diebus audiant missam. Frequentent sanctissima sacramenta Poenitentiae et Communionis, ita ut saltem duabus vicibus in mense, ultra Paschatis, Pentecostes, Omnium Sanctorum, et Nativitatis Domini sollemnitates, confiteantur et communicent. Observent silentium in oratorio, refectorio, dormitorio et cellis; et in aliis

¹ Forsan ieiunia statuta (R. T.).

locis, minus quo fieri poterit, loquantur.

De fratrum conditione.

xii. Fratres huius Ordinis esse debent laici. Permittimus tamen quod unus ipsorum tantummodo pro quolibet hospitali possit esse promotus ad omnes ordines sacros, servatis omnibus de iure servandis, et cum expressa fratris maioris generalis licentia, dummodo ante promotionem ad sacerdotium habeat saltem sex annos professionis. Fratres illi qui in posterum ita promoti fuerint, incapaces erunt superioritatis et officiorum maiorum religionis, scilicet officii fratris maioris generalis, consilarii, procuratoris generalis, et fratris maioris localis, sed officium illorum erit celebrare sanctum missae sacrificium et administrare sacramenta. Omnes tamen sacerdotes, tam praesentes quam futuri, ob gradus illorum honorabilitatem, in omnibus actibus communitatis habeant primum locum post fratrem maiorem generalem, consiliarios, procuratorem generalem et fratrem maiorem domus.

De statutorum et ordinum natura.

xiii. Hae sunt constitutiones inviolabiliter observandae, ita et taliter, ut nullo modo a superioribus religionis alterari possint, nec minus a capitulis generalibus. Declaramus nihilominus, pro quiete conscientiarum religiosorum, quod non intendamus eos obligare ad aliquam culpam, nisi in iis rebus contentis in ipsis, quae alias sunt statuta et respective prohibita a lege divina aut humana; et pro conservanda ceterum eademmet quiete conscientiae religiosorum, ordinamus pariter et declaramus quod ordines superiorum aut generales aut locales non obligent subditos sub peccato mortali, nisi sint facti in scriptis, in materia gravi, et praemissa aliqua monitione, et expressi sint per verba significantia praeceptum in virtute Spiritus Sancti et obedientiae. Demum

capitulum generale auctoritatem habeat declarandi dubia quae occurrere possent in intelligentia praesentium constitutionum, facere statuta et ordinationes pro bono religionis gubernio iuxta necessitates quae occurrere poterunt cum tempore, dummodo ista non sint¹ contraria sacris canonibus et constitutionibus apostolicis nec praesentibus constitutionibus, nec habeant vigorem constitutionum, si, post factas ordinationes supradictas in uno capitulo generali, non fuerint successive confirmata² a duobus aliis capitulis immediate subsequentibus, et ulterius approbatae ab archiepiscopo Mexicano.

Confirmatio relatarum constitutionum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Ioannes procurator generalis constitutiones huiusmodi, quo firmitus subsistant et servantur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desideret: nos, ipsius Ioannis procuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium super hoc negotio specialiter deputatorum, qui rem mature discussissent, consilio, omnes et singulas constitutiones praeinsertas, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque in-

¹ Edit. Malu. legit sit (R. T.).

² Cohærentius lege vel confirmatae (R. T.).

violabilis apostolicae firmitatis robur adiungimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint supplemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariarum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dictae Congregationis, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-rum fides.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
rem, sub annulo Piscatoris, die xxi iunii
mdcc, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 21 iunii 1700, pontif. anno ix.

CXCVIII.

*Confirmatur decretum cardinalis prote-
ctoris pro alternativâ in provincia
S. Ioannis evangelistae insularum
Azorum sub regno Portugalliae Ordi-
nis Minorum de Observantiâ.*

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Haec alternati-
va stabilita fuit
in capitulo pro-
vinciali mdcc
circa electionem
provincialis et
celebrationem
capituli.

§ 1. Nuper, pro parte dilecti filii An-
tonii de Pillar, fratris expresse professi
Ordinis Minorum S. Francisci de Obser-
vantiâ nuncupatorum, ac commissarii
et procuratoris provinciarum S. Ioannis
evangelistae insularum Azorum sub re-
gno Portugalliae eiusdem Ordinis, Con-
gregationi venerabilium fratrum nostro-
rum S. R. E. cardinalium negotiis et
consultationibus episcoporum et regu-
larium praepositae exposito, quod in
capitulo provinciali dictae provinciae,
anno mdcc celebrato, pro quiete ipsius
provinciae decretum et stabilitum fuerat
alternativam electionem ministri provin-
cialis eiusdem provinciae (ita scilicet ut
pro uno, ex fratribus insularum S. Mi-
chaëlis et S. Mariae, pro altero vero
triennio, ex fratribus *Terzeras* non-
cupatis aliarumque adiacentium insu-
larum provinciae huiusmodi assumen-
dus est¹) observari debere; successive
etiam stabilitum fuerat, capitulum pro-
vinciale eiusdem provinciae semel in

¹ In const. ed. mdccviii, pontif. vii, confirmata
fuit alternativâ pro provincia Cantabriae; et in
Innocentii XIII const. ed. mdccxi, die 16 iunii,
pontif. i, agitur de alternativâ in provincia
Lusitaniae Reformatorem.

² Aptius lege esset (R. T.).

S. Michaelis et S. Mariae, et semel in
Terzeras insulis praedictis celebrandum
esse; sed cum, post unius triennii la-
psum, definitorium provinciae praefatae
congregatum fuisset, in eo statutum ex-
literat ut memorata alternativa, quoad
celebrationem capituli provincialis hu-
iusmodi, visitoris dictae provinciae
et ipsius definitoris arbitrio reliqueren-
tur: et in eadem expositione subiuncto,
quod (cum posterius statutum huiusmodi
ad turbendam religiosam dictae provin-
ciae tranquillitatem tenderet, et per illud
ea, quae in supradicto capitulo pro-
vinciali, sicut praemittitur, decreta
et stabilita fuerant, contemnerentur et
everterentur; ideoque ipse Antonius et
dilectus pariter filius minister provin-
cialis eiusdem provinciae, praevidentes
graves et inevitabiles perturbationes
suborturas fore si prenarrata dicti ca-
pituli provincialis decreta et stabilimenta
non observarentur, venerabili fratri
Michaëliangelo archiepiscopo Tarsensi,
in Portugalliae et Algarbiorum regnis
nostro et apostolicae Sedis nuncio, sup-
plicavissent ut illa approbaret et con-
firmaret, praefatum vero definitoris sta-
tutum aboleret et irritaret) ipse Michaë-
langelus archiepiscopus et nuncius, cum
cognovisset quantum inde religiosae quie-
tis provinciae praefatae proventurum
esset, praeviis debitis informationibus
per suas litteras die ix decembris anni
proxime praeteriri expeditas eadem de-
creta et stabilimenta confirmaverat,
dicta vero statuta specialiter et ex se
derogaverat, et alias, prout in dictis
litteris praefatae cardinalium Congrega-
tioni exhibitis uberius dicebatur conti-
neri: ac proinde pro parte Antonii et
ministri provincialis praefatorum ipsi
Congregationi cardinalium supplicato-
ut praedictis litteris, pro firmiori illarum
subsistentiâ stabilique dictae provinciae

Decretum sa-
crae Congrega-
tionis.

pace et quiete, confirmationis robur ad-
iungere dignaretur: eadem Congregatio
cardinalium per suum decretum die xviii
iunii proximi praeteriti emanatum, au-
dito super praemissis dilecto etiam filio
procuratore generali Ordinis praedicti,
et attentâ relatione venerabilis fratris
nostri Alderani episcopi Ostiensis eius-
dem S. R. E. cardinalis Cybo nuncupati,
Ordinis supradicti apud nos et Sanctam
Sedem Apostolicam protectoris, desuper
ipsis cardinalibus factâ, supplicem li-
bellum sibi super iisdem praemissis por-
rectum benigne remisit eidem Alderano
episcopo cardinali et protectori, ut, veris
existentibus narratis, et quatenus ex-
pedire censuisset, petitam confirmatio-
nem pro suo arbitrio et prudentiâ con-
cederet. Unde ipse Alderanus episcopus
cardinalis et protector decretum edidit
tenoris qui sequitur, videlicet: « Alderanus,
miseratione divinâ episcopus
Ostiensis et Veliternensis, S. R. E. car-
dinalis, Cybo, sacri collegii decanus et
totius Ordinis sancti Francisci apud
Sanctam Sedem protector. Utentes ar-
bitrio per antescritum decretum nobis
a sacra Congregatione remisso, verisque
comperitis narratis, oratorum precibus
benigne inclinati, tenore praesentium,
auctoritate eiusdem sacrae Congrega-
tionis, petitam confirmationem concedi-
mus et impartimur. Datum Romae xix
iunii mdcc. — A. cardinalis Cybo. —
I. M. DE GAIS secretarius ».

Confirmatio
relati decreti.

§ 2. Cum autem, sicut dictus Antonius
nobis subinde exponi fecit, ipse decre-
tum huiusmodi, quo firmius subsistat
et servetur exactius, apostolicae con-
firmationis nostrae patrocinio commu-
niri summopere desideret: nos, ipsius
Antonii votis hac in re, quantum cum
Domino possumus, favorabiliter annuere
volentes, eumque a quibusvis excom-
municationis, suspensionis et interdicti,

aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris
et poenis, a iure vel ab homine, quavis
occasione vel causâ lajis, si quibus quo-
modolibet innodatus existit, ad effectum
praesentium dumtaxat consequendum,
harum serie absolventes et absolutum
fore censentes, supplicationibus eius
nomine nobis super hoc humiliter por-
rectis inclinati, decretum praeinsertum
a memorato Alderano episcopo cardina-
li et protectore editum, ut praefertur,
auctoritate apostolicâ, tenore praesen-
tium, confirmamus et approbamus, illi-
que inviolabilis apostolicae firmitatis ro-
bur adiicimus, ac omnes et singulos
iuris et facti defectus, si qui desuper
quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes
litteras semper firmas, validas et efficaces
existere et fore, suosque plenarios et
integros effectus sortiri et obtinere, ac
illis, ad quos spectat et pro tempore
quandocumque spectabit, in omnibus et
per omnia plenissime suffragari, et ab
eis respective inviolabiliter observari,
sicque in praemissis per quoscumque
iudices ordinarios et delegatos, etiam
causarum palatii apostolici auditores, iu-
dicari et definiri debere, ac irritum et
inane, si secus super his a quoquam,
quavis auctoritate, scienter vel ignoran-
ter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac
constitutionibus et ordinationibus apo-
stolicis, necnon, quatenus opus sit, prae-
dictorum Ordinis et provinciae, etiam
iuramento, confirmatione apostolicâ, vel
quavis firmitate aliâ roboratis, statutis
et consuetudinibus, privilegiis quoque,
indultis et litteris apostolicis in contra-
rium praemissorum quomodolibet con-
cessis, confirmatis et innovatis; quibus
omnibus et singulis, illorum tenores
praesentibus pro plene et sufficienter
expressis ac de verbo ad verbum in-

Clausulae

Derogatio
contrariorum.

sertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x iulii MDCC, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 10 iulii 1700, pontif. anno ix.

CXCI.

Confirmatur decretum Congregationis Visitationis contra regulares aromatariam exercentes pro collegio aromatariorum de Urbe¹.

Innocentius Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Decretum di-
ctae Congrega-
tionis.

§ 1. Alias emanavit a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et dilectorum filiorum Romanae Curiae praelatorum super negotiis visitationis apostolicae ecclesiarum et locorum piorum almae Urbis nostrae a nobis deputatorum decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « Sacra Congregatio visitationis apostolicae habita die xv martii MDCCXCV, in causâ romanâ pro collegio aromatariorum contra religiosos aromatariam exercentes, proponente eminentissimo ac reverendissimo domino cardinali Acciajolo, rescripsit ut infra, videlicet: Servetur decretum sacrae visitationis anni MDCLXII, nempe licere regularibus utriusque sexus retinere aromatariam intra claustra monasterii pro religiosi pauperibus et benefactoribus dumtaxat, quibus gratis medicamenta²

¹ De confessariis regularibus vide constit. edit. MDCCXVIII, die 6 septembris, pontif. VII, et de eorum privilegiorum revocatione Clementis XI constit. edit. MDCCXIX, die 7 septembris, pontif. XIX.

² Edit. Main. legit medicamento (R. T.).

suppeditari debeant, iuxta Barchinonensem coram Caccia; secus vero illa vendere saecularibus et aliis personis ecclesiasticis, exceptis theriacâ et iacinto, et aliis vulgo nuncupatis *chimici*, dummodo tamen non sint preparata, non composita, neque admixta cum aliis speciebus medicaminum ad usum potionis vel alterius medicamenti confecti cum receptis medicorum. Datum dictâ die xv maii MDCCXCV. — I. CARACCIOLUS secretarius.

Confirmatio
relati decreti.

§ 2. Cum autem, sicut dilecti filii collegium et consules aromatariorum dictae Urbis nobis nuper exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sic

que in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-
rum 8 des.

§ 4. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu

exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxix iulii MDCC, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 29 iulii 1700, pontif. anno x.

FINIS PONTIFICATUS INNOCENTII XII.